LIVIU RADU

la galop prin piramidă

Al doilea volum din seria TARAVIK

NAUTILUS

Liviu Radu, născut la București în 1948, și-a început cariera de scriitor de Science fiction și fantasy în 1993, când i-a apărut povestirea „Fața nevăzută a planetei Marte” în revista Quasar. În anul 1991 a debutat în volum cu romanul Trip-Tic. A semnat, de asemenea, romane ca Opțiunea (2004), Spaime (2004), Waldemar (2007), Modificatorii (2010), Vânzoleli nocturne (2012) și volume de proză scurtă, cele mai recente fiind Povestiri fantastice (2008) și Singur pe Ormuza (2011). Autorul a colaborat, de-a lungul timpului, cu publicații ca Jurnalul SF, Anticipația CPSF, Nautilus. Scrierile lui de ficțiune au apărut în volume colective. Liviu Radu este și un traducător cunoscut și face parte din Uniunea Scriitorilor din România și din Societatea Română de Science Fiction și Fantasy.

LIVIU RADU

LA GALOP PRIN PIRAMIDĂ

1

Kostik era ursuz. Kostik era nevricos. Kostik era pus pe scandal.

Și avea toate motivele să fie.

Părăsiseră teritoriul Terimeei doar de câteva ore, dar călătoria lor prin Calmeea se dovedise a fi înfiorătoare și existau toate șansele să fie tot așa până când aveau să ajungă la granița cu țara Hatti.

În primul rând, șoselele erau aglomerate și nu puteai să alergi niciun pic. Nici măcar vreo zece, douăzeci de stânjeni. Iar, dacă un pegas nu putea să gonească, nu putea nici să vorbească, ceea ce însemna că trebuia să tacă. Și, după cum știe toată lumea - și mai ales pegașii -, nu există chin mai mare pentru un pegas decât să-l silești să tacă.

În al doilea rând, cum să vorbești liniștit cu călărețul tău, când la doi pași de tine se află un car tras de boi, plin cu femei, fete, fetișcane și copile, care cotcodăcesc ca o poiată plină cu găini? Sau, dacă reușeai să scapi de căruța cu muieri, dădeai peste o ceată de bărbați care dezbăteau plini de pasiune tot soiul de texte sfinte, în timp ce mergeau pe lângă asini. Dezbaterea lor consta într-o grămadă de răcnete, urlete, țipete și alte sunete stridente, care răneau auzul sensibil al lui Kostik. Uneori discuția despre interpretarea scripturilor se transforma în încăierare, iar pegasul privea cu uimire cum oameni în toată firea își împărțeau pumni, se trăgeau de păr și se tăvăleau prin praf, iar după aceea se ridicau din colb, își scuturau veșmintele și-și continuau discuția ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

În al treilea rând, Kostik încercase să ignore înghesuiala de pe drum, încercase să nu acorde nicio atenție pălăvrăgelilor celor din jur și să discute cu călărețul său, ca orice pegas care se respectă. I se păruse normal să discute cu Taravik în dialectul din Terimeea (pe care unii îl considerau o limbă aparte, dar care semăna destul de mult cu celelalte limbi din regiune), dialect în care discutau de ani de zile, și-l enervase faptul că indivizii din jur (pe care nu-i văzuse niciodată și cu care nu avea nimic în

comun) îi ceruseră insistent să vorbească în dialectul local, ca să priceapă și ei ce spune. Kostik – care era într-o stare de spirit ce nu-l făcea dispus să accepte asemenea pretenții – se rățoise la ei, gata să sară la bătaie. Atunci, unul dintre bătrânii din jur îi spusese, pe un ton didactic:

— În aceste zile de sărbătoare nu poți să ascunzi nimic de nimeni, totul trebuie să fie public. Așa cum nu ai voie să te ascunzi de Dumnezeu, tot așa nu ai voie să te ascunzi de cei din jur!

Kostik fusese gata să-i dea o copită, dar văzuse că toți ceilalți înclinau aprobator din cap, așa că-și înghițise amarul și tăcuse.

Tăcuse și se uitase urât în jur, înaintând cu viteza melcului turbat pe drumul înțesat de lume. Un timp, încercase să se distreze privindu-i pe tovarășii de călătorie, apoi renunțase, pentru că începuse să aibă vedenii: i se părea că zărește trei indivizi care se furișau în urma lor, ascunzându-se printre călători, prefăcându-se că fac parte dintr-un grup, pentru ca peste o jumătate de oră să apară în alt grup, cu alte veșminte… mai mult, indivizii când aveau barbă, când erau rași, când aveau părul negru, când erau cărunți… Adică, își spuse trist și îngrijorat Kostik, efectul tăcerii se manifesta prin exagerarea imaginației și prin apariția unei fobii metafizice care-l făcea să vadă pretutindeni conspirații și conspiratori.

În același timp, și Taravik era îngrijorat. Motivele îngrijorării sale erau mult mai pământești. Morbik, bancherul, le dăduse la plecare o sumă de bani care, după opinia sa, trebuia să le fie suficientă până când aveau să ajungă în țara Hatti, unde urma să-l întâlnească pe cel care avea să le fie client. Adică, după socotelile pe care le făcuseră împreună, bani cât să le ajungă pentru șapte, opt zile. Însă, în ritmul în care înaintau, aveau să străbată Calmeea în vreo cinci, șase săptămâni – dacă aveau s-o străbată, pentru că, probabil, aveau să moară între hotarele ei, de foame și de nervi.

Și cu cât entuziasm porniseră la drum! Plecaseră din Terimeea dis-de-dimineață și se îndreptaseră spre apus, către ținuturile rodnice de lângă țărmul mării. Cu câtă încântare părăsiseră deșertul și pătrunseseră în zonele cu livezi de măslini și de alte soiuri de pomi fructiferi! Merseseră fericiți pe drumul aproape pustiu ce șerpuia printre lanuri, grădini și livezi… și totul fusese plăcut până când ajunseseră la granița cu Calmeea.

De îndată ce trecuseră de postul de control (unde prezentaseră gărzii latgane și vameșilor obdini scrisoarea de liberă trecere pe care le-o dăduse Morbik), se pomeniseră nu în altă țară, ci în altă lume. Pământul era la fel de rodnic, livezile și câmpurile la fel de îmbelșugate, numai că acestea erau pustii, cei care ar fi trebuit să le lucreze erau pe drumuri, preocupați să împiedice călătoria unui curier independent și a pegasului său. Nu prea înțelegea el ce-i apucase pe obdini de-și părăsiseră casele și câmpurile și umpluseră căile de comunicații terestre. Mai mult ca sigur că prietenul său Kostik știa motivul, era chiar convins că pegasul abia aștepta să-l lămurească, numai că nu puteau să stea de vorbă din cauza înghesuielii. Obdinii ăștia erau ciudați, se băgau unde nu le fierbea oala, se vârau în vorbă și se grămădeau pe drum, împingând, îmbrâncind și insultând, fără să le pese de nimic și fără să se teamă de nimeni. Îndrăzniseră să-l înghiontească de câteva ori și pe el, care era cu două capete mai înalt decât cel mai înalt dintre ei și care ar fi putut să-l trimită în lumea viselor pe cel mai solid dintre obdini, doar dându-i un pumn în cap.

Pe de altă parte, căldura îl zăpăcea și regreta că plecase la drum pregătit să străbată ținuturi ostile, adică îmbrăcat cu cămașa de zale și înfășurat în salteaua de lână (menită să oprească săgețile) și având pe cap coiful cel greu, din bronz masiv.

La un moment dat, drumul ajunse lângă un sătuc prăpădit, alcătuit din câteva case amărâte, care înconjurau un soi de han părăginit, ce părea gata să se prăvălească într-o rână. O mare parte dintre cei de lângă ei părăsiră drumeagul pietruit și se îndreptară spre clădiri, deși era încă lumină și se se putea călători în cele mai bune condiții. Alții își Continuară drumul, iar Kostik li se alătură, la fel de morocănos ca și până atunci. Mai merseră un timp, iar după vreo oră, două, când începuse deja să se întunece, ajunseră la un alt sat, la fel de amărât și de prăpădit ca și primul.

De data asta, toți călătorii părăsiră drumul și se împrăștiară printre case. Fiecare dintre ei părea să știe foarte bine unde trebuia să se ducă, pentru că nu ezitau și nu cereau informații de la localnici.

— Slavă zeilor, bombăni Taravik, în sfârșit drumul e liber și putem să alergăm în voie până în zori. Căci presupun că atunci

o să reînceapă înghesuiala…

Kostik se gândi că-i cazul să-și exprime și el bucuria că va călători în condiții mai pegasești, dar, înainte să înceapă să pălăvrăgească, se grăbi să se instaleze în mijlocul drumului. Apucă să facă doar câțiva pași și să spună:

— Vremea e tocmai bună pentru o goană plăcută…

Apoi o voce supărată, ba chiar amenințătoare le strigă:

— Stați locului! Ce vreți să faceți acum, când soarele e gata să apună?

Cei doi se opriră și se întoarseră în direcția din care venea glasul. Văzură un grup de săteni, înarmați cu sape și furci (unul dintre ei ținea în mână un topor cu coadă lungă, iar altul o seceră de bronz), care stăteau așezați pe marginea șanțului de lângă drum. Mai mult, Taravik văzu că în apropierea lor drumul era blocat de un soi de baricadă, de o barieră făcută din pari ce uneau niște capre înjghebate din scânduri.

Toată chestia i se părea ciudată, dar tot ce văzuse în țara aia fusese ciudat, așa că își spuse că era mai bine să încerce să rezolve prin tratative conflictul ce se întrevedea, așa că spuse cu glas împăciuitor:

— Ce să facem? Vrem să ne continuăm drumul, pentru că-i vreme senină, iar nouă ne place să alergăm noaptea. Avem drum lung de făcut și…

Între timp, obdinii se ridicaseră din șanț și se strânseseră în jurul lor. Nu păreau agresivi, ci mai degrabă mirați.

Unul dintre ei, un tip între două vârste, cu o barbă neagră, lungă – pe care ceilalți îl priveau cu un fel de respect, așa că Taravik deduse că era un soi de șef local – exclamă oarecum scandalizat:

— Tocmai în noaptea asta v-au apucat graba și cheful de goană prin beznă?

Nici Taravik, nici Kostik nu găsiră vreo replică pe măsura întrebării și rămaseră cu gura căscată. Probabil că se vedea atât de limpede că nu pricepeau despre ce-i vorba, că bărbosul găsi de cuviință să le explice:

— Când toți obdinii se duc în pelerinaj la templul din Herihoon, latganii se tem că mulțimea de călători poate să provoace cine știe ce dezordini, așa că ne-au impus reguli foarte aspre, a căror nerespectare atrage pedepse grele care vor fi suportate de întreaga comunitate din zona în care s-au petrecut

respectivele nereguli. Așa că suntem primii care veghează ca în zona satului nostru să nu se întâmple nimic ce ar putea stârni mânia latganilor pentru că, indiferent cine ar fi vinovații, de plătit am plăti noi și familiile noastre.

— Am înțeles, se grăbi să-i liniștească Taravik, și noi suntem adepții ordinii și disciplinei. Suntem oameni serioși, care respectăm legile și își plătesc taxele. Acum putem să plecăm mai departe?

— Păi asta-i problema, îi explică bărbosul. În perioada sărbătorilor și a pelerinajului nu se călătorește după apusul soarelui, nu se fac tabere pe câmp și niciun om nu are voie să iasă din casă în decursul nopții indiferent cât de mare sau de mică e casa aceea. Adică trebuie să rămâneți peste noapte în satul nostru, continuă bărbosul rânjind, să vă găsiți o gazdă și să vă odihniți bine. Iar în zori, de îndată ce se luminează, puteți să plecați unde doriți.

— Eu nu v-aș sfătui să fugiți de aici, se grăbi să intervină un roșcovan cu o bărbuță ca de țap. Noi suntem oameni pașnici și nu o să încercăm să vă oprim, dar la două leghe de satul nostru e o garnizoană latgană, așa că drumul va fi plin de patrule care or să împăneze cu săgeți pe oricine întâlnesc.

— Bine, mormăi Taravik, gata să cedeze. Aveți în sat vreun han?

— Avem, dar e plin cu vârf și îndesat, îi răspunse cineva. Paturile au fost rezervate încă de anul trecut.

— Și unde o să dormim? bombăni Kostik. Că ați zis că nu avem voie să înnoptăm afară…

— Am eu un grajd, se grăbi să spună roșcovanul cu bărbuța de țap. Pegasul o să stea lângă asinul meu, iar jupânul o să doarmă în fân.

— În regulă, oftă Taravik. Și cât vrei pentru găzduire?

— Păi, având în vedere că nu există o altă ofertă, adică nu aveți de ales, pot să vă cer oricât. Dar eu sunt om cumsecade și cu teamă de Dumnezeu, așa că o să mă mulțumesc cu cincisprezece bănuți…

— Foarte bine, Heromine, exclamară consătenii săi, nu trebuie să te lăcomești, pentru că Dumnezeu ne vede și ne judecă!

— Cincisprezece bănuți! răcni Taravik. Păi atât se plătește la un han de lux, care te îndoapă cu trufandale și îți pune la

dispoziție atâta vin, cât să-ți torni și-n cap! Tu, jupâne, ce-mi oferi în schimbul a cincisprezece bănuți?

— Nimic de mâncare, nimic de băut, pentru că soarele a apus, și în perioada sărbătorilor nu avem voie să gătim sau să mâncăm după ce s-a înserat. Doar adăpost în grajdul asinului meu. Și, dacă nu-ți convine, du-te și înțelege-te cu latganii!

Taravik gândea iute în situații de criză. Își dăduse seama de la început că nu avea de ales, dar voia să facă un pic de scandal, ca să arate că nu trebuia să fie luat de prost. Așa că încercă să se târguiască, iar, după ce văzu că obdinul era mai încăpățânat decât un catâr, mai bombăni un timp, apoi scoase banii și-i dădu roșcovanului, iar acesta îi făcu semn să-l urmeze.

Grajdul era, de fapt, un soi de șopron, cu doi pereți din chirpici, iar ceilalți doi, din împletitură de nuiele tencuită cu lut. Totul acoperit cu stuf.

Mă rog, își spuse Taravik, mai dormise prin grajduri în viața lui, iar Kostik avusese de-a face cu grajdurile mai mult decât el. Deci niciunul dintre ei nu avea să fie deranjat de mirosul de grajd, de fân și de bălegar. Chestia nasoală era că maghernița aia păstra căldura zilei – pentru că soarele o bătuse din plin – și Taravik simțea că se sufocă înăuntru.

— Știi, jupâne, eu aș prefera să dorm sub pomul din curte, zise el.

Heromin cel roșcovan sări în sus, speriat, și exclamă:

— Nici vorbă! Patrulele latganilor verifică satul cel puțin de trei ori pe noapte, iar, dacă o să vadă pe cineva afară din casă, o să ne dea foc! Nu, o să dormi în grajd! Să știi că o să vin să văd dacă o să fii cuminte, așa că să nu-ți treacă prin cap să faci vreo prostie!

Și gazda cea primitoare se pregăti să plece.

— Nu ne lași nimic de luminat? întrebă Taravik. Un felinar, un opaiț sau măcar o lumânare?

— Ca să adormi și să-mi incendiezi grajdul? se burzului roșcovanul. Culcă-te și n-o să ai nevoie de nicio lumină!

Și, după ce ieși, înțepeni ușa pe dinafară cu un par, ca să fie sigur că musafirul său n-o să poată părăsi clădirea aceea minunată.

Taravik bombăni un pic, apoi se uită afară, prin crăpăturile ușii. După ce văzu că Heromin intrase în casă și auzise un zgomot care arăta că individul trăsese în urma sa o grămadă de

zăvoare – adică nu avea de gând să mai iasă și să verifice dacă oaspetele său părăsise grajdul –, Taravik se întinse cât putu mai sus și smulse un braț de stuf din acoperiș, cât să facă o gaură prin care să intre un pic din răcoarea nopții și un strop din lumina lunii, care tocmai răsărise.

În condițiile acelea, șopronul roșcovanului devenise ceva mai primitor.

Kostik își găsise un loc destul de comod, pentru că asinul – care se bucurase până atunci de întregul spațiu din grajd – se dovedise a fi o făptură primitoare și fără pretenții, care se trăsese într-un colț și-l lăsase pe pegas să se întindă în voie.

Taravik începu prin a-și scoate coiful cel greu. După care își șterse cu o maramă transpirația de pe chelie. Își trase sufletul, apoi se apucă să desfășoare salteaua groasă, din lână, ce-i înconjura trupul. În timp ce-o întindea pe un braț de fân, ca să-și pregătească un culcuș pentru noapte, observă că pânza saltelei fusese tăiată. În prima clipă își spuse că o agățase de vreun mărăcine sau de vreun cui ce ieșise în afară din dricul vreunei căruțe. După care văzu că tăietura se întindea și pe cealaltă față a saltelei. Adică salteaua nu fusese agățată *de ceva,* ci fusese străpunsă *cu ceva.*

Asta era o chestie ciudată. Sigur, la cât fusese înghiontit, îmbrâncit și înghesuit în ziua aceea, era posibil ca, la un moment dat să-l fi înjunghiat cineva, fără ca el să-și fi dat seama. Numai că lovitura de pumnal își pierduse din putere, pentru că trebuise să străbată stratul gros de lână, apoi se proptise în cămașa de zale și se oprise definitiv, fără să-i fi pricinuit vreun rău...

Oricum trebuia să lepede cămașa de zale de pe el, așa că o scoase și o privi cu atenție la lumina lunii, ce pătrundea prin gaura făcută în acoperiș. Găsi fără nicio greutate locul în care vârful pumnalului scrijelise metalul zalelor.

Nu mai exista niciun fel de îndoială: cineva încercase să-l omoare. În plină zi, în mijlocul înghesuielii de pe drum. Adică avea de-a face cu un individ care știa meserie, avea curaj și nu se sfia să riște.

Trebuia să discute pe îndelete cu Kostik și să se gândească bine ce aveau de făcut. Numai că pegasul sforăia de zor, iar el nu se îndură să-l trezească. Discuția putea să aștepte până-n zori.

Se întinse pe saltea și încercă să adoarmă.

Însă în grajd era o căldură insuportabilă, iar sforăiturile lui Kostik ar fi trezit și un mort. Așa că se cățără pe un hârdău – probabil că Heromin îl folosea ca să-și adape asinul – și încercă să iasă cât mai mult în afara magherniței, să se bucure de răcoarea nopții. Lărgi încă un pic gaura și, până la urmă, se cățără pe acoperiș și se întinse pe stratul gros de stuf. Grinzile de sub el trosniră un pic, dar se încăpățânară să reziste. Acolo, sus, adia o briză plăcută, iar Taravik simți că începe să-și recapete încrederea în viață, în zei și în bunul mers al universului. După un timp, începu să picotească. Apoi se trezi brusc, amintindu-și că gazda sa amenințase că va verifica în timpul nopții dacă e cuminte. Nu era convins că roșcovanul avea să-și părăsească patul cald și moale doar ca să-i facă lui mizerii, dar, după toate câte i se întâmplaseră într-o jumătate de zi petrecută printre obdini, își spuse că nu merita să riște.

Coborî înapoi în grajd, iar aerul fierbinte și închis îl zăpăci complet și avu nevoie de ceva timp ca să-și aducă aminte ce căuta acolo. După ce mintea i se limpezi cât de cât, luă coiful cel greu și salteaua, le aranjă cu grijă pe un maldăr de paie și le acoperi cu pătura. Ținând seama de întunericul din grajd și de faptul că Heromin s-ar fi mulțumit să arunce o privire prin crăpăturile ușii, rezulta că gazda sa nu avea cum să-și dea seama că era vorba despre un șiretlic. Așa că Taravik se cățără din nou pe acoperiș, aranjă un pic stuful, încât cineva care ar fi intrat în grajd să nu vadă că exista o gaură în acoperiș, se întinse, aruncă o privire spre stelele care-i clipeau șăgalnic, amuzate de trucul său, după care adormi și probabil că visă ceva plăcut, pentru că, atunci când fu trezit brusc de un zăngănit ce venea chiar de sub el, nu-și mai aminti unde se găsea și sări în picioare.

Asta ar fi fost o reacție normală dacă ar fi dormit într-un pat sau pe nisipul deșertului, dar, având în vedere că se afla pe un acoperiș din trestie – în care făcuse mai devreme o gaură suficient de largă ca să-i treacă trupul prin ea, și că astupase respectiva gaură cu un strat subțire alcătuit doar din o parte din materialul extras din gaura înainte pomenită –, soarta făcu să sară cu picioarele tocmai pe stratul acela subțire care, îngrozit la gândul că trebuia să susțină o asemenea greutate, preferă să facă ceea ce face de obicei cel mai deștept: cedă primul.

Taravik se prăvăli în interiorul grajdului și nimeri peste doi indivizi, care îi atenuară căderea. Prăbușirea sa îi surprinse pe cei doi și-l surprinse și pe el, așa că scoaseră toți trei câte un icnet de uimire, după care rămaseră înlemniți un timp, încercând să priceapă ce se întâmplase.

Probabil că intrușii aveau o viteză de reacție mai mare, pentru că se ridicară de jos și, în același timp, ca și cum ar fi fost înțeleși, se repeziră spre intrarea în grajd și dispărură în beznă.

Taravik se ridică și el, ceva mai încet, pentru că nu vedea niciun motiv de grabă, și privi în jur.

În grajd era suficientă lumină, pentru că ușa fusese scoasă din țâțâni și aruncată undeva, în curte, iar prin deschizătura rămasă năvăliseră razele lunii. În plus, mai exista și gaura din acoperiș, prin care pătrundea o altă porție de lumină a lunii.

Așa că Taravik putu să vadă limpede că silueta ascunsă sub pătură fusese lovită din răsputeri cu toporul și cu spada. Pătura fusese sfâșiată în numeroase locuri, la fel și salteaua, iar coiful se alesese cu o zgârietură (probabil că el scosese dangătul acela care îl trezise).

La toate ciudățeniile de până atunci se adăuga faptul că pegasul nu auzise nimic și continua să sforăie de zor.

Taravik se întrebă ce se întâmplase de fapt și ce căutau cei doi în grajd. Încercaseră să-l jefuiască? Se străduiseră, din motive pe care le știau doar ei, să-l omoare?

Din fericire, nu trebui să-și bată prea mult capul cu asemenea întrebări dificile, pentru că se lumină de ziuă, iar gazda sa veni să vadă dacă musafirul dormise liniștit în grajd.

Bineînțeles că Heromin făcu o criză de nervi când descoperi că ușa grajdului fusese smulsă de la locul ei și aruncată peste un strat cu ceapă. Iar, când văzu și gaura din acoperiș amuți pentru un minut și se făcu verde la față, încât Taravik trebui să-i tragă vreo câteva palme (gest pe care îl făcu cu multă bucurie) ca să-l readucă în simțiri. După care regretă din suflet ceea ce făcuse, pentru că Heromin începu să urle, cerând despăgubiri pentru daunele aduse avutului său.

Însă discuția se modifică substanțial în momentul următor, pentru că pegasul se trezi și, cu mintea odihnită, puse cap la cap tot ce văzu în preajmă și deduse, făcând un tărăboi îngrozitor, că roșcovanul încercase să-și omoare musafirii în timp ce dormeau, ca să-i jefuiască. În zadar încercă bietul

Heromin să explice că nu ieșise toată noaptea din casă și că nu-și închipuia că oaspeții săi dețineau bunuri de valoare, răcnetele lui Kostik făcuse ca în jurul grajdului să se adune o mulțime de vecini.

Ca de obicei, o bună parte dintre ei erau dispuși să-și apere consăteanul. Dar, tot ca de obicei, existau și câțiva care aveau ceva de împărțit cu acesta și erau gata să-și susțină opiniile cu pumnii.

Așa că, în cele din urmă, când combatanții făcură o mică pauză, ca să-și tragă răsuflarea, să-și panseze zdreliturile și să bea câte o înghițitură de apă, bătrânii satului propuseră ca Heromin să renunțe la orice pretenții, iar musafirii de-o noapte să-și ia catrafusele și să-și vadă de drum (după ce se vor angaja să nu mai calce niciodată în satul acela). Taravik făgădui, pentru că oricum nu-și dorea să mai aibă de-a face cu oamenii din localitatea aia prăpădită, Kostik făgădui și el, pentru că abia aștepta să plece mai departe, iar Heromin (care încasase, pe lângă palmele de la Taravik, și câțiva pumni în gură) ar fi fost dispus să le dea și merinde pentru drum, numai să-și ia picioarele la spinare și să-l scutească de scandal și de încăierare.

De îndată ce se pomeniră în mijlocul drumului, fură înconjurați de mulțimea zgomotoasă care se scurgea către Herihoon ca un torent vijelios de primăvară.

După ce privi îngrijorat în jur și după ce descoperi cu spaimă că începuse din nou să aibă halucinații (pentru că avea impresia că-i zărise din nou pe indivizii din ziua precedentă), Kostik simți că i se împleticesc picioarele și-i șopti lui Taravik:

— Nu vrei să ne oprim undeva, la marginea drumului, și să stăm de vorbă?

— Ba da, îi răspunse mohorât Taravik, pe care-l durea capul din cauza calculelor pe care le făcuse de când porniseră la drum.

Se lăsară duși de puhoi până când ajunseră la marginea unei râpe, iar acolo se zbătură din răsputeri și reușiră să-și facă loc printre cei din jur, ca să părăsească drumul. Odată scăpați din mijlocul torentului uman, coborâră în râpă și se întinseră sub niște tufișuri, să se adăpostească de razele agresive ale soarelui.

— Cred că am înnebunit, i se destăinui pegasul lui Taravik.

Am vedenii și nu mai pot să mă concentrez… Dacă soarele ar fi fost mai puternic, aș fi zis că am făcut insolație…

— Un pegas cu insolație! se minună Taravik. Ai mai auzit de vreun caz asemănător?

— Nu, dar nici de vreun pegas care a înnebunit. Așa că presupun că, de fapt, n-am înnebunit nici eu.

— Foarte bine. Pentru că eu o s-o iau razna cât mai curând.

— De ce?

— Dacă o să mergem în ritmul ăsta, iar găzduirea peste noapte o să ne coste cel puțin cât ne-a costat în noaptea asta… nu știu cum o să ne descurcăm, pentru că n-o să ne ajungă banii și o să fim nevoiți să cerșim la marginea drumului. De azi dimineață socotesc și răssocotesc și nu găsesc nicio soluție. Plus că a încercat cineva să mă omoare. Și nu o singură dată, ci de două ori.

— Da, nenorocitul ăla roșcat, în grajdul căruia am înnoptat…

— Heromin n-are nicio vină, îl contrazise Taravik.

Și se apucă să-i povestească despre tăietura din saltea și despre zgârietura de pe cămașa de zale, plus despre faptul că doi necunoscuți încercaseră să-i crape coiful în două…

Kostik ascultă totul cu gura căscată, fără să spună nimic – semn că era foarte îngrijorat.

— Așa că mă gândesc că, dacă au încercat să mă înjunghie în plină zi, o să mai încerce și altă dată, pentru că în înghesuiala de pe drum nu știi cine ce intenții are… Sincer vorbind, nu-mi dau seama ce aș putea să fac.

— Încep să cred că nu am avut halucinații și că ne-au urmărit cu adevărat niște indivizi… Dar cine erau indivizii ăia? Ai vreo idee cine ar avea vreun interes să te omoare? întrebă, în cele din urmă, pegasul.

— Măi Kostik, cine să aibă un asemenea interes? Pe mine mă iubește toată lumea, pentru că sunt cumsecade și simpatic.

— Toată lumea? rânji pegasul. Spune-mi și mie măcar două persoane care te iubesc!

— În primul rând, Marieța. În al doilea rând, tu. Și, în al treilea rând, Khator cel negru! îi răspunse triumfător Taravik.

— Dragul meu, ești demn de toată admirația! Ai demonstrat că știi să numeri până la trei…

— Știu să număr până la o mie! îl întrerupse Taravik. Nu-s chiar atât de prost cum crezi tu!

— … și, culmea, ai dreptate, există persoane care te iubesc, deși mă întreb dacă meriți afecțiunea lor.

— Aici ai nimerit-o, se pleoști Taravik. Nu merit să fiu iubit, nu merit să trăiesc, mă bucur că o să fiu înjunghiat în mijlocul drumului și o să scăpați cu toții de mine!

— Dragul meu, nu-ți dai seama că moartea ta o să provoace un scandal imens? Un asasinat în timpul sărbătorilor religioase a obdinilor va însemna, la început, un schimb înverșunat de acuzații. Obdinii îi vor acuza pe latgani că au încercat să le strice sărbătoarea omorând un străin ce avusese ghinionul să se afle în Calmeea într-un moment nepotrivit (pentru că un deces în această perioadă a anului înseamnă spurcarea celor din jur, deci pelerinii aflați în preajma cadavrului vor fi obligați să îndure proceduri îndelungate și costisitoare de purificare), iar latganii îi vor acuza pe obdini de fanatism religios și de asasinarea unui om care nu avea altă vină decât aceea că nu aparținea religiei lor. Aceste acuzații nejustificate vor fi susținute cu încăpățânare, se va ajunge la dezgroparea tuturor nemulțumirilor și vinovățiilor din ultimele sute de ani, se va ajunge la răzmerițe mai mult sau mai puțin spontane, latganii vor profita de acestea ca să intervină cu trupe, reacționând într-un mod exagerat, ca urmare obdinii se vor răscula cu adevărat, latganii vor aduce trupe din restul imperiului și vor măcelări tot ce le iese în cale…

— Adică, înțeleg eu, ar fi mult mai bine pentru toată lumea dacă nu mi s-ar întâmpla nimic, concluzionă Taravik. Foarte bine, mă bucur că binele meu înseamnă binele tuturor, dar ce putem face? Nu-mi dau seama cine vrea să mă asasineze, deci nu-mi dau seama de cine trebuie să mă feresc.

— În acest caz, soluția e una singură: să te ferești de toți!

— Bravo, măi Kostik! Tare ești deștept! Și o să te consider și mai deștept dacă o să-mi explici cum putem să facem chestia asta.

— Păi mă gândeam la ceva care să ne rezolve toate necazurile. Pentru că, dacă o să te gândești bine, problemele noastre sunt legate între ele. Adică riscăm să fii omorât pentru că suntem siliți să mergem încetișor pe niște drumuri aglomerate, iar pentru că drumurile sunt aglomerate nu putem să mergem repede și o să ne coste îngrozitor de mult cazarea și mâncarea și n-o să ajungem la timp la client…

— Știu toate astea, răcni exasperat Taravik. Spune dacă ai găsit vreo soluție, că mă apucă nebuneala!

Kostik se uită speriat la el, apoi spuse cu blândețe (pentru că învățase încă din fragedă pruncie că trebuie să vorbești frumos cu nebunii):

— Sigur că am găsit. După cum știi, drumul cel mai scurt e cel pe care poți să-l parcurgi cel mai iute.

— Asta așa e, recunoscu Taravik, ceva mai potolit.

— Deci, care este zona în care parcurgem noi cele mai mari distanțe, în cel mai scurt timp?

— Cea din deșert, răspunse Taravik, fără să mai stea pe gânduri.

— În concluzie, cel mai bine ar fi să ajungem în țara Hatti pe o rută ocolitoare, prin pustiul care se află la marginea Calmeei. O să ne întoarcem în imperiul latgan și o să pătrundem în acesta în regiunea pustie de lângă Horeea, o să străbatem deșertul horeean de-a lungul drumului pentru caravane care duce la Bazille și o să trecem granița cu țara Hatti prin punctul vamal de la Caerda. De acolo o să mai mergem un pic prin pustietate, apoi o să ajungem la ținuturile fertile din delta fluviului și...

— Stai un pic, îl întrerupse Taravik, care zgâriase cu vârful cuțitului o hartă pe pământ, conform spuselor pegasului. Cred că nu-i cazul să discutăm de pe acum despre deltă... Dar, dacă o să ne continuăm drumul prin Calmeea, atunci o să traversăm hotarul prin centrul de control de la Carmola...

— Și care-i problema?

— Cred că niciuna... Atunci când Morbik mi-a spus ce misiune avem, mi-a explicat că ne vom întâlni cu clientul nostru de îndată ce vom trece dincolo de hotar și vom pătrunde în teritoriul Țării Hatti...

— Înțeleg. Adică, dacă mergem pe alt traseu, clientul n-o să știe unde să ne aștepte.

— Așa am gândit și eu și l-am întrebat pe Morbik pe unde trebuie să mergem și în ce loc trebuie să ajungem la graniță. Iar el mi-a spus că nu contează. Și cu asta a încheiat discuția.

— Bine. Înseamnă că nu are importanță ce traseu alegem, totul e ca acel traseu să ne convină. Ai ceva de obiectat în legătură cu propunerea mea?

— O să putem alerga în voie, n-o să se înghesuie nimeni în noi, o să vedem de la distanță mare dacă se apropie cineva,

deci o să știm din timp dacă o să încerce cineva să mă omoare... n-o să ne coste nimic cazarea, pentru că o să dormim sub cerul liber, în mijlocul pustietății... însă, în același timp, n-o să găsim pe drum niciun han și nicio cârciumă, adică o să cărăm – de fapt, tu o să cari – un pic de mâncare și de apă, cât să nu murim de foame trei, patru zile... în total, mai multe avantaje decât dezavantaje, dacă ție îți convine, sigur că-mi convine și mie. Dar, înainte să te laud și să-ți spun că ai avut o idee genială, te rog să-mi explici cum o să ajungem în pustiul din răsăritul Calmeei. Pentru că, după cum ai văzut, drumurile sunt înțesate de pelerini, așa că nu găsesc vreun mare avantaj în a străbate o anumită distanță spre răsărit, în comparație cu străbaterea unei distanțe egale, dar spre miazăzi.

— He, he, râse încântat pegasul, propunerea mea se baza pe faptul că din locul în care ne aflăm și până la hotarul de la răsărit al Calmeei se întinde o regiune acoperită cu pășuni și care e puțin populată. Adică putem să plecăm din locul ăsta spre răsărit, mergând direct peste câmp, fără să ne pese de drumuri, și o să ajungem până la urmă în deșert fără să ne întâlnim cu cineva. Poate doar cu niște ciobani aflați cu turmele la păscut...

— Splendid! Numai că, dragul meu, ar trebui să cumpărăm de undeva niște merinde și să ne umplem burdufurile cu apă... Adică ar fi bine să ne chinuim alături de pelerini până ajungem în satul cel mai apropiat...

— Ca să cumperi acolo un colț de pâine și o cană cu apă la prețul cu care ai putea să aprovizionezi o armată? Dragă Taravik, la marginea pustiului sunt câteva târguri în care își cumpără tot ce le trebuie garnizoanele latganilor, triburile rătăcitoare din pustiu și caravanele ce vin din deșert sau care pleacă spre țări străine. Prețurile sunt rezonabile, iar marfa e de calitate. Mi-a spus asta un dromader, în grajdul municipal, cu câteva zile înainte să mă mut în gospodăria atât de primitoare a Marieței. Și sunt convins că lucrurile nu s-au schimbat într-un răstimp atât de scurt.

Nu mai era nimic de discutat. Se ridicară dintre tufărișuri, Taravik urcă în șa, iar Kostik o luă la goană spre răsărit. Alergă un timp prin râpe și văi, după care ajunse la marginea terenurilor cultivate. Dincolo de acestea se întindea, până la pustiul cel mare dinspre răsărit, o zonă deluroasă, suficient de

fertilă ca să fie acoperită cu iarbă rară și țepoasă, dar insuficient de roditoare pentru a fi cultivată. Deoarece și ciobanii plecaseră în pelerinaj spre orașul sfânt, pășunile erau pustii. Așa că pegasul putea să galopeze fără nicio grijă. Nu întâlniră pe nimeni în drumul lor, iar Kostik își regăsi cheful de vorbă și dragostea de viață. Și astfel Taravik uită – cel puțin pentru moment – de asasinii care încercaseră să-i vină de hac.

— Obdinii ăștia sunt nebuni, afirmă la un moment dat Taravik, iar Kostik se grăbi să-i țină isonul.

— De acord cu tine, însă nebunia lor e una metafizică.

— Adică? întrebă Taravik, care nu avea niciun chef să recunoască faptul că nu auzise niciodată cuvântul folosit de pegas, deci nu avea habar ce înseamnă.

Pe de altă parte, știa foarte bine că nu era nevoie să ceară lămuriri, pentru că prietenul său Kostik avea să-i explice totul, de bunăvoie, ba chiar s-ar fi simțit jignit dacă n-ar fi fost lăsat să spună tot ce pregătise deja în mintea sa. Pentru că pegasul avea, după cum spunea chiar el, „o minte analitică”, iar acest lucru însemna, din câte își dădea seama Taravik, că în mintea pegasului existau niște chestii care-l obligau să elimine din când în când produsele acelei minți.

— Au niște păreri atât de originale despre lume, încât este evident că nu-s opiniile unor oameni normali. Ca să înțelegi ce vreau să spun, indivizii cred că există doar un singur zeu. Iar zeul ăla are doar un singur templu, cel din Herihoon. Și credincioșii trebuie să se strângă o dată pe an și să-i aducă jertfe – de aia e balamucul ăla pe drumuri, iar noi am nimerit tare bine perioada în care trebuia să străbatem Calmeea. În plus, zeul lor nu are… eram gata să spun că n-are chip…

— Mi-ai spus odată o poveste, cu un zeu fără chip, își aminti Taravik.

— Da, numai că zeul obdinilor nu numai că n-are chip, nu are niciun fel de înfățișare și nu are nici nume!

— Asta-i o prostie, spuse fără să stea pe gânduri Taravik. Nu pun în discuție aspectele practice ale poveștii – dacă n-are înfățișare, nici nume, de ce trebuie să aibă doar un templu și nu mai multe? —, dar e dificil să te rogi unui zeu căruia nu-i poți spune pe nume și căruia nu poți să-i săruți picioarele (mă rog, picioarele statuii sale). Însă problema cea mai gravă, după mine, e faptul că nu poți să negi existența celorlalți zei. Eu, de

exemplu, am avut de-a face cu Khator în câteva rânduri, am beneficiat de ajutorul acestuia și am discutat cu el. Cum să cred că nu există? Adică atunci când am vorbit cu zeii am avut vedenii, am aiurat sau am fost lovit de-o nebunie temporară? Dacă îndrăznește cineva să-mi spună în față o asemenea măgărie, a încurcat-o!

Kostik chicoti un pic, imaginându-și-l pe Taravik cuprins de furie și cotonogind cohorte de obdini, apoi redeveni serios și zise:

— Se pare că-s mulți care gândesc așa, pentru că obdinii au avut mult de suferit din pricina credinței lor. Dar, ca să răspund la nemulțumirea ta, explicația lor este una simplă: există un singur zeu care a creat lumea și oamenii, iar ceilalți zei – cei în care cred diferiți oameni – sunt, de fapt, demoni mărunți.

— Ăștia ce mai sunt? bombăni Taravik.

— Un soi de ființe cu puteri superioare celor omenești. Demonii sunt făpturi inferioare zeului cel unic. Ele nu-s nici nemuritoare, nici atotputernice, zeul cel unic le poate nimici oricând. Adică un om credincios poate, cu ajutorul zeului unic, să li se împotrivească și să se descurce fără ajutorul lor. În general, se crede că demonii sunt răuvoitori și dușmani ai oamenilor.

— Interesant! exclamă Taravik. Însă, în ciuda acestei teorii frumoase și destul de convingătoare, n-o să mă facă nimeni să cred că negrul Khator mi-a dorit vreodată răul… Ba dimpotrivă.

Și tot discutând despre credința bizară a obdinilor, ajunseră în vârful unui deal, iar Kostik se opri, ca să-și dea seama încotro să meargă mai departe. Priviră amândoi în zare, luminați din spate de lumina sângerie a soarelui ce se pregătea să se cufunde din nou sub orizont… Pegasul, care avea privirea mai ageră, remarcă undeva, la ceva distanță în fața lor, o îngrămădeală de case.

— Eu zic să mergem și să ne lămurim unde am nimerit, sugeră Taravik, iar propunerea sa fu acceptată în unanimitate.

Târgulețul aflat la margine de pustiu se numea Golumsa – o denumire lipsită de importanță, pe care Taravik o uită a doua zi, iar Kostik o ținu minte doar pentru că pegașii nu pot să uite mai nimic, îndeosebi lucrurile lipsite de importanță. În mijlocul orășelului se găsea o fântână, iar Taravik obținu dreptul – plătit doar cu un bănuț – să bea pe săturate, el și pegasul său, și „să-

și umple burdufurile, ploștile și alte recipiente de care dispunea”. Așa că-și potoliră mai întâi setea, apoi se duseră să caute merinde – și găsiră un brutar care avea niște lipii vechi de două zile (așteptase o caravană care nu mai venise, pentru că o prinsese o furtună de nisip, așa că nu-i cumpărase nimeni pâinea pe care o copsese, iar brutarul îi jură lui Taravik că n-o să mai bage în cuptor nici măcar o chiflă, dacă n-are un mușteriu care să aștepte să se coacă). Cumpărară un sac întreg de lipii cu doi bănuți (aveau să împartă lipiile între ei, că îi plăceau și lui Kostik), mai cheltuiră încă doi bănuți cu o bucată de brânză uscată și o bucată de păstramă de vită (acestea fiind doar pentru Taravik, pegasul nu mânca asemenea porcării pline cu sare), apoi se întoarseră la fântână și-și umplură cu apă recipientele de care dispuneau.

— Și acum ce facem? întrebă Taravik, încântat că-și rezolvaseră problemele. Mergem la un han și bem și noi o bere?

— Dacă ar fi după mine, aș pleca imediat la drum, își spuse părerea Kostik. S-a înserat, e destul de răcoare și e mai plăcut să alergi noaptea decât pe arșiță. Fără să mai amintesc de faptul că putem astfel să recuperăm timpul pierdut în îngrămădeala din Calmeea…

— Măi Kostik, tare ești deștept! spuse plin de admirație Taravik și se aruncă în șa cu toată greutatea, făcându-l pe pegas să icnească.

Ieșiră din târg într-un trap ușor, urmăriți de toate javrele din localitate, care îi lătrau fioros. Una, mai obraznică și mai nesimțită, sări să-l muște pe Kostik de picior. Numai că pegasul – care avea simțurile foarte dezvoltate și-și dăduse seama de intenția mișelească a potăii – îi trase o copită, de-o făcu să zboare prin aer schelălăind. După câteva minute, când se îndepărtaseră suficient de mult de localitate, Kostik trecu de la trap la galop și năvăli în pustiu, ridicând în urma sa un nor de praf.

— Dacă obdinii au un singur zeu, hattienii au o mulțime de zei, începu el să povestească de îndată ce intrase în ritmul cursei. Chestia neplăcută era că, la începuturi, zeii se amestecau atât de mult în viața oamenilor, încât muritorii nu mai reușeau să-i identifice. Și au avut loc tot felul de incidente. De exemplu, un fermier s-a dus să-și irige ogorul și a descoperit că un taur îi mânca grânele. Bineînțeles că a pus mâna pe un

toroipan și a cotonogit animalul, apoi l-a dus la primar, ca acesta să identifice proprietarul și să ceară daune. Și ce să vezi? Taurul respectiv era chiar Boul Trapis!

— Și cine era boul ăla, care era, de fapt, taur? mormăi nedumerit Taravik. Sau cine era taurul ăla, care era, de fapt, un bou?

— Un zeu, drăgălașule! Unul care se întrupase într-o bovină.

— Mă rog, fiecare cu gusturile lui... Spune mai departe.

— Sau vine un bărbat acasă și-și găsește nevasta în pat cu altul. Bineînțeles că-i bate zdravăn pe amândoi, ba chiar, în anumite cazuri, individul adulter este schilodit, dacă înțelegi ce vreau să-ți spun...

— Sigur că înțeleg ce vrei să-mi spui. Nu pricep însă de ce nu spui direct că l-a castrat, că nu e nimic rușinos să-i faci așa ceva celui care-ți spurcă familia... Dar nu te sinchisi de întrerupere, până și eu am priceput că mi-ai pus o întrebare retorică, adică una la care nu aștepți răspuns.

— Bine. Atunci, dacă ai înțeles, putem trece mai departe. Incidentele de felul ăsta, în care zeii erau cotonogiți, castrați, băgați la închisoare sau ologiți se înmulțiseră atât de mult, încât zeii s-au sfătuit între ei, au discutat și cu oamenii și au ajuns la concluzia că toate necazurile aveau loc dintr-un singur motiv: oamenii nu-și dădeau seama că au de-a face cu zeii, pentru că aceștia erau prea asemănători lor. Așa că s-au inventat reguli stricte. De exemplu, boii Trapis trebuie să aibă un anumit aspect și să aibă pe trup anumite semne, pe care să le recunoască oricine. Adică atunci când te duci să-ți plivești ogorul și găsești pe el o bovină care-ți paște grâul, te uiți atent la bovina respectivă și ai două alternative. Sau semnele corespund cu cele ale boului Trapis, și atunci îl iei cu binișorul și-l mâni din urmă până la templu, unde ceri scurt și cu tupeu despăgubirea cuvenită; sau e un bou oarecare, drept urmare îl cotonogești zdravăn și-l legi cu o funie, după care îl dai pe mâna primarului, să fie vândut la licitație (de obicei, unui măcelar) și să-ți capeți despăgubirea. În ceea ce privește zeii cu trup omenesc, discuțiile au fost îndelungate, pentru că, evident, era nevoie ca aceștia să aibă ceva aparte, ca să știe tot omul că are de-a face cu un zeu, nu cu un derbedeu oarecare. Mă rog, te scutesc de toate amănuntele, pentru că propunerile au fost de toate categoriile, unele bune, altele foarte bune și unele chiar

obscene. În cele din urmă, s-a acceptat de toate părțile ca zeii să aibă trup omenesc, dar cap de animal.

— Adică în ce fel? Cum vine asta, cap de animal? întrebă bănuitor Taravik, care avea impresia că pegasul își bate joc de el.

— Păi unii aveau cap de câine, alții cap de vacă sau de porc, mai existau zei cu cap de crocodil, de cocostârc, de gaiță sau de șarpe... Fiecare zeu acceptase să aibă capul animalului său favorit. N-are rost să-ți explic că oricine își dădea seama că o asemenea făptură, cu cap de animal, nu putea fi decât zeu. Deci nu o puteai confunda cu vreun golan. Fără să mai pomenim că femeile nu se grăbeau să-și înșele soții cu un bărbat cu cap de crocodil sau de porc... Adică lucrurile au intrat în normal, zeii își vedeau de treburile lor, iar oamenii de ale lor...

— Ce chestie! se minună Taravik. Obdinii au un singur zeu, iar hattioții au prea mulți!

— Da, îl aprobă Kostik, în țara Hatti există cel mai mare număr de zei din întreaga lume. Ca să-ți faci o idee, revin câte trei virgulă patru zei pe cap de locuitor!

— Virgulă patru! spuse visător Taravik. Asta înseamnă patru zecimi sau, prin simplificare, două cincimi... Da, în școală am fost cel mai bun la lucrul cu fracții, dacă-ți vine să crezi așa ceva.

— Nu-mi vine, dar m-am obișnuit de multă vreme să nu mă mai mire nimic.

— Da... și răposatul Bubtirik, odihnească-l zeii în pace... pe vremea aia nu era încă răposat...

— Am bănuit eu.

— ... învățătorul nostru, mi-a spus de nenumărate ori: „Taravik, tu o să te faci măcelar, că te pricepi să lucrezi cu fracții, le înțelegi esența, adică îți dai seama ce înseamnă să împarți un întreg în părți, fie ele egale sau inegale. N-am de ce să mă aștept să înțeleagă fracțiile tâmpitul ăsta de Pandolik, pentru că o să ajungă negustor de ouă, ca și taică-său, iar un vânzător de ouă n-are nevoie de fracții, pentru că nu cumpără nimeni o jumătate sau un sfert de ou”. Da... și uite ce-am ajuns, în ciuda faptului că pricepeam esența fracțiilor...

— Păi timpul nu-i pierdut, îl consolă Kostik, după ce ne întoarcem acasă poți să te angajezi ucenic la o măcelărie, să înveți meseria. Apoi poți să-ți deschizi o prăvălie proprie, că o

să-ți dea Marieța banii necesari. Are de unde. Și o să deveniți amândoi oameni serioși, adevărați stâlpi ai societății… Dar, dacă îmi aduc eu bine aminte – și ar fi ciudat să nu-mi aduc bine aminte, din moment ce memoria unui pegas o întrece cu mult pe cea a unui elefant mi-ai spus, într-o împrejurare pe care nu-i cazul s-o identific acum, că învățătorul tău se numea Bolovik.

— Aaaa, maestrul Bolovik! Ce om cumsecade! Și cum se chinuia el în fiecare zi să mă bată cu nuiaua lui! Daaa… sigur, maestrul Bolovik a fost primul meu învățător, el m-a învățat să scriu liniuțe și cerculețe, și m-a învățat să fiu respectuos cu cei mai în vârstă… Dar în al doilea an, când am trecut la numere și fracții, a moștenit o crâșmă și s-a făcut cârciumar, iar școala a fost dată în grija lui Bubtirik…

— Și presupun că ai continuat să-ți vizitezi fostul învățător, care te-a învățat care vin e mai bun și alte lucruri folositoare în viață, pentru că se vede că ai avut profesor bun în ale băuturii. Și, dacă tot veni vorba, știi de ce vinul bun se ține în butoaie care…

— Asta nu-mi place la tine, măi Kostik. Nu-l lași niciodată pe om să vorbească, abați mereu discuția, ca nu cumva să spună și altcineva lucruri înțelepte.

— Scuze, mormăi surprins pegasul, credeam că nu mai ai nimic de spus…

— Ba am. Și o să spun, în ciuda tentativelor tale de a-mi vârî copita în gură.

— Sunt numai urechi.

— Ia explică-mi tu, jupâne Kostik, cum e chestia cu trei virgulă patru zei pe cap de locuitor? Asta înseamnă că fiecare hattian poartă pe cap trei zei și o cincime (asta înseamnă că cineva îi hăcuiește pe zei în cincimi?) sau doar trei zei, iar unul (întreg și neîmpărțit în cincimi) trece de pe un cap pe altul? Și cum stau zeii ăia pe capul locuitorilor? Le pun pe cap un scaun și stau cu picioarele atârnate peste ochii sau peste ceafa lor? Zeii stau comod, încap trei (sau chiar patru) pe un cap? Sau se înghesuie și trebuie să se țină de părul locuitorului, așa cum mă țin eu de coama ta când te apucă bâzdâcii și începi să sari peste garduri?

Kostik se opri din goană și mărturisi, cu glas pierit:

— Nu m-am gândit niciodată la aspectele astea…

— Câți zei pot să stea pe vârful unui ac? întrebă fără pic de milă Taravik.

— Cred că vreo mie… îngăimă Kostik.

— Chiar că te-a bătut soarele în cap! Ia spune iute: Câți pegași pot să stea pe vârful unui ac?

Kostik întoarse capul și se uită cu groază la prietenul său.

— Fie-ți milă! Nu știu ce să-ți răspund!

— Kostik dragă, pielea unui pegas nu poate fi străpunsă de niciun vârf ascuțit, așa că doar un pegas se poate așeza pe un ac, că îl turtește, iar următorul nu mai are pe ce să se așeze, îi explică plin de sine Taravik. Iar zeilor, dacă se așază pe ac, le intră acul în buci și-i face să sară în sus, așa că pot să se așeze și o mie, că de stat nu stă niciunul, pentru că-l doare. Nu crezi că am dreptate?

Pegasul o luă la goană și abia după câteva minute reuși să găsească un răspuns potrivit:

— Dragă Taravik, se pare că excursia noastră prin pustiu ți-a refăcut intelectul, pentru că mi-a plăcut cum ai gândit. Cât despre modul în care stau zeii pe cap de locuitor, eu zic să mai avem un pic de răbdare, pentru că văd în zare niște clădiri și, după socotelile mele, acolo ar trebui să fie vama din Caerda. Adică peste puțin timp o să pătrundem în țara Hatti și o să vedem cu ochii noștri cum se descurcă zeii cu statul pe capul locuitorilor…

— Bravo, măi Kostik, ai dreptate, ca de obicei, zise Taravik, căutând în sacul de la șa scrisoarea ce le asigura libera trecere.

Până o găsi, Kostik ajunsese în fața barierei, păzită de doi soldați latgani și de un vameș obdin. Unul dintre soldați aruncă o privire, văzu sigiliul și le făcu semn să treacă. Taravik ținu pergamentul în mână și, după ce trecură dincolo de barieră, îl arătă soldatului hattian. Observă, în treacăt, că și dincolo de hotar, în vama hattiană, erau niște latgani.

— Ce-s cu ăștia aici? îl întrebă el pe Kostik, iar pegasul îi răspunse în șoaptă:

— Au auzit că regele regilor, stăpânul din Hatti, a încheiat o alianță cu imperiul latgan și a primit niște trupe care să-i fie de ajutor în lupta cu pretendenții la tron… care sunt chiar frații lui buni.

În timp ce Taravik se gândea la cele auzite, văzu că la zece, cincisprezece stânjeni de vamă se află un bărbat înalt, cu piele arămie. Stătea cu spatele la ei, privind soarele ce răsărise. Purta doar un soi de fustă lungă până la genunchi, iar restul trupului îi

era gol. Mai avea la gât un fel de colier alcătuit din pietre roșii. Iar părul său, negru ca pana corbului, stătea cumva ciufulit, zburlit într-un mod bizar. Taravik își spuse că, probabil, fusese uns cu vreo substanță anume, ca să stea în felul acela.

Îl văzu și Kostik și se îndreptă spre el.

Bărbatul spuse, fără să se întoarcă:

— Presupun că sunteți jupânii Taravik și Kostik.

— Întocmai, răspunseră cei doi, într-un glas.

— Atunci înseamnă că aveți o scrisoare pentru mine, de la prietenul meu Morbik.

— Exact, se grăbi să-i răspundă Taravik.

Bărbatul se întoarse și întinse mâna, cu un gest ce arăta că dorea să-i fie predată scrisoarea.

Taravik o pregătise deja, așa că întinse și el mâna. Abia după aceea își ridică ochii, să-l privească pe străin. Și înțelese imediat de ce i se păruse că părul individului stătea ciudat.

Pentru că nu era păr.

Coafura bărbatului era alcătuită din pene. Din pene de corb. Pentru că deasupra colierului alcătuit din pietre roșii nu se afla un cap de om, ci un cap acoperit cu pene și care avea un cioc lung.

Adică, mai pe scurt, bărbatul cu piele arămie, îmbrăcat cu un șorț, avea cap de corb.

— Pe trompa lui Kefir! exclamă Taravik în șoaptă, gândindu-se că, din fericire, era călare pe Kostik, pentru că i se înmuiaseră genunchii și, de-ar fi fost în picioare, s-ar fi întins ca o plăcintă pe nisip.

2

Nisipul avea gust de moarte. Poate și de cenușă, își zise Primus Concordius Faber, dar, din câte își aducea aminte, gustul obișnuit de cenușă era ceva mai condimentat, era completat de-o aromă de fum și de sânge. Adică era posibil ca nisipul care-i umplea nasul și gura (în ciuda bucății rupte din cămașă, pe care și-o înfășurase în jurul capului, ca să-și apere căile respiratorii) să n-aibă niciun gust, pentru că atât limba, cât și cerul gurii i se transformaseră în bucăți de iască uscată și n-ar fi fost în stare să perceapă vreun gust. Asta însemna că gustul puternic pe care îl simțea nu avea, de fapt, nicio legătură cu simțurile sale, deci în realitate nu simțea nimic, iar gustul respectiv era doar

un mesaj recepționat de trupul său care simțea – da, trupul lui era în stare să simtă așa ceva – că moartea îi dădea târcoale.

Mare brânză! Și un trup de piatră, al unei statui, ar fi simțit asta. Era și greu să nu simți, câtă vreme erai conștient de faptul că-ți pierdeai treptat puterile, că fiecare strop de apă din organism era supt de căldura și de uscăciunea din jur, fără să ai posibilitatea să-l înlocuiești.

Tribunul Faber ar fi vrut să-și umezească buzele, ar fi vrut să scuipe nisipul mărunt, prăfos care i se strecurase până în măruntaie, dar buzele îi erau cioplite în cremene și nu le putea mișca, iar limba îi fusese înlocuită de o bucată de plumb care nimerise, nu se știe cum, în gura lui și se lipise acolo atât de bine, încât nu putea să scape de ea…

Obosise de atâta mers, obosise să-și spună fără încetare că trebuia să meargă înainte, pentru că altfel avea să moară. Un timp, se silise să strige din când în când la oameni, cerându-le să țină pasul cu el, să meargă, să meargă, dacă voiau să trăiască… Apoi încetase.

I se întunecase privirea și vedea în jur ca printr-o ceață, deși era conștient că nu avea de unde să fie ceață acolo, că erau în plină zi, iar soarele bătea cu furie… I se înmuiaseră genunchii și dorea cu disperare să se odihnească, în ciuda faptului că bruma de minte care-i rămăsese îi șoptea cu disperare că de se așeza, nu avea să se mai scoale niciodată…

Mergea de ceva timp fără să știe cum, fără ca mintea sa să fi avut vreo contribuție, mergea dintr-o încăpățânare a trupului său care refuza să moară. Așa cum refuzase și în alte împrejurări. Își amintea, uneori, cum se repezise urlând ca o fiară sălbatică spre mulțimea de barbari tarcobani, spintecând cu sabia, mușcând și sfâșiind cu ghearele, ca un animal, până se trezise singur pe câmpul de luptă. Poate trupul lui știuse că tarcobanii aveau să se sperie, însă mintea lui nu acceptase nici atunci, nici ulterior că așa ceva era posibil. Bătălia aceea din insula Parkon fusese prima în care trupul său dovedise că avea un dar de a simți altfel realitatea, de a înțelege posibilitatea ca viitorul apropiat să fie altul decât cel pe care l-ar fi ales logica obișnuită. Ca urmare, se lăsa în voia trupului său, atunci când mintea nu găsea o soluție evidentă.

Așa făcuse și acum. Căldura și nisipul spuneau într-un singur glas minții sale că nu mai există scăpare, că-și va găsi sfârșitul

în pustiul de la marginea Țării Hatti, iar mintea sa nu găsea niciun argument să le contrazică, nu descoperea niciun motiv să se împotrivească unei asemenea sorți, nu întrevedea nicio cale de salvare. Doar trupul lui se încăpățâna să lupte, iar tribunul Faber se întreba – atât cât mai putea să se întrebe cineva cu mintea clocotind din cauza soarelui ce-l bătuse drept în creștet – dacă trupul lui avea cu adevărat vreun dar sau se lupta doar să supraviețuiască, animalic și fără să-și cântărească sorții de izbândă.

Totuși, atunci când mintea nu-ți era de folos, nu avea rost să încerci s-o folosești și trebuia să te descurci și fără ea.

Îl copleșise oboseala, îl năpădise disperarea și nu înțelegea de ce trupul lui continua să se chinuie singur și se obliga să meargă în continuare, ca o marionetă gargoiană cu membrele mișcate de păpușar cu ajutorul sforilor…

Mintea sa amorțită de căldură, de soare și de lipsa apei avu brusc o izbucnire de revoltă: nu avea nici rost să lupte, voia să se odihnească, să zacă nemișcat, să fie lăsat în pace! În pace!

Și, în mod surprinzător, trupul său îi răspunse cu bunăvoință: o să-l lase să lenevească atât cât o să vrea el, n-o să-l mai silească nimeni să facă lucruri neplăcute… numai că, pentru binele lui, ar trebui să se străduiască să ajungă lângă piatra aia… la poalele ei e un strat de nisip moale, e umbră, o să-i fie bine, mai bine decât dacă s-ar întinde pe pietrele încinse de soare, ca o fleică pe un grătar…

Fragmentul încă funcțional din mintea sa se simți obligat să-i dea dreptate trupului – cum ar fi putut să-l contrazică, dacă avea dreptate în mod evident? Picioarele se străduiră să-l poarte încă zece, douăzeci de pași, apoi își pierdură puterea, se înmuiară sub el și nu-i mai susținură corpul. Tribunul Faber se întinse pe nisip, la umbra pietrei ce ieșea din dună, ca și cum grămada de nisip s-ar fi strâns la poalele rocii, s-o ocrotească sau să-i caute protecția.

Oamenii săi – resturile jalnice ale legiunii Britta – se târâră ca niște cărăbuși plictisiți în jurul lui, căutând și ei adăpostul și umbra oferite de diferite stânci, mai mari sau mai mici.

Se prăbușiră imediat cu toții într-un somn greu, neodihnitor, mai degrabă un soi de leșin provocat de refuzul de a accepta o soartă cruntă decât de epuizare, de sete și de foame. Zăceau întinși pe nisip fără să sforăie, fără să se miște, fără să dea

vreun semn de viață – ca niște cadavre lăsate să se usuce la soare, înainte de a fi devorate de hoitarii pustiului.

Primus Concordius Faber plutea într-o stare bizară: trupul i se relaxase complet, ca și cum ar fi decis că făcuse tot ce era posibil, și acum se odihnea într-un scop de neînțeles pentru mintea ce sălășluia în acel trup; în același timp, mintea începuse să funcționeze din ce în ce mai bine și mai complet, dar fără a înțelege pe deplin complexitatea situației în care i se găsea trupul (și, implicit, și ea însăși). Ca atare, mintea își demonstra funcționabilitatea prin scoaterea la iveală a unor amintiri de pe vremea când tribunul Faber nu era decât un tinerel ce fusese proaspăt recrutat. Și picase pe mâna unui centurion cu un nume bizar: Sextus Septus Sexus. Centurionul Sexus era obiectul unor glume cazone normale cumva, pentru că nu se aștepta nimeni ca recruții să dea dovadă de prea multă minte (așa ceva nu era de așteptat nici măcar din partea majorității ofițerilor), așa că îndemnuri de felul: *Scoală-te, Sexus; La atac, Sexus; înainte, Sexus!* Erau pe potriva mentalității militare, iar tribunul cel masiv era încântat de atenția care i se acorda. Fără a mai pomeni că era un militar de soi, căruia îi făcea plăcere să-i fugărească pe soldați la instrucție. Iar soldații îl înjuraseră de zor și făgăduiseră să-i scoată mațele cu prima ocazie. Asta, până avuseseră parte de prima lor bătălie, și cei care scăpaseră cu viață după lupta cu kelimii își dăduseră seama că n-ar fi avut nicio șansă dacă nu i-ar fi chinuit bătrânul Sexus… Și de atunci fuseseră prieteni, glumind în continuare pe seama poreclei centurionului, dar cu duioșie și respect. Sextus Septus Sexus era fiul unor țărani săraci, fără școală și fără relații, ajuns în armată din întâmplare, iar gradul de centurion era cel mai de sus la care putea să ajungă, dar sub aripa lui protectoare se formaseră generații întregi de tribuni, care nu-l uitaseră. Iar atunci când bătrânul veteran fusese demobilizat, i se oferiseră pământuri de calitate într-o colonie prosperă, funcții bănoase în administrația locală și ajutor în caz de nevoie din partea guvernatorilor (care îi fuseseră cu toții subordonați în tinerețe). Așa că Sexus își găsise o nevastă cumsecade și dusese o existență îmbelșugată, înconjurat de o grămadă de copii și de nepoți.

Ceea ce nu avea să i se întâmple și lui, își spuse Primus Concordius Faber, pentru că avea să piară aici, în mijlocul nisipului, iar trupul său nu avea să-i fie găsit, ca să fie supus

ritualurilor de purificare și să poată să-și petreacă veșnicia alături de strămoșii săi.

Apoi zâmbi, amintindu-și că, atunci când se întorsese în legiunea Britta – după ce colindase prin lume cu diferite misiuni, după ce participase la bătălii epopeice și la încăierări obscure, după ce cunoscuse măreția și mizeria lumii –, descoperise că, la mulți ani după lăsarea la vatră a centurionului Sexus, numele acestuia rămăsese în amintirea legiunii sub forma unei superstiții. Bătrânul centurion obișnuia să-și îndemne subordonații la atac cu formula „Cu Sexus, înainte!”. Formula rămăsese, dar noile generații de recruți nu aveau idee că existase, cândva, un militar cu un asemenea nume. Încercaseră să dea – după mintea lor – un înțeles unei lozinci care le plăcuse și care se fixase în tradiția legiunii. Așa că făcuseră din lemn un soi de stindard, pe care îl purta stegarul legiunii, împreună cu stindardul oficial, un stindard care reprezenta un falus erect de dimensiuni considerabile. Și tribunul zâmbi din nou, cu buzele-i arse de nisipul încins și de dogoarea razelor de soare, amintindu-și cum mersese el, proaspăt comandant al legiunii Britta, în convoiul triumfal ce parcursese Civisul… cum mersese alături de cele două stindarde ale legiunii și cum strigase cu glasu-i puternic: „Cetățeni, ascundeți-vă nevestele, căci vine desfrânatul chel!”, iar Gaius Iulianus Caesarus rânjise cu gura până la urechi și-i făcuse cu ochiul…

Ce vremuri minunate! Și de la obrăznicia aia cazonă – care plăcuse imperatorului, pentru că și acesta își petrecuse o mare parte din viață printre militari, deci nici umorul lui nu era de altă sorginte – se trăseseră multe, care-l ridicaseră pe culmi și-l trimiseseră, în cele din urmă, în pustiul ăla de la marginea Țării Hatti, unde avea să moară de sete și de foame… nu, de foame nu, pentru că, de se gândea la mâncare, i se făcea o silă groaznică, dar de sete în mod cert avea să moară, pentru că simțea că nici măcar un fluviu cu apă rece ca gheața nu putea să-i potolească setea aia aprigă – de unde îi venise ideea de gheață aici, în mijlocul dogorii? Poate că-și amintise de baia pe care o făcuse fără voie în Thammessa, atunci când luptaseră cu barbarii aceia fără nume, vopsiți cu dungi albastre…

Da, după lupta aceea ciudată Caesarus își luase titlul de imperator – care, pe vremea aceea, însemna „administrator numit de senat ca să gestioneze fondurile unei armate” –, adică

nu și-l luase, ci îi fusese acordat pe merit de senat, pentru că oricum trebuia să gestioneze fondurile, iar titlul ăla, mic și lipsit de importanță, era unul pe care nu-l dorea aproape nimeni, așa că marele Gaius fusese singurul care-l acceptase și ajunsese, curând, să transforme un titlu acordat mai mult ironic într-unul ce căpătase un înțeles aparte. Și, când cineva vorbea despre imperator, se știa cine era persoana aceea, o persoană despre care nu se putea vorbi decât cu o oarecare spaimă și cu mult respect.

Centurionul Faber (căci pe vremea aceea ajunsese deja centurion și avea să mai treacă oarece vreme până să fie înaintat la gradul de tribun) își admira conducătorul și era gata să-l urmeze până la capătul lumii – și cine nu l-ar fi urmat, căci Caesarus era viteaz, înțelept și generos, știa să se facă iubit de soldați și de femei... dar simpla admirație pentru șeful său nu ar fi fost de-ajuns să-l facă să încalce jurământul de credință depus în fața senatului.

Adevărul – pe care îl știa numai el – era că avusese o premoniție în seara în care fusese scos din apă dârdâind și dus de oamenii săi lângă un foc aprins chiar pe malul Thammessei. Un soldat îi turnase pe gât o bărdacă de vin și-l înfășurase într-o pătură ce putea a oaie, o pătură luată dintre lucrurile capturate de la barbarii aceia vopsiți cu albastru. Frigul, vinul și duhoarea îl făcuseră să se prăbușească într-un soi de delir, în care îl văzuse pe Gaius căpătând aripi de aur și stăpânind întreaga lume.

Când se trezise, a doua zi de dimineață, cu mintea limpede și cu o foame cumplită, hotărâse să creadă în semnul trimis de zei.

Așa că fusese de la începutul războiului civil devotat imperatorului, iar acesta avusese grijă să-l numească în funcții de mare încredere și să-i răsplătească zelul în așa fel încât să nu regrete că se alăturase taberei ce păruse, la început, mai slabă și fără niciun viitor.

Însă, își spuse tribunul, zâmbind cu amărăciune (și simțind nevoia să lase să i se scurgă pe obrazul crăpat de soare o lacrimă care să-l usture, numai că trupul lui era atât de uscat încât nu avea cum să stoarcă din el nici măcar o singură picătură), toate-s trecătoare și slava de ieri se transformă în chinul de azi... Marele Gaius a pierit peste noapte (unii zic că istovit de excese, alții dând vina pe rănile neîngrijite cum se

cuvine, cu care se alesese în multele și îndelungatele războaie pe care le condusese fără să se menajeze niciun pic).

Însă, indiferent de cauză, Gaius murise, iar moștenitorul său, Olimpus, fusese silit să împartă puterea cu șeful statului major, Alaburus – care se bucura de sprijinul colegilor săi din armată.

Primus Concordius Faber avusese și de data asta o premoniție și-i dăduse ascultare. Îl văzuse pe Olimpus pe muntele Olimp, printre zei, iar marele Gaius se afla printre aceștia și-și întâmpinase nepotul ca pe unul cu un rang apropiat nemuritorilor. Trecuse, în ciuda sfaturilor multor prieteni vechi, în tabăra tânărului Caesarus și-l ajutase să preia aproape toată puterea. Fiind unul dintre cei ce-l sprijiniseră pe imperatorul dintâi, mulți se gândiseră că avea el anumite motive ce-l făceau să ignore meritele câștigate pe câmpul de luptă de către Alaburus și să se alăture tânărului ambițios, care preferase ca, dintre toate titlurile unchiului său, să-l preia pe cel mai mărunt și mai lipsit de avantaje politice și materiale, adică pe cel de imperator. Așa că îl urmaseră, având încredere în norocul și istețimea sa.

Și nu regretaseră.

Pentru că Alaburus, în ciuda talentului său de oștean, era un administrator nepriceput, un bețiv și un afemeiat, care își tocase iute fondurile ce-i fuseseră puse la dispoziție și nu găsise o cale mai bună să facă rost de bani decât să-și pună legiunea care-i rămăsese la dispoziția aceluia dintre moștenitorii tronului hattian care era dispus să plătească mai mult. Se nimerise ca acesta să fie Pittaros, un individ uns cu toate alifiile, care știuse să folosească faima războinică a latganilor ca să-și consolideze puterea, iar apoi luase legătura în secret cu Olimpus, ca să scape de protectoratul lui Alaburus.

Adică lucrurile mergeau bine, din punctul de vedere al taberei caesarienilor.

Și, ca să fie totul perfect, Alaburus murise subit – unii spun că din cauză că se îmbătase și adormise în bătaia soarelui, ceea ce avusese ca urmare o insolație catastrofală; alții spun că fusese otrăvit de unul dintre pretendenții la tronul hattian; iar alții spun că, de fapt, îi plesnise ficatul din cauza exceselor de toate felurile.

Nu fusese nicio nenorocire, ba dimpotrivă, pentru că moartea sa aducea liniște și pace în imperiu (pentru că așa începuse să

fie numit statul latgan, pe care Olimpus îl administra așa cum ar fi administrat fondurile armatei, adică așa cum avea el chef, fără să țină seama de părerea cuiva, îndeosebi a senatului). De fapt, moartea lui ar fi adus liniște și pace, dacă armata sa din regatul Hatti s-ar fi potolit, s-ar fi întors acasă și ar fi cerut îndurare tânărului imperator pe care acesta abia aștepta să i-o acorde.

Numai că la comanda legiunii rămăsese tribunul Caius Sempronius Machela, despre care se știa (avea și un certificat emis de ghilda medicilor din Civis) că suferea de anumite fobii care-l făceau să nu accepte decât regulile și legile pe care le considera el demne de respectat. Ultima sa fobie era aceea că nu voia să aibă de-a face cu nimeni al cărui nume începea cu litera O. Și, oricât se străduiseră prietenii lui, să-i explice că noul imperator nu se mai numea Olimpus, pentru că preluase numele unchiului său pe care-l moștenise, și că putea să-l respecte fără nicio dificultate, așa cum îl respectase pe primul Caesarus, Machela decisese să nu se supună autorităților latgane și să cucerească regatul Hatti pentru el însuși, ca să-l transforme într-o bază de atac din care avea să cotropească restul lumii, începând cu statul latgan. Spre surprinderea tuturor – și, în primul rând a hattienilor – soldații din legiunea Galletta nu-l spânzuraseră pe nebunul răzvrătit, ci-l urmaseră cu entuziasm, convinși că aveau sorți de izbândă. Se părea că Machela era un vorbitor potrivit mediului cazon, iar făgăduielile lui – care ar fi făcut orice om cu educație și cu capul pe umeri să-l considere tocmai bun de băgat la balamuc – plăcuseră soldaților. Sigur, până și umorul cazon își avea nivelurile sale, pentru că aceia care auziseră glumele cam din topor ale lui Caesarus cel dintâi considerau că acestea erau de fapt răzgâieli de om din lumea bună care voia să facă pe mitocanul, în timp ce Machela chiar era dintr-o familie de la mahala, iar mitocăniile lui erau reale și naturale, adică nu puteau fi apreciate cu adevărat decât de cei care aparțineau aceleiași lumi și aveau o minte croită după același model.

Oricum, adepții săi ocupaseră un oraș, strânseseră provizii, recrutaseră tot soiul de vagabonzi din deșert și se pregătiseră să cucerească universul. Spre lauda lui Machela, nu-i deranjaseră prea mult pe localnici și nici nu le ceruseră impozite prea mari. Răzvrătitul se mulțumise mai degrabă să trimită

scrisori regilor și prinților din jur, cerându-le să-i recunoască autoritatea și să-l ajute în diferite feluri. Iar regelui hattian îi permisese să se refugieze într-un mic oraș de la marginea deșertului, cu condiția să stea liniștit între hotarele localității minuscule pe care i-o lăsase și să nu aibă pretenții de conducător al regatului.

La început, Olimpus râsese, auzind asemenea năzbâtii. Apoi îi trecuse prin cap că ar putea să ocupe regatul hattian, sub pretextul luptei împotriva răzvrătiților. Și, poate, și alte regate și principate din jur, care ar fi colaborat mai îndeaproape cu Machela…

Mobilizase legiunea Britta, îl numise în fruntea ei pe Primus Concordius Faber și-l trimisese în regatul Hatti să facă ordine.

Iar tribunul Faber, convins că această misiune avea să-i aducă glorie, bogăție și recunoștința imperatorului, debarcase cu legiunea sa în delta fluviului Hatti, convins că, în ciuda faptului că nu avea la dispoziție decât o legiune, avea să-l învingă fără nicio greutate pe răzvrătit.

Trimisese imediat scrisori fostului rege Pittaros, exprimând în numele imperatorului respectul acestuia față de rege, dinastie și statul hattian. Garanta că nu avea intenții agresive, că își va retrage trupele de îndată ce avea să-l învingă pe uzurpator și-i explica regelui că, de fapt, scopul expediției era de a reda regelui Pittaros puterea deplină în statul său, așa cum o deținuse acesta înainte de apariția adepților lui Alaburus.

E adevărat că Pittaros nu deținuse niciun fel de putere înainte de intervenția lui Alaburus – pentru că statul hattian fusese în plin război civil – și, de fapt, intenția secretă a lui Faber era să-i lase regelui exact atâta putere cât avusese înainte de debarcarea latganilor, dar Pittaros se făcuse că nu bagă în seamă aceste amănunte, pentru că, în momentul în care primise oferta tribunului, era doar un fost rege, căruia i se permisese să locuiască temporar într-un târg de la marginea deșertului, lipsit de venituri și de comodități.

Poate că regele crezuse în bunele intenții ale lui Olimpus, poate că își spusese că n-are de ales și că oricum era mai bine să fie un rege supus Civisului decât să fie înlăturat complet de la conducere de nebunul de Machela, deci, indiferent de motive, propusese un tratat de prietenie și de alianță cu imperiul latgan. Latganii trebuiau să-l sprijine ca să-și reocupe tronul, iar el avea

să-și îndemne supușii să le acorde tot ajutorul necesar, dar, după ce avea să revină pe tron, avea să ofere Civisului o compensație bănească demnă de efortul făcut.

La început, tratatul păruse a fi avantajos pentru Faber și armata sa. Având susținerea regelui, tribunul recrutase cu ușurință trupele auxiliare necesare – arcași, prăștiași și cercetași – și reușise să-și aprovizioneze trupele cu toate cele necesare. Faber avusese grijă să plătească totul, la timp și cu generozitate, așa că hattienii îi ajutau armata în diferite feluri, iar el avea toate motivele să creadă vă va reuși să-l învingă repede pe Machela.

Numai că lucrurile o luaseră iute razna.

Pittaros își închipuise că putea profita de alianța cu latganii ca să rezolve toate problemele dinastice. Organizase deci, în conformitate cu tradiția hattiană, un mic măcel al rudelor ce puteau să-i pună tronul în pericol. Numai că – tot conform tradiției hattiene – câteva dintre persoanele cu adevărat periculoase reușiseră să scape.

Și fiecare dintre ele acționase în mod diferit, după cum îl dusese mintea și în conformitate cu resursele de care dispunea.

Pelegros, fratele cel mai mic al regelui, părăsise în grabă regatul Hatti și se oprise tocmai în Civis, unde ceruse ajutorul imperatorului. Olimpus îi oferise venituri demne de un membru al unei case regale și-l păstrase în anturajul său, cu gândul să-l folosească într-un moment potrivit.

Pelinus, vărul primar al lui Pittaros, fugise până în regatul catareilor, iar Abdicok, regele din Orașul Sării – dușman înverșunat al latganilor – fusese încântat că i se oferea ocazia să strice planurile Civisului și să instaleze un rege în Hatti care să-i fie îndatorat. Așa că se apucase de îndată să strângă o armată și-și pusese generalii să întocmească un plan de campanie.

Petunios – alt frate al regelui, care dispunea de moșii imense în sudul țării, la granița cu statul fără nume al oamenilor cu piele cenușie ce locuiau colinele împădurite și știau să dreseze elefanți de luptă – decise să-și strângă supușii și să recruteze mercenari dintre vecinii săi sălbatici din păduri. Reuși în timp foarte scurt să rupă o bună parte din țară de restul statului și să fie recunoscut rege. Acum stătea la pândă și aștepta să vadă cum va decurge conflictul dintre latgani, ca să știe cu cine să se alieze, astfel încât să câștige și mai mult.

Katarile și Hiloea, surorile lui Pittaros, deciseseră să-și încerce și ele norocul și-și proclamaseră independente moșiile lor din răsărit, de la marginea deșertului. Noile regine profitau pentru moment de faptul că se ajungea destul de greu în domeniile lor, așa că se mulțumeau să lanseze atacuri sporadice asupra moșiilor regale, mai degrabă ca să atragă atenția asupra faptului că există decât ca să ocupe zone consistente din regat.

Oricum, situația se încurcase, iar tribunul Faber se pomenise pus în situația că fusese silit să își împartă armata, să instaleze mici garnizoane în diferite posturi de graniță sau în centre comerciale. Scopul acestora era să respingă atacurile de mică anvergură și să supravegheze zona, ca să poată da alarma în cazul apariției vreunei armate importante.

Cu toate acestea, rămăsese cu destule trupe ca să lanseze o ofensivă – pe care și-o dorea decisivă – împotriva a ceea ce mai rămăsese din legiunea Galletta, a lui Machela.

Răzvrătitul evitase lupta – fie pentru că spera să primească ajutoare de undeva, fie pentru că se aștepta ca Faber să-și macine forțele luptând cu maldărul de pretendenți la tronul hattian, fie pentru că era convins că putea să-l înfrunte pe Faber într-un loc mai favorabil trupelor sale – și părăsise în grabă orașul în care își stabilise tabăra, pătrunzând adânc în deșert.

Primus Concordius Faber fusese întotdeauna un om al deciziilor imediate. Nu stătuse prea mult pe gânduri și plecase în urmărirea dușmanilor.

Un timp, trupele sale merseseră pe urmele lăsate în pustiu de armata lui Machela. Își spuseseră cu toții că răzvrătiții încercau să ajungă în vreo oază izolată și puțin cunoscută din deșert, cu gândul să se ascundă acolo un timp, apoi, când nimeni nu s-ar fi așteptat, să lanseze un atac necruțător.

Faber fusese convins că războiul avea să se termine curând. O bătălie printre dune urma să pună capăt răzvrătirii nebunești a lui Machela, iar după aceea Olimpus avea să aprobe amnistierea soldaților din legiunea Galletta, pentru că imperiul avea nevoie de soldați curajoși și pricepuți.

Așa că își zorise legionarii, ca să-i ajungă cât mai curând pe fugari.

Numai că lucrurile se schimbaseră brusc.

Și în rău.

Din senin, se pornise o furtună de nisip înfiorătoare.

Vântul bătuse nebunește, aruncând nisipul cu puterea unei catapulte, iar firele acelea minuscule zgâriau pielea, răneau ochii, pătrundeau în nas și în gură și te sufocau. Nu aveai unde să te adăpostești, pentru că dunele din jur erau mobile, ca valurile mării, nu aveau nicio consistență în fața vijeliei.

Animalele de transport – cămile, catâri sau cai – se speriaseră teribil, își aruncaseră călăreții din șa sau bagajele din samare și se repeziseră orbește în furtună, fără nicio șansă de scăpare.

La îndemnul hattienilor din trupele auxiliare, tribunul Faber își strânsese oamenii la un loc, îi pusese să-și acopere capetele cu bucăți de pânză, ca să nu-i sufoce nisipul, și clădise în jur parapeți din arme și bagaje, ca să se apere de prăpăd.

Zăcuseră cu toții în adăpostul lor improvizat timp de două zile, acoperiți de nisipul cărat de vânt, fără să mănânce, fără să bea, mulțumindu-se să respire, atunci când vijelia se potolea cât de cât și le permitea să tragă aer în piept.

Când furtuna se potolise, Faber descoperise că rămăsese doar cu jumătate din oameni. Ceilalți dispăruseră în vijelie sau fuseseră îngropați de nisip. Reușiră să recupereze ceva alimente și ceva apă. Animalele fugiseră de la începutul furtunii.

Însă nu asta era problema cea mai gravă, ci faptul că peisajul se schimbase într-un mod impresionant, iar călăuzele nu mai știau unde se află.

Semnele lăsate de caravane fuseseră acoperite de dune înalte, iar urmele lăsate de armata lui Machela dispăruseră de multă vreme.

Încotro s-o ia? În ce direcție să meargă? Era bine să-i urmărească în continuare pe răzvrătiți? Dacă aceștia își pregătiseră din timp un adăpost și așteptaseră nevătămați să treacă furtuna, iar acum pândeau sosirea rămășițelor epuizate ale legiunii Britta, ca să-i măcelărească pe supraviețuitori?

Faber se sfătuise cu centurionii săi și cu șefii auxiliarilor hattieni și ajunseseră cu toții la concluzia că era mai prudent să se întoarcă în zona rodnică de lângă fluviu, să-și refacă forțele și să-și completeze efectivele, abia după aceea să trimită cercetași localnici, călare pe dromaderi, să dea de urma lui Machela și a armatei acestuia. Și, după ce își vor da seama cât de afectată sau de neafectată fusese legiunea Galletta de furtună, aveau să decidă ce vor face în continuare.

Așa că porniseră spre răsărit – pentru că, de îndată ce norii de

furtună se risipiseră, apăruse soarele, așa că putuseră să identifice fără greșeală punctele cardinale.

Se bucuraseră nespus de mult când văzuseră din nou soarele – după două zile de semiîntuneric datorat furtunii –, dar regretaseră curând bucuria lor de moment. Pentru că soarele păruse că-i dornic să recupereze perioada în care nu luminase pământul și strălucise cu o intensitate incredibilă.

La scurt timp după ce își începuseră marșul către valea fluviului, soldații se văzuseră siliți să abandoneze bruma de bagaje care le mai rămăseseră, din cauza căldurii.

Apoi lăsaseră în urma lor și alimentele, și armele… tot ce le-ar fi îngreunat deplasarea.

Sosirea nopții le ușurase un pic chinul, dar apoi descoperiseră că înlocuiseră o tortură cu o alta.

Un timp, întunericul le alinase chinul. Apoi, pe măsură ce noaptea se întindea, în pustiu se făcuse tot mai frig. Soldații abandonaseră cu mult timp în urmă pături, mantale și haine groase, așa că tremuraseră din greu și merseseră fără încetare, fiindu-le teamă să se oprească, să nu înghețe.

Așteptaseră cu nerăbdare apariția soarelui și salutaseră cu urale slabe, lipsite de vlagă, ivirea primelor raze.

Apoi regretaseră frigul nopții și blestemaseră – cât mai putuseră – arșița care le ardea pielea, le usca buzele și limba, le elimina orice urmă de apă din trup și-i le sugea orice urmă de energie.

Se târâseră cu încăpățânare, îndemnați de tribunul lor, ce părea că avea rezerve neomenești de energie, se târâseră prin nisipul în care li se cufundau picioarele și care le îngreuna mersul. Se târâseră de teamă, pentru că aceia care rămâneau în urmă se pierdeau pentru vecie, aveau să-și dea duhul în zăduful îngrozitor și aveau să se usuce la soare, pentru că în dogoarea aceea nu supraviețuiseră nici măcar vulturii sau șacalii, ca să aibă cine să se hrănească din hoiturile lor. Așa că se ținuseră cu disperare de grupul camarazilor lor și continuaseră să se târască.

Se târâseră ca niște morți vii, ce nu-și găseau odihna, se târâseră cu ochii uscați, cu buzele de cremene uscată și cu limbile din plumb, până când se prăbușiseră pe nisip, așteptându-și sfârșitul cu toții, pentru că până și tribunul Faber, cel ce păruse că dispunea de rezerve nesfârșite de energie, se

prăbușise pe o dună mititică și zăcuse nemișcat.

Primus Concordius Faber stătuse întins pe nisipul încins, în umbra stâncii ce ieșea din dună într-un mod ciudat, de parcă duna aceea se formase în jurul pietrei, de parcă nisipul fusese grămădit în mod voluntar în jurul ei... Zăcuse un timp, iar în mintea ce tocmai începuse să funcționeze – dar care funcționa într-un mod extrem de bizar – îi apăruseră întrebări pe care nu și le-ar fi pus în mod normal.

Dacă duna aceea micuță, pe care zăcea, nu era creația furtunii, dacă nisipul nu se strânsese în mod natural în jurul rocii, ci fusese grămădit acolo de cineva, atunci însemna că fusese adunat acolo după ce furtuna încetase, pentru că altfel duna ar fi fost împrăștiată de vântul cel aprig și reconstruită altfel...

Și de ce ar fi strâns cineva nisipul în jurul unei stânci? Probabil pentru că dorise să ascundă ceva.

Dar ce naiba merita să ascunzi în mijlocul pustietății?

Și cine cutreierase deșertul imediat după furtuna de nisip?

Fuseseră prea multe întrebări – întrebări dificile, la care n-ar fi găsit cu ușurință răspuns nici de-ar fi fost cu mintea limpede – și se simți brusc copleșit de oboseală.

Tribunul Faber închise ochii și se lăsă în voia leșinului, iar mintea sa – sau sufletul, sau sinele său, sau daimonul său – îi părăsi trupul pentru moment și se ridică puțin deasupra solului nisipos, ca să privească mai de aproape stânca aceea ciudată. Iar sinele său își spuse că, în mod normal, stânca aceea nu i-ar fi trezit niciun fel de întrebări și că toată chestia era o aiureală provocată de febră, de insolație, de lipsa de apă și de disperare, dar că, dacă tribunul declanșase o acțiune ciudată și inexplicabilă, de-un anumit soi, care îi fusese de folos și în alte împrejurări din trecut, atunci măcar să ducă lucrurile până la capăt și să cerceteze cât de cât piatra aceea afurisită.

În calitate de entitate spirituală, adică imaterială, sinele nu dispunea de membre și de posibilitatea de a folosi unelte, așa că se mulțumi să privească capătul stâncii, cel care ieșea din grămada de nisip. Observă niște semne săpate în piatră, niște hieroglife pe care nu le pricepea – pentru că, sincer vorbind, tribunul Faber îi cam disprețuia pe hattieni, ca și pe toți cei care nu erau latgani măcar prin educație, dacă nu prin naștere, așa că nu acordase nicio atenție culturii locale, pe care o considera

pompoasă, spectaculoasă într-un mod inutil, lipsită de simț practic și plină de superstiții caraghioase. Cu toate acestea, semnele acelea – niște liniuțe ondulate – îi sugerară sinelui tribunului că înseamnă apă.

Adică, concluzionă sinele, e posibil ca piatra aceea să marcheze locul în care se află o fântână.

Dacă era vorba de apă, de fântână și de posibilitatea de salvare de vieți, sinele își zise că problema devenise una practică, fără legătură cu o entitate spirituală, așa că decise să se întoarcă în trupul tribunului și să-l lase pe acesta să rezolve problema în continuare.

Primus Concordius Faber se trezi brusc din leșin, cu convingerea bizară că era posibil să fi găsit o cale de salvare, atât pentru el, cât și pentru oamenii săi.

Făcu un efort teribil, se ridică în picioare și privi cu atenție stânca la umbra căreia zăcuse. Văzu liniile ondulate... se uită apoi în jur și îi privi pe oștenii care zăceau nemișcați pe nisip. Unii dintre ei respirau încă, alții păreau morți sau atât de aproape de moarte încât nu-i mai puteai socoti printre cei vii... iar la umbra unei stânci zări un arcaș din trupele auxiliare de hattieni. Tribunul își spuse că acesta trebuia să cunoască hieroglifele sau măcar pe acelea mai importante, așa că se împletici până lângă el și-l zgâlțâi cu oarecare blândețe, până când omul deschise ochii.

În primul moment, hattianul mârâi și spuse ceva în limba lui, probabil ceruse să fie lăsat în pace. Apoi îl văzu pe tribun, iar anii îndelungați de disciplină militară își spuseră cuvântul. Se ridică în picioare și încercă să ia poziția de drepți. Tribunul îi făcu semn să vină după el și-l conduse sau, mai degrabă îl târî până la piatra cu pricina.

Arcașul privi stânca, văzu hieroglifa... și se trezi brusc, deveni subit lucid și plin de energie. Probabil că-și mobilizase toată puterea ce mai rămăsese în trupul lui sleit, văzând semnul ăla dătător de speranță.

— La baza stâncii trebuie să fie o fântână, reuși el să șuiere printre buzele crăpate de sete.

Cei doi se priviră – cu ochi care începuseră să fie plini de viață și de speranță –, se uitară în jur, văzură că nu aveau de la cine să primească ajutor, așa că se lăsară în genunchi și începură să împingă nisipul din vârful dunei. Spre surprinderea lor, treaba

mergea destul de repede: nisipul era uscat și aluneca ușor la vale. Piatra ieșea treptat la iveală, iar tribunul Faber descoperi că era un soi de obelisc, acoperit cu inscripții. Probabil, își spuse el, textul povestea cine construise fântâna aceea și în ce împrejurări. Și, mai mult ca sigur, se aflau acolo și niște rugăciuni adresate zeilor... Oricum, nu avea timp de pierdut. Își făgădui că, atunci când totul se va termina cu bine, dacă avea să se termine cu bine, să ceară lămuriri unui preot înțelept, care să-i deslușească înțelesul acelor inscripții. Deocamdată îl interesa mai mult dacă semnul din vârful obeliscului era adevărat, dacă undeva, în partea de jos a pietrei, se găsea apă și adresă o rugă zeilor strămoșești să-i dea putere să sape până va ajunge la izvor.

Probabil că zeii latgani începuseră să-și întindă zona de acțiune și asupra țării Hatti, pentru că tocmai în clipa în care simțea că i se sfârșesc ultimele rezerve de energie – arcașul hattian părea și el a fi la capătul puterilor – degetele lui descoperiră sub nisip ceva ce părea a fi o lespede.

Tribunul se grăbi să împingă la o parte nisipul rămas și văzu că la baza stâncii cu inscripții se găsea un soi de capac de piatră. Hattianul, care reușise să strângă din nou niște rămășițe de energie văzând lespedea, se grăbi să-i sară în ajutor.

Reușiră, chinuindu-se din greu, să urnească din loc capacul de piatră.

Și descoperiră sub el un puț săpat în stânca pustiului.

Din adâncul acestuia venea o miasmă de umezeală, se ridica o răcoare udă... iar Primus Concordius Faber simți un fior de speranță. Poate că avea să scape cu viață și de data asta!

Se uită cu grijă în fântână. În pereții acesteia erau săpate trepte, care duceau către străfundurile ei, din care se auzea un clipocit ademenitor...

Trebuia să ajungă la apă, să-și potolească setea aceea ucigătoare, să-și umezească buzele și limba...

Se întrebă, o clipă, dacă avea să fie în stare să coboare până în fundul puțului și, mai ales, dacă avea să reușească să iasă din acesta... dar clipocitul apei și umezeala ce se înălța din străfundurile pământului erau atât de atrăgătoare, încât își zise că prefera să moară în fundul fântânii, potolindu-și setea, decât să mai rămână în arșița care-l înnebunea.

Sigur, ar fi fost mai bine dacă ar fi coborât legat de o funie, ca

să poată fi tras la suprafață după ce s-ar fi săturat de băut… poate ar fi fost și mai bine dacă ar fi luat cu el o găleată, să aducă apă și celor ce rămăseseră întinși pe nisip… dar de unde să ia o funie și o găleată, din moment ce abandonaseră toate bagajele în pustiu?

Arcașul hattian își terminase ultimele resturi de energie și se prăbușise într-un leșin izbăvitor, chiar lângă marginea fântânii.

Tribunul coborî încet pe treptele alunecoase, păstrându-și echilibrul cu multă greutate. Picioarele începură să-i tremure din cauza efortului, iar degetele mâinilor începuseră să-i sângereze în urma strădaniei de a se ține de adânciturile săpate în piatră. Cobora lent, fără să știe cât mai avea până la fundul puțului.

La un moment dat, piciorul îi alunecă pe piatra udă, degetele nu reușiră să se prindă de vreo adâncitură, iar tribunul se prăbuși în gol. Scoase un țipăt fără vlagă, apoi simți aproape imediat că lovise suprafața apei, care îi amortizase căzătura. Distanța pe care o străbătuse în timpul căzăturii nu fusese mare, mai mare fusese spaima… Se cufundă în lichid, apoi reuși să iasă la suprafață și descoperi că stratul de lichid îi ajungea până la piept.

Rămase o clipă cu capul deasupra apei, respirând zgomotos și așteptând să-i treacă sperietura. După care se cufundă din nou în apă, să-și umezească pielea uscată de arșiță și plină de zgârieturi și de răni provocate de izbiturile nisipului în timpul furtunii.

Când ieși din nou la suprafață, se simțea ciudat.

Chiar foarte ciudat.

Nu zăbovi, încercând să priceapă senzația aceea nouă, ci începu să bea de zor, gândindu-se că va avea nevoie de mult timp ca să redea limbii și buzelor elasticitatea lor naturală, să le transforme din nou în bucăți de carne, după ce fuseseră transformate în piatră și plumb…

Spre surprinderea sa, limba și buzele îi redeveniră normale de îndată ce atinseră apa.

Lichidul din fântână părea a nu fi o apă obișnuită, ci o licoare cu puteri vindecătoare deosebite, își spuse tribunul Faber, încercând să înțeleagă ce se întâmpla cu el.

Pentru că începea să-și dea seama că avusese parte de un miracol: nu numai că toate rănile, arsurile și toate celelalte vătămări se vindecaseră subit, în contact cu apa din fântână,

dar îi dispăruseră oboseala, foamea și disperarea.

Era plin de energie, cum nu mai fusese de multă vreme. Puterile îi reveniseră, în ciuda faptului că răbdase de foame și că mersese zile în șir fără să se odihnească suficient.

Privi în sus, spre peticul de cer ce se vedea la capătul fântânii, și se apucă să se cațăre pe trepte. Nu-l mai deranja piatra alunecoasă și ajunse la lumina zilei cât ai clipi.

Se uită în jur. Camarazii săi zăceau nemișcați în bătaia soarelui. Câțiva horcăiau cu greutate, dar majoritatea păreau că nu mai respiră.

Primus Concordius Faber oftă înciudat. Nu vedea nimic care să-i fie de folos. Porni în grabă de-a lungul șirului de soldați prăbușiți pe nisip și, în cele din urmă, găsi ceva utilizabil pentru moment: o cască pe care unul dintre soldați o cărase cu sine din cine știe ce motiv, probabil vreunul sentimental. Era singurul obiect pe care-l găsise până atunci care putea fi folosit drept recipient.

Se întoarse în grabă la fântână, coborî iute treptele, umplu coiful cu apă și reuși să urce la suprafață fără să verse prea mult din conținutul acestuia.

Se opri lângă arcașul hattian – atât pentru că acesta era cel mai aproape de fântână, cât și pentru că părea mai în viață decât ceilalți. Îi umezi buzele și fața cu o bucată de pânză ruptă din tunica sa, pe care o înmuiase în lichidul din cască. Hattianul deschise ochii și-l privi cu recunoștință, cu luciditate, iar tribunul îi turnă câteva picături de apă în gura uscată de sete. Arcașul își reveni în mod miraculos, sorbi singur două, trei înghițituri, apoi se ridică în picioare și se uită cu o admirație nedisimulată la Faber:

— Ce poruncești să fac, stăpâne?

Tribunul nu stătu pe gânduri:

— Du-te de-a lungul șirului de oșteni și caută ploști, cupe, burdufuri, găleți… orice obiect cu care să putem scoate apă din fântână.

Arcașul dădu din cap și plecă de îndată, plin de energie și dornic să fie de folos. Se întoarse după vreo jumătate de oră, plin de praful pustiului, dar cu brațele încărcate de lucruri: două burdufuri goale, câteva ploști din lemn, în care fusese vin, un urcior de lut și câteva căușe cioplite în lemn. Și două coifuri hattiene din piele, care puteau fi folosite, la nevoie, la cărat apă.

Între timp, tribunul Faber nu stătuse de pomană. Îi îngrijise, atât cât se pricepuse, pe soldații ce zăceau în jur, chiar și pe cei care păreau că-și terminaseră treburile cu lumea aceasta. Efectul lichidului scos din fântână – pentru că tribunul credea tot mai puțin că lichidul acela era pur și simplu apă, apă obișnuită, de izvor – fusese uluitor: îi trezise la viață pe toți cei care înghițiseră măcar un strop din el, rănile atinse de o cârpă umezită se vindecaseră imediat, indiferent de gravitatea lor, iar oboseala dispăruse ca prin minune.

Pe măsură cu aducea la viață alți și alți membri ai legiunii sale, tribunul îi punea la treabă – mai ales după ce arcașul se întorsese cu burdufurile. Unii coborau pe rând în puț, să aducă noi cantități de lichid, alții erau trimiși de-a lungul urmelor lăsate în deșert, să adune arme, obiecte de tot felul și – mai ales – trupurile camarazilor lor, chiar dacă aceștia păreau morți.

Până la lăsarea asfințitului, zona din jurul fântânii se umpluse de forfotă. Legionarii recuperaseră cea mai mare parte a echipamentului – vreo trei sferturi dintre oameni (pe unii îi scoseseră mai mult din întâmplare de prin mormanele de nisip din deșert) – și ridicaseră o tabără.

Apoi, după ce terminaseră cu treburile, se strânseseră în formație, dornici să discute despre situația bizară în care se găseau.

Către dimineață, ajunseseră cu toții la concluzia că descoperiseră un izvor fermecat. Nu era chiar izvorul tinereții, din basmele pe care le știau cu toții din copilărie, pentru că nu întinerise niciunul, rămăseseră cu toții indivizi maturi, așa cum fuseseră când plecaseră în pustiu, dar era evident un izvor tămăduitor, ce vindeca răni și vătămături de toate felurile, un izvor dătător de putere și de încredere și – poate, deși nu îndrăzneau să recunoască în mod deschis asta – un izvor al vieții, pentru că unii dintre cei care stăteau la discuțiile acelea din tabăra întinsă sub lumina stelelor depășiseră limita dintre lumi și, cu toate acestea, se întorseseră printre cei vii…

Indiferent ce fel de izvor ar fi fost acela, lichidul din el era prețios și nu-l puteau lăsa la îndemâna oricui.

În același timp, știau că nu cunoșteau în totalitate efectele acelui lichid. Cât avea să țină efectul său? Avea să vindece și a doua oară? Cineva ce fusese readus din lumea de dincolo putea să beneficieze și altă dată de efectul său miraculos sau acesta

se manifesta o singură dată?

Deocamdată erau cu toții plini de putere și nu simțeau nevoia să mănânce sau să se odihnească. Se întrebau însă dacă nu era o chestie temporară, dacă nu aveau să se prăbușească brusc cu toți la pământ, lipsiți de vlagă, iar de data asta nu aveau să-și revină la fel de ușor și de miraculos.

Ajunseră cu toții la concluzia că era mai sănătos să caute adăpost în lumea civilizată, lângă fluviu, unde să aibă la dispoziție hrană și loc de odihnă, precum și oameni care să-i îngrijească, de li se va întâmpla ceva.

Dar cum să lase fântâna cea vrăjită la îndemâna oricărui trecător, care putea s-o descopere din întâmplare, așa cum făcuseră ei? Tribunul își exprimă părerea că ar fi fost riscant să se mulțumească să pună la loc lespedea peste gura fântânii și să acopere totul cu nisip – așa cum făcuseră, probabil, ultimii indivizi care o folosiseră. În același timp, trebuia să păstreze posibilitatea de a regăsi izvorul magic, pentru că s-ar fi putut să mai aibă nevoie de puterile lui…

Discutară îndelung și, în cele din urmă, stabiliră un plan ce li se păru rezonabil.

Apoi trecură la înfăptuirea lui.

Traseră capacul greu de piatră peste fântână, iar deasupra acesteia clădiră un morman de pietre grele, pe care nici cea mai înverșunată furtună de nisip n-ar fi putut să îl dea la o parte. Vârful obeliscului ieșea un pic din morman, dar nu într-atât încât să se vadă hieroglifele ondulate, care atrăseseră atenția tribunului Faber. Apoi peste grămada de pietre risipiră nisip, clădind o dună solidă, greu de înlăturat.

Plasară în jur o serie de stânci imense, pe care să le poată identifica ulterior, dacă aveau să mai caute vreodată izvorul acela.

Pentru orice eventualitate, înainte de a închide ermetic fântâna, umpluseră cu lichid luat din ea toate burdufurile și ploștile pe care putuseră să le recupereze, iar recipientele acelea aveau să constituie un tezaur al legiunii, bine păzit și a cărui soartă aveau s-o hotărască doar împreună.

După care șterseră cu grijă orice urme din jurul dunei pe care o ridicaseră și porniră în marș drept către răsărit, intenționând să nu se abată niciun pic de la direcția aceea. Mai devreme sau mai târziu aveau să ajungă la fluviu și să însemneze în vreun fel

locul în care ajunseseră din nou în lume. Aveau să știe astfel că, pentru a găsi din nou izvorul cel fermecat, era nevoie să meargă direct spre apus, un timp egal celui de care avuseseră nevoie ca să ajungă din nou printre oameni, iar, după ce aveau să parcurgă distanța aceea, urma să caute semnele pe care le lăsaseră și să trudească din greu ca să dea la o parte toate pietrele pe care le grămădiseră peste capacul fântânii.

Adică ar fi fost nevoie de o muncă tare înverșunată ca să ajungă din nou la apă, dar, după părerea lor, merita efortul.

3

— Mărturisesc cinstit că la început n-am găsit nimic demn de apreciat la această țară, sporovăia fericit Kostik, în timp ce gonea de zor de-a lungul drumului pustiu. Adică, după ce am trecut de hotar, iar clientul nostru cel cu cap de corb ne-a spus încotro trebuie să ne îndreptăm, ca să ne continuăm misiunea…

— Clientul nostru se numește Catalom, după cum a binevoit să ne spună în nenumărate rânduri, mormăi foarte morocănos Taravik. Un nume care nu-mi place în niciun fel.

— Da? se miră sincer pegasul. Mie nu-mi displace în mod aparte și, dacă ne gândim bine, ar trebui să-l venerăm măcar un pic, pentru că este – măcar aici, în ținuturile din jurul fluviului Hatti, zeul mesagerilor, curierilor și al celor care trimit sau primesc mesaje. Adică, altfel spus, este zeitatea comunicării, a scrisului și scrisorilor, a convorbirilor prietenești și a tratativelor de tot soiul, a călătorilor și a neguțătorilor. Trebuie să recunoști că el ar trebui să fie divinitatea care ar urma să ne protejeze și să ne apere în activitatea noastră de zi cu zi.

— Pe mine mă protejează Khator cel negru, care e un zeu adevărat, cu statuie din bazalt și cu un templu măreț, bombăni Taravik. Cum să venerez un individ cu cap de cioară? Mâine o să mă pui să mă rog la un individ cu cap de găină, care probabil are și minte de găină și căruia o să-i jertfesc o mână de grăunțe și câteva râme…

Pegasul chicoti un pic, apoi se stăpâni și spuse împăciuitor:

— Mie mi-e clar că acest Catalom te-a supărat cu ceva, dar nu reușesc să-mi dau seama cu ce, pentru că n-am stat prea mult de vorbă. Ne-a spus unde trebuie să mergem, după care a dispărut, ca și cum n-ar fi fost… Dacă nu ne-ar fi dat o scrisoare cu sigiliul său, pe care s-o arătăm în templele lui Ramon, unde

urmează să fim găzduiți în timpul călătoriei noastre, nici n-aș crede că l-am întâlnit cu adevărat…

— Păi tocmai din cauza scrisorii aceleia sunt supărat! izbucni Taravik, care se părea că fiersese în suc propriu destul de mult timp și acum scotea supărarea din el. Adică, în loc să ne dea niște bani cât să ne ajungă să ne plătim găzduirea la hanuri și să ne rămână și nouă de-un pahar de bere sau de vin, nenorocitul ăla cu cap de cioară…

— De corb, îl corectă amuzat pegasul.

— De gaiță, nu se lăsă curierul. Adică, în loc să ne lase să ne îndopăm și să bem după cheful inimii și după baierele pungii, nenorocitul ne asigură cazare și masă în temple!

Kostik se opri brusc în mijlocul goanei, stârnind un nor de praf. Asta însemna că era atât de mirat de cursul discuției, încât simțise nevoia să mediteze un pic, înainte de a-și da cu părerea. Taravik, neobișnuit cu o asemenea oprire – pentru că i se întâmplase extrem de rar să-l vadă pe pegas frânând subit înainte de a vorbi, având în vedere că, după opinia curierului caftangiu, pegasul vorbea înainte să apuce să gândească, pentru că gura îi era mai iute decât mintea – fu luat prin surprindere și aruncat în aer atât de puternic, încât făcu o tumbă foarte grațioasă și ateriză în mijlocul drumului, drept în creștet.

Căzătura nu-l afectă prea mult, pentru că era tare de cap de felul său și, în plus, purta pe țeastă, ca întotdeauna în timp de călătorie, coiful cel mare de bronz. Coiful avea formă de găleată – adică avea partea de deasupra turtită și netedă –, iar Taravik rămase în poziție verticală, sprijinindu-se pe suprafața plană a coifului său. Dădea din picioare ca un gândac răsturnat pe spate și scotea din când în când câte un geamăt sufocat. Pegasul își spuse că era puțin probabil ca fundul găleții să-l mențină pe Taravik în poziția aceea și presupuse că partenerul său căzuse atât de puternic, încât se îngropase un pic în suprafața drumului. Așa că decise să-l ajute și se întoarse cu spatele, după care îl izbi din răsputeri cu copitele. Taravik scoase un icnet și făcu din nou o tumbă prin aer, iar de data asta căzu în picioare. Rămase un pic locului, apoi se scutură ca un câine ce abia ieșise din apă și oftă:

— Prinde bine un pic de mișcare, din când în când, că am stat atâta timp în șa, că am amorțit…

După care își scoase coiful de pe cap – pentru că acesta se răsucise în timpul zborurilor sale prin văzduh și ajunsese astfel încât deschizăturile pentru ochi se aflau acum la ceafă –, îl scutură de praf și și-l așeză pe țeastă în poziția corectă. Apoi se uită la Kostik de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic și spuse, cu glas calm și indiferent:

— Nu știu de ce, dar am impresia că voiai să spui ceva…

— Bineînțeles că voiam să spun ceva, se grăbi să spună Kostik, care își revenise între timp și apucase să-și pună ordine în gânduri. Am impresia că ești supărat pe clientul nostru, pentru că a stabilit că vom fi găzduiți în temple, în timpul călătoriei pe care o vom face prin țara Hatti…

— Bineînțeles că sunt! În ceea ce te privește, nu-mi imaginez că grajdurile templelor sunt mai prăpădite și mai mizere decât cele de prin hanuri – ba dimpotrivă –, așa că, din punctul tău de vedere, o s-o duci foarte bine. Dar experiența mea legată de templele din diferite părți ale lumii, pe care le-am colindat în tinerețea mea aventuroasă, mă face să cred că nici templele din țara Hatti nu sunt altfel. Adică preoții duc o viață de asceți, se hrănesc cu bălării și cu diferite rădăcini, iar de băut beau doar apă goală… Dacă înțelegi ce vreau să-ți spun, mi-e teamă că o să mă aștepte zile grele, de flămânzeală cruntă, pentru că, după cum vezi, eu sunt un bărbat solid, care are nevoie de hrană multă și consistentă…

Pegasul se uită cu milă la partenerul său, apoi încercă să-l încurajeze:

— Poate că situația nu-i chiar atât de rea. Din câte știu eu, în templele lui Khator se jertfeau tot felul de animale, iar cărnurile pe care nu le mânca zeul erau împărțite preoților… și prietenul tău Rosarik, preot de seamă al aceluiași zeu, se îmbăta în fiecare zi, adică nu se străduia să ducă o viață de ascet… Să nu mă înțelegi greșit, nu vreau să-i bârfesc pe preoții lui Khator cel negru. Voiam doar să-ți spun că nu toți preoții sunt adepții ascetismului. E adevărat că nu știu foarte multe despre viața din templele din țara Hatti, însă, în același timp, nu știu foarte multe nici despre calitatea hanurilor din această țară, ca atare nu pot să-ți spun care variantă e mai bună și îți propun ca până la o lămurire a problemei prin comparații făcute la fața locului, să acceptăm ideea că angajatorul nostru a fost bine intenționat și că ne-a oferit soluția cea mai bună, din punctul său de vedere.

La urma urmei, trebuie să fii de acord că un zeu are alte posibilități financiare decât un om și nu-mi imaginez că s-ar fi ruinat dacă ți-ar fi dat o pungă plină cu bănuți de aramă, ba cred că ar fi putut să strecoare în ea și câteva monede de argint fără să-și golească vistieria…

— Sunt convins! răcni furios Taravik. Tocmai de aia sunt atât de supărat. Dacă ar fi fost un sărăntoc, aș fi înțeles. Nu avea de unde și gata. Dar, dacă poate și nu vrea, înseamnă că-i zgârcit, iar mie nu-mi place să lucrez pentru zgârciți!

Și continuă să bombăne fraze pe care pegasul le înțelegea doar pe jumătate. Dar din ceea ce înțelegea își dădu seama că Taravik avea ceva cu oamenii zgârciți, că i se întâmplaseră cândva, cu multă vreme în urmă, niște lucruri neplăcute pe care nici acum nu reușise să le uite, ceva legat de o prăjitură cu frișcă și o jucărie care ar fi putut fi cumpărate de la un bâlci. Kostik își dădu seama că era vorba despre un subiect intim și dureros, așa că-și propuse să schimbe vorba. Spuse, cu glas ce se dorea vesel și nepăsător:

— Deci, după cum îți ziceam ceva mai devreme, cu puțin înainte de a te apuca cheful să te dezmorțești stând în cap în mijlocul drumului, ca o persoană lipsită de orice responsabilități…

— Stai un pic! se rățoi Taravik, uitând brusc de bombănelile lui și de prăjitura cu frișcă din altă eră geologică. Ce vrei să spui cu chestia asta: „Ca o persoană lipsită de orice responsabilități”?

— Exact ce-am spus! ridică tonul pegasul, în timp ce alerga de zor. Adică ceea ce ar înțelege din spusele mele orice persoană cu o inteligență cât de cât funcțională! Ditamai curierul, aflat în misiune, stă în cap în mijlocul drumului, ca un saltimbanc, ca un marțafoi! Ce crezi că ar fi zis Marieța, adică jupâneasa Mariela, membră de vază a breslei florarilor și zarzavagiilor, dacă și-ar fi văzut soțul cu cracii în sus, în mijlocul unei artere publice de circulație, unde putea fi zărit de oricine în postura aceea umilitoare? Fără a mai pomeni că soțul ei se dădea în spectacol într-o țară străină, în care nu era cunoscut, deci locuitorii își puteau închipui orice despre el…

— N-au decât să-și închipuie ce le dorește pipota, se hlizi Taravik.

— Chiar dacă asta ți-ar pune misiunea în pericol și ar face ca

viitorii clienți să se gândească de două ori înainte de a-ți mai încredința vreo misiune?

— Măi Kostik, zise Taravik împăciuitor, nu te mai enerva atât, că s-ar putea să-ți pocnească vreun vas de sânge și să damblagești. Și, după ce că ești ciung de-o aripă, dacă o să fii și paralizat pe jumătate, atunci chiar că n-o să mai găsesc niciun client! Cât despre faptul că am stat în cap în mijlocul drumului, mi se pare foarte interesant că-mi reproșezi chestia asta, de parcă tu n-ai fi avut niciun amestec! mai bine termină fraza aia pe care ai început-o acum vreo zece leghe și pe care n-ai reușit s-o duci până la sfârșit…

— Păi nici nu mai știu despre ce vorbeam…

— Despre faptul că la început n-ai găsit nimic demn de apreciat în țara asta. Adică am rămas cu impresia că, între timp, ai descoperit ceva care ți-a schimbat părerea. Numai că… nu știu cum să-ți explic… după ce am trecut granița și ne-am întâlnit cu clientul nostru, nu s-a întâmplat nimic deosebit. Alergăm de o jumătate de zi pe un drum – ce-i drept, bine întreținut – care se întinde de-a lungul coastei. Sigur, condițiile sunt mai bune decât cele de la noi de-acasă, pentru că ne bucurăm de liniștea și de singurătatea din pustiu, dar și de răcoarea litoralului, iar, dacă am avea chef, am putea oricând să facem baie în apa mării… dar de asemenea bucurii am fi avut parte și pe litoralul din Terimeea, plus că acela e mai roditor și-i plin de livezi și de vii, însă acolo, pe țărmul mării, e ceva mai multă înghesuială, mai ales în timpul verii…

Pegasul rămase gânditor un moment, apoi recunoscu, dând dovadă de o sinceritate dezarmantă:

— Nu-mi mai amintesc ce voiam să spun. Ai dreptate, de când am pătruns în interiorul țării Hatti nu s-a întâmplat nimic care să-mi îmbunătățească părerea despre țara asta. E adevărat că nici nu s-a întâmplat ceva care să-mi strice părerea… dar, dacă mă gândesc bine, în timp ce alergam de zor mi-au venit în minte câteva lucruri despre ținutul acesta și probabil că informațiile acelea, ce-mi apăruseră brusc în minte, m-au făcut să consider că ar trebui să am o părere mai bună despre țara Hatti și locuitorii ei.

— Înainte să te apuci să-mi povestești măcar o mică parte dintre cele pe care le știi despre țara pe care o vom vizita – pentru că sunt convins că o să-mi povestești, fie că sunt dispus

să te ascult, fie că nu sunt – n-ai vrea să-mi explici ce-i cu mulțimea de zei cu care m-ai amenințat? Pentru că între timp n-am văzut decât unul singur și nu simt să se fi așezat vreunul pe coiful meu, deși are partea superioară netedă, tocmai bună să stea comod pe ea cei trei zei și o cincime la care am dreptul.

— He, he, se hlizi pegasul, fii atent ce îți dorești, că s-ar putea să se îndeplinească! Dacă ai fi avut răbdare și m-ai fi lăsat să-ți spun câte ceva despre ținutul fluviului Hatti, atunci nu ți-ai mai fi pus întrebări la care mintea ta nu-i în stare să găsească singură răspuns…

— Îmi place la tine faptul că respecți aparențele, mormăi pe un ton admirativ Taravik. Ai putea să-mi spui direct: „Măi Taravik, ești un prost și jumătate”, dar tu preferi să mă iei pe ocolite, să-mi explici că există lucruri la care mintea mea nu poate să găsească singură răspuns… De ce nu poate găsi singură răspuns, drăgălașule? spuse el, cu glas blând, dar care, tocmai prin blândețea sa, îi păru pegasului teribil de amenințător. Ce argumente ai ca să afirmi așa ceva? SPUNE! răcni el, puternic și fioros.

— N-am niciun argument, bâigui pegasul, speriat de moarte și întrebându-se dacă partenerul său se țicnise din cauză că picase în cap sau din cauză că i se răscopsese creierul în găleata de bronz încinsă de soare. N-am vrut să te supăr… a fost doar o glumă nevinovată…

— Ha, ha, ha! râse puternic și plin de veselie Taravik. Măi Kostik, pe cât ești de deștept, pe atât ești de tâmpit! Te-ai bălegat pe tine de frică! Sigur că a fost o glumă nevinovată! Adică tu crezi că eu sunt atent la toate prostiile pe care le spui de dimineață până seara? Mai glumim și noi, să treacă timpul mai ușor, că așa-i la drum lung…

— Că nu ești atent la ce spun eu nu-i de mirare, se burzului pegasul, care se supărase cu adevărat. Mai bine de jumătate din spusele mele depășesc nivelul tău de pricepere, așa că mi se pare normal să nu fii atent la ele și să le tratezi ca pe un simplu zgomot de fond. Însă mi se pare o obrăznicie fără margini să-mi consideri vorbele prostii! Așa că n-o să mai scot o vorbă până când vom ajunge la capătul călătoriei!

— M-aș mira! exclamă plin de voioșie Taravik. Asta ar însemna să mergem foarte încet sau să folosim vreun mijloc de locomoție…

— Dacă m-ai fi lăsat să-ți povestesc câte ceva despre țara asta, înainte de a mă jigni atât de grav, ai fi aflat că există posibilitatea de a străbate cea mai mare parte a drumului în calitate de pasageri…

— Nu cred, răspunse nonșalant curierul, pentru că nu avem bani ca să plătim transportul. Mă rog, exceptând cazul în care am fi transportați gratuit de niște preoți ai lui Ramon. Știi, acum, când s-a nimerit să discutăm și noi niște lucruri serioase, îmi dau seama că nu știu mare lucru despre acest Ramon, despre cultul său, despre puterea preoților săi și despre bogăția templelor sale…

Pegasul își dădu ochii peste cap și simți dorința de a-și pune imediat capăt zilelor. Reuși să se stăpânească și spuse în șoaptă (nu îndrăznea să ridice un pic glasul, de teamă că o să înceapă să urle):

— Dacă o să mă rogi frumos, o să-ți povestesc tot ce știu și despre Ramon, și despre țara Hatti…

— Dacă o să mă rogi frumos, o să-ți dau voie să-mi povestești tot ce-ți trece prin cap și o să mă prefac că te ascult cu atenție, îi replică hlizindu-se Taravik.

— Cine-i mai deștept cedează primul, bombăni Kostik și trase puternic aer în piept, pregătindu-se s-o ia la goană și să-și înceapă povestea.

Iar Taravik se așeză mai bine în șa, pregătindu-se să audă o grămadă de lucruri interesante, o grămadă și mai mare de lucruri plictisitoare și – dacă avea un dram de noroc – și câteva lucruri folositoare.

— După cum își închipuie oricine are un pic de inteligență în scăfârlie, începu pe un ton sfătos și didactic pegasul, țara Hatti se numește așa din cauza fluviului Hatti…

— N-aș fi crezut! exclamă Taravik, încercând să pară cât mai sincer.

Kostik tăcu pentru o clipă și se prefăcu că se împiedică, aruncându-și partenerul în sus. Numai că, atunci când acesta căzu în șa, niciunul dintre cei doi nu se simți în largul său și icniră amândoi. După ce-și traseră sufletul, Kostik își reîncepu prelegerea:

— Fluviul curge printr-o vale de lățime medie pentru un fluviu atât de lung sau, dacă ar fi să-i credem pe cei care au măsurat-o, de vreo șase sute de coți hattieni. În mod normal – adică trei

sferturi de an – apa umple mai puțin de o treime din lățimea albiei. Însă primăvara, atunci când în munții din care izvorăște fluviul, plouă în neștire, Hatti se revarsă și umple toată valea, dintr-o margine în cealaltă.

— Păi cam așa se întâmplă cu toate râurile și fluviile, adică nu văd nimic ieșit din comun.

— Ai dreptate, răspunse concesiv pegasul, iar Taravik se întrebă unde greșise și ce festă avea să-i joace prietenul său. Numai că apa aceea cară din pădurile pe care le străbate la începuturile cursului său o mare cantitate de mâl foarte roditor, pe care îl depune în lunca pe care a inundat-o. Iar, după ce apele se retrag, oamenii aruncă semințe în mâl și obțin o recoltă foarte bogată...

— Bravo lor, mormăi Taravik. Și în ce măsură ne privește chestia asta pe noi?

— În afară de mâlul ăla lăsat de ape în lunca inundabilă, nu există niciun petic de pământ roditor în toată țara asta, spuse Kostik. Adică locuitorii s-au strâns în jurul fluviului, pentru că în alte părți ar muri de foame și de sete. Se zice că undeva, prin deșert, ar exista câteva oaze, dar sunt mici și sărăcăcioase, pot fi folosite doar ca locuri de popas pentru cele câteva caravane care îndrăznesc să străbată anual pustiul.

— Interesant, mormăi din nou Taravik. Adică, dacă înțeleg eu bine, oamenii ăștia nu au nevoie de drumuri, pentru că locuiesc pe malurile fluviului, așa că le este mai la îndemână să circule cu bărcile pe apă decât să alerge călare prin pustiu...

— Bravo, Taravik! îl lăudă pegasul. Vezi ce înseamnă să discuți cu cineva inteligent? Ți se dezvoltă și ție inteligența.

— Deci, ca să continui să gândesc conform celor spuse de tine până acum, am face bine să închiriem o barcă și să navigăm cu ea pe fluviu, oprindu-ne la fiecare templu al lui Ramon, până o să ajungem la destinație...

— Vezi ce înseamnă să nu asculți până la sfârșit? spuse Kostik, încântat de sine. Dacă ai fi avut răbdare, ai fi aflat că lucrurile nu stau chiar așa.

— Bine. Eram convins de asta, spuse calm Taravik. Am vrut doar să-ți arăt că am fost atent și că am înțeles tot ce mi-ai spus.

— Nici nu mi-am imaginat că ai să te plictisești atât de iute, se hlizi pegasul. O să vedem noi cât de atent o să fii în

continuare și cât de multe o să pricepi peste vreo jumătate de oră. Până atunci, trebuie să-ți spun că malurile ce mărginesc fluviul sunt suficient de înalte pentru ca apele să nu inunde decât lunca. Așadar, așezările omenești sunt situate pe aceste maluri, în vecinătatea apei –, adică suficient de aproape pentru ca să aibă apă din belșug și să fie aprovizionate cu hrană, dar suficient de departe ca să nu fie afectate de inundații.

— Mi se pare normal, bombăni Taravik.

— Chestia e că pe malul drept al fluviului se află coline înalte și stâncoase, situate în apropierea văii. Adică nu rămâne loc pentru așezări omenești importante. De aceea pe malul drept se află doar câteva sate mărunte, așezări temporare ale celor ce lucrează pământul din partea aceea, în timp ce orașele, templele și majoritatea satelor se află pe malul stâng, unde terenul este neted și potrivit să ridici clădiri și așezări.

— Foarte interesant! mormăi Taravik, mai mult ca să se bage în vorbă; și, dacă tot deschisese gura, se gândi să profite de ocazie. Spune-mi și mie ceva: Cum deosebești malul stâng de malul drept?

— Simplu: te așezi cu spatele spre locul din care vine apa, privind spre locul în care curge aceasta. În dreapta ta e malul drept, în stânga e malul stâng. Ai înțeles?

— Da, e o chestie simplă, răspunse Taravik, zăpăcit de tot. E chiar foarte simplă, cu condiția să știi din ce parte vine apa și în ce direcție se îndreaptă. De exemplu, suntem acum pe malul mării. Pe care mal suntem: pe cel drept sau pe cel stâng? Iar malul mării din Terimeea – pentru că, de fapt, este aceeași mare – este și el drept sau stâng, ca și cel de aici? Nu te supăra că te întreb, dar, după cum știi prea bine, malul mării își tot schimbă direcția, iar apa mării – pe care în Terimeea o vedem spre asfințit – este aici în nordul nostru.

Kostik se gândi câteva clipe, apoi spuse înciudat:

— Ai un talent deosebit să zăpăcești lumea! În loc să fii atent și să înveți câte ceva, cauți chichițe ca să mă pui în încurcătură! Bagă în țeasta aia mare și goală: mal drept sau stâng au numai apele curgătoare, pentru că numai la acestea poți să stai cu spatele spre locul din care vin și cu fața spre locul în care curg! Ai priceput?

— Am priceput. Și apele stătătoare? Alea ce fel de maluri au?

— Nu știu. Presupun că malul de miazăzi, de miazănoapte, de

răsărit și de asfințit. Nu ți-e suficient?

— Pentru moment, cred că da. Dar, rogu-te, continuă povestea despre fluviul Hatti și malurile sale.

— Deci, după cum îți spuneam, așezările omenești au fost stabilite de-a lungul fluviului, pentru că numai în vecinătatea acestuia se poate viețui. Ele au fost construite pe malul mai înalt, unde nu ajung inundațiile. Ca să fii lămurit și să nu mai întrebi mai târziu: nu ai cum să ridici o clădire în luncă, pentru că ar dărâma-o inundațiile și pentru că temelia ei s-ar scufunda în mâlul moale, așa că trebuie s-o construiești pe malul înalt și pietros, dar suficient de aproape de apă și de mâncare. Ai priceput?

— Cred că da, spuse Taravik, destul de convins.

— Ți-am mai explicat că pe malul drept nu e loc suficient pentru localități mai mari, dar că pe cel stâng sunt o mulțime de localități, și mari, și mici.

— Și asta am priceput.

— Bine. Trecem mai departe. Pământurile cultivabile se găsesc pe ambele maluri ale luncii, deci țăranii circulă dintr-o parte în alta cu bărcile, ca să-și lucreze ogoarele, să transporte recolta, să pescuiască și să strângă stuf și ierburi de baltă. Mai mult, mărfurile grele, cum ar fi piatra pentru temple și pentru statui – adusă de la mare distanță –, sunt cărate cu bărci imense, pe apă.

— Adică, așa cum am spus eu însumi mai devreme, pe apă se poate transporta orice, inclusiv călători, spuse mândru de sine Taravik.

— Exact. Cu toate acestea, te rog să faci un efort de imaginație și să încerci să-ți închipui ce se întâmplă în perioada marilor inundații.

— Ce să se întâmple? se minună Taravik. Pe vremea când eram tânăr și mă ocupam cu vânatul caprelor izorgee în munții Trebizondei – cred că ți-am mai povestit despre asta –, am văzut ce înseamnă o viitură în munți. Apa dărâma copaci, căra la vale stânci… făcea prăpăd. Sigur, sunt convins că viitura se potolește în mare parte până ajunge la câmpie, dar îmi închipui că nu-i tocmai sănătos să încerci să străbați fluviul cu o bărcuță, în anotimpul acela…

— Exact. Adică în anumite perioade ale anului e nevoie și de niște drumuri terestre, nu numai de cele fluviale. Mai mult:

tocmai ți-am povestit că pe malul stâng sunt amplasate majoritatea localităților din țara Hatti. Asta înseamnă că distanțele dintre ele nu sunt tocmai mari și pot fi străbătute pe jos sau călare, fără multă greutate. De aceea există un sistem de drumuri care străbat deșertul, legând aceste localități, drumuri ce se găsesc în apropierea țărmului fluviului, așa că un călător nu se poate rătăci, pentru că e suficient să părăsească drumul și să se îndrepte în direcția apei, ca să ajungă repede într-un loc în care poate primi ajutor.

— Deci, ca să concluzionăm, spuse Taravik, cu voce clară și sigură. Având în vedere că majoritatea așezărilor din țara Hatti sunt pe malul stâng al fluviului, înseamnă că și drumurile sunt pe acest mal, deci ar trebui să ajungem în cealaltă parte a apei, pentru că, după cât mă duce pe mine mintea, noi suntem acum în partea dreaptă a fluviului.

— Extraordinar! se minună Kostik. Nu-mi imaginam că ți-am explicat atât de bine, încât ai reușit să deduci de unul singur și fără să-ți explice cineva pe ce mal ne aflăm!

— Meritul profesorului a fost mare, dar al elevului a fost și mai mare, spuse cu modestie Taravik.

— Totuși concluzia la care ai ajuns este eronată, îi explică pegasul, iar vina este numai a mea. Pentru că există un drum și pe malul drept – e adevărat, mai puțin umblat și folosit mai mult de rege, când își duce armata în nordul țării, la război –, dar, având în vedere că templele, inclusiv cele ale lui Ramon, sunt pe malul stâng, ar trebui să traversăm fluviul de fiecare dată când vrem să poposim în vreun templu. Plus că, drumul fiind pustiu, nu găsești pe el niciun han… adică nu merită să-l folosești, dacă nu te grăbești în mod deosebit și nu ai desagii plini cu mâncare și băutură…

— Atunci, ce propui să facem?

— Cea mai simplă soluție e să mergem drept înainte. O să ajungem curând în Taroh, un oraș mare, plin de temple și de statui, așezat pe brațul care mărginește delta fluviului în partea din dreapta. Acolo o să căutăm templul lui Ramon și o să cerem sfatul preoților. Sunt convins că ei o să ne explice cum putem să ajungem pe malul stâng, poate chiar o să ne dea și o mână de ajutor…

— Așa ești tu, un optimist incurabil, care n-o să se vindece niciodată, bombăni Taravik. Bine, așa o să facem. Și, până

ajungem, despre ce o să-mi mai povestești?

— Nu te-ar interesa să știi câte ceva despre Ramon?

— He, he, râse Taravik. Nu, nu m-ar interesa să știu câte ceva despre Ramon. De ce îți închipui că m-ar interesa? Ți-am explicat de mai multe ori că singurul zeu cu care am avut de-a face a fost Khator. Dar, dacă mă gândesc bine, cred că n-o să încerc să te opresc să-mi vorbești despre Ramon, pentru că, dacă nu ți-ai descărca tolba cu povești, ai fi bosumflat toată ziua și nu m-aș mai înțelege cu tine. Pun pariu că ai avea grijă să mai cad de vreo două ori în cap… sau mi-ai trage niște copite când o să stau cu spatele le tine și mi-ai rupe vreo două coaste… că știu eu cu cine am de-a face…

Pegasul fu nevoit să se oprească din goană, pentru că se sufoca de indignare. Rămase în mijlocul drumului și întoarse capul să-l privească pe Taravik. După ce reuși să respire, spuse furios:

— Dă-te jos! De-acum încolo o să mergi pe propriile tale picioare, până când o să ți se tocească tălpile și călcâiele!

Taravik, care părea că nu-i luase amenințarea în serios, coborî tacticos din șa și zise:

— Trebuie să-mi iau și bagajele sau pe alea o să le cari în continuare?

Kostik se gândi un pic, apoi răspunse calm:

— Bagajele o să rămână la mine, ca să fiu sigur că n-o să mă vinzi vreunui geambaș, ca să-ți cumperi cu banii luați pe mine vreun dromader răpciugos, care să-ți semene leit și la înfățișare, și la minte, ca să vă pupați în bot toată ziua și să fiți fericiți! Și să văd eu cum o să te descurci în templul lui Ramon fără scrisoare și fără să fii în stare să explici preoților unde trebuie să ajungi!

Taravik medită un pic, pentru că amenințarea pegasului nu mai putea fi ignorată, se părea că gluma se transformase în ceva serios. Se uită la Kostik bănuitor, apoi întrebă, ca și cum prietenul său ar fi înnebunit subit:

— Tu chiar nu mai știi de glumă? Sau te-a bolunzit soarele ăsta din altă țară?

— Glumă? Care glumă? Ți se pare o glumă să mă acuzi că o să te lovesc mișelește, când o să stai cu spatele la mine? Da, ce glumă bună! Mă prăpădesc de râs!

— Ai dreptate. Nu-i o glumă bună. În schimb, spuse plin de

sarcasm Taravik, aia cu dromaderul care-mi seamănă leit, la minte și la înfățișare, și pe care o să-l pup în bot toată ziua e foarte reușită, pe cuvântul meu!

— Nu-i așa? spuse Kostik, foarte încântat.

— Zei atotputernici, luați-mi viața chiar în clipa asta, până nu mă strâng singur de beregată! Cu ce v-am greșit de m-ați pedepsit atât de rău? Mărite Ramon, zeu al răzbunărilor înfiorătoare, îmi cer iertare dacă te-am supărat fără să vreau, dar te rog să mă pedepsești altfel, nu obligându-mă să ascult așa-zisele glume ale lui Kostik!

— Dacă ai fi avut un pic de răbdare, ai fi aflat că Ramon nu-i zeul răzbunărilor înfiorătoare, se rățoi Kostik. Și tu ai fost cel care a început cu insultele și cu glumele proaste! Nu că m-aș fi așteptat la unele mai bune din partea ta…

Cei doi rămaseră privindu-se pe sub sprâncene, apoi pe Taravik îl apucă râsul. Printre hohote, reuși să spună:

— Nu mi-aș fi închipuit că poți să fii gelos pe un dromader necunoscut. Și cu atât mai puțin mi-aș fi închipuit că ai o minte atât de spurcată, încât să mă imaginezi pupându-mă în bot cu un cămiloi bălos! Cred, dragul meu, că te-a bătut soarele în creștet sau mai degrabă ți s-au zăpăcit gândurile în țeastă pentru că n-ai vorbit suficient. Fiindcă, îmi spun eu, care-s mai prost de felul meu, se pare că nu ți-a ajuns cât ai pălăvrăgit de când am ieșit din Calmeea. Ah, bine că mi-am adus aminte! De când am ieșit din țara obdinilor și am putut să mai schimbăm și noi din când în când câte o vorbă, ai mai văzut străini care își schimbau înfățișarea și care se furișau în urma noastră?

Kostik începu să tremure de enervare și răcni în gura mare:

— Și te mai minunezi că lumea dă cu copitele în tine! Ești mai rău ca un măgar, măi Taravik, și mărturisesc cinstit că nu mă așteptam la așa ceva din partea ta!

Curierul caftangiu se uită la pegas cu o uimire atât de sinceră, încât acesta începu să regrete că se enervase și mormăi:

— Drăgălașule, știi foarte bine că de când am pătruns în deșert și până în clipa asta nu am întâlnit alți oameni în afara celor de la punctul de control, când am trecut granița. Unde să fi văzut străini care se furișau? Poate doar în închipuirea mea…

— Păi, de fapt, mărturisi Taravik, asta am vrut să știu: dacă ai văzut niște străini, acolo unde nu trebuia să-i vezi. Dacă o să-mi dai voie, o să-ți explic imediat de ce sunt atât de îngrijorat și de

preocupat: pentru că în Calmeea era o asemenea înghesuială, încât e posibil să se fi strecurat în mulțime și indivizi răuvoitori. Dar pe drumul ăsta pustiu, orice ai fi văzut ar fi fost doar o halucinație trimisă de Zâna Morgana, așa că faptul că n-ai zărit nimic e semn de sănătate mintală…

— Mulțumesc de opinie, mormăi sarcastic Kostik.

— … și de îngrijorare, continuă netulburat Taravik, pentru că indivizii care au încercat în două rândurisă mă omoare ar putea să încerce din nou, atunci când o să ajungem în orașele aglomerate din țara Hatti…

— Păi noi o să evităm orașele, spuse foarte calm pegasul. Având în vedere că majoritatea templelor lui Ramon sunt în afara orașelor – în apropiere acestora, pentru ca mulțimile de credincioși să ajungă ușor și să participe la sărbători, dar nu în localități, pentru ca preoții să-și vadă liniștiți și nestânjeniți de treburile lor –, iar noi vom fi găzduiți în temple, vom încerca să avem cât mai puțin de-a face cu îngrămădeala.

— Și care, mă rog, sunt treburile acelea atât de importante cu care se ocupă preoții aceia, de au nevoie de izolare și liniște? deveni brusc curios Taravik, uitând la fel de brusc de îngrijorarea pe care și-o manifestase cu câteva clipe mai înainte.

— Urcă în șa și taci din gură, dacă vrei să știi, îi ordonă Kostik, iar prietenul său nu așteptă o a doua invitație.

Pegasul o luă la goană și, pe măsură ce alerga de zor, povestea de zor:

— Ramon este zeul cel mai important al hattienilor. El este divinitatea soarelui și este înfățișat cu cap de bivol, pentru că Ramon este bivolul care trage carul soarelui pe cer. De el depind anotimpurile, adică, în primul rând, inundațiile periodice ale fluviului. Ramon este zeul cel mai bogat, are o mulțime de temple și i se aduc o mulțime de jertfe, pentru că locuitorii țării depind de inundații, iar, dacă zeul s-ar supăra și fluviul n-ar mai aduce mâlul roditor, toată țara ar suferi îngrozitor. În templele sale, preoții studiază cerul și întocmesc calendare, prevăzând cu exactitate zilele în care apele vor începe să crească, pentru ca oamenii să părăsească zona periculoasă. Templele sunt, în același timp, depozite în care sunt păstrate rezerve de hrană pentru anii secetoși, iar preoții sunt atât de bogați, încât în nenumărate rânduri l-au împrumutat cu bani și cu bunuri pe rege, atunci când statul a fost la ananghie. Mai mult, în anumite

împrejurări, când țara a fost cotropită de străini, iar regele și familia sa au fost măcelăriți de cuceritori, din rândul preoților lui Ramon au fost aleși întemeietori de noi dinastii, care au condus lupta împotriva străinilor și au obținut iarăși independența țării.

— Foarte interesant, mormăi Taravik. Încep să cred că s-ar putea să nu regretăm că vom fi găzduiți în templele unui zeu atât de bogat... Pe de altă parte, nu sunt lămurit dacă misiunea noastră are vreo legătură cu Ramon... Trebuie să aibă, altfel nu ni s-ar fi oferit ospeție în casele lui...

— Aș fi încântat dacă aș putea să-ți dau un răspuns la această întrebare care, de altfel, mă preocupă și pe mine. Însă, după cum știi prea bine, clientul nostru, Catalom, ne-a cerut doar să ajungem la Kazaroh, acolo urmând să aflăm care e misiunea noastră... Având în vedere că, după cunoștințele mele, acolo nu-i niciun templu al lui Ramon, e foarte posibil ca această puternică zeitate să nu fie implicată în treaba pe care trebuie s-o ducem la bun sfârșit.

— Kazaroh... Kazaroh... mormăi Taravik. Parcă am mai auzit undeva numele ăsta... numai că nu-mi amintesc unde...

— Dar de piramide ai auzit? întrebă cu un soi de curiozitate maladivă pegasul.

— Sigur că am auzit, răspunse calm Taravik. Toată lumea a auzit de piramide. Cele mai vechi monumente din istoria lumii, cele mai uriașe, cele mai uimitoare, considerate una dintre minunile lumii. Piramidele de la Kazaroh. Sigur că am auzit. Orice copil de școală a învățat despre ele. Doar că n-am aflat de ce li se spune piramidele de la Kazaroh, când ar fi fost mai simplu să li să spună doar piramide...

— Pentru că sunt clădite la Kazaroh, nătângule! răcni disperat pegasul.

— Stai un pic, că astăzi pricep mai greu, spuse zăpăcit Taravik. Adică vrei să spui că denumirea este piramidele pauză de pauză la pauză Kazaroh? Nu piramidele-de-la-kazaroh, într-un cuvânt? Și că numele Kazaroh este numele unei localități?

— Păi, dacă trebuie să ajungem la Kazaroh, nu crezi că trebuie să fie numele unui loc? Nu știu dacă-i o localitate, adică nu cred că-i un oraș, dar trebuie să existe acolo niște temple, niște prăvălii cu suvenire pentru turiști și, mai mult ca sigur, un han unde vizitatorii să se răcorească și să mănânce ceva...

— Ce chestie! Nu mi-aș fi închipuit! Adică vrei să spui că o să

aflăm ce misiune avem abia după ce o să vizităm piramidele? Mamă, mamă, dacă știam că-i așa, o luam și pe Marieța cu mine, să vadă și ea minunea lumii!

Vreo zece minute, Taravik continuă să exclame fericit, să scoată niște sunete pe care le pricepea doar el, pentru că pegasul nu reușea să înțeleagă decât „mamă, mamă”, „piramide” și „ce chestie!” Trebuie știut, ca o scuză pentru Taravik, că pegasul nu era foarte obișnuit să asculte și să înțeleagă spusele altora, așa că e posibil ca Taravik să fi fost coerent în exprimare, iar vina să fi fost numai a lui Kostik.

Oricum, după ceva timp Taravik se potoli, iar pegasul profită de ocazie ca să-și reia expunerea.

— Având în vedere că doreai să știi ce-i cu cei trei zei și o cincime, câți revin pe cap de hattian, trebuie să știi că locuitorii acestei țări au o mulțime inimaginabilă de zei minori, al căror rost îl înțeleg doar ei. Sincer vorbind, cei de la care am căpătat informații despre țara asta n-au fost în stare să-mi explice de ce sunt zeificați boii sacri, crocodilii sacri, ibișii sacri, scarabeii sacri și alte mii și zeci de mii de lighioane, cărora li se ridică temple sau altare, li se asigură o existență luxoasă cât trăiesc, iar după moarte trupurile lor sunt depuse în morminte monumentale… Pe lângă lighioanele zeificate, mai există și zei minori care sunt cu adevărat zei, adică sunt făpturi supranaturale, cu puteri deosebite, dar care nu au responsabilități cosmice…

— Măi Kostik, ce băiat bun ai fi tu dacă ai vorbi pe înțelesul tuturor…

— Adică pe înțelesul tău.

— Chiar așa…

— Bine. Hai să nu mai vorbim despre zeii minori, că nici mie nu-mi sunt clare lucrurile. Eu zic să ții minte doar că există o cantitate foarte mare de zei de felul ăsta, iar când o să ajungem în zonele locuite va trebui să fim foarte atenți să nu călcăm pe vreunul.

— Păi e destul de greu să calc pe vreunul, că stau călare pe tine, deci tu ești ăla care trebuie să fie atent, se hlizi Taravik.

— Ai și tu dreptate, măcar din când în când, oftă Kostik. Bine. Hai să-ți spun câteva cuvinte despre alți zei principali ai hattienilor. Nu știu în ce măsură o să avem de-a face cu ei, dar cred că-i bine să cunoști câte ceva despre divinitățile alea. Pentru orice eventualitate. Așa că ciulește bine urechile și fii

atent! O să mă străduiesc să fiu cât mai scurt, ca să nu obosești prea mult…

— Gata, dă-i drumul! Sunt pregătit!

— Bazeh este zeița iubirii. Are un trup fermecător, de femeie minunat de frumoasă, și cap de pisică. Tamil este zeul războiului, e un bărbat tânăr și puternic, cu cap de leu. Papih este zeul negoțului, înfățișat ca un bărbat între două vârste, gras și cu cap de hipopotam…

— Stai un pic, se repezi Taravik. Dacă îmi aduc bine aminte, atunci când mi-ai vorbit despre Catalom, clientul nostru, ai spus că e zeul mesagerilor, al scrisului și comunicării, dar și al negoțului. Acum vii și-mi spui că zeul comerțului e un individ gras, cu cap de hipopotam. Și, ca să fii convins că nu vorbesc aiurea, vreau să știi că pe vremea când eram vânător am ajuns – o singură dată – pe valea râului Loca-loco, și acolo am văzut hipopotami, așa că știu cum arată lighioaiele alea…

— Taravik, dragule, nu încetezi să mă surprinzi! exclamă Kostik. Da, ai înțeles foarte bine, Catalom este, printre altele, și zeul unui anumit fel de comerț. Atribuțiile sale principale sunt legate de tratative, de comunicare, de diplomație și de târguială, de negociere. El este zeul comerțului mărunt, al negustorilor ambulanți, care colindă străzile și se târguiesc cu cumpărătorii. Papih este zeul negustorilor care colindă mările și aduc mărfuri scumpe și rare din țări îndepărtate. Sau care cumpără și vând recolte întregi, care aprovizionează armate și orașe, adică prietenul nostru Catalom ciugulește și el câte ceva, în timp ce Papih, fiind dolofan, lucrează numai cu cantități pe măsura înfățișării sale.

— Bine. Am priceput, spuse Taravik. Și, având în vedere că hattioții au o mulțime de zei, presupun că au câte unul pentru fiecare meserie, pentru fiecare cultură și pentru fiecare băutură…

— Păi nu au decât o singură băutură, care-i foarte bună în țara asta. De altfel, ei au inventat-o.

— Serios? Și care-i aia?

— Berea, dragă Taravik. Berea de orz.

— Adică vrei să spui că n-au vin?

— Păi, n-au unde să cultive vii, îi explică liniștit Kostik. În luncă n-are cum să crească, pentru că-i inundată în fiecare an, așa că acolo se pot cultiva doar cereale, legume și zarzavat.

Adică numai plante anuale, nu și cele perene. Iar în restul țării pământul e sterp, nu crește nimic pe el…

— Adică amărâții ăștia n-au fructe? se bosumflă Taravik.

— Pepeni de toate felurile și altele, care-s plante anuale. Și mai au ceva migdali, curmali și smochini, care cresc cu mare chin pe marginea pietroasă a malului, dacă îi uzi cu multă grijă… Hai să terminăm cu zeii, ca să ne vedem liniștiți de drum, spuse pegasul. Că voiam să-ți pomenesc și de Cambeh, zeul morții și al lumii subterane, un bărbat uscățiv, cu cap de șacal…

— Ia te uită! exclamă deodată Taravik, fără să-i pese că-și întrerupea prietenul. Ce minunăție!

Pegasul își ridică privirea și zări ce-l făcuse pe Taravik să se minuneze: în fața lor se întindea o suprafață verde și plină de viață, care contrasta puternic cu deșertul sterp prin care alergaseră până atunci. Din când în când, vântul bătea dinspre zona aceea plină de culoare și aducea cu el miros de apă, de mâl, de ierburi proaspete și de putregai, de roade gustoase și de flori.

— Am ajuns la delta fluviului, spuse calm Kostik. După cum era de așteptat.

— Știi ceva? spuse Taravik, cu glas de copil care ajunge la intrarea în bâlci și nu știe încotro s-o ia mai întâi. Aș vrea să ne apropiem ceva mai mult de delta asta…

— Păi drumul duce spre ea, așa că o să ne apropiem, că doar n-o să pornim înapoi spre casă înainte să ne ducem misiunea la bun sfârșit…

— Și după aia să ne oprim un pic, că vreau să privesc bine o asemenea risipă de vegetație și de apă. Sunt convins că delta e plină de păsări și de pești… poate o să văd și un hipopotam, că a trecut o viață de când n-am mai zărit unul…

— Sigur, dragul meu. O să stăm și o să ne holbăm până o să te apuce foamea, pentru că privitul nu-i o activitate sățioasă, după cum știi prea bine. Iar atunci o să mă îndemni să fug cât mai iute până la Taroh, ca să căutăm un templu al lui Ramon…

— Și, bineînțeles, dacă o să gonești în graba mare, va trebui să vorbești fără încetare, căci altfel o să te sufoci, așa că mă întreb dacă nu cumva tu vei fi cel care va ieși în câștig din toată treaba asta, spuse extrem de calm Taravik. Așa că, dacă mă gândesc bine, o să te las pe tine să hotărăști dacă vom face vreun popas sau nu și cât va dura popasul acela…

Pegasul se mulțumi să nu spună nimic și o luă la goană, povestindu-i lui Taravik, în timp ce galopa, ce producție de cereale avusese țara Hatti în ultimii douăzeci și cinci de ani, unde exportase această producție și cu ce preț, făcând și o comparație cu prețurile practicate în perioada respectivă pe principalele piețe ale lumii, concluzionând că hattienii erau oameni muncitori și care nu erau mai lacomi decât alții, dând dovadă de altruism în unele împrejurări, dar știind totuși să-și apere interesele.

Taravik nu ascultase nimic din expunerea pegasului, nu pentru că n-ar fi fost în stare s-o priceapă – dimpotrivă, în calitate de curier fusese deseori însărcinat de clienții săi să urmărească evoluția prețurilor anumitor produse pe anumite piețe –, ci pentru că era prea preocupat să se zgâiască la întinderea de apă și verdeață de care se apropiau tot mai mult.

Suprafața aceea de stufăriș înverzit părea nesfârșită, se îndrepta spre orizont fără zăbavă, iar Taravik își dădu seama că delta fluviului Hatti era imensă și de-o rodnicie pe care nu și-o imaginase. Din când în când, deasupra păpurișurilor se ridicau stoluri imense de păsări. Erau prea departe pentru ca Taravik să-și dea seama ce zburătoare erau – ibiși, cocostârci, berze sau pescăruși –, dar numărul lor era zăpăcitor. Curierul caftangiu își dădu seama că nu cunoștea numere suficient de mari pentru a exprima o asemenea cantitate de făpturi. Și se gândi că delta reprezenta doar o parte dintr-un fluviu imens – toți cărturarii îl considerau cel mai lung din lume –, deci bogăția acestui curs de apă, în vegetație și păsăret, era incalculabilă.

Pe măsură ce se apropiau, și Kostik fu captivat de imaginea zăpăcitoare și copleșitoare din fața lor. Alerga tot mai încet, vorbea tot mai rar, apoi se întrerupse în mijlocul unei fraze și nu o mai continuă.

Acolo unde apele fluviului se întâlneau cu cele ale mării, marea căpătase o culoare bizară, lutoasă, probabil din cauza mâlului cărat de fluviu.

Drumul cel pietruit se îndreptase chiar către locul în care Hatti se vărsa în mare. Apoi cotise brusc, urmând cursul apei curgătoare, fiind construit pe malul drept al brațului ce mărginea delta în partea dreaptă a acesteia. Iar Kostik merse liniștit de-a lungul drumului, privind în jos spre lunca plină de viață – vegetală și animală – ce se întindea cât vedeai cu ochii.

Drumul fusese săpat în malul pietros al fluviului, aflat la vreo doi, trei stânjeni deasupra nivelului apei. De pe el, călătorii priveau spectacolul deltei, ca la teatru. Stuf, papură și alte plante de apă creșteau haotic în partea dinspre mal a luncii. Apoi lunca se transforma în mlaștină și bălți, printre nuferi și flori albe și galbene se vedea lucind apa fluviului, pe care o tulburau pești și tot soiul de lighioane acvatice.

Taravik nu văzu niciun hipopotam, în ciuda faptului că se zgâia de zor, dar zări câțiva crocodili, iar ambiția sa de turist curios fu satisfăcută cu vârf și îndesat. În timp ce privea fericit o barză care hăpăia niște broaște, auzi un bâzâit alarmant, urmat de o înțepătură dureroasă pe frunte.

— Am uitat să-ți povestesc că paradisul hattian e spurcat de țânțari și de alte insecte greu de suportat, spuse liniștit Kostik; pielea lui, care nu putea fi găurită de vreun vârf de metal, făcea față cu succes pumnalelor țânțarilor, niște arme mai puțin periculoase decât cele din oțel. Cred că ai văzut fluviul suficient pentru început. Gândește-te că de azi încolo o să-l vezi în fiecare zi, până când o să te saturi și o să vrei acasă… Așa că îți propun să ne grăbim să ajungem în Taroh, să găsim un loc de popas, ceva de mâncat și de băut și, mai ales, un adăpost care să te ferească pe timpul nopții de țânțari, pentru că acum, în căldura zilei, criminalii ăștia mici stau ascunși, însă noaptea atacă în haite și vai de cei ce le vor fi hrană!

Și Kostik grăbi un pic pasul, dar nu prea mult, pentru că, în timp ce mergea, continua să privească minunăția din vale.

Dincolo de mlaștini și se stufărișuri se întrezărea un canal lat, pe care se vedeau plutind din când în când corăbii mari, probabil venite de pe mare, și bărci mai mici, mai mult ca sigur ale pescarilor din zonă.

Apoi, în timp ce înaintau de-a lungul drumului, lunca își reducea întinderea de lângă mal, locul ei fu luat de întinderea de apă mocirloasă a fluviului, iar țărmul începu să fie amenajat, tot felul de cheiuri și magazii se înșirau de-a lungul apei, iar la docuri erau legate bărci de toate dimensiunile și formele, unele fiind niște construcții grandioase din lemn, iar altele fiind un soi de luntre alcătuite din snopi de stuf legați împreună…

Ajunseră în Taroh. Portul nu era prea plin de viață la ora aceea, poate spre seară activitatea avea să fie mai intensă, își spuse Kostik și grăbi pasul, mai văzuse o mulțime de porturi în

viața sa, nu simțea nevoia să se mai holbeze la încă unul.

Drumul se ramifica, se despica în două drumuri, unul care continua să urmărească mai departe cursul fluviului, și unul care se îndrepta spre uscat, în direcția mulțimii de clădiri și de edificii ce se vedea foarte bine.

Pegasul o porni spre oraș și, fiind convins că partenerul său era prea ocupat să privească în jur ca să-l mai asculte, începu să recite *Tragica și jalnica tragedie a preafrumoasei și preanefericitei prințese Matrakunka,* în versurile originale ale celebrului Madalink de Madalinka, necenzurate și neprelucrate, versiunea pentru adulți. Poate că, dacă versurile respective ar fi fost scrise într-o limbă cunoscută de Taravik, acesta ar fi lăsat privitul pentru altă dată, dar Madalink trăise cu vreo trei mii de ani în urmă, iar limba poporului din care făcuse parte (și în care își crease minunatele tragedii) mai era cunoscută doar de câțiva pegași (care nu aveau altă vină decât aceea că nu puteau să uite ceea ce auziseră) și de un grup redus de savanți, care erau convinși că în poemele pornografice ale epocii respective se ascunde rețeta pietrei filosofale și a nemuririi. Sau poate că citeau respectivele poeme doar pentru că erau niște bătrâni libidinoși, ca toți savanții.

Când Kostik reuși să rostească versurile finale ale *tragicei tragedii,* ajunsese deja în piața orașului, iar Taravik tocmai spunea:

— Se pare că hattienii ăștia au mania grandorii și a scrisului. Tot orașul ăsta e plin de obeliscuri, statui uriașe, coloane imense și clădiri gigantice... și toate, dar absolut toate sunt pline de inscripții pe care doar ei le pot înțelege, pentru că nu-s scrise folosind o scriere civilizată, ca la noi, în Terimeea. Nici măcar latganii n-au o scriere atât de complicată și de caraghioasă... Mă gândesc că tu, care ești înclinat spre filosofie și spre despicatul firului în patru, ai putea să-mi explici și mie ce rost are să ridici niște monumente al căror scop nu poate fi înțeles de orice trecător...

Pegasul se gândi să-i spună că hattienii înțelegeau scrisul ăla, deci ei, băștinașii, știau care era rostul monumentelor, dar își spuse că prestigiul unui filosof constă și în faptul că nu scoate fraze înțelepte la comandă, ci numai când trebuie să impresioneze pe cineva, așa că ignoră complimentul periculos al partenerului său.

Cei doi se opriră, privind în jur și încercând să-și dea seama încotro s-o ia, iar Kostik se întrebă dacă n-ar fi bine să-l întrebe pe vreun trecător cum puteau să ajungă la templul lui Ramon, când vreo zece indivizi, în majoritate bărbați între două vârste, îmbrăcați îngrijit, chiar dacă nu păreau foarte avuți, se năpustiră asupra lor, răcnind cu voci stridente:

— Turiști! Turiști! Au apărut primii turiști!

Apoi strigătele deveniră imploratoare:

— Aveți nevoie de un ghid! Cum o să vă descurcați fără un ghid? Eu sunt cel mai bun ghid care există în Taroh! Alegeți-mă pe mine! Pot să vă descriu orașul, istoria sa și clădirile sale, în șapte limbi de circulație mondială! Am recomandări de la vizitatori celebri! Am diplome!

Având în vedere că fiecare individ susținea aceleași lucruri, Kostik se întrebă în baza cărui criteriu putea să-i diferențieze cineva și presupuse că alegerea unui ghid se bizuia pe baftă, întâmplare și inspirație.

Ghizii se apropiaseră de călători venind din partea stângă, cea în care Kostik nu avea aripă, ci doar un ciot acoperit de sacii cu bagaje. Adică, privit din partea aceea, Kostik părea a fi un cal obișnuit. Însă, în strădania lor de a fi băgați în seamă și angajați, ghizii îi înconjuraseră pe cei doi, iar unul dintre ei văzu aripa întreagă a lui Kostik și răcni:

— Opriți-vă! Nu vă mai agitați zadarnic! Avem de-a face cu un pegas!

În clipa următoare, hărmălaia încetă, iar indivizii se pleoștiră brusc și începură să se întoarcă în locul în care stătuseră înainte de sosirea prietenilor noștri.

Kostik rămase cu gura căscată. Era prima oară în viață când întâlnea pe cineva care părea că nu vrea să aibă de-a face cu un pegas. Se simțea mai degrabă uimit decât jignit și nu știa ce s-ar fi cuvenit să facă. Își spuse că cel mai bun lucru ar fi fost să-i ignore într-un mod disprețuitor pe indivizi și să părăsească piața mândru, cu capul sus, fără să le arunce ghizilor nici măcar o privire.

Numai că nu ținuse seama de Taravik, care păruse la început la fel de scandalizat ca și Kostik, ba chiar se încruntase într-un mod amenințător, ceea ce însemna că urma să se lase cu scandal.

Înainte ca pegasul să fi apucat să intervină și să-și potolească

prietenul, atrăgându-i atenția că în vecinătate se vedeau câțiva polițiști municipali înarmați cu sulițe și toroipane, ceea ce însemna că, de nu stătea liniștit, risca să petreacă un timp într-o mină de aramă din pustiu – și cu asta ar fi pus capăt misiunii ce urma să le fie încredințată la Kazaroh –, Taravik se îndreptase spre cel mai apropiat ghid și-l întrebase cu voce de om cumsecade, dar curios de felul său:

— Cu ce v-a supărat pegasul meu de ați plecat cu toții în grabă și ați renunțat să ne mai oferiți serviciile voastre?

Individul se uită la el cu blândețe și-i răspunse foarte amabil (răspuns care fu urmărit cu mare atenție de Kostik, pentru că, după cum se știe, pegașii sunt foarte curioși prin firea lor și ar fi pus el însuși această întrebare dacă n-ar fi considerat că onoarea sa ar fi fost apărată mai bine ignorându-i pe cei care i-o jigniseră):

— Omule, pegasul dumitale nu ne-a supărat cu nimic. Noi, ghizii, respectăm pegașii și-i admirăm (Kostik se umflă în pene atât de mult, că era gata să plesnească), însă ne strică afacerile. Cu voie sau fără voie, ne umilesc în fața clienților și ne afectează prestigiul profesional.

— Da, interveni altul, eu însumi am pățit o chestie greu de suportat. Era în plin sezon, conduceam prin oraș un grup mare, pentru că tocmai sosiseră o mulțime de turiști latgani și aveam cu toții de lucru. Latganii sunt plini de bani și cam ignoranți de felul lor…

— Nu numai că-s ignoranți, se băgă în vorbă alt ghid, dar ne consideră pe toți niște sălbatici inculți și tâmpiți…

— … așa că mai umflăm și noi datele, ca să-i impresionăm cât mai mult și să-i convingem că facem parte dintr-un popor ce merită să fie apreciat. Ca atare, m-am apucat să le povestesc, așa cum se obișnuiește de multă vreme, că templul lui Tamil, în fața căruia ne opriserăm, fusese ridicat cu două mii de ani în urmă…

— Asta-i o minciună gogonată, se amestecă în discuție Kostik. Toată lumea știe că templul lui Tamil din Taroh a fost ridicat cu opt sute de ani în urmă, de către regele Ramonstark – nume ce înseamnă, în dialectul epocii, „iubire față de Ramon”, nu „iubirea lui Ramon”, cum se interpretează în mod greșit de către majoritatea comentatorilor actuali, sugerând în mod greșit un context sexual nepotrivit. Sigur, există posibilitatea ca

templul să fi fost ridicat pe ruinele unui templu mai vechi, dar oricum acesta nu putea să fie chiar atât de vechi, pentru că, din câte scrie chiar pe stela din această piață, orașul Taroh a fost întemeiat acum o mie și cincizeci de ani și a fost la început sediul vamei pentru caravanele ce veneau din Calmeea, adică prin acest punct vamal treceau doar două, trei caravane pe an, deci vă dați seama ce venituri strângea; ca atare așezarea avea doar câțiva locuitori. Abia după ce aici a fost stabilit sediul garnizoanei ce apăra ținuturile deșertice din partea de răsărit ale regatului – și a fost ridicat templul lui Tamil, zeu al războiului, care este venerat în mod aparte de militari – orașul a început să se dezvolte, a devenit un port destul de important și populația a început să crească. Deci nu există nicio sursă care să susțină că templul ar fi mai vechi de opt sute de ani, încheie plin de convingere Kostik.

— Nu cred că mai trebuie să adăugăm ceva, spuse ghidul pe care îl acostase Taravik. Exact aceleași lucruri le-a spus și pegasul despre care a amintit colegul meu. Vă dați seama că turiștii au plecat fără să plătească nimic, mai mult, au răspândit zvonul că ghizii din Taroh sunt niște mincinoși și niște nepricepuți. Suntem cu toții de acord că un pegas cunoaște o grămadă de lucruri pe care nu le poate ști un ghid obișnuit, suntem convinși că intervenția sa e datorată numai dragostei pentru adevăr pe care o manifestă această specie…

— … dar ne lasă muritori de foame, dacă se mai amestecă în treburile noastre…

— Bine, am înțeles, oftă Kostik. O să am grijă să nu mă mai bag în vorbă când o să aud vreun ghid exagerând sau spunând prostii, la urma urmei, turiștii sunt indivizi cu o cultură destul de redusă; dacă ar vrea cu adevărat să cunoască anumite lucruri, ar apela la niște profesori renumiți, nu la niște ghizi care, de fapt, încearcă să-i ducă prin cârciumi și case de distracție, să câștige și ei un comision cinstit…

— Vezi? Ăsta e păcatul pegașilor, oftă unul dintre ghizi. Știu mai bine decât oricine cum stau lucrurile, dar îi mănâncă limba… Altfel, sunt foarte simpatici și amabili…

— Acum, că ne-am împăcat, spuse Kostik și având în vedere că nu-i niciun turist prin preajmă, îmi dați voie să fac un tur al orașului cu prietenul meu Taravik și să-i povestesc ce merită văzut în Taroh, dar așa cum știu eu? Făgăduiesc să vorbesc în

șoaptă, ca să nu audă și alții și să aveți probleme ulterior…

— Nu-i nevoie să fii discret, spuseră în cor ghizii. Ba dimpotrivă, am dori să asistăm și noi la acest tur, să învățăm lucruri noi, pe care vom decide ulterior dacă le vom spune și turiștilor și sub ce formă.

Nici nu era nevoie de mai mult, pentru ca pegasul să fie fericit: nu numai că Taravik era obligat să-l asculte (pentru că altfel s-ar fi făcut de râs față de străini), dar avea și o mulțime de spectatori! Ca atare, își mobiliză puterile de a-și aminti, iar în minte îi apărură o grămadă de informații ce păruseră uitate cu desăvârșire, dar care, în realitate, fuseseră puse la păstrare. De fapt, descoperi, spre surprinderea sa, că unele dintre acele informații îi pătrunseseră în amintire într-un mod pe care nu și-l mai amintea, probabil le auzise fără să fie atent la ele, ca un zgomot de fond, în timp ce urmărea o anumită conversație sau privea ceva, înregistrând însă și lucrurile neimportante ce se întâmplau în jurul celui care îl interesase la un moment dat…

Își începură turul din piața centrală. Kostik povesti lucruri captivante despre fiecare clădire – nu numai când fusese înălțată, de cine, cu ce scop – și o mulțime de anecdote, care plăcură în mod deosebit ghizilor. Indivizii luau notițe fără nicio jenă, ba chiar îl rugară de câteva ori pe Kostik să vorbească mai rar, ca să nu piardă anumite povești care li se păruseră lor mai atrăgătoare decât altele.

Apoi se îndreptară cu toții spre zona portului, unde se afla și acum centrul vamal, o clădire cu coloane din piatră albă, sclipitoare, ridicată pe locul în care funcționase sute de ani centrul cel vechi, cu pereți din chirpici și acoperit cu stuf. Și tot așa, colindară prin căldură ore în șir, până când pegasul simți că i se umflă limba de sete, iar ascultătorii săi începură să dea semne de oboseală. Kostik realiză că, dacă mai continua, ghizii aveau să-și piardă interesul. Taravik cedase deja, se uita cu ochii bulbucați după vreo cârciumă și respira cu dificultate. Așa că pegasul încheie în mod artistic, povestind o anecdotă mai obscenă, legată de un asediu și de o bătălie între doi pretendenți la tron, bătălie care avusese loc cu vreo mie de ani în urmă. Ghizii hohotiră sincer, își notară cu grijă povestea, apoi, spre surprinderea celor doi prieteni, rămaseră lângă ei, așteptând ceva.

Taravik se gândi că voiau să le fie plătit timpul petrecut cu ei

– ca niște ghizi adevărați, care întovărășiseră niște străini în periplul lor prin oraș –, dar pe de o parte era zgârcit de felul lui, iar pe de altă parte nu stătea bine cu finanțele, ca urmare le spuse calm indivizilor (gândindu-se că, de or să tabere pe el, o să-i cotonogească pe toți, fără să fie nevoit să recurgă la securea cea grea, de bronz, prinsă la oblâncul șeii pegasului, pentru că hattienii erau niște piperniciți care nu-i ajungeau decât până la umeri):

— Știu că v-ați dat toată osteneala ca să ne simțim bine, dar clientul meu nu mi-a plătit încă nimic, ca atare nu pot să vă dau niciun ban.

— Păi, noi vă suntem datori și ne gândeam să vă oferim o bere, să vă clătiți gura de praf, spuse împăciuitor unul dintre ghizi, iar Taravik se liniști brusc și rânji cu gura până la urechi.

— Doar o bere, acceptă Kostik, apoi îi explică lui Taravik, care se holbase amenințător la el: Trebuie să ajungem înainte de asfințit la templul lui Ramon și nu sunt convins că vom fi primiți de preoți în lăcașul sfânt dacă vom sosi pe trei cărări și duhnind a băutură…

Se duseră cu toții într-o cârciumă în care ghizii își conduceau de obicei clienții, așa că fură primiți cu bunăvoință – inclusiv pegasul – și li se aduse imediat bere gustoasă și proaspătă, în bărdace pentru oameni și într-o strachină mare pentru Kostik. Băură și se veseliră un timp la răcoare, în grădina în care mesele erau așezate la umbra unor plante agățătoare cățărate pe niște stelaje din stinghii de lemn, apoi pegasul le mulțumi noilor lor prieteni și se ridică de la masă, spre disperarea lui Taravik. Curierul caftangiu mai uită de supărare când unul dintre ghizi îi puse în palmă o punguță cu bănuți de aramă: ca „să-i cumpere ceva gustos pegasului acesta atât de amabil și de instruit”.

4

După ce colindaseră orașul ca turiști, pegasul avea în minte o hartă actualizată a localității, așa că nu mai simțise nevoia să-i întrebe pe trecători în ce direcție trebuie să meargă ca să ajungă la templul lui Ramon (n-ar fi cerut ghizilor informația respectivă nici în ruptul capului, pentru că bănuia că o asemenea dovadă de slăbiciune ar fi afectat mitul pegasului atoateștiutor).

Cârciuma în care îi duseseră noii lor prieteni se afla într-o zonă de locuințe modeste (probabil ale unor meșteșugari sau funcționari mărunți), clădiri din chirpici cu acoperiș din stuf, însă curate, bine întreținute și proaspăt văruite. Kostik găsi fără niciun efort drumul către o piață mărginită de edificii mărețe și ar fi ajuns destul de iute la destinație, dacă Taravik nu s-ar fi purtat ciudat din momentul în care ieșiseră din cârciumă, refuzând să încalece, sub pretextul că vrea să-și mai dezmorțească picioarele, și nu l-ar fi făcut să piardă vremea, zgâindu-se plin de curiozitate în jur, holbându-se în curți (fiind mai înalt decât majoritatea hattienilor, se putea uita fără nicio dificultate peste garduri) și la lumea de pe stradă, fără niciun fel de rușine. Pegasul încercă în câteva rânduri să grăbească pasul, sperând ca prietenul său să se potolească, dar nu reuși, așa că fu obligat să meargă încet și să tacă. Fierbea de furie, însă cel mai mult îl enerva faptul că nu-și dădea seama ce voia prietenul său. Îl rodea curiozitatea și, în același timp, mândria îl împiedica să întrebe ceva. Spera ca Taravik să-i spună totul și să-i ceară ajutorul, ca de obicei, iar el avea să-l ajute, clipind modest din pleoape atunci când curierul caftangiu avea să exclame, tot ca de obicei: „Tare deștept mai ești, măi Kostik!”...

Numai că momentul răzbunării și al satisfacției părea foarte îndepărtat, Taravik nu-l băga în seamă și continua să se holbeze după cai verzi pe obeliscuri (pentru că nu se uita numai în locuințe și în curți, se zgâia și la bazoreliefurile de pe monumente și de pe piedestalurile statuilor)...

Încetișor, ca doi bătrânei (la urma urmei, își spuse Kostik, el era un pegas foarte bătrân, după socotelile omenești, căci, după cele pegasești, nici măcar nu ajunsese la maturitate, chestie care se vedea și din faptul că se comporta uneori ca un puștan; cât despre Taravik, ăsta era copt bine, ba chiar un pic răscopt dacă judecai după chelia ce-i împodobea țeasta, în ciuda faptului că mintea nu i se pârguise nici măcar un pic) străbătură tot orașul și porniră, la fel de încet, pe strada principală ce lega piața din centrul Taroh-ului cu templul lui Ramon.

După un timp suficient de lung ca până și Taravik să se convingă că erau doar ei doi pe un drum pustiu ce trecea prin pustiu – un drum bine întreținut, cu lespezile lustruite de mulțimea pașilor celor care îl străbătuseră, și împodobit cu o mulțime de statui și de obeliscuri, mai mari sau mai mici,

precum și cu plăci din piatră cu inscripții care se adresau, probabil, trecătorilor localnici, pentru că erau scrise folosind semne pe care străinii nu le puteau înțelege. Și mai pricepu Taravik că pe drumul acela nu avea cum să vadă ceea ce dorise cu înverșunare să vadă în oraș. Așa că-l trase pe Kostik de frâu, iar, când pegasul se opri, urcă îmbufnat în șa și rămase tăcut, în ciuda faptului că pegasul îi propuse să-i recite poemul despre vrăjitorul care s-a așezat pe o albină și care, ca să-și aline usturimea înțepăturii acesteia, și-a vârât bucile într-o apă curgătoare, iar un pește l-a mușcat de fund… Mă rog, aventurile vrăjitorului erau multe, pline de umor, iar versurile amuzante. Lui Kostik nu-i plăcea în mod deosebit poemul ăla, dar știa că pe Taravik îl amuzase cândva și se gândise că s-ar putea să-i facă plăcere să-l asculte din nou.

Însă pegasul nu apucă să rămână tăcut prea mult timp, pentru că Taravik capitulă mai devreme decât își închipuise Kostik și întrebă cu un glas care exprima o nedumerire profundă, chiar metafizică:

— Măi Kostik, tu, care ești atât de deștept și le știi pe toate, lămurește-mă și pe mine într-o privință.

Pegasul fu gata să se împiedice, în ciuda faptului că drumul era neted ca poponețul unui bebeluș, și reuși să aducă mulțumiri doar în gând zeilor care-i iubesc pe pegași și spuse cu o modestie ce suna extrem de sincer:

— Cu deosebită plăcere, dacă voi fi în stare…

— Nu cred că ești în stare, zise Taravik posomorât, dar n-am cum să întreb pe altcineva, în pustietatea asta, așa că sunt silit să mă mulțumesc cu tine.

Pe Kostik îl apucară năbădăile și-i venea să dea cu călărețul lui de pământ, dar murea de curiozitate să afle ce-l rodea pe Taravik, așa că se mulțumi să propună:

— Atunci, dragul meu, mai ai răbdare un piculeț, că acuși-acuși ajungem la templul lui Ramon, iar acolo o să găsești preoți înțelepți care să-ți lămurească orice nedumerire. Și dacă ei – fiindcă, în ciuda faptului că-s preoți și înțelepți, sunt totuși oameni, deci supuși greșelii – nu vor fi în stare să-ți satisfacă dorința de cunoaștere, atunci te vei putea adresa direct zeului. Nu m-ar mira ca Ramon să te simpatizeze la fel de mult ca și Khator și să-ți acorde o audiență particulară, una specială, numai pentru tine, în decursul căreia să-ți dezvăluie secretele

universului…

— Nici pe mine nu m-ar mira, spuse foarte calm Taravik. Și mi-ar plăcea ca zeul să-mi dăruiască înțelepciune și cunoștințe, pentru că îmi doresc să știu mai multe decât tine, ca să nu mai fiu nevoit să te întreb tot timpul câte ceva, iar tu, în loc să-mi răspunzi ca un pegas cumsecade, mă iei în bășcălie, de parcă m-ai fi câștigat la belciuge. Așa că o să-mi sugrum curiozitatea, înainte să mă sugrume ea pe mine, cum a făcut cu pisica…

În acest moment, gândurile lui Taravik făcură un salt – ciudat pentru un străin, dar unul logic și normal pentru cineva care îl cunoștea bine, precum Kostik – și curierul caftangiu întrebă, ca un copil naiv (iar pegasul își spuse, pentru a milioana oară, că partenerul lui asta era de fapt):

— De fapt, cum a omorât curiozitatea pisica? A sugrumat-o sau i-a mâncat limba? Nu, pisica a mâncat limba cuiva… a fost oare a curiozității? Atunci înseamnă că limba curiozității e otrăvită, și cine o mănâncă moare… Însă mă întreb cât de tâmpită trebuie să fi fost curiozitatea ca să stea să-i mănânce pisica limba… probabil că era moartă, altfel n-ar fi stat… atunci cine o omorâse pe curiozitate și de ce pisica a mâncat limba unei mortăciuni? Sigur că a murit dacă s-a îndopat cu bucăți dintr-un hoit putred, însă chestia asta mă miră și mă îngrijorează, pentru că o pisică e un animal sensibil și fin, nu mănâncă orice, duhoarea de hoit ar fi gonit-o, deci, dacă a fost în stare să mănânce un lucru atât de scârbos, înseamnă că nu mâncase de multă vreme, adică era oricum pe moarte, deci ar fi murit și dacă nu mânca limba curiozității… și atunci, de ce se spune „curiozitatea a omorât pisica”? Tu, măi Kostik, ai văzut vreodată o pisică? Că la noi în Terimeea nu prea sunt, în schimb, în Karagora – sunt convins că ți-am povestit despre aventurile mele din Karagora – fiecare familie are cel puțin o pisică, iar animalele respective se ocupă cu prezisul vremii și cu alte activități de prognoză… Dar să revenim la întrebarea mea. Ce interes ar fi avut curiozitatea să omoare pisica? La urma urmei, pisica e un animal nevinovat, plăcut și simpatic. Numai câinii urăsc pisicile, dar asta e un lucru normal din partea unor animale credincioase, dar nu foarte inteligente, însă suficient de inteligente ca să-și dea seama că oamenii înclină să iubească mai mult pisicile, așa că încearcă să le izgonească de lângă stăpânii lor din gelozie, ca să elimine concurența, pentru că nu

reușesc altfel. Le-ar omorî, ca să fie siguri că stăpânii nu le vor iubi pe ele, în loc să-i iubească pe ei… Ce chestie! exclamă Taravik. Poate că, de fapt, curiozitatea e un câine, și atunci e normal să spui „curiozitatea a ucis pisica”…

În momentul acela, Kostik nu mai rezistă și-și întrerupse partenerul:

— Dacă-mi aduc bine aminte, voiai să te lămuresc într-o privință.

— He, he, râse Taravik. Recunosc că ai tras de timp mai mult decât m-am așteptat. Altă dată să nu mai faci mofturi ca o fată mare în noaptea nunții. Nu știu dacă e adevărată chestia cu curiozitatea care a omorât pisica, dar nici cu pegașii nu mi-e rușine…

— Adică pegasul a omorât pisica? se miră Kostik.

— He, he, se hlizi Taravik. M-ar mira să fii în stare să omori o pisică, dar sunt convins că o mâță poate să facă ce vrea cu tine.

— Pune odată întrebarea aia, până nu mă arunc în Hatti, că simt că mă apucă nebuneala! răcni din răsputeri pegasul.

— Ho, că n-au năvălit latganii! se stropși Taravik.

După ce tăcu un moment, curierul spuse, iar în glas i se simțea un sentiment ciudat (și Kostik își spuse că i se părea, pentru că ar fi fost prima oară, în mulțimea de ani de când se cunoșteau, în care Taravik ar fi arătat ceva ce semăna cât de cât cu stânjeneala):

— Cât timp ne-am plimbat prin oraș, am văzut o mulțime de statui, de monumente și de bazoreliefuri. În toate, hattienii – fie ei zei sau oameni – erau îmbrăcați doar cu niște fuste destul de lungi, așa cum fusese îmbrăcat și Catalom, clientul nostru… Adică erau goi până la brâu. În același timp, ghizii cu care am avut de-a face și – din câte am văzut – și mulți dintre locuitorii din Taroh erau îmbrăcați într-un mod asemănător celor din Terimeea sau Calmeea, adică purtau un soi de robe, mai lungi sau mai scurte, de obicei fără mâneci. Ținând însă seama că ghizii aceia – ca și Cârciumarul și ajutoarele lui – vorbeau o limbă pe care am priceput-o și eu, adică dialectul comun din zona din care am venit noi, am presupus că oamenii din Taroh care au de-a face cu străinii, precum ghizii, cârciumarii sau lucrătorii din port, încearcă să-i facă pe vizitatori să se simtă ca acasă, să nu-și dea seama că au nimerit în altă țară, cu alte obiceiuri.

— Păi, în principiu, ai dreptate, bâigui Kostik, fără să-și dea seama ce voia Taravik de la el.

— Așa că m-am gândit că indivizii care n-au de-a face cu străinii, cum sunt meșteșugarii care lucrează în gospodăria lor sau bucătarii care gătesc pentru vânzătorii ambulanți ce vând plăcinte pe străzi sau țăranii care muncesc ogoarele sau cine mai vrei tu, n-au niciun motiv să umble îmbrăcați altfel decât le este obiceiul...

— Și de data asta cred că, în principiu, ai dreptate, bâigui din nou Kostik.

— Așa că m-am uitat peste tot, prin curți, prin case, prin piețe... și n-am văzut ce căutam, așa că m-am întrebat dacă imaginile de pe bazoreliefuri au vreo legătură cu viața reală sau sunt doar niște reprezentări simbolice...

Kostik se obișnuise cu ideea că, din când în când, prietenul său căpăta de undeva, dintr-o lume superioară, niște gânduri care nu se potriveau cu cele aflate de obicei în scăfârlia sa, așa că primul său impuls fusese să-l aprobe și să-i citeze, în sprijinul tezei pe care tocmai o enunțase Taravik, un fragment din *Simbolistica reprezentărilor din semiprofil*, lucrarea fundamentală a lui Grimineus Lokrax, când intuiția îi sugeră că explicația preocupărilor metafizice ale partenerului său ar fi putut fi ceva mai simplă, așa că întrebă:

— N-ai putea să-mi explici în cuvinte ceva mai simple, ca pentru un biet pegas obosit, ce-ai văzut în bazoreliefuri și n-ai văzut pe străzi?

— Păi... mormăi Taravik cu un glas atât de stânjenit, încât pegasul se opri brusc din goană și întoarse capul, ca să-și privească prietenul în ochi.

Iar mutra curierului îi spuse atât de multe, încât pegasului îi venea să-și dea palme (de-ar fi putut) pentru că nu-și dăduse seama de la început, deși Taravik îi dăduse, în naivitatea lui, toate elementele necesare!

— Bravo, pervers bătrân ce ești! Ai văzut că în bazoreliefuri zeii, regii și reginele erau goi până la brâu și te-ai holbat pe străzi ca să vezi femei cu țâțele goale! Lasă că ajungem noi acasă și o să-i povestesc chestia asta jupânesei Mariela, să vedem ce-o să zică!

Taravik se înroși ca un puștan și mormăi:

— Măi Kostik, tu ești pegas, nu măgar! Nu te cred în stare de-

o asemenea măgărie…

Însă glasul lui sunase atât de șovăitor și de temător, încât pegasului îi fu limpede că Taravik fusese îngrozit de gândul că Marieța ar fi putut afla că se holbase după nurii altor femei. Așa că se grăbi să-l liniștească:

— Stai liniștit, dragule, a fost o glumă proastă și te rog să mă ierți. Cât despre întrebarea ta, răspunsul ți l-ai dat singur: da, reprezentările din statui și bazoreliefuri sunt simbolice, iar oamenii de rând nu umblă despuiați. Sigur, bărbații care trudesc pe căldura din ținuturile astea se mulțumesc cu un soi de fustă, iar cei care muncesc pe câmpurile inundate și stau în mocirlă până la genunchi, sunt îmbrăcați sumar, dar te asigur că nu-i nimic atrăgător la o femeie moartă de oboseală și mânjită cu noroi urât mirositor din creștet până-n tălpi. E adevărat că la anumite festivități regina, doamnele de onoare și preotesele umblă îmbrăcate doar cu o fustă, numai că partea de sus a trupului e acoperită cu tot soiul de bijuterii, coroane de flori și diferite obiecte de cult, că nu se mai poate vedea mare lucru…

Și, încântat de modul în care răspunsese întrebării lui Taravik, pegasul încheie, cu un glas ce-i trăda mulțumirea de sine:

— Așa că, dragul meu, poți să-ți vezi liniștit de treburi și să nu te mai gândești la prostii…

Și făcu o pauză de câteva secunde, întrebându-se ce subiect să trateze în continuare. Ridică privirea, iar ceea ce văzu îl făcu să exclame, cu un glas ce nu știa dacă trebuia să exprime satisfacție sau dezamăgire:

— Până una, alta, se pare că am ajuns la destinația noastră de moment.

— Voiam să te întreb de vreo zece minute ce-i clădirea din fața noastră, îi replică liniștit Taravik, dar erai prea ocupat să faci pe deșteptul, ca să te deranjez.

— Eu nu fac niciodată pe deșteptul, răspunse înțepat Kostik. Eu chiar sunt deștept.

— Sigur că ești, se grăbi Taravik să-și liniștească partenerul. Și tocmai pentru că ești deștept mă aștept să-mi explici că edificiul ăla imens din fața noastră este templul lui Ramon și că avem șanse foarte mari să se găsească în el un colțișor în care să ne odihnim peste noapte, că de mâncare ne-au mai rămas câteva turte din cele cumpărate înainte de a pătrunde în deșert.

— Într-adevăr, edificiul pe care îl vezi este templul lui Ramon

din Taroh, unul dintre cele mai mici și mai sărăcăcioase temple ale acestui zeu, pentru că, dacă mai ții minte, Taroh, ca oraș de margine al regatului și garnizoană de sute de ani, îl venerează în primul rând pe Tamil, zeul războiului și al războinicilor. Însă numărul adoratorilor lui Ramon crește an după an, așa că e posibil ca templul său să fie extins…

Între timp, cei doi ajunseseră la un zid înalt până la brâul unui om de statură medie, zid ce înconjura templul la o distanță de cel puțin o sută de stânjeni de clădirea principală. În zidul acela – ce împiedica trecerea, dar nu împiedica pe nimeni să admire măreția templului – exista o poartă larg deschisă. N-o păzea nimeni, așa că pegasul își continuă drumul, presupunând că nu avea niciun motiv să n-o facă.

Însă, când ajunseră lângă coloanele din fața clădirii, din umbra acestora ieși la iveală un paznic înarmat cu o lance, care le strigă furios:

— Templul e închis! Veniți mâine, la răsăritul soarelui. Atunci preoții măritului zeu vă vor primi jertfele, vor răspunde la întrebări și vor oferi sfaturi. Hai, cărăbăneala, până nu vă cotonogim!

Și, ca și cum abia ar fi așteptat ocazia să se distreze un pic, din umbra coloanelor ieșiră vreo douăzeci de găligani, cu ciomege în mâini. Ca și primul individ, erau îmbrăcați doar cu câte o fustă lungă până la genunchi.

Taravik, care n-ar fi refuzat o cotonogeală, pentru că era convins că putea să le vină de hac nepricopsiților, chiar dacă aceștia erau destul de mulți, spuse cu o voce împăciuitoare:

— Păi n-am venit nici să aducem jertfe zeului, nici să cerem sfatul preoților, ci să fim găzduiți peste noapte. Așa că, având treabă cu preoții acum, nu văd motivul pentru care am reveni abia mâine-dimineață…

Paznicul se enervă și mai tare:

— Voi credeți că aici e un han de mâna a șaptea, unde sunt găzduiți toți golanii? Sau vreți vă bateți joc de zeu și de slujitorii săi? Ia luați-i la scărmănat, măi băieți!

— Arată-le scrisoarea! șopti iute Kostik, căruia nu-i era teamă de o încăierare, dar se săturase să doarmă pe nisip și să mănânce lipii uscate.

Taravik oftă dezamăgit – abia aștepta să se dezmorțească un pic – și scoase scrisoarea cu pecetea lui Catalom. O ridică

deasupra capului, astfel încât sigiliul zeului cu cap de corb să poată fi văzut de la distanță.

Paznicii o zăriră de îndată, după cum era normal, se opriră din avântul lor războinic, căzură în genunchi și se izbiră cu fruntea de pavaj, scoțând un răpăit puternic, bine sincronizat, de parcă ar fi bătut cineva într-o tobă. Oricum, se părea că scăfârliile indivizilor erau goale, din moment ce răsunau atât de puternic. Chestia asta îl amuză nespus pe Kostik, care începu să chicotească.

Individul care se rățoise la ei glăsui, cuprins de căință:

— Iertare, preaputernici stăpâni! Vă rugăm să veniți la umbra coloanelor și să așteptați doar o clipită, până va sosi un preot care să vă conducă într-un loc în care să fiți onorați așa cum se cuvine!

Apoi fugi în mare grabă în interiorul clădirii, probabil ca să-și anunțe șefii că aveau oaspeți.

Pegasul nu așteptă o a doua invitație și urcă tacticos treptele clădirii, continuând să chicotească. În umbra templului era un pic mai răcoare, iar soarele nu mai dogorea atât de puternic. Taravik descălecă și-și șterse transpirația de pe chelie.

— Mulțumesc zeilor și ghizilor din Taroh pentru că m-au convins că pe drumul scurt dintre oraș șitemplu nu mă amenință niciun pericol și m-au lămurit că nu-i cazul să mă înfășor în saltea, bombăni el. Căci altfel aș fi fiert în suc propriu, iar carnea mi s-ar fi desprins cu ușurință de pe oase, ca să pot să mă mănânc singur…

Probabil că imaginea aceea, în care se deda la acte de canibalism asupra lui însuși, i se păru ceva extrem de amuzant curierului, pentru că începu să hohotească de unul singur.

Paznicii, care încetaseră să se dea cu capetele de pământ, rămăseseră în genunchi și se uitau mirați la cei doi străini, care chicoteau și hohoteau de parcă s-ar fi îmbolnăvit subit de boala râsului. Kostik se uită la ei, le văzu mutrele uluite, chiar tâmpe, și porni să chicotească și mai puternic.

— Bine ați venit, dragi oaspeți, spuse o voce aspră și scârțâietoare, de parcă n-ar fi fost folosită de multă vreme și ruginise, având nevoie să fie curățată și bine unsă.

În ciuda cuvintelor binevoitoare, glasul nu sunase deloc binevoitor, așa că celor doi le trecu imediat orice chef de râs.

Posesorul glasului era un bărbat solid – aproape la fel de solid

ca și Taravik –, îmbrăcat într-o robă galbenă. Era ras pe cap și avea pe figură niște cicatrice înspăimântătoare, care sugerau că înainte de a deveni preot se ocupase cu lucruri mult mai lumești și mai periculoase. O rană veche îi strâmbase gura și-i deformase falca stângă – asta putea fi o explicație pentru vocea aceea bizară și dușmănoasă.

Kostik își reveni primul și spuse, încercând să pară sigur de sine și să ascundă orice urmă de teamă:

— Angajatorul nostru ne-a făgăduit că vom găsi adăpost și hrană în orice templu al lui Ramon, de aceea ne-am permis să-i deranjăm pe onorații preoți. Taravik, ce stai ca prostul, arată-i preasfântului preot scrisoarea de liberă trecere…

Curierul păru să se trezească dintr-un soi de somn – pentru că rămăsese țeapăn și-l privise pe prelat cu un soi de fascinație bizară, ca o vrabie hipnotizată de un șarpe – și scoase din sân scrisoarea cu pecetea lui Catalom.

Găliganul cel ras în cap privi pecetea cu o curiozitate evidentă. Probabil că nu i se întâmpla prea des să vadă așa ceva. Își plecă fruntea, apoi mormăi surprins:

— Marele preot m-a avertizat că o să primim oaspeți importanți și ciudați. Exact acestea au fost cuvintele sale. Eu sunt Ramongarm și voi avea grijă de dumneavoastră cât timp ne veți onora cu prezența. Am pregătit o încăpere în care să vă petreceți noaptea, bunii mei stăpâni. Să mergem acolo, să vă lăsați lucrurile, apoi vă voi conduce la bazinul templului, să vă spălați de praful de pe drum. Iar după aceea vă vom oferi ceva de mâncare. Hrană simplă și sănătoasă, potrivită meditației dintr-un templu…

Taravik oftă, dezamăgit un pic, dar nu prea mult, pentru că nu se aștepta să se îndoape cu bunătățuri într-un templu.

Merseră prin săli imense, înalte, mărginite de statui uriașe. Sălile erau pardosite cu lespezi de granit lustruitde pașii celor care le călcaseră. Străbătură apoi coridoare lungi și întunecoase și ajunseră undeva, într-o curte interioară luminoasă, împodobită cu plante înalte, cu frunze de-un verde mat și cu flori de diferite culori. Plantele fuseseră sădite în ghivece mari, din lut ars. În mijlocul curții se găsea un bazin plin cu apă limpede.

Curtea era mărginită pe toate laturile de un soi de pridvor. Ușile din jur arătau că acolo se afla o zonă de locuit – pentru

preoți sau pentru oaspeții lor.

Preotul cu fața brăzdată de cicatrice îi conduse la una dintre uși și dădu la o parte pânza subțire ce o acoperea.

— Aceasta este modesta încăpere pe care v-o oferim, împreună cu scuzele noastre, sperând să nu vă simțiți jigniți de sărăcia noastră…

Modesta încăpere era o sală nu chiar imensă, dar pe aproape. În ea se găseau două paturi gigantice, o masă și câteva scaune, plus o mulțime de alte obiecte: vase din lut și din aramă, ștergare de diferite mărimi, statuete ale unor zei și vaze cu flori. Pe masă se aflau câteva carafe, precum și străchini din lut pline cu fructe uscate, semințe de lotus prăjite și tot soiul de plăcințele. Pe o tavă de lemn se găsea un pepene tăiat în două. De fapt, descoperi Taravik după ce se uită mai bine, erau două jumătăți de pepene, alese cu grijă încât să arate identic, doar că una avea miezul roșu, iar cealaltă galben…

Curierul luă șaua și bagajele din spatele lui Kostik și le puse într-un colț. Pegasul, ușurat de povară, începu să scotocească prin încăpere, holbându-se fără nicio rușine la toate celea. În cele din urmă se întoarse către gazda lor și-i spuse politicos:

— Mulțumim pentru ospitalitate. Sunt impresionat de osteneala pe care v-ați dat-o ca să ne simțim bine…

— Și eu sunt, se grăbi să intervină și Taravik.

— Dar, fără supărare, nu cred că aș putea să mă urc într-un pat. Plus că nu știu dacă n-o să se dărâme sub greutatea mea…

Prelatul păru încurcat și bâigui o scuză:

— Mi s-a zis doar că vor sosi doi oaspeți… am crezut că-i vorba de doi oameni… O să dau ordin să vi se aducă un stog de paie și să vi se facă un culcuș comod…

Pegasul tuși, stânjenit și el:

— Știți, preasfinte Ramongarm… cu toate că am învățat multe, iar inteligența mea nu-i mai prejos de cea omenească – ba dimpotrivă –, trupul meu are multe asemănări cu cel de cal, deci are peste noapte nevoi de cal… și nu cred că m-aș simți în largul meu având grijă să nu murdăresc o podea atât de curată și de elegantă…

— Păi ucenicii noștri ce treabă au? se miră preotul. Să facă curățenie.

Apoi, văzând mutra pegasului, se gândi un pic și spuse gânditor:

— Sigur, templul are un grajd pentru animalele noastre de povară… dar acela nu-i un loc potrivit pentru un oaspete atât de important… În schimb, avem un grajd mai aparte, în care se odihnesc boii Trapis ce și-au găsit găzduire în lăcașul nostru. Dacă nu vă deranjează vecinătatea lor…

— Nici vorbă, se grăbi să-l asigure Kostik. M-am înțeles întotdeauna bine cu boii. Cu măgarii mi-e mai greu, oftă el cu subînțeles.

— Bine, spuse ușurat Ramongarm. Lăsați-vă lucrurile și hainele aici și hai să vă scăldați în bazin. Cât timp vă veți bălăci, eu o să pregătesc totul cu grăjdarii, apoi o să-l anunț pe marele preot că veți veni să cinați.

Apa din bazin era călduță, pentru că soarele o bătuse din plin toată ziua, iar câțiva novici îi frecară pe musafiri până când se convinseră că ieșise din ei tot jegul strâns pe drum. După care îi uscară cu ștergare de bumbac și-l îmbrăcară pe Taravik într-o robă albă, curată și mirosind a flori.

Apoi Ramongarm – care reapăruse tocmai când ieșiseră din bazin – îi conduse din nou prin coridoare lungi și întunecoase. Și merseră, și merseră… până când pegasului îi trecu prin minte că, de fapt, preotul îi plimbă prin aceleași coridoare, doar ca să-i convingă de imensitatea templului.

Și tocmai când Taravik se plictisise de atâta mers, iar Kostik se gândea dacă n-ar fi cazul să facă niște semne cu copita pe podea, ca să știe în mod cert dacă mai trecuse pe acolo, preotul cu fața brăzdată de cicatrice trase o perdea ce ascundea o ușă, iar prin deschizătură pătrunse lumina puternică a zilei –, căci, în ciuda faptului că seara se apropia pe furiș cu pași neauziți, ca ai unui leopard cu intenții ucigașe (și, de fapt, își zise pegasul, noaptea are în mod cert intenții ucigașe, chiar dacă nu reușește uneori să omoare decât lumina zilei), văzuseră cu puțin timp înainte, în curtea interioară, că întunericul era încă departe, rătăcea neajutorat printre dunele îndepărtate.

Dincolo de ușă se întindea o sală imensă, fără tavan, așa că soarele ce viețuia încă își vârâse razele curioase prin toate cotloanele.

În mijlocul sălii se întindea o masă lungă, dintr-un capăt al încăperii până în cel opus. În jurul mesei se aflau șiruri de bănci joase, comode, iar pe acestea stăteau preoți rași în cap și îmbrăcați în robe galbene, ca și însoțitorul lor.

Pegasul se opri în prag, holbându-se spre tavanul ce nu exista. Mintea lui scormonitoare îl făcu să-și spună că o asemenea sală era foarte potrivită pentru gustarea de dimineață sau pentru cină, dar puțin nimerită pentru prânz, pentru că atunci dogoarea soarelui le-ar fi tăiat orice poftă de mâncare preoților lui Ramon. Poate că asta fusese intenția celui care construise templul, concluzionă Kostik. La urma urmei, prelații își dedicaseră viața slujirii zeului și ajutorării credincioșilor, nu îndestulării pântecelui. Poate că nu mâncau decât seara și dimineața, ca să-și păstreze mintea limpede și spiritul curat...

— Bine ați venit în templul zeului pe care-l venerăm, stimați oaspeți! spuse un glas grav și cumva firav, iar pegasul uită de tavanul lipsă și privi în direcția din care venea vocea.

Văzu un preot îmbrăcat ca și ceilalți – se deosebea totuși de ceilalți doar prin faptul că pe antebrațul stâng purta o brățară lată, dintr-un metal gălbui. Preotul era foarte bătrân, smochinit și o mulțime de riduri îi acopereau fața. Însă avea ochii vii și energici. Stătea pe un jilț, în capul mesei. În dreapta și în stânga sa se aflau două jilțuri identice, dar goale.

— Acesta este Loreramon, marele preot, spuse cu glas tunător Ramongarm; cei doi călători se grăbiră să-și plece capul, politicoși. În calitate de oaspeți, veți sta la masă alături de Sfinția Sa. Jupâne Taravik, vă veți așeza în dreapta lui Loreramon, iar dumneavoastră, jupâne Kostik, în stânga sa. Dacă, bineînțeles, nu aveți ceva împotrivă și dacă prea sfântul părinte este de acord...

Bătrânul cel stafidit dădu ușor din cap, cu oarecare lehamite, ca și cum ar fi zis: „Nu mă mai plictisiți cu asemenea detalii lumești”, iar Taravik se grăbi să se așeze pe scaunul ce-i fusese repartizat.

Kostik se pregătea să spună că nu stătuse în viața sa pe un jilț și că nu intenționa să învețe numere de echilibristică de circ la vârsta sa, când doi novici se grăbiră să îndepărteze scaunul de lângă masă. În locul lui aduseră o iesle scurtă, elegantă, împletită dintr-un soi de trestie uscată, și un ciubăr din lemn. Le aranjară lângă masă, apoi se dădură înapoi și rămaseră lângă perete, cu brațele încrucișate la piept, privind întrebător spre Ramongarm. Preotul șopti la urechea pegasului:

— Așa e bine? Mai aveți nevoie de ceva? Vreți un stog de

paie, să vă întindeți pe el?

— Nu, mulțumesc, mormăi Kostik. Deocamdată totul e în regulă, iar, dacă o să am nevoie de ceva, o să apelez la ajutorul dumneavoastră…

De fapt, pegasul se simțea foarte măgulit de atenția ce-i fusese acordată și se gândea că-i foarte avantajos să fii mesagerul unui zeu într-o țară în care oamenii respectau atât de mult divinitățile…

Pe masă erau doar blide de lut ars, goale, așezate în fața mesenilor. De îndată ce oaspeții se duseră la locurile lor, novicii care stăteau înșirați lângă pereții sălii se puseră în mișcare, începând să care tăvi cu tot felul de bucate.

La început, așezară pe tăblia mesei blide cu tot soiul de legume fierte – majoritatea necunoscute lui Taravik, în ciuda îndelungatelor vânturări ale acestuia prin lumea largă. După aceea, coșuri împletite din paie, pline cu lipii aburinde, și castroane cu tocane din zarzavaturi și diferite feluri de mâncăruri gătite din boabe, mai mari sau mai mici, albe sau colorate strident. Mai exact, concluzionă curierul, bălării de toate felurile, fierte, opărite sau crude, ce-i drept, aspectuoase, o adevărată feerie de miresme și culori, care-ți îmbătau simțurile… dar care păreau că nu puteau să țină de foame unui bărbat solid și care urma să facă față unei călătorii prin pustietate. Poate că toate ierburile alea alcătuiau o hrană potrivită unor omuleți pirpirii, cum erau hattienii, mai ales dacă bărbații aceia n-aveau altă treabă decât să stea în fund, la umbră, și să se holbeze la statuile zeilor…

Dar, își spuse Taravik, calul de dar nu se caută de dinți, că te mușcă, și n-o să moară el de foame sau de scârbă din cauza unor bălării amărâte. Dacă n-o să-i placă bucatele, o să se mulțumească să se îndoape cu lipii, că erau calde, fragede și miroseau ademenitor. Oricum aveau să fie mai bune decât pâinea uscată cu care se hrănise pe drum…

Deși aromele ademenitoare împrăștiate de mâncărurile preoților (fie ele chiar și din buruieni fierte) îi treziseră burdihanul, amintindu-i că la cârciuma din Taroh, unde fusese invitatul ghizilor locali, nu apucase să mănânce decât vreo zece plăcinte cu brânză și să soarbă vreo cinci stacane cu bere – adică, într-un cuvânt, că în stomacul său mai era încă mult loc liber –, Taravik nu uită de buna-cuviință și așteptă să vadă ce

făceau ceilalți comeseni. Aceștia stăteau liniștiți, așteptând ceva, așa că decise să aștepte și el. Își apăsă mâinile pe burtă, să nu înceapă să-i ghiorăie mațele, și se holbă curios în jur.

Cei doi novici care trebăluiau în jurul lui Kostik îi umplură acestuia ieslea cu grăunțe de orz, iar în hârdău îi puseră un braț de fân proaspăt, aromat și foi mari și cărnoase, ale unei legume locale. Pegasul părea foarte încântat de ce avea în față, adulmeca pofticios frunzele late și părea gata să înceapă să se îndoape. „Hai”, îl îndemnă în gând Taravik, „ia o înghițitură, ca să nu fiu eu primul, că-mi curg balele din cauza aromei de pâine proaspăt coapte!” Dar Kostik preferă ca în loc să mănânce să discute în șoaptă cu preotul cel plin de cicatrice, care îi explica nu se știe ce, tot în șoaptă, spre încântarea pegasului, care rânjea fericit. Lui Taravik îi venea să-i arunce cu un castron în cap. Preoții înșirați în jurul mesei pălăvrăgeau încetișor între ei, marele preot picotea în jilțul său, novicii se agitau într-un colț al încăperii, așteptând ceva, iar Taravik stătea și se holba în jur, fără să-l bage nimeni în seamă…

„Stăpânește-te, dragule, numără până la o sută, iar dacă până atunci nu începe nimeni să mănânce, trage coșul cu lipii lângă tine și îndoapă-te!”

Nu apucă să numere decât până la douăzeci – până aici fusese ușor, erau numere pe care le folosea des, deci le știa bine, de aici încolo începea greul – când simți un miros atât de ademenitor încât uită și de numărat, și de orice altceva. Se întoarse spre ușa din direcția căreia venea aroma de cărnuri fripte și văzu că servitorii templului aduseseră niște tăvi uriașe. Novicii mutară alimentele pe niște platouri de lemn și pe niște tăvi din lut și le răspândiră pe masă. Pești fripți sau fierți, păsări întregi sau tranșate în bucăți, rumenite la grătar sau gătite în sos… Mirosurile cărnurilor se îmbinau perfect cu cele ale mâncărurilor cu legume și cu cel al pâinii proaspete, încât Taravik simți că-i gata să leșine de poftă.

— Un pic de răbdare, îi șopti o voce scârțâitoare la ureche, mai avem câteva mărunțișuri de adus la masă și începem să ne ospătăm…

Taravik se întoarse către Ramongarm, care se părea că terminase să se îngrijească de Kostik și își adusese aminte că mai avea încă un oaspete. Preotul îi zâmbea liniștitor, iar mutra sa, desfigurată de răni, arăta atât de înfiorător, încât curierul își

spuse că acesta hotărâse, mai mult ca sigur, să ducă o viață ascetică după ce încercase să cucerească vreo femeie și se lămurise că niciuna nu rămânea în viață după ce-i zâmbea galeș…

Novicii mai aduseră niște urcioare și le împărțiră printre meseni, apoi își găsiră și ei loc la masă. Se părea că asta așteptaseră cu toții: să termine ucenicii de cărat, ca să mănânce cu toții, împreună. Asta îi plăcu lui Taravik, iar preoții lui Ramon îi deveniră, într-un fel, mai simpatici.

Ramongarm se așeză lângă Taravik și-și drese glasul. Loreramon, marele preot, se trezi, clipi un pic, buimac, apoi se lămuri unde se afla și spuse cu glăsciorul său firav:

— Păi… după o zi în care ne-am îngrijit de sufletele noastre, ar trebui să ne îngrijim și de trupurile noastre. Mâncați și îndestulați-vă, frații mei!

De îndată, în jurul mesei se porni o activitate intensă. Toți se apucară să-și umple blidele cu mâncărurile preferate, se serveau reciproc, își recomandau unul altuia diferite feluri. Era o atmosferă plăcută și îmbietoare. Taravik, care nu știa mare lucru despre majoritatea bucatelor, își propuse să guste din toate. Nu se grăbea, mâncare era din belșug. Apoi mirosul de pește fript fu atât de copleșitor, încât își propuse să lase gustatul pentru mai târziu. Trase în blidul său câteva bucăți de pește, adăugă și un copan de ceva ce părea a fi rață sălbatică, înhăță câteva lipii și începu să se îndoape.

În timp ce mesteca de zor – peștele era felul său preferat încă din tinerețe, numai că viața îl dusese în locuri în care peștii puteau fi văzuți doar în tablouri – aruncă o privire în jur. Kostik ronțăia de zor grăunțele de orz și, din când în când, mesteca și câte o frunză groasă și cărnoasă dintr-o legumă necunoscută în Terimeea. Marele preot mânca un soi de fiertură de legume pasate, dintr-un castron, cu ajutorul unei linguri, întrucât se părea că dinții îi dispăruseră de ceva timp din gură. Ramongarm făcea ce făcea și ceilalți preoți: se îndopa liniștit, fără să se grăbească. Mesteca atent, iar când i se goli blidul, îl umplu din nou. Și, dacă tot se oprise pentru o clipă din mestecat, profită de ocazie ca să-și toarne din urciorul cel mai apropiat.

— Jupâne Taravik, întrebă el cu bunăvoință sinceră, nu vreți un strop de bere? E făcută de noi, aici, în gospodăria templului.

Când auzi de bere, lui Taravik i se făcu brusc sete. Fusese

convins că în urcioare era apă obișnuită. Nu fusese niciodată un mare amator de apă. În pustiu nu se găsește apă de calitate și te mulțumești cu orice îți poate potoli setea. Însă apa din fântânile Marieței, proaspătă și băută în răcoarea din grădină, după o masă copioasă gătită de stăpâna inimii sale, era chiar gustoasă. Apa de aici, din regatul Hatti, era cumva nămoloasă, avea gust de mâl. Așa că nu intenționa s-o bea decât când nu avea de ales.

Preotul îi umplu bărdaca, iar curierul sorbi cu poftă. Berea era tare, gustoasă și dulce. Taravik își propuse să-l întrebe cu prima ocazie pe Kostik de ce berea hattiană era mai dulce decât cea din Terimeea. Să-l întrebe, dacă n-o să uite...

După ce se îndopase cu pește, Taravik se lăsase pe speteaza jilțului, să se odihnească un pic. Kostik se holba și el în jur, arătând sătul și mulțumit. Prelații își potoliseră și ei foamea și începuseră să pălăvrăgească între ei. De fapt, pălăvrăgiseră și înainte de masă. Se părea că asta era activitatea lor principală: să pălăvrăgească. Să-i bârfească pe cei din jur...

Ramongarm, care se îndestulase și el, își aduse aminte de îndatoririle sale de gazdă și încercă să-i explice lui Taravik din ce legume erau făcute mâncărurile de pe masă. Acesta auzise de unele, pe altele le cunoștea din alte călătorii ale sale sau pentru că se cultivau și în Terimeea, dar de unele nu avea habar. Așa că preotul îl convinse să guste din fiecare fel și, ca să-și clătească gura între feluri, ca să-l poată aprecia pe deplin pe următorul, îi tot turna bere în bărdacă... Așa că, mai cu bere, mai cu mâncare, mai cu conversație, timpul trecu în mod plăcut. Taravik se simțea îndestulat și cuprins de o toropeală plăcută, iar preotul cel plin de cicatrice i se păru foarte simpatic. Tocmai se gândea să înceapă să-i povestească despre aventurile sale de pe vremea când fusese mercenar în armata regatului Mittani (pentru scurt timp, ce-i drept, pentru că ținea la independența sa și nu-i plăcea să aibă șefi, nici măcar atunci când aceștia nu erau tâmpiți), sperând ca astfel să-l convingă pe Ramongarm să-i facă, la rândul său, ceva destăinuiri despre felul și împrejurările în care se alesese cu cicatricele acelea, când prelatul începu să povestească despre sine, neîndemnat de nimeni.

— Știi, jupâne Taravik, cunosc toate legumele astea foarte bine, pentru că părinții mei au fost țărani care locuiau în sudul

îndepărtat, în apropierea pustiului ce desparte regatul nostru de țările oamenilor cu pielea închisă la culoare. Chiar dacă lunca de acolo e mai puțin întinsă decât cea de aici, în apropierea deltei, este mai mănoasă, pentru că fluviul depune în zona aceea mâlul cel mai roditor. Așa că aveam recolte îmbelșugate și, după ce plăteam dările cuvenite marelui rege și templelor, ne rămânea suficient ca să nu ducem lipsă de nimic. Da, spuse nostalgic preotul, nu duceam lipsă de nimic... Dar eu eram pe atunci doar un copil, iar copiii se plictisesc iute, ar vrea să se joace și să se plimbe, nu să plivească grădina de legume sau să ducă bivolii la păscut. Așa că mi-a intrat în cap să părăsesc gospodăria părinților mei și să colind lumea, să văd minunile din alte zări, să mă cațăr pe piramide și să mă rog în templele cele mai mari și mai celebre...

— Păi rugăciunea e tot rugăciune, fie că o faci de unul singur, în pustiu, fie că te adresezi zeului într-o clădire uriașă, se vârî în vorbă, neinvitat, pegasul, care, neavând ce face, trăgea cu urechea la conversațiile din jurul mesei.

Spre mirarea lui Taravik, prelatul cel hidos nu se supără, probabil că berea îl făcuse să fie sentimental, de se apucase să-și povestească amintirile din copilărie.

— Am descoperit și eu asta, îi răspunse el lui Kostik, dar am descoperit acest adevăr ceva mai târziu. Oricum, părinții mei nu au avut nimic împotrivă să-mi dedic viața lui Ramon. Ar fi fost o mare cinste pentru familia noastră – o familie cinstită, dar modestă – ca unul dintre membrii săi să devină preot. Tatăl meu m-a luat de mână, mi-a pus în traistă câteva lucrușoare și ceva de mâncare, a luat un miel să-l dăruiască templului și m-a dus cu barca la edificiul cel mai apropiat. Acolo m-a încredințat prelaților, mi-a urat fericire, mi-a spus că o să vină împreună cu toată familia de sărbători, să mă vadă, și m-a lăsat printre străini.

Ramongarm oftă, își turnă bere în bărdacă, îi turnă și lui Taravik. Băură amândoi, apoi preotul își aduse aminte de Kostik și-l întrebă:

— Jupâne Kostik, nu vrei niște bere?

— Păi... văzându-vă pe voi cum beți, mi s-a făcut și mie sete...

Prelatul făcu un semn unui novice, iar acesta aduse o strachină – pe care, se pare, o pregătise din timp – o puse în fața pegasului și goli un urcior în ea. Pegasul începu să lipăie

liniștit băutura, ca un pisoi ce-și bea lăpticul, iar Ramongarm își continuă povestea.

— Da… și am descoperit cât de dulce e viața printre străini. Căci acasă, chiar dacă dădeam o mână de ajutor la treburi, ca toți copiii de țărani, părinții mă iubeau și, în felul lor, aveau grijă de mine, ba chiar mă răsfățau uneori… În templu aveam sarcini clare, pe care trebuia să le fac, indiferent de-mi convenea sau nu. Am descoperit că viața unui prelat nu era chiar atât de ușoară pe cât părea văzută de la distanță… și m-am săturat curând de ea. Nu puteam să cer părinților să mă ia acasă, deși mama ar fi făcut-o cu plăcere… așa că am decis să fug în lume și să mă întorc abia după ce aveam să câștig bogății și faimă. Nu mă gândisem cum urma să le câștig, că eram copil, dar eram sigur că avea să-mi meargă totul din plin. Într-o dimineață, în zori, înainte să înceapă activitatea templului, m-am furișat pe o corabie ce se pregătea să coboare pe fluviu și m-am ascuns printre bagaje. Am coborât în primul port în care a oprit aceasta și am trăit un timp cerșind, furând mâncare din piață și hoinărind de colo-colo. Viitorul cel îmbelșugat părea din ce în ce mai îndepărtat și, cu cât creșteam, cu atât existența mea devenea mai periculoasă. Pentru că nimeni nu-i foarte atent la un copilaș amărât care fură un fruct de pe tarabă sau cerșește o bucată de pâine, și altfel privește un adolescent ce poate fi periculos. Toți mă priveau bănuitori, și oamenii obișnuiți, și răufăcătorii, pentru că nu mă cunoștea nimeni și toți se fereau să aibă de-a face cu necunoscuții. Încercasem să muncesc în port, dar acolo existau hamali locali care își apărau cu pumnii veniturile… așa că nu-mi rămânea mare lucru de făcut. Doar să jefuiesc vreun negustor și să fug cu banii în alt oraș…

Prelatul se opri, ca să-și umezească gura cu un pic de bere, iar Taravik își dădu seama că în sală se făcuse liniște: ascultau cu toții destăinuirea lui Ramongarm.

— Acum mi-e limpede că, de aș fi pășit pe drumul nelegiuirii, n-aș fi putut să mă mai abat de la el. Pe atunci, în naivitatea mea, îmi închipuiam că, de-aș fi avut mulți bani, aș fi putut să mă mut într-un alt oraș, unde să mă bucur de bogăția agonisită prin crimă, fără să mă întrebe nimeni nimic. Între timp am aflat că lucrurile nu stau chiar așa, că regatul dispune de un sistem polițienesc bine pus la punct și de informatori care spun autorităților tot ce se întâmplă… într-o zi, stăteam în fața

templului lui Bazeh, un templu mare și bogat. Cerșeam, profitând de mila femeilor venite să ceară ajutorul zeiței…

— Dacă mă gândesc bine, asta înseamnă că erai în Boskah, spuse liniștit marele preot. Părinții tăi locuiau în sud, lângă hotar. Ai plecat cu o corabie ce cobora pe fluviu și ai debarcat în primul oraș mare. Singurul oraș mare din sud, în care există un templu important al lui Bazeh este Boskah. Mă înșel cumva?

Preotul cel plin de cicatrice rânji cât putu de fermecător, iar Kostik, care se nimerise în calea zâmbetului, scoase un nechezat speriat, dar până la urmă reuși să se stăpânească.

— Da, preasfinte, recunoscu el, toate acestea s-au întâmplat în Boskah. Însă locul în sine n-ar nicio importanță, același lucru s-ar fi petrecut în oricare alt oraș m-aș fi aflat. Deci, într-o zi cerșeam în fața templului lui Bazeh. M-am pomenit înhățat și dus pe sus, fără să am timp să protestez sau să mă opun. Am fost aruncat într-o temniță, fără nicio explicație, și am fost lăsat acolo până a doua zi în zori. Atunci mi s-au legat mâinile și am fost dus pe o corabie, împreună cu alți bărbați tineri și în putere. Eram toți goi, pe punte, legați de o balustradă de lemn. Am discutat între noi și ne-am dat seama că toți erau indivizi a căror dispariție nu avea să fie regretată de nimeni. În același timp, niciunul dintre ei nu făptuise ceva cu adevărat grav. La prânz, câțiva bărbați solizi ne-au adus ceva de mâncare și apă de băut. Nu ne-au răspuns la întrebări, dar după înfățișare păreau oameni ai autorităților. Ne întrebam ce soartă vom avea. Nu fuseserăm arestați, pentru că nu fuseserăm duși în fața unui judecător, nici nu fuseserăm anchetați. Poate că fuseserăm capturați de negustori de sclavi, care aveau de gând să ne vândă în străinătățuri. Și, pe măsură ce trecea timpul, ne convingeam tot mai mult că așa era, pentru că nava plutea tot mai mult de-a lungul fluviului, ocolind porturile. A ajuns în deltă – eu nu mai văzusem delta fluviului, așa că mi-am dat seama unde ajunseserăm doar din spusele celorlalți – și a ieșit pe mare, apoi a navigat un timp pe apa aceea plină de valuri, care ne-a zguduit de nu ne-a mai trebuit zile în șir niciun pic de mâncare. Și apoi corabia a tras la țărm, bărbații cei solizi ne-au mânat pe uscat ca pe vite, apoi ambarcațiunea s-a îndepărtat de mal și a dispărut în larg. Abia după aceea ne-au fost dezlegate mâinile și am fost strânși cu toții în jurul unui bărbat între două vârste, puternic și înarmat până în dinți, cu un colier gros de aur la gât.

Atunci am aflat unde ne găseam și ce se dorea de la noi. Căci iată ce ne-a spus bărbatul cu colier de aur – era generalul Tecungeh, am aflat noi atunci, comandantul oastei dinspre miazănoapte al regatului. După ce ne-a explicat că eram niște scursuri ale societății, cărora n-o să le simtă nimeni lipsa, și care ar fi meritat să fie trimise în minele de aramă din deșert – amenințare care m-a îngrozit în așa hal, încât mi-am făgăduit să fac orice ca să nu merit o asemenea soartă –, ne-a zis că marele rege ne oferise o șansă unică de a deveni membri onorabili și folositori aisocietății. Văzând că nu pricepeam oferta, ne-a tradus-o într-un limbaj mai pe înțelesul nostru: armata avea nevoie de recruți, războiul cu imperiul mixar era gata să izbucnească. Dacă aveam să ne înrolăm și să ne făceam datoria cum se cuvine, aveam să căpătăm o leafă bună – și chiar era bună, după cum am descoperit ulterior – iar la sfârșitul războiului aveau să ni se ofere slujbe bune în poliție sau administrație, după capacitatea fiecăruia și a meritelor din război. Dacă nu ne convenea propunerea lui, eram liberi să plecăm unde voiam. Numai că, ne-a mai explicat el, plin de bunăvoință, tabăra de instruire se găsea în mijlocul deșertului, iar orașul cel mai apropiat de afla la o săptămână de mers. Șansele de a ajunge acolo goi și desculți, fără apă, provizii și animale de povară erau zero. Deci, a mai spus generalul, vă las să vă gândiți până la apus. Cei pe care o să-i găsesc aici o să fie conduși în tabără și o să primească de mâncare, urmând ca a doua zi, în zori, să înceapă instruirea.

Bineînțeles că, atunci când s-a întors, ne-a găsit pe toți. Chiar dacă mulți și-au făgăduit să fugă cu prima ocazie favorabilă, știau că ocazia aceea nu se ivise încă. Generalul venise însoțit de câțiva sutași, care ne-au încolonat și ne-au condus în marș forțat prin pustiu până în locul în care fusese ridicată tabăra: un fort construit din pietre, în care fuseseră depozitate arme și alimente, iar în jurul lui fuseseră ridicate corturi pentru soldați. Am fost duși într-un cort mare, unde am dormit înghesuiți unul în altul, să ne încălzim reciproc în timpul nopții. Abia a doua zi, în zori, ni s-a dat câte o fustă scurtă și o pereche de sandale, după care ne-am dus, încolonați, să mâncăm. Și după aceea sutașii au început să vadă la ce ne pricepem și ce talente avem. Unii, care crescuseră în ferme și se pricepeau la animale, au ajuns conducători de care de luptă. Alții, arcași sau prăștiași. Iar

cei fără niciun talent deosebit au ajuns pedestrași și au trebuit să mărșăluiască toată ziua prin arșiță, cu platoșă și cu scut greu, înarmați cu o lance lungă și cu o sabie scurtă. Începeam instruirea în zori și o terminam după ce se înnopta, când ne prăbușeam din cauza oboselii și dormeam neîntorși până în zori, când o luam de la început. Încetul cu încetul, instruirea a început să nu ni se mai pară la fel de grea, trupurile noastre se obișnuiseră cu marșuri îndelungate prin pustiu, iar mânuirea armelor și îndeplinirea imediată a ordinelor deveniseră reflexe. Hrana era suficientă și de calitate, pentru că – am descoperit noi cu bucurie – armata avea grijă de oamenii săi. Și, fiind tineri și hrăniți cum se cuvine, am devenit curând cu toții niște soldați puternici și rezistenți, care nu mai semănau niciun pic cu derbedeii jerpeliți și jegoși ce fuseseră strânși de prin porturi.

După ce ofițerii au considerat că puteam face față obligațiilor militare, am fost trimiși în diferite unități militare răspândite în apropierea graniței, în așteptarea momentului începerii războiului.

Și curând după aceea am descoperit că armata nu înseamnă doar marș în formație, ridicatul taberelor și lustruitul armelor. La vreo două săptămâni după ce ajunseserăm în garnizoana de la hotar, ne-am trezit în miez de noapte, în sunet de trâmbiță și bubuit de tobă: se dăduse alarma. Ca de obicei, alarma fusese dată mult prea târziu, când mixanii năvăliseră deja în tabăra noastră și începuseră să dea foc corturilor. Arcașii lor stăteau de-o parte, în beznă, și trăgeau după bunul plac în soldații noștri, care ieșeau speriați din adăposturile incendiate. Luminați din spate de flăcări și abia treziți din somn, erau ținte perfecte…

— Păi așa fac mixanii, bombăni un preot dolofan, cu mutră blajină, de om care n-ar fi făcut rău nici măcar unei muște. Dau foc și trag cu arcurile. Uite, se întoarse el cu spatele, să i se vadă cicatricea de pe umăr, asta-i urma unei săgeți de-a barbarilor…

Și alți prelați începură să se laude cu rănile lor, iar Taravik începu să se întrebe dacă nimerise într-un templu mai aparte sau dacă toți preoții din țara Hatti își începeau pregătirea preoțească pe front.

— Ei, fraților, lăsați-i pe Ramongarm să-și termine povestea, răcni glasul cel subțirel al lui Loreramon, care dovedea că marele preot putea să demonstreze că-i plin de vlagă, atunci

când era nevoie.

Se făcu imediat liniște, iar novicii profitară de ea ca să mai aducă un rând de urcioare cu bere.

— M-am adăpostit de săgeți în spatele cadavrelor ce se strânseseră în fața corturilor, continuă să istorisească preotul cel desfigurat de cicatrice, privind în gol, ca și cum undeva, dincolo de mesenii ce-l ascultau, vedea imaginile celor întâmplate cu ani în urmă.

M-au imitat și alți camarazi și, când focul din spatele nostru s-a stins, pentru că nu mai avea cu ce să se hrănească, și când ni s-a părut că atenția dușmanilor se îndreptase în altă parte, ne-am repezit asupra lor, știind că numai ucigând cât mai mulți dintre ei aveam să scăpăm cu viață. Căci, de s-ar fi luminat, arcașii ne-ar fi văzut din nou și ar fi continuat să ne împăneze cu săgeți. Am ucis și am fost uciși, am spintecat în dreapta și-n stânga și, în cele din urmă, avântul mi-a fost potolit de o lovitură de ciomag în cap, care mi-a înmuiat genunchii și am simțit nevoia să mă întind pe nisip. Din fericire, dușmanul care mă pocnise se alesese cu gâtul tăiat de un sutaș de-al nostru, așa că, nefiind în apropiere nici un alt individ dornic să-mi ia viața, am putut să zac liniștit până au venit sanitarii, să mă ducă la cortul în care erau doftoriciți răniții. Și uite așa am devenit soldat adevărat, care aflase pe pielea sa ce înseamnă groaza și ce înseamnă furia, ce înseamnă să știi că ai puține șanse să scapi cu viață și, mai ales, să nu-ți mai pese dacă scapi sau nu cu viață.

Ramongarm oftă și odată cu el oftară mulți dintre preoții mai în vârstă, care știau prea bine ce voia să spună. Taravik se trezi plin de simpatie și de înțelegere pentru prelat, căci trecuse și el prin asemenea stări de spirit. Novicii se uitau cu ochi mari la vlăjganul plin de cicatrice, privindu-l cu un soi de admirație și cu multă teamă. De parcă până atunci l-ar fi considerat un tip pașnic și nevătămător, se hlizi în sinea sa pegasul, care urmărea plin de interes sentimentele oglindite de figurile celor din sală.

Între timp, puterea luminii începuse să se micșoreze, pentru că soarele nu mai arunca săgeți piezișe către cei ce stăteau înșirați în jurul mesei, deoarece coborâse prea mult pe cer ca să mai vadă sala templului. Însă încăperea era suficient de luminată încât prelații să poată să-și umple liniștiți blidele, după ce mai oftară încă o dată, în amintirea vremurilor ce nu aveau

să se mai întoarcă nicicând…

— După ce mi-au uns cucuiul din creștet cu o alifie și mi-au pus un bandaj în jurul țestei, am fost trimis înapoi printre oșteni. Medicii aveau de lucru cu cei răniți grav, retezau membre și coseau răni, iar sanitarii strângeau morții și-i îngropau în deșert. Soldații încercau să aleagă lucrurile rămase întregi din incendiu, ofițerii făceau liste cu armele și proviziile necesare, ca să le ceară șefilor, scribii pregăteau ordine și scrisori… adică, contrar părerilor celor care nu au avut de-a face cu armata, după bătălie activitatea e mai intensă ca înainte. Poate pentru ca nimeni să nu aibă timp să se gândească la pericolul prin care a trecut, nici să jelească prea mult morții. Fiindcă în război pericolul e continuu, iar moartea te pândește fără încetare…

— Așa e, mormăi marele preot, spre mirarea lui Taravik, care nu-și imaginase că bătrânelul acela știrb și care abia mai respira avusese și el parte de o tinerețe aventuroasă.

— După câteva zile, am primit întăriri și am trecut la atac. Carele de luptă au năvălit asupra liniilor mixane, iar noi, pedestrașii, am alergat în urma lor, omorându-i pe toți cei care ne stăteau în cale. Ne-am ales atunci cu pradă bogată… Am trimis cea mai mare parte familiei mele, iar cu ce mi-a mai rămas am tras un chef de pomină. Pe urmă ne-au atacat mixanii, iar noi am lăsat tot, și arme, și provizii, și am fugit… iar după câteva zile am atacat noi și au fugit ei, că așa e în război…

— Da, așa e, mormăiră bătrânii, iar Taravik se trezi că le ținea isonul, pentru că Ramongarm avea dreptate: așa e în război.

— Din când în când, o tabără se ambiționa să nu se retragă și lupta cu încăpățânare, suferind pierderi grele… La fel de grele ca și cei care atacau… Și tot așa, luptele se dădeau cu sorți schimbători, până când măritul rege a obținut o victorie clară, iar mixanii s-au retras dincolo de hotar, în cetățile lor. Noi ne-am ținut după ei și i-am asediat. Eu am făcut parte din armata care a asediat Birkominsa…

— Oho! exclamară mulți din sală, în principal cei tineri, iar Taravik își dădu seama că era vorba despre o bătălie celebră și își spuse că pegasul o să aibă ce să-i povestească în zilele următoare.

— N-o să vă spun prea multe despre Birkominsa, ca oraș, nici despre asediul respectiv, din punct de vedere militar, pentru că sunt convins că știți cu toții suficient de multe, ca să nu mai

aveți chef să auziți și varianta mea despre el, spuse Ramongarm, spre dezamăgirea lui Taravik căruia, în mod ciudat, îi plăceau poveștile despre asedii.

Kostik remarcă dezamăgirea lui și-și făgădui să folosească din plin noua informație, în următoarea lor goană prin pustietăți.

— O să vă spun doar atât: atunci când iei o cetate cu asalt, cel mai periculos lucru pentru cei care atacă nu sunt arcașii inamici, nici mașinile de război ale acestuia, ci babele!

— Da, babele, îl aprobară câțiva preoți ce păreau că aflaseră pe pielea lor că-i așa.

— Babele și copiii, mormăi morocănos un alt prelat, iar ceilalți dădură din cap, aprobator, spre uluirea novicilor.

Și a lui Kostik, care până atunci reușise să-și stăpânească toate curiozitățile. De data asta nu mai rezistă și întrebă, cu glas de copil neîncrezător:

— Babele? Copiii? Preasfinți părinți, nu-mi vine să cred…

— Nici mie nu mi-a venit să cred, răspunse calm Ramongarm, până când o cotoroanță mi-a dat în cap cu un ghiveci cu flori, tocmai când reușisem să ajung pe meterezele cetății!

— Prietene pegas, se amestecă în vorbă marele preot, cu glăsciorul lui firav, iar ceilalți tăcură imediat, ca să-i audă spusele, dușmanul cel mai periculos într-un asediu – și, în general, în orice luptă – e cel de la care nu te aștepți la o acțiune dușmănoasă. Când vezi o bătrânică neajutorată, care abia se târâie dintr-un loc în altul, nu te gândești că tocmai ea e gata să-ți înfigă un cuțit în spate sau să-ți dea cu un topor în cap. Cu atât mai puțin din partea unui copil.

— Copiii, prin firea lor, se grăbi să-și dea cu părerea un preot dolofan, nu cunosc ce-i durerea și suferința și fac rău crezând că-l ceva vesel și amuzant. Răstoarnă o scară plină cu asediatori pentru că li se pare caraghios să-i vadă pe soldați căzând de la o asemenea înălțime. Nu-și dau seama ce fac…

— Nu-și dau seama? se rățoi un bătrân căruia îi lipseau trei degete de la mâna dreaptă. Ba își dau seama, dar le place să facă rău, demonilor ăia mici ce merită tăiați în bucăți!

— Și ei, și babele! răcni alt moșneag.

— Omorâți în primul rând copiii și babele, ăsta ar trebui să fie consemnul dat oștenilor când pornesc la asaltul asupra unei cetăți, își exprimă calm părerea marele preot.

— Pe trompa lui Kefir! Cred că ați fi judecat altfel lucrurile și

ați fi avut o altfel de părere despre bătrâne și copii, dacă ați fi făcut parte din trupele ce apărau o cetate asediată, spuse Taravik, fără să ridice tonul, iar în încăpere se făcu brusc liniște.

După un timp, marele preot începu să râdă. Râsul lui, fără vlagă ca și el, era ciudat de vesel și de molipsitor. Curând, toți preoții din jurul mesei chicoteau sau hohoteau, amuzându-se copios. Până și Taravik hohotea din tot sufletul, ca atunci când îl insulta într-un mod mai ingenios pe Kostik. Nu prea știa de ce râdea, ci se lăsase, pur și simplu, molipsit de veselia contagioasă a celorlalți.

Numai pegasul nu râdea. Se uita curios la comesenii ce păreau că se distrează copios fără niciun motiv aparent și întrebă cu o mirare de-o sinceritate dezarmantă:

— Că găsiți de râs? Mie nu mi se pare că a spus cineva ceva amuzant…

Întrebarea lui declanșă noi hohote de râs. Loreramon își ștergea de zor lacrimile care-i șiroiau din ochi și încerca să explice ceva, dar nu apuca să spună decât „de“ și-l apuca un nou acces de hohoteală, iar ceilalți îl imitau de zor.

În cele din urmă, bătrânul se înecă și fu cuprins de-o tuse chinuitoare. Se sufoca, iar celorlalți le trecu orice chef de râs. Ramongarm, fiind mai aproape și mai iute în reacții, îl bătu ușor pe spate, până când marele preot își regăsi răsuflarea.

Abia după ce Loreramon trase adânc aer în piept reuși să spună cuvintele care, își zise pegasul, îi rămăseseră în gât și-l făcuseră să se sufoce:

— De mult nu m-am mai distrat atât de bine! Dragi oaspeți, chestia cu „omorâți babele și copiii” e un soi de glumă a noastră, a celor mai bătrâni dintre preoți. De obicei, străinii n-o pricep pentru că nu-i nimic de priceput, ne amuzăm pur și simplu pe seama prietenului nostru Ramongarm, care nu uită, nici după atâția ani, că o babă i-a dat în cap cu un ghiveci cu flori, iar el n-a băgat de seamă nici măcar ce flori erau…

Remarca asta îi făcu pe moșnegi să chicotească din nou, dar marele preot se strădui să-și continue fraza, deși gura i se lățise până la urechi:

— Deci străinii nu pricep gluma și se uită ciudat la noi, bănuind că ne-am ramolit…

— Asta cam așa e, dar nu se pune, bombăni preotul cel dolofan, cel care se lăudase cu rana făcută de-o săgeată

mixană.

— … dar, se încăpățână Loreramon să-și ducă fraza până la capăt, e prima dată când un oaspete se indignează și exprimă o părere care contrazice gluma noastră proastă, dovedind că ne-a luat spusele în serios!

— Păi de ce să nu vă luăm în serios? se miră Taravik. Să știți că nu-i nimic plăcut să fii asediat și să rabzi zile în șir de foame și de sete… Dar, preasfinte, se adresă el preotului cu mutra plină de cicatrice, cum de ați ajuns să slujiți în templul lui Ramon, după ce ați luptat în armata regelui? Înțeleg că ați fost rănit în luptă, că se vede asta cu ochiul liber, dar n-ar fi fost normal să vă retrageți din lume într-un așezământ al lui Tamil? Mai ales că în vecinătate e unul mare și celebru…

Kostik îi aruncă o privire admirativă. Avea uneori impresia că prietenul lui juca în viață un rol, numai că uneori uita să facă pe prostul și spunea lucruri tare înțelepte. Sau poate îl judeca el prea aspru și-i ignora fără niciun motiv calitățile pe care le băga în seamă doar accidental…

Ramongarm păru încântat de întrebare și se grăbi să povestească:

— Am fost rănit rău de tot în timpul bătăliei de la Amin-gotol, când însuși regele-zeu a fost înconjurat de dușmani și a fost pe cale să-și piardă viața. Carele ferecate în fier ale mixanilor au zdrobit linia carelor noastre, căci urcaseră arcași în care, iar arcașii lor – înspăimântător de pricepuți și de viteji, trebuie să recunosc…

— Așa e, bombăniră bătrânii, arcașii ăia sunt cei mai buni din lume, trebuie să recunoaștem…

— … ucideau caii carelor care încercau să vină în ajutorul regelui. Și atunci salvarea zeului întrupat a venit de unde nu se aștepta nimeni: din partea pedestrașilor. Când am auzit că regele e în pericol, ne-a cuprins un soi de nebuneală și am uitat ce-i teama. Și cum să-ți fie frică de moarte, când aveai să mori sub ochii zeului, iar calea spre veșnicie îți era asigurată?

— Așa e, spuse aprobator marele preot. Moartea nu înseamnă întotdeauna același lucru, iar zeul întrupat deține, ca orice zeu, cheia porții pe care muritorii nici măcar n-o pot zări…

— Am năvălit asupra carelor dușmane și, printr-o minune, am reușit să răsturnăm o parte dintre ele și să le ucidem arcașii. Ne-am strâns în jurul regelui și l-am apărat cu trupurile noastre.

Carele mixane au lăsat baltă luptele din alte părți și au venit în ajutorul celor care voiau să-l ucidă sau să-l captureze pe rege. Era o învălmășeală groaznică, carele treceau peste morți și peste vii, răcnetele celor răniți ajungeau până la cer și speriau divinitățile celeste... încetul cu încetul, mixanii au renunțat să mai lupte în restul câmpului de bătaie, concentrându-și toate eforturile în a-l captura pe rege, știind că astfel ar fi pus capăt luptelor. Însă în acest fel soldații noștri au putut să se reorganizeze și să vină în ajutorul zeului întrupat. Astfel, bătălia se transformase într-o încăierare concentrică. În centrul ei se afla regele, cu un grup mic de curteni. În jurul lui eram noi, pedestrașii cei nebuni care ne străduiam să îl salvăm pe conducătorul nostru. Ne înconjurau carele mixane, care galopau de zor, iar arcașii cățărați pe ele aruncau fără încetare valuri de săgeți asupra noastră. Numărul nostru se împuțina tot mai mult, iar curtenii din apropierea regelui cădeau și ei, unul după altul. Știam că nu aveam să mai rezistăm mult timp, dar vedeam, prin praful ridicat de copitele cailor, că mixanii trebuiau să facă față armatei noastre, care se strânsese din tot cuprinsul câmpului de bătălie ca să vină în ajutorul conducătorului nostru.

Ramongarm oftă și tăcu un timp, apoi spuse, după ce mai oftă o dată:

— Știți cu toții cum s-a terminat bătălia aceea celebră. Eu am aflat rezultatul abia după o lună, când m-am trezit din leșin. Pentru că la un moment dat am căzut sub un car dușman. Am fost călcat de copitele cailor, roțile de fier mi-au zdrobit trupul... și toate acestea s-au adăugat rănilor pe care le căpătasem până atunci, în timpul luptei noastre deznădăjduite. După ce bătălia s-a încheiat, regele-zeu a avut grijă ca toți cei răniți să fie îngrijiți ca niște membri ai familiei sale, iar celor betegi li s-au asigurat toate cele necesare în templul lui Tamil. Deci, dragă jupâne Taravik, ai avut dreptate, locul meu fusese în templul zeului războiului... Dar într-o noapte, la scurt timp după ce-mi revenisem cât de cât și mă pregăteam să-mi încep activitatea de preot al lui Tamil, am avut un vis deosebit. Se făcea că eram copil și munceam pe ogorul familiei mele. Apele fluviului abia se retrăseseră, iar eu îl ajutam pe tata la semănat. Poate că în țara ta, jupâne Taravik, pământul se lucrează altfel, dar la noi, de îndată ce încetează inundația anuală, țăranii străbat terenul cu un plug de lemn, tras de un bivol, fac o adâncitură în mâl și pun

semințele în brazdă. Apoi împing pământul peste semințe, să nu le ciugulească păsările, și cu asta s-au terminat și aratul, și semănatul. Deci, în vis, îl ajutam pe tatăl meu la semănat și țineam bivolul de căpăstru, conducându-l de-a lungul lanului. Tatăl meu apăsa pe coarnele plugului, iar în urma lui veneau mama, care punea sămânța în brazdă, iar după ea fratele meu mai mare, care astupa semințele cu pământ... adică totul se petrecea așa cum se petrecuse an după an, înainte să plec de lângă părinții mei. Dar, uitându-mă în jurul meu, am descoperit că la plug era înhămat un leu, nu un bivol. Iar tatăl meu mi-a spus: „Eu te-am pus să ai grijă de bivol, nu de leu”. Iar leul m-a privit și mi-a zis, cu glas omenesc: „Ai fost un slujitor bun și sunt mulțumit de tine, dar tu ai fost menit bivolului, nu mie”. M-am trezit, având în minte visul – limpede, ca și cum totul s-ar fi întâmplat în realitate. M-am dus și i-am povestit marelui preot al lui Tamil, iar el – care îmi știa povestea vieții în cele mai mici amănunte – mi-a spus:

— Ai fost dăruit de părinții tăi lui Ramon. Soarta a făcut să-l slujești pe Tamil, dar Ramon te vrea înapoi.

Și astfel am ajuns înapoi în templul lui Ramon, spuse preotul. Ceea ce dovedește încă o dată că viața e un cerc, că nu există început sau sfârșit, ci doar transformare fără de sfârșit...

În sala în care începuse să se însereze se așternu tăcerea pentru un timp, apoi liniștea fu întreruptă de Loreramon, care spuse, cu glăsciorul său plăpând:

— Da, totul se întoarce de unde a plecat, într-o rotire neîncetată... Iar noi ar trebui să ne ducem la culcare, după ziua asta plină de lucruri interesante, pentru ca mâine s-o luăm de la început. Dar, înainte de asta, aș vrea să povestesc oaspeților noștri ce-am visat în după-amiaza asta, căci visul lui Ramongarm mi-a amintit despre el. După cum vedeți cu toții, sunt om bătrân și ațipesc deseori, de cele mai multe ori fără voia mea, doar pentru că trupul meu nu mai are putere și simte nevoia de a fugi cât mai des în lumea de dincolo de realitate. Deci astăzi, în timp ce eram în jilțul meu, m-am trezit că stăteam pe o câmpie întinsă, plină cu verdeață, cum n-am văzut niciodată în lumea cea adevărată. De undeva, din spatele meu, mi-a vorbit cineva, pe care nu l-am recunoscut după glas și pe care nu l-am văzut...

— Dacă-ți vorbește cineva în vis și nu-l vezi, atunci visul este

prevestitor, mormăi unul dintre prelați.

— Asta mi-am spus și eu, îi replică imediat bătrânul. Iată deci ce mi-a zis vocea aceea: „Vei avea în seara asta oaspeți ciudați și neașteptați. Să le spui că vor trece în curând printr-un pericol, dar că vor scăpa cu bine dacă se vor înfășura în așternut. Și că își vor duce misiunea până la capăt, oricât de bizară li se va părea ea. Însă un alt pericol îi va urmări vreme îndelungată, chiar dacă ei nu vor ști nimic despre acest pericol. Să fie prudenți, dar să-și vadă de viața lor, pentru că grijile exagerate nu folosesc la nimic”. Asta a fost tot, oftă Loreramon. Adică nimic ieșit din comun, căci viața în sine e un șir de pericole și de misiuni duse la capăt. Să mergem la culcare, frații mei. Iar, dacă zeii mai vor să ne spună ceva, să profite de somnul nostru. Dragi oaspeți, eu, ca orice bătrân, o să dorm mai mult în dimineața următoare, așa că vă urez de pe acum drum bun! îi veți spune prietenului nostru Ramongarm unde trebuie să ajungeți, iar el va face tot ce ne stă în putință ca să vă ajutăm.

Apoi bătrânul se ridică de la masă și plecă, ajutat de unul dintre novici, iar ceilalți meseni îl imitară de îndată.

5

Trebuia să se gândească bine la cele pe care le aveau de făcut, își spuse Primus Concordius Faber. Se uită în jur și, după mutrele camarazilor săi, se părea că și ei păreau preocupați de ceea ce-i aștepta.

Și lucrurile păruseră atât de clare, la un moment dat!

După ce astupaseră fântâna cu un maldăr de pietre, peste care grămădiseră nisip – să pară că-i una dintre dunele din jur –, merseseră spre răsărit. Merseseră fără încetare și fără să simtă nevoia de odihnă, fără să le fie foame sau sete. Merseseră o zi și o noapte, preocupați de un singur lucru: să nu se abată din cale, să păstreze direcția, astfel încât să poată oricând să refacă drumul în sens invers.

Ajunseseră, după cum se așteptaseră, la malul fluviului, pentru că acesta se întindea pe mii de leghe. Nu puteai să mergi spre răsărit fără să dai de el. Notaseră cu grijă toate detaliile locului în care întâlniseră cursul de apă: localitățile din jur, distanța până la acestea, statuile și basoreliefurile de pe marginea drumului principal.

După ce se asiguraseră că vor fi în stare să regăsească

fântâna cea magică, dacă aveau să mai aibă nevoie de ea, hotărâseră să se îndrepte fără zăbavă spre orașul cel mai apropiat și să-și stabilească sediul acolo.

Ajunseseră fără nicio dificultate la Gormeh, iar Kaleh, guvernatorul orașului – îngrozit că latganii puteau să-l destituie sau chiar să-l omoare –, se grăbise să le pună la dispoziție tot ce aveau nevoie.

Goniseră preoții dintr-un templu mai mic, apoi fortificaseră clădirea. După aceea trimiseseră scrisori în porturile din deltă, solicitând oameni și materiale. Recrutaseră iscoade și informatori dintre localnici, ca să afle ce se știa despre Machela și armata acestuia. Confiscaseră provizii și arme din depozitele orașului, apoi leneviseră câteva zile, așteptând informații.

Între timp, tribunul îl vizitase în fiecare zi pe guvernator și reușise să se împrietenească, într-un fel, cu hattianul. Sigur că era o prietenie din interes, latganul având nevoie de sprijinul localnicilor, iar guvernatorul dorind să se pună bine cu cei care, după toate aparențele, aveau să conducă țara, direct sau prin interpuși. Stătuseră îndelung de vorbă, iar Faber aflase că lupta pentru tron se cam încâlcise.

Katarile, una dintre surorile lui Pittaros, își părăsise moșiile din răsărit și încercase să ocupe delta fluviului. Fusese respinsă, după lupte grele, de garnizoana latgană lăsată acolo de Faber, dar capturase câteva corăbii, își îmbarcase armata pe ele și ocupase insula Kiros, fără să i se opună nimeni, pentru că guvernatorul de acolo era soțul doicii sale și fusese numit în funcție de tatăl actualului rege, la rugămintea fiicei sale, adică tocmai Katarile – un amănunt pe care nu-l remarcaseră nici Pittaros, nici latganii. Acum sora lui Pittaros deținea o bază de atac importantă, greu de cucerit. Insula era bogată, fusese întotdeauna o provincie importantă a regatului. Deci Katarile dispunea de bani, de oameni și de o poziție strategică. Asta însemna un mare avantaj pentru ea – dacă știa să-și joace bine cărțile, pentru că, în același timp, devenise deținătoarea unui domeniu dorit de toți vecinii importanți ai hattienilor, adică putea fi atacată de străini pe care nu-i interesa conflictul dinastic, ci, pur și simplu, bogățiile din Kiros. Oricum, Katarile devenise un personaj important în lupta pentru tron, nu mai era un simplu figurant.

Se zvonea, mai spusese Kaleh, că Pelegros reușise să-l

convingă pe Olimpus să-l destituie pe Pittaros și să-l numească pe el rege – dar deocamdată ăsta era doar un zvon, toată lumea aștepta sosirea corăbiilor din Civis, cu scrisorile oficiale, să vadă dacă imperatorul hotărâse cu adevărat așa ceva. Totuși, susținătorii regelui deciseseră să rămână în expectativă, până aveau să se lămurească dacă tabăra lor câștiga sau pierdea. Căci, adăugase guvernatorul, nu avea nimeni de gând să se bată cu latganii. Urma să stea de-o parte și să vadă ce-o să se întâmple.

Și se mai zvonea că Abdicok, regele catareilor, își strânsese trupele la granița din apus, gata să cucerească regatul Hatti. Și nu se știe dacă după ce urma să-l ocupe avea să se mulțumească să-l instaleze pe tron pe Pelinus, fratele lui Pittaros, ce se refugiase la curtea lui, sau avea să se proclame rege al catareilor și hattienilor, așa cum făcuse, cu vreo mie de ani în urmă, un strămoș al său…

Adică, spunea Kaleh, situația era încurcată, nimeni nu știa ce se va întâmpla în viitorul apropiat, pentru că latganii dispăruseră, nimeni nu știa unde, de parcă i-ar fi înghițit deșertul, iar vulturii se pregăteau să sfâșie stârvul regatului… Sigur, lucrurile se schimbaseră iarăși, odată cu apariția ca din senin a legiunii Britta, deocamdată toți actorii, și cei principali, și cei secundari rămăseseră în așteptare, regândindu-și rolul…

După câteva zile de odihnă, legiunea Britta fusese din nou gata de luptă. În ciuda aventurilor groaznice din deșert, pierderile fuseseră reduse, și oamenii aveau un moral perfect. Iar când iscoadele anunțaseră că legiunea Galletta apăruse undeva, la marginea deșertului, la vreo douăzeci de leghe spre nord de Gormeh, Faber nu ezitase nicio secundă.

Pusese trâmbițele să sune și porniseră în marș forțat spre locul în care fuseseră zăriți dușmanii.

Spre surprinderea sa, Machela nu-și lăsase oamenii să se odihnească în vreo tabără ridicată la marginea pustiului, așa cum ar fi fost normal, ci se grăbise să-i iasă în întâmpinare.

Legiunea Britta plecase la drum dis-de-dimineață, iar spre sfârșitul după-amiezii se întâlnise cu legiunea Galletta. Soldații lui Primus Concordius Faber nu apucaseră să se odihnească nicio clipă – de altfel, nici nu simțiseră nevoia odihnei pentru că oștenii lui Machela atacaseră fără niciun soi de preliminarii, fără niciun avertisment. Se repeziseră asupra inamicilor cu o

hotărâre bizară, fără să ia niciun fel de măsuri de precauție, ca și cum ar fi avut în față o turmă de oi pe care puteau s-o sfâșie în voie, ca niște lupi ce pătrunseseră în saivan.

Fuseseră întâmpinați cu aceeași hotărâre, iar lupta fusese mai nemiloasă și mai crâncenă decât s-ar fi așteptat cineva.

Cumva, fiecare tabără păruse surprinsă de dârzenia adversarilor, dar continuase să atace.

Până când devenise evident că niciuna dintre ele nu avea să învingă. Că nici una dintre ele nu putea să învingă.

Începuse să se însereze, în curând avea să se lase întunericul. Atunci, tribunul Primus Concordius Faber dăduse ordin trâmbițașilor să sune încetarea luptei și retragerea.

Nu fusese mirat să audă bucinele inamice, ceea ce însemna că și Caius Sempronius Machela dăduse același ordin.

Cele două legiuni se retrăseseră de îndată, lăsând între ele un spațiu liber de câtva sute de coți.

În spațiul acela liber nu rămăsese niciun cadavru, niciun rănit grav.

Pentru că după lupta aceea aprigă, care durase câteva ore, nu murise nimeni, nu fusese rănit nimeni.

Faber remarcase toate acestea în timpul luptei, dar atunci, în vălmășagul încăierării nemiloase, nu avusese timp să tragă imediat concluziile potrivite. Dar, de îndată ce se lămurise cum stăteau lucrurile, oprise bătălia, pentru că trebuia să se gândească bine la situația în care se afla.

Fiecare legiune își ridicase tabăra, așa cum fuseseră învățați soldații că trebuie să procedeze în oricare împrejurare. Ofițerii puseseră santinele de pază, hrăniseră oamenii și-i trimiseseră la culcare, apoi se strânseseră în cortul comandatului, să se sfătuiască.

Probabil că și în tabăra lui Machela se făcea același lucru, își spunea Primus Concordius Faber, privind spre focurile aprinse în tabăra inamică.

Se întoarse către camarazii săi – luptase alături de majoritatea lor de multe ori, în multe locuri, mulți ani – și spuse:

— Trebuie să recunoaștem cinstit: într-un fel sau altul, și ei au făcut rost de apa vieții, din fântâna din pustiu sau dintr-o fântână asemănătoare. Altfel nu se explică de ce niciunul dintre ei nu a fost rănit de armele noastre.

— L-am înjunghiat pe unul dintre ei, mormăi Croptus, un

centurion roșcovan, solid care, probabil, avea ceva sânge bezotrac. I-am înfipt sabia în burtă. Părea că-și dă duhul… apoi rana s-a închis, și individul s-a repezit asupra mea. M-a înjunghiat, rânjind încântat… și i-a trecut râsul când a văzut că și mie mi s-a vindecat rana de îndată.

— E clar, tribunule, spuse un altul. Nu numai că au găsit apa fermecată, dar îi cunoșteau bine efectul, pentru că erau convinși că nu le putem face nimic. Însă nu le-a trecut prin cap că și noi am găsit-o…

— Sigur, putem să ne întrebăm dacă e vorba despre aceeași fântână, spuse tribunul Faber, dacă au găsit-o înaintea noastră sau după noi… însă astea-s amănunte lipsite, deocamdată, de importanță. Întrebarea principală, al cărui răspuns ne poate decide soarta, este: ce avem de făcut?

— Eu cred că nu putem face nimic, spuse cu o sinceritate deplină Croptus, care era cunoscut că zice întotdeauna ce gândește. Noi nu putem să-i învingem, nici ei nu ne pot învinge. Putem să ne batem între noi până la sfârșitul lumii, fără să câștige nimeni.

— Asta dacă efectul apei magice este veșnic, se grăbi să-l atenționeze Colimbus, specialistul în fortificații al legiunii. Pentru că, dacă nu e veșnic, atunci o să câștige cel care a băut apa mai târziu, adică cel la care efectul magic se va manifesta mai îndelungat…

— Asta e o problemă, își dădu cu părerea Tertius Magentus Koleb, ghicitorul oficial în semne al legiunii, un preot al lui Ara ce lupta alături de soldați și avea grad de centurion. Apa pe care o avem în ploști își păstrează efectul magic mai mult timp decât cea băută de noi? Sau o păstrăm degeaba? Efectul ei începe să se manifeste și se socotește începând odată cu momentul scoaterii din fântână sau din clipa în care a pătruns într-un organism omenesc?

— După cum vedeți, avem probleme, spuse tribunul Faber. Probleme pe care nu le-am fi avut dacă am fi fost singurii deținători ai apei vrăjite.

— Am fi avut și atunci probleme, rânji Koleb. Dar de alt fel și prefer să nu vă spun despre ce probleme vorbesc, pentru că pe unele le bănuiți și voi, iar altele… e mai bine să nu vă treacă prin minte.

— După părerea mea, continuă Primus Concordius Faber, ca

și cum n-ar fi fost întrerupt, unele sunt probleme pentru viitorul îndepărtat – la care putem să ne gândim pe îndelete și să le găsim soluții cândva, după ce mai trece ceva timp – și unele care privesc viitorul nostru imediat. Adică încercați să mă înțelegeți bine: deocamdată, în fața noastră, la mai puțin de o leghe, se află o legiune celebră, cu experiență în lupte, condusă de un militar priceput și talentat, dar nebun în ultimul hal. Și soldații din legiunea aceea sunt, practic, nemuritori. Ce trebuie să facem? Cum putem să câștigăm lupta? Sau, dacă nu putem s-o câștigăm, ce trebuie să facem pentru ca imperiul să iasă în câștig?

— Păi, mormăi Colimbus, logica elementară ne spune că ar trebui să negociem... însă știm cu toții că Machela nu-i în toate mințile și că nu se poate negocia cu el. Adică e un om de cuvânt, dacă a făgăduit ceva, așa rămâne, numai că știm cu toții că s-a proclamat conducător al lumii și că a cerut tuturor regilor să-i jure supunere. Și a făcut asta pe vremea când era un om obișnuit –, adică unul doar ceva mai țicnit decât alții, fără puteri ieșite din comun. Vă dați seama ce pretenții o să aibă acum, când are la dispoziție o armată de zei?

Toți ceilalți dădură din cap. Și ei gândeau la fel. Și tribunul Faber era convins că acum nu mai exista nicio șansă să se înțeleagă cu Machela. Individul fusese dintotdeauna un megaloman în ciuda faptului că nu-și putuse justifica ambițiile nebunești decât printr-o ambiție ieșită din comun și printr-un talent militar de excepție.

Însă Primus Concordius Faber se gândea – fără a spune și celorlalți, deși era convins că ideea încolțise și în mințile altora – că lucrurile se puteau complica mult mai mult.

Existau două legiuni alcătuite din soldați nemuritori. Până acum, din obișnuință sau din fidelitate, soldații aceia rămăseseră credincioși conducătorilor lor. Tribunul Faber era însă convins că, mai devreme sau mai târziu, unii dintre ei aveau să se întrebe de ce ascultau ordinele altora, de ce nu încercau să-și croiască singuri o altă soartă. Chiar el se întreba, într-un colțișor al minții, cu ce era Olimpus mai potrivit pentru a fi imperator, cu ce era mai bun decât el, care ajunsese nemuritor, printr-un dar al zeilor...

Mai mult ca sigur că asemenea gânduri aveau să bântuie și mințile oștenilor din legiunea Salletta... iar cele două legiuni

aveau să se risipească, soldații lor aveau să se proclame zei și să încerce să adune armate de credincioși, ca să împartă între ei lumea… toate astea cu o singură condiție: ca efectul apei vrăjite să nu fie trecător…

Deocamdată, își spuse Primus Concordius Faber, soldații o să-și facă datoria, încercând să-și dea seama ce le oferă viitorul… însă toți vor sta la pândă, dispuși să nu piardă nicio ocazie favorabilă…

În ciuda faptului că știa că orice discuție cu Machela înseamnă doar pierdere de vreme, avea să-i propună acestuia o înțelegere. Măcar urma să afle ce intenții avea nebunul și cum vedea acesta viitorul imperiului și al lumii…

Își dădu seama că în cort se așternuse tăcerea.

Se uită în jur. Toți îl priveau, așteptându-i părerea. Da, sigur, Colimbus spusese ceea ce gândeau cu toții, trebuia să-i răspundă ceva.

— Sigur, trebuie să negociem cu Machela. Însă nu știu dacă o propunere de tratative, acum, n-ar fi considerată un semn de slăbiciune, o dovadă că nu avem încredere în forțele noastre…

— Păi nu o să pierdem nimic dacă ne mai luptăm o dată cu el, spuse Croptus rânjind cu gura până la urechi. N-o să moară nimeni, n-o să fie rănit nimeni, adică da, o să fie o grămadă de răniți, dar or să se vindece imediat. Și poate că o să-l convingem pe nebun că nu ne poate învinge. Și că nouă nu ne e frică de el.

— Presupun că a fost convins că n-o să-i stea nimeni în cale, rânji și Koleb, și că a fost tare șocat descoperind că avem aceleași puteri…

— Păi și noi am fost șocați, când am văzut că oamenii lui nu mor, deși i-am înjunghiat de nenumărate ori, îl potoli Croptus.

— Bine, le potoli veselia tribunul Faber. Mergeți și odihniți-vă, iar mâine în zori pornim la atac. Cred că ar fi bine să ne batem vreo trei, patru ore și să ne oprim înainte să înceapă arșița amiezii. Apoi să ne retragem la umbra corturilor și să ne odihnim…

— … iar spre seară să trimitem o solie la Machela, să-i propunem să stăm un pic de vorbă, îl completă cititorul în semne.

Tribunul dădu din cap, apoi le făcu semn că discuțiile se terminaseră. Ofițerii plecară să împartă ordinele pentru ceea ce

aveau să facă a doua zi, apoi se duseră cu toții la culcare.

Se treziră cu toții înainte ca Ara să-și înceapă călătoria pe cer, înainte ca zeul să-și trimită prima săgeată spre lumea muritorilor. Se aliniară în formație la marginea taberei, iar tribunul Faber păși în fața tuturor, pregătit să le spună câteva cuvinte înainte de luptă.

Înainte de a începe să vorbească, privi spre tabăra dușmanilor. Nu fu surprins să descopere că și trupele lui Machela se pregăteau de bătălie: se aliniaseră în formație, iar comandantul venise în fața lor să le îmbărbăteze înainte de atac.

Cele două armate se aflau la o distanță de vreo sută de stânjeni, adică suficient de departe ca o săgeată lansată de un arcaș puternic dintr-o tabără să nu ajungă până în formația aliniată în fața sa.

Între cele două oști trecea o șosea pietruită care se despărțea în două drumuri asemănătoare. Unul ducea spre Gormeh, Faber știa foarte bine asta, pentru că pe el veniseră ca să-l întâlnească pe Machela, iar celălalt ducea spre cine știe ce alt sat sau orășel din țara aia barbară. Sigur că lângă intersecție erau pietre indicatoare, dar cine știa să citească semnele de pe ele?

Tribunul băgă de seamă că Machela se zgâia la el și decise să nu-l bage în seamă. Se întoarse către soldații săi și spuse cu glas puternic, ca să fie auzit de toți:

— Camarazi! îi vom înfrunta și astăzi, ca și în alte împrejurări, pe dușmanii imperiului!

Adăugă apoi câteva cuvinte despre patrie, despre zeii care le erau alături… vorbe care, altă dată, îi porneau din suflet, dar care acum i se păreau false și fără niciun înțeles.

Se opri, pentru că de peste drum vântul aducea către el vorbe asemănătoare, rostite de cel pe care urmau să-l înfrunte cu arma în mână.

Își dădu seama că vorbele lui Machela fuseseră auzite și de ostași săi și se întrebă dacă trebuia să strige mai puternic, ca să acopere spusele dușmanului, să le ignore sau să pună trompeții să sune, ca să nu-l mai audă pe nebun.

Observă că soldații săi ascultau cu atenție cuvintele rostite dincolo de drum și decise că trebuia să le contrazică. Se grăbi să tune, furios:

— Suntem cetățeni credincioși ai imperiului, am jurat credință

senatului și imperatorului și n-o să ne lăsăm înfrânți de un individ declarat nebun în mod oficial! Trebuie să dovedim...

Își dădu seama, îndurerat, că vechii lui camarazi nu-l ascultau, ba chiar păreau amuzați de vorbele sale.

Se întrebă ce să facă – în mod normal, ar fi retezat câteva capete sau, dacă s-ar fi convins că pierduse respectul soldaților săi, și-ar fi spintecat gâtul în fața tuturor, dar știa că asemenea acțiuni ar fi fost inutile. Și atunci, când era mai disperat și mai neajutorat, auzi un glas de-o candoare incredibilă, care spuse din spatele lui:

— Mă scuzați că vă deranjez, îmi dau seama că sunteți ocupați, dar știe cineva care-i drumul spre Gormeh? Și, dacă știe, vrea să-mi spună și mie care e acela?

Tribunul se întoarse, îl zări pe proprietarul glasului și înțelese că soldații nu se amuzaseră din cauza discursului său, ci pentru că văzuseră ciudățenia aceea din mijlocul drumului. Se pomeni el însuși rânjind cu gura până la urechi.

Între cele două armate – care se holbau amândouă, hlizindu-se – stătea un călăreț, o magaoaie informă cocoțată pe o mârțoagă. Călărețul ăla avea pe cap un soi de găleată imensă din bronz, iar trupul îi era înfășurat în ceva ce părea a fi o saltea de lână – numai că, își spuse tribunul Faber, ce poponețul lui Atera să caute o saltea de lână în ținuturile alea fierbinți? Indvidul semăna mai mult cu o sperietoare de ciori din satele de lângă Civis decât cu un călător prin deșert.

— Îmi înțelegeți spusele? întrebă individul din nou, adresându-se, pe rând, fiecărei oștiri.

Folosise dialectul vorbit în întreaga zonă, așa că legionarii îl înțeleseseră foarte bine de prima dată, dar fuseseră prea uluiți ca să-i răspundă.

Primus Concordius Faber se întrebă ce să facă. Oastea sa chicotea și hohotea. Nu părea a mai avea chef de luptă. Probabil că era mai bine să dea semnalul de întoarcere în tabără și să amâne bătălia pentru ziua următoare.

Însă Machela nu părea să judece în același fel. Intervenția străinului, care îi întrerupsese discursul tocmai când era mai înflăcărat, îl scosese din sărite, așa că răcni un ordin furios, iar arcașii și prăștiașii săi se aliniară în fața formației. Tribunul Faber se întrebă ce intenții avea nebunul. Trupele sale erau prea departe ca săgețile sau proiectilele să ajungă până la ele.

Dar, după ce arcașii începură să tragă, se lămuri.

Ținta era călărețul din mijlocul drumului. Săgețile, bine trase, îl loviră în plin. Îl loviră și rămaseră înfipte în salteaua în care era înfășurat. Adică, își spuse Faber, individul nu era chiar atât de prost pe cât părea.

O parte din săgeți loviră calul și ricoșară apoi din pielea lui.

— Nu mai trageți în bidiviu, proștilor! răcni cineva din tabăra lui Faber. E un pegas, și săgețile voastre nu pot să-i găurească pielea!

Între timp, prăștiașii lui Machela luaseră la țintă coiful de pe capul călărețului. Majoritatea proiectilelor fuseseră aruncate cu precizie, iar găleata de bronz răsuna ca un gong, făcându-l pe posesorul ei să urle disperat.

Pegasul începu să alerge pe șosea, între cele două armate. Soldații lui Faber, hohotind de zor, ca și cei de dincolo de drum, începură și ei să tragă cu arcurile și cu praștiile în ținta mișcătoare. Salteaua se umpluse cu săgeți, făcându-l pe călăreț să semen cu un arici ciudat, iar urletele din interiorul găleții de bronz ce dongănea fără încetare sub lovituri îi amuzau teribil pe soldați.

— Încercați să-i vârâți pegasului o săgeată sub coadă! avu unul dintre centurioni o idee, iar arcașii se grăbiră să-i dea ascultare.

Pegasul începu să necheze speriat și să alerge în zigzag, dând într-un mod bizar din coadă, ca să nu-i fie nimerit punctul sensibil.

Coiful de bronz bubuia, călărețul răcnea, pegasul necheza, iar soldații hohoteau.

Gălăgia era teribilă, cei doi conducători se retrăseseră din fața formațiilor, pentru că nu-i mai asculta nimeni, nici măcar nu mai existau formații, soldații se împrăștiaseră de-a lungul drumului, să tragă în voie în ținta lor sau ca să vadă spectacolul mai bine…

De altfel, chiar și tribunul Faber râdea ca un disperat și-și ștergea din când în când lacrimile, decis să se gândească mai târziu la lucruri serioase…

În cele din urmă, pegasul și călărețul său ce nu mai arăta acum ca o sperietoare de ciori, ci ca un arici, dispărură în depărtare, iar soldații mai hohotiră un timp, înainte să se întoarcă binedispuși în taberele lor…

Kostik alergase ca un disperat, așa cum n-o mai făcuse de multe ori în viața lui. Soldații ăia nu fuseseră în toate mințile! Să te apuci să tragi așa, din senin, într-un trecător pașnic care nu făcuse altceva decât să te întrebe care-i drumul! Așa ceva nu se făcea nici la sălbatici! Indivizii nu mai respectau legi și regulamente? Armata latgană începuse să măcelărească civili doar așa, ca să se distreze? Ar fi cazul să facă o reclamație către șefii cei mai mari, să trimită o plângere foarte serioasă sus de tot, după ce aveau să ajungă într-un oraș mare și civilizat – dacă va mai fi existând așa ceva, căci preoții lui Ramon le spuseseră că în țară începuse războiul și că, în ciuda faptului că spiritele nu se încinseseră încă prea mult, era mai bine să fie prudenți. Și iată, nici nu își începuseră bine călătoria prin țara Hatti, că belelele apăruseră deja...

Plecaseră cu o zi înainte din templul lui Ramon din Taroh, încântați de găzduire, cu sacii plini de provizii, și se duseseră în port, unde îi aștepta o corabie ce ducea sare și lemn la Marileh, un port de pe fluviu aflat în aval de deltă. Portul ăla se găsea pe malul stâng al apei, adică acolo unde voiau ei să ajungă.

Și ajunseseră la destinație spre seară. Kostik înțepenise și abia aștepta să coboare de pe ambarcațiunea care i se părea fragilă și gata să se sfărâme sub greutatea lui, deși, dacă se uita în jur, vedea că mărfurile încărcate cântăreau cât vreo sută de pegași. Oricum, nu-i plăcuse pe corabie: fusese silit să stea locului, deci nu putuse să pălăvrăgească în voie. Se holbase în jur la întinderea de apă mocirloasă pe care pluteau, se uitase un timp la marinarii care manevrau pânzele, ca și cum ar fi vrut să le fure meseria, îl ascultase pe Taravik care bombănise mai tot timpul, pentru că nu găsise pe nimeni dispus să stea la taclale cu el, pentru că marinarii aveau treabă și nu îi băgau în seamă pe pasageri – adică nu știuse ce să facă pentru ca să treacă timpul mai iute și ca atare acesta trecuse foarte, foarte greu, de parcă s-ar fi transformat în melc.

Așa că amândoi fuseseră fericiți când ajunseseră în port. Coborâseră în mare grabă și căutaseră templul lui Ramon. Măcar acolo fuseseră primiți cum se cuvine, se îndopaseră și se odihniseră în voie, iar în zori porniseră la drum, deciși să ajungă până la amiază în Gormeh, ca să nu îi bată prea mult soarele în cap.

Alergaseră liniștiți pe șoseaua aproape pustie, pălăvrăgind ca de obicei, despre una, despre alta, fără să insiste în mod deosebit asupra vreunui subiect. Întâlneau puțini călători, îndeosebi țărani din satele din jur, care veneau în Marileh să-și vândă produsele în port și care se dădeau respectuoși la o parte, lăsându-i să alerge în voie. Nu-i supăra faptul că erau singuri pe șosea, dimpotrivă.

Apoi văzuseră o mulțime de oameni, grupați în jurul drumului, ca și cum ar fi așteptat ceva. După ce se mai apropiaseră un pic, își dăduseră seama că erau soldați. Kostik, care își aduse aminte de prevestirea lui Loreramon, se oprise din goană și propusese să se întoarcă în Marileh.

— Pentru ce să ne întoarcem? se mirase Taravik. O să trecem încetișor, fără să deranjăm pe nimeni, și soldații n-o să ne bage în seamă. Așa că n-are de ce să-ți fie teamă.

Pegasul se supărase:

— Mie nu mi-e teamă, pentru că n-au ce să-mi facă, armele lor nu mă pot vătăma. Nu pot spune același lucru și despre tine. Deci cel căruia ar trebui să-i fie frică ești tu. Și, dacă tu ești prea tâmpit să-ți fie frică, de ce aș încerca eu să te fac mai deștept decât ești?

Taravik râsese:

— Măi Kostik, ce-i cu tine? N-ai mai văzut soldați latgani? Am trecut pe lângă unii la centrele vamale. Suntem oameni cinstiți, respectăm legile țării, avem scrisoare de liberă trecere, nu văd pentru ce ar trebui să ne fie teamă de niște soldați.

Pegasul dăduse din cap – adică o să vezi tu că am avut dreptate – și mersese mai departe, pășind încetișor în vârful copitelor și fără să spună nicio vorbă, de parcă, dacă nu ar fi scos niciun sunet, ar fi devenit invizibil.

Ajunseseră în dreptul celor două grupuri de oșteni, fără să-i bage nimeni în seamă, când Kostik văzuse că drumul se bifurca. Era decis să meargă fără să se oprească, s-o ia pe calea cea mai la îndemână, dorindu-și doar să-și scoată tovarășul din zona aia periculoasă, când se întâmplase ceea ce se aștepta să se întâmple: Taravik văzuse și el că șoseaua se ramifica și nu găsise altă soluție decât să-i întrebe pe soldați care era drumul ce-l interesa. În aparență, un gest nevinovat, potrivit situației.

Însă oștenii ăia reacționaseră aiurea, ca niște oameni nebuni: începuseră să tragă cu arcurile în ei! Ba, mai mult, unul, care

probabil că știa câte ceva despre pegași, îi îndemnase pe ceilalți să-i înfigă o săgeată sub coadă!

Kostik, care în primul moment nu se sinchisise de arcași și de prăștiași (ba chiar se bucurase de necazul lui Taravik, gândind că prietenul lui avea să-și bage mințile în cap după întâmplarea asta și n-o să-l mai contrazică aiurea), se speriase cu adevărat și o luase la goană, nechezând îngrozit. Nu-i mai arsese nici de pălăvrăgeală, nici să-i facă morală lui Taravik. Nu se gândise decât să scape de pericol, înainte să-i pătrundă vreo săgeată în măruntaie.

După un timp, când se convinseseră că nu-i mai urmărește nimeni, pegasul părăsise șoseaua și o luase spre răsărit, peste câmp, până ajunseseră pe malul fluviului, într-un loc în care nu erau ogoare, ci doar luncă năpădită de păpuriș și de ierburi.

Se opriră pe malul apei, înconjurați de vegetație, și se ascunseră acolo, să-și tragă sufletul. Taravik coborî din șa, își desfășură salteaua din jurul trupului și o întinse pe iarbă, apoi își scoase coiful și așteptă un timp să-i revină auzul, pentru că zăngănitul găleții de bronz izbită de proiectilele prăștiașilor îl asurzise pentru moment.

Abia după aceea găsi putere să zâmbească strâmb și să mărturisească:

— Măi Kostik, se pare că preotul ăla a visat bine. Mai ales chestia cu așternutul…

Apoi se uită la saltea și spuse:

— Ia te uită! Am făcut rost gratis de o grămadă de săgeți de cea mai bună calitate! Să le aleg și să le pun în tolbă, că nu se știe când o să am nevoie de ele…

Kostik era gata să-i spună să și le bage undeva – acolo unde voiseră să i le înfigă lui soldații –, dar își zise că năravul din fire n-are lecuire și că Taravik nu învățase niciodată nimic din întâmplările prin care trecuse, așa că n-avea motiv să învețe de data asta ceva.

— Scoate-mi șaua, mârâi el către Taravik, că m-au trecut toate apele și vreau să mă scald…

Tovarășul său se holbă la el – era prima oară când Kostik recunoștea că se speriase de ceva. Pegasului i se întâmpla rareori să se sperie – că nu prea avea motive –, dar n-ar fi recunoscut în ruptul capului că trecuse prin momente de groază. Înseamnă, își spuse Taravik, că spaima fusese ieșită din

comun. Se grăbi să-i ia șaua din spate, iar pegasul se scutură și intră în undele fluviului, pășind cu grijă printre bălăriile acvatice, pentru că fundul apei era nămolos.

Își îndoi picioarele, cufundându-și trupul în apă, răcorindu-se și liniștindu-se. Ținea capul deasupra undelor, respirând încet pe nas. Închisese ochii, bucurându-se pe deplin de baie.

Simți la un moment dat apa agitându-se ușor, ca și cum ar fi fost străbătută de ceva, dar își spuse că Taravik voia și el să se scalde – normal că voia, la urma urmei fusese înfășurat în salteaua aia de lână, pe o căldură zdravănă, deci mai mult ca sigur că transpirase din plin și avea toate motivele să dorească să se răcorească.

Și, în timp ce stătea cu ochii închiși, bucurându-se de răcoarea apei și de razele soarelui, Kostik simți o izbitură și o durere puternică, de parcă l-ar fi apucat de cap un clește uriaș. Scoase un nechezat speriat, dar apoi nu mai reuși să scoată niciun sunet, pentru că o forță deosebită îi trăgea capul la fundul apei. Pegasul simțea că se sufocă, încerca să se opună acelei forțe, se zbătea din răsputeri, dădea din copite, dar era tras spre adâncuri, în ciuda opoziției sale.

Își dădea seama că îl ardeau plămânii, pentru că nu mai avea aer, însă știa că, dacă ar fi încercat să respire, s-ar fi înecat. Dacă în timpul în care trăseseră arcașii se speriase că o săgeată mai bine țintită ar fi putut să-i pătrundă în măruntaie, de data asta simțea că moartea îl înhățase și existau puține șanse să-i mai dea drumul din gheare. Se întreba ce rost mai are să se chinuie. Mai bine renunța la luptă și se termina iute totul…

Îl cuprinse amețeala, simți pentru o clipă că lumea se învârtește în jurul lui, apoi totul se întunecă și nu mai știu nimic…

Taravik scosese săgețile înfipte în saltea și acum le așeza în tolbă, lângă arcul care-i atârna de șa, pentru orice eventualitate. Îl auzi pe Kostik bălăcindu-se zgomotos în apă și se bucură că prietenul său își revenise din botoșeală și se amuza.

Se întoarse spre el, să glumească un pic pe socoteala lui, dar ceea ce văzu îl făcu să-i treacă orice chef de glumă: un crocodil imens îl apucase pe Kostik de cap și-l trăgea în apă. Taravik știa că nicio fiară – fie ea leu, șacal sau crocodil – nu putea să își înfigă colții în pielea unui pegas. Se părea însă că în dinții crocodilului se încurcase coama pegasului, oferindu-i astfel

reptilei o priză de care aceasta profita, trăgându-l pe Kostik în apa adâncă, să-l înece. Sigur că l-ar fi înecat de pomană, pentru că n-ar fi reușit să-i sfârtece pielea ca să-l mănânce, dar crocodilul era prea prost ca să-și dea seama de asta, așa că mai întâi avea să-l omoare pe bietul Kostik și abia după aceea să-și dea seama că se chinuise de pomană.

Așa că Taravik își spuse că nu merita să mai privească spectacolul – care însemna o risipă inutilă de forțe din partea ambilor participanți – și decise să-i pună capăt. Luă securea grea, din bronz, care rămăsese atârnată de șa, și intră în apă până la brâu. Apoi profită de faptul că reptila se răsucise, încercând să răstoarne pegasul, și ieșise pentru moment la suprafața apei. Taravik acționă fulgerător și, cu un gest de expert în domeniu, îi aplică bietului crocodil o lovitură în creștet, despicându-i țeasta în două.

Nu stătu prea mult ca să-și admire îndemânarea, ci-l apucă pe Kostik de picioarele din spate și, cu un efort considerabil – pentru că pegasul era tare greu, nu glumă –, îl trase pe mal, după care îl întinse pe iarba moale.

Kostik rămase într-o poziție ciudată: lungit pe burtă, cu picioarele întinse în laturi și cu capul culcat. Ca și cum ar fi fost făcut dintr-o cocă moale, iar trupul i s-ar fi pleoștit. Pe Taravik îl umflă râsul și-și propuse ca în zilele următoare să-și roage prietenul să se mai întindă în felul ăla, fiind convins că, oricât s-ar fi străduit, nu avea să mai reușească o asemenea performanță. Dar știa că trebuia să se grăbească și amână râsul pentru mai târziu. Deocamdată, avea la dispoziție o altă distracție: începu să se trântească, lăsându-se cu toată greutatea pe spatele lui Kostik și încercând să-i pompeze din plămâni apa pe care o aspirase acesta. Se mai ocupase de chestia asta cu mulți ani în urmă, pe vremea când umblase prin țări pline cu cursuri de apă, că în pustiul din Terimeea era puțin probabil să se înece cineva, însă spera să fi ținut bine minte ce trebuia să facă.

După câteva bufnituri – tocmai când Taravik își spunea că plăcerea de a-l chinui pe Kostik îi era anulată de faptul că acesta era inconștient și nu-și dădea seama ce pățește –, din botul pegasului țâșni un jet de apă, apoi Kostik începu să tușească, după care vomită din greu...

Curierul caftangiu se grăbi să-i pună un braț de iarbă sub cap,

ca să-i fie pegasului mai ușor să respire, îi șterse și-i dăți botul, apoi încercă să-și întoarcă prietenul într-o parte, dar renunță curând, pentru că acesta reuși să-și găsească singur o poziție mai confortabilă.

— Slavă tuturor zeilor că te-ai întors alături de mine! răcni în gura mare Taravik. Ce făceai, obrăznicătură, intenționai să mă lași singur aici, în pustietățuri străine, unde nu cunosc pe nimeni? Cum aveam să-mi duc misiunea la bun sfârșit, fără ajutorul tău? Și cum aveam să mă întorc la Marieța mea iubită? Nu te gândești cât ar fi suferit, văzând că nu mă mai întorc, și neștiind nimic de soarta mea? Măi Kostik, vei fi fiind tu tare deștept, dar ești foarte egoist și te gândești numai la tine! Te rog din suflet să nu te mai joci și altă dată de unul singur cu crocodilii sau cu alte fiare sălbatice! Să faci bine și să mă inviți și pe mine la distracție!

Pegasul ar fi vrut să-i spună că numai de glumele lui nu-i ardea, dar îl apucă un acces de tuse, iar când acesta încetă, Kostik era prea slăbit ca să vorbească.

Taravik îl lăsă în pace, se mulțumi să-l mângâie pe cap, cu o duioșie ciudată pentru un individ atât de mătăhălos.

După un timp, Kostik își reveni un pic și încercă să se ridice din iarbă. Nu reuși și se prăbuși din nou pe malul acoperit de bălării.

— Ce vrei să faci, dragule? șopti Taravik. Ai nevoie de ceva? Spune-mi, și-ți aduc imediat!

— Vreau să plecăm de aici, reuși să îngaime pegasul. Dacă se întoarce crocodilul?

Spaima lui Kostik îl impresionă pe curier, așa că acesta se grăbi să-și liniștească prietenul:

— Nu are cum să se întoarcă, de unde l-am trimis eu! Stai liniștit, dragul meu, odihnește-te fără nicio grijă, o să rămân lângă tine și o să te păzesc. Uite, ca să fii sigur că n-o să ne atace nicio fiară, indiferent de unde ar veni ea, din apă sau din pustiu, o să aprind un foc lângă noi, ca să nu se poată apropia nimeni fără să-l vedem, iar eu o să țin la îndemână și securea, și spada, și arcul, că acum am o mulțime de săgeți. Dacă ți-e sete, îți aduc imediat niște apă…

— Să nu mai aud de apă! gemu Kostik.

— Poate vrei să mănânci ceva…

— Nu vreau nimic, vreau doar să fiu lăsat în pace! reuși să

șoptească pegasul, apoi își închise ochii și-și lăsă capul pe mănunchiul de iarbă.

Taravik oftă, înțelegător, apoi se duse să caute combustibil pentru foc. Găsi fără multă osteneală trestii uscate, crengi aruncate de valuri pe țărm și alte chestii ce ardeau. Se duse spre drum, acolo unde începea zona deșertică, și strânse câteva pietre, cu care încropi o vatră în apropierea lui Kostik, apoi aprinse focul. Un foc mic, care să nu fie văzut din drum – pentru că lui Taravik nu-i era frică nici de crocodili, nici de lei sau de hipopotami, dar se temea că soldații aceia nebuni care dăduseră cu pietre în coiful lui de bronz, de-i țiuiau și acum urechile, îi urmăriseră și, de data asta l-ar fi surprins fără cămașa de zale și fără salteaua de lână, adică l-ar fi împănat cu săgeți de adevăratelea. Măcar să fi fost Kostik în plină formă, că ar fi putut să scape fugind, ca rândul trecut. Numai că pegasul, bietul de el, zăcea neajutorat… așa că era mai bine să nu-i vadă nimeni dinspre drum. Iar, dacă vreun crocodil voia să pățească ceea ce pățise cel care încercase să-l înece pe Kostik, era binevenit, avea să fie primit cu bucurie și avea să fie servit fără să fie lăsat să aștepte…

Pegasul adormise și gemea din când în când în somn, ca un copil mic și chinuit. Taravik se așeză lângă el și-l mângâie ușor pe frunte. Când vedea că focul amenința să se stingă, se ducea și-i mai dădea niște vreascuri să mănânce.

Ațipi și el, dar cu simțurile în alertă. Apoi renunță să mai picotească. Prin stufăriș se vânzoleau tot felul de făpturi – fie că erau nocturne de felul lor, fie pentru că noaptea era mai răcoare și preferau să se hrănească pe întuneric, iar în timpul zădufului din timpul zilei să zacă undeva, la umbră. Auzea doar foșnete ale păpurișului și plescăituri ale apei – suficient de puternice ca să-și închipuie că zgomotele alea erau provocate de animale mari și periculoase –, dar nu se apropie nimeni de ei.

Oricum, când soarele se ridică pe cer, Taravik oftă ușurat – măcar acum putea să vadă dacă îl amenința vreun pericol. Apoi își dădu seama că soarele ardea din ce în ce mai puternic… și-și zise că, fiind în apropierea apei, putea să-și toarne din când în când câte o căldare de apă în cap și să se răcorească. Ba chiar putea să toarne o găleată, două și peste Kostik, iar ideea îl încântă atât de mult, încât uită o clipă că pegasul era bolnav și trebuia menajat. Curierul oftă – nimic nu era perfect, ce să-i

faci! — și își făgădui să-și scoată pârleala după ce prietenul lui avea să-și revină.

Până una, alta, își dădu seama că i se făcuse foame. Căută în desagii primiți de la preoții lui Ramon și găsi lipii proaspete, brânză, legume crude și gătite, găsi și niște fructe proaspete. Se îndopă liniștit, tolănit pe iarbă și holbându-se la cei câțiva norișori ce pluteau încetișor pe deasupra lor.

— Bravo! auzi el o voce cunoscută. Egoist ca întotdeauna, numai la burta ta te gândești. Cred că n-ai dormit toată noaptea, așteptând să încep să sforăi ca să mănânci de unul singur tot ce-i mai bun și să-mi lași mie doar ce nu ți s-a părut demn de interes!

Taravik fusese atât de surprins auzind vocea aceea, că nu acordă nicio atenție vorbelor în sine – care nu se deosebiseră cu nimic de amabilitățile de care avea parte în fiecare zi –, încât se înecă cu dumicatul și începu să tușească de zor.

Când îi trecu tusea, se ridică din iarbă și se întoarse spre pegas. Acesta se chinuia să stea în picioare. Se vedea că era amețit sau amorțit, dar se străduia să revină la normal.

— Ei bravo! răcni Taravik. Credeam că o să mă bucur de liniște un timp mai îndelungat, dar am impresia că norocul meu s-a încheiat!

După care, schimbă brusc tonul și întrebă îngrijorat:

— N-ai mâncat nimic de ieri-dimineață. Plus că ai borât și ce aveai în stomac. Nu mă mir că nu te mai țin picioarele. Avem niște lipii, niște bălării din alea care-ți plac ție, un pepene…

Pegasul îl privi ciudat, apoi spuse cu o jenă cât se poate de evidentă:

— Da, aș mânca din toate… dar mai încolo… deocamdată, mi-e tare sete… nu vrei să-mi aduci niște apă?

Taravik se pregăti să-i zică vreo două, ceva de genul: ai picioare, chiar patru, dacă nu mă înșală privirea, așa că fă bine și cară-ți hoitul până pe malul apei, ca să bei până ți se apleacă… dar își dădu seama că avea să treacă ceva vreme până când prietenul lui o să aibă suficient curaj ca să se apropie de malul fluviului.

Așa că nu zise nimic, propunându-și totuși să țină minte chestia asta, pentru ironii ulterioare, luă căldarea și o umplu cu apă, apoi o așeză lângă botul pegasului. Acesta bău cu lăcomie, apoi hăpăi, la fel de lacom, mâncarea pe care i-o pregătise

Taravik. După care spuse:
— Acum sunt gata de plecare. Pune șaua pe mine și încarcă bagajele.
Taravik îl privi cu îndoială și mormăi:
— Crezi că poți să le cari? Nu sunt foarte convins că poți să te cari pe tine...
Pegasul reuși să râdă:
— Nu crezi că am oferi un spectacol ieșit din comun dacă am merge pe șosea, și tu ai căra șaua și bagajele noastre? E posibil să nu fiu în stare să te car și pe tine, că ești cam rotofei, dar cred că pot să duc celelalte lucruri.
— Păi dacă o să mergem la pas, replică foarte calm Taravik, pentru că nu-mi închipui că ești chiar atât de tâmpit încât să-ți imaginezi că o să alerg la galop alături de tine, atunci o să facem popasuri mai dese și o să ne oprim în fiecare sat în care există câte o cârciumă, să bem și noi o bere și să îmbucăm câte ceva, pentru că nu ne grăbește nimeni.
— Sigur că nu ne grăbește nimeni, răspunse pegasul. Ar fi trebuit să ajungem ieri la prânz la templul lui Ramon din Gormeh, dar nu-mi închipui că preoții sunt foarte îngrijorați din cauza noastră. Așa că o să mergem încetișor și o să ne oprim de fiecare dată când o să obosesc. După câte am văzut, mai avem mâncare, apă o să găsim, pentru că suntem în apropierea fluviului... sigur, ar fi de preferat să poposim în apropierea cârciumilor, să contribuim și noi, măcar simbolic, la prosperitatea țării Hatti, că țin minte că te văitai că ți-e punga goală...
Așa că Taravik strânse bagajele, le încărcă pe pegas, îl luă pe Kostik de căpăstru și îl conduse spre drumul pe care îl părăsiseră cu o zi în urmă.
Șoseaua era pustie, nu se vedea niciun călător și mai ales nici urmă de soldați, fie ei latgani sau de cine știe ce alt fel.
Cei doi porniră la drum cu entuziasm: Taravik gândind cu jind la berea proaspătă și gustoasă care-l aștepta, Kostik dorindu-și din suflet să se îndepărteze cât mai mult de locurile în care fusese atacat de arcași mânați de intenții ucigașe și de un crocodil mânat de intenții și mai ucigașe.
Pe măsură ce mergeau prin căldura din ce în ce mai mare, entuziasmul lor se reducea tot mai mult. Mergeau în tăcere, iar tăcerea începu curând să devină deranjantă. Taravik fusese

convins că pegasul avea să-și țină gura în timpul drumului și că o să poată, în sfârșit, să spună tot ce i-ar fi trecut prin minte, fără să-l contrazică nimeni. Însă, înainte să apuce să găsească un subiect de discuție (adică de monolog), începu să gâfâie, pentru că se dezobișnuise să meargă la drum lung pe propriile-i picioare. Kostik, care nu putea să respire în voie dacă nu vorbea și nu putea să vorbească în voie dacă nu alerga, începu și el să gâfâie…

Așa că deciseră, de comun acord, să se oprească, pentru a-și trage un pic sufletul.

Rămaseră în mijlocul drumului, respirând cu greutate. După un timp, când se mai potoliră, Kostik spuse, plin de uimire:

— Nu m-am mirat niciodată când ai spus vreo prostie, pentru că din partea ta mă aștept la orice – chiar și la lucruri înțelepte. Însă ce mă surprinde cu adevărat în toată povestea asta este că eu însumi am fost în stare de-o asemenea tâmpenie.

— La care dintre ele te referi? întrebă cu sinceritate Taravik.

— La faptul că am fost de acord să merg încetișor și fără să scot nicio vorbă. Nu mi-am închipuit că poate să fie ceva atât de obositor și de chinuitor. Să fii silit să te gândești tot timpul la problemele tale, să nu ai nimic care să-ți abată atenția de la ele…

Taravik fu tentat să-i aducă aminte pegasului că el însuși în persoană fusese cel dornic să părăsească degrabă locul care-i amintea că fusese gata să-și dea duhul și că el, Taravik, fusese de părere să mai zăbovească, dar își dădu seama la timp că și el abia așteptase să se pună în mișcare, imaginându-și că aveau să ajungă de îndată la o cârciumă plină de băutură și de veselie… În plus, glasul lui Kostik ascundea prea puțin o tristețe, o îngrijorare pe care n-o mai întâlnise la prietenul său, așa că renunță să-l mai tachineze și întrebă, dornic să-i fie de ajutor:

— Și ce propui să facem? Cum crezi că ar fi mai bine?

— Nu mi-am revenit încă suficient de mult ca să te car și pe tine. Am nevoie de odihnă. Ar trebui să căutăm un loc mai ferit, unde să ne adăpostim de soare. Știi, remarcă surprins pegasul, atunci când goneam din răsputeri prin deșert, nu simțeam arsura soarelui! Poate că, din cauza vitezei, mă răcoream într-un fel, pentru că nu mă deranja căldura. Dar acum, când mergeam încetișor, și în jur era o liniște de-ți pocneau timpanele, iar tu nu scoteai o vorbă, de parcă ai fi amuțit subit,

mi-am dat seama că dogoarea mă toropea și mă împiedica nu numai să respir, ci și să gândesc…

Taravik simțea cam același lucru. Îl dureau picioarele, se plictisise să tacă, i se făcuse sete și, dacă se gândea bine, nu l-ar fi supărat dacă ar fi îmbucat ceva…

Aruncă o privire în stânga lor, spre fluviu, să găsească o cale de a se apropia de apă, căci unde este apă este și umbră, își spuse el, iar, dacă pegasul spusese că vrea să se ferească de soare, păi lucrul ăsta era valabil și pentru el. Văzu o cărare și-i atrase atenția lui Kostik:

— Ce zici, o luăm pe acolo, să căutăm un loc umbrit și răcoros?

— Cu condiția să nu fie prea aproape de apă sau să fie undeva unde nu pot să ajungă crocodilii, mormăi pegasul și se puse în mișcare.

Nu merseră prea mult și ajunseră la marginea unui sat. Un sat destul de mare, care, după toate probabilitățile, avea și cârciumă…

Cei doi se opriră lângă un grup de copaci. Pegasul se trânti la umbra lor și refuză să meargă mai departe, declarând că lui îi convenea locul ăla și nu avea de gând să plece de acolo până când nu ar fi fost în stare să gonească la galop până la templul din Gormeh al lui Ramon.

— Se vede că ai călătorit numai prin pustietăți, se burzului Taravik. Pomii ăștia aparțin cuiva, deci nu putem să ne facem tabăra sub ei fără să avem acordul proprietarului.

Kostik se strâmbă la el, ca și cum ar fi spus „Nu-mi pasă nici de proprietar, nici de acordul lui”, așa că Taravik oftă și propuse:

— Tu stai aici, odihnește-te și răcorește-te, iar eu o să mă duc în sat, să aflu cui trebuie să cer aprobarea să ne odihni în locșorul ăsta. Să fii cuminte și să nu încerci să-ți găsești vreo distracție până n-o să mă întorc, ca să fiu gata să te salvez, dacă o să fie nevoie.

Pegasul se mulțumi să se tolănească pe iarbă, fără să-i răspundă, iar Taravik se îndreptă spre clădirile cele mai apropiate.

Curierul zăbovi destul de mult, pentru că pegasul, care-și găsise o poziție comodă și odihnitoare, adormi și sforăi nestânjenit, iar când se trezi, odihnit și înfometat, Taravik

tocmai se înapoia. Era roșu în obraji, zâmbea cu gura până la urechi și ducea în brațe două urcioare zdravene și un coș de nuiele. Când ajunse mai aproape, Kostik își dădu seama că duhnea a bere.

— Te-ai trezit, prietenul meu drag? întrebă el, cu bucuria celui care întâlnește pe cineva pe care nu l-a mai văzut de multă vreme, apoi puse urcioarele și coșul pe iarbă.

— Te pomenești că ți-a fost dor de mine! exclamă tăios Kostik.

— Bineînțeles! se grăbi să-l asigure Taravik. Abia așteptam să te revăd. Vino să te pup!

— Dacă abia așteptai să mă revezi, se burzului pegasul, spune-mi și mie unde ai întârziat până acum?

— Mai întâi, l-am căutat pe proprietarul terenului pe care cresc copacii. A durat ceva timp până l-am găsit, iar după ce l-am găsit am fost nevoit să-l conving că poate să ne lase să ne facem tabăra sub pomii lui și să-l asigur că n-o să-i aducem nicio pagubă…

— Și n-ai avut la dispoziție decât cârciuma, ca să-l lămurești cum se cuvine, remarcă sarcastic Kostik.

— Deștept mai ești, măi Kostik! exclamă foarte sincer Taravik. Mă uimești, ca întotdeauna! M-am întrebat mereu cum de reușești atât de bine să-ți dai seama de tot ce fac… Poate pentru că suntem prieteni de atâta vreme și ai ajuns să mă cunoști foarte bine…

— Nici nu știi câtă dreptate ai, oftă Kostik.

— A fost nevoie să-l sensibilizez puțin, spuse Taravik făcând pe modestul. Dar știi cum sunt eu, convingător…

— Da, știu, oftă Kostik, dându-și ochii peste cap.

— Oricum, nu vreau să mă laud, dar am obținut tot ce-am vrut, așa că poți să te culci la loc și să dormi cât crezi că ai nevoie. Însă, înainte de asta, ar trebui să mănânci ceva, dacă, bineînțeles, ți-a trecut greața. Ți-am adus niște bălării… niște frunze care ți-au plăcut, că te-am văzut mâncându-le cu poftă…

— Păi dacă le-am mâncat, cum mi le-ai adus? se prefăcu mirat pegasul.

— Nu fi măgar! Știi ce-am vrut să spun.

Și, fără să mai piardă timpul, luă coșul, scoase din el o strachină mare, din lut, și o așeză lângă cele două urcioare, apoi puse coșul în fața lui Kostik.

Pegasul se uită, curios, în coș și văzu că Taravik nu se lăudase: îi adusese frunzele late și cărnoase ale unei legume hattiene, din care mâncase (și îi plăcuse tare mult) la ospățul oferit de preoții din templul lui Ramon din Taroh. Începu să ronțăie foile gustoase și-și dădu seama că i se făcuse foame. Așa că se hrăni sârguincios, în timp ce Taravik îl privea încântat.

După un timp, curierul se apucă să-i povestească ce văzuse în sat, cum umblau îmbrăcați localnicii, și tot felul de alte amănunte lipsite de interes, dar tocmai bune de istorisit în timpul mesei, pentru că nu aveau cum să-ți strice pofta de mâncare.

Apoi, ca și cum și-ar fi adus aminte din întâmplare, zise:

— Hai să te distrez. Am auzit în cârciuma aia prăpădită un cântecel care mi-a plăcut. Așa că l-am ascultat cu atenție și sper că l-am ținut minte.

Kostik se pregătea să-i spună că știa și el o grămadă de cântece de pahar, în diferite limbi și dialecte, și, dacă voia neapărat, putea să-i țină un concert până a doua zi, spre seară, fără să facă pauză între melodii și fără să-i cânte vreuna de două ori. Dar o anumită licărire din ochii lui Taravik îl făcu să-l bănuiască pe prietenul său de vreun interes ascuns, pe care nu reuși să-l identifice, ca urmare decise să suporte cu stoicism cântecul abia auzit de Taravik (sau, după cum presupunea el, vreunul pe care îl știa de multă vreme și pe care urma să i-l prezinte ca fiind proaspăt aflat, de parcă el ar fi putut să creadă că Taravik, care, după cum știa o mare parte a lumii civilizate, era cam greu de cap și învăța cu mare dificultate lucruri noi, ținuse minte un cântec auzit din întâmplare, în timp ce discuta afaceri cu cineva).

Dădu deci din cap, resemnat, iar Taravik se umflă în pene, trase aer în piept și începu să lălăie, tângâitor:

Ești proastă ca o noapte neagră,
Știe asta o lume întreagă
Ești cretină cu adevărat
Și ai un creier de rahat

Apoi Taravik schimbă ritmul, care deveni săltăreți în timpul refrenului:

Tâmpita mea, te iubesc de nu mai pot
Și-o să-ți dau un pumn în bot!
Și ca semn că te iubesc
O să te cotonogesc!

Și o ținu tot așa, cale de vreo șapte strofe.

— Ei da, frumos cântec! comentă ironic Kostik. Ăsta da cântec de dragoste! Câtă sinceritate! Câtă profunzime a sentimentelor!

— Nu-i așa? întrebă încântat de sine Taravik. Mă bucur că ți-a plăcut și ție.

— Sunt convins că o să-i placă foarte mult și jupânesei Mariela, spuse pe un ton inocent pegasul.

— Crezi? se minună Taravik, apoi se gândi o clipă și spuse cu fermitate. Nu, n-o să-i cânt chestia asta. Marieța e o fată tare bună, dar nu prea are simțul umorului și s-ar putea să creadă că-i spun că-i tâmpită.

— Ai putea să încerci, să vezi cum reacționează. Și, dacă o să se supere, o să-i spui că ai glumit…

— O să mă mai gândesc, răspunse Taravik, diplomat. Te-ai săturat? Mâncarea a fost bună? A fost suficientă? Nu ți-e sete? N-ai vrea să bei ceva?

— Da, răspunse calm Kostik.

— N-am înțeles, mormăi Taravik. Vrei să fii ceva mai explicit?

Pegasul oftă, își dădu ochii peste cap și-i explică:

— Da, m-am săturat, mâncarea a fost bună, a fost suficientă, mi-e sete, aș vrea să beau ceva.

— Minunat! exclamă Taravik. Hai să bem!

Luă strachina cea mare, pe care o lăsase lângă urcioare, o așeză în fața lui Kostik și turnă în ea o parte din conținutul unui recipient. După cum se așteptase pegasul, vasul era plin cu bere. Nu prea avea chef de alcool, dar i se făcuse sete, așa că-și băgă botul în strachină și bău cu poftă. Ciudat, dar berea aia chiar era gustoasă! Pegasul oftă și mai trase o dușcă. Ca prin minune, strachina se goli numai din două înghițituri, așa că se pregăti să-l întrebe pe Taravik dacă își bătea joc de el și voia să păstreze berea doar pentru el, însă nu mai apucă, pentru că prietenul lui se grăbi să-i umple vasul din nou.

Kostik sorbi din nou, apoi își zise că nu-l grăbea nimeni, se părea că aveau bere din belșug… și, dacă urma să se termine, avea să-l trimită pe Taravik să mai cumpere, că găsea el de

unde, din cârciumă sau de la vreun sătean mai avut…

Berea aia hattiană era mai tare decât berea din Terimeea – parcă și Taravik spusese ceva asemănător. I se urcase la cap sau era el foarte obosit din cauza drumului… Îl cuprinsese un soi de amețeală și un fel de toropeală, i se înmuiaseră genunchii – asta era cu siguranță din cauza felului în care călătorise – și-și jură să nu mai facă niciodată o asemenea prostie, nu numai că se lăsase în voia gândurilor, de-l cuprinsese disperarea, dar acum îl lăsau și picioarele! apoi simți nevoia să se întindă pe iarbă.

Se tolăni pe covorul moale, având grijă să rămână cu botul în apropierea strachinei cu bere. Și, dacă tot simțea mirosul băuturii, mai trase o dușcă.

Berea părea că-i din ce în ce mai bună, iar botul i se îndrepta, fără să-și dea seama, către vasul pe care prietenul lui se grăbi să i-l umple din nou.

Apoi Taravik își turnă și lui, într-o ulcică de lut ars, și spuse, cu un entuziasm de bețivan, care, surpriză!, de data asta nu-l mai deranjă pe pegas:

— Hai să bem, prietene! Să bem și să fim fericiți!

Și-și ciocni ulcica de strachina lui Kostik, care replică imediat (în ciuda faptului că limba începuse să i se miște ceva mai greu ca de obicei, poate din cauza căldurii…):

— Să bem și să fim fericiți!

— Să trăim și să ne veselim! adăugă Taravik, apoi sorbi din stacana lui, iar Kostik se grăbi să-l imite, cufundându-și botul în strachină.

Curierul își șterse apoi spuma de pe mustăți, oftă satisfăcut și se tolăni și el pe iarbă, lângă prietenul său, având grijă ca băutura să-i rămână la îndemână. După care își ciocni din nou ulcica de vasul pegasului, răcnind cu veselie:

— Să bem! Pentru că azi trăim și ne veselim, iar mâine cine știe ce-o să pățim! Să bem, că numai cu atât te alegi din viață! Doar cu ce-ai mâncat și ce-ai băut, că pe astea nu ți le poate lua nimeni! Averile și sănătatea sunt pieritoare, azi le ai, mâine nu le mai ai și, chiar dacă îți păstrezi bogățiile, nu poți să le iei cu tine pe cealaltă lume! Hai să bem și să ne veselim, cât mai trăim!

Și goli stacana, iar pegasul se grăbi să-l imite, cufundându-și botul în lichid și sorbind de zor.

În timp ce Taravik umplea din nou ulcica și strachina, Kostik se lăsă în voia sentimentalismului și a filosofelii, care îl copleșiseră subit. Îi trecu prin minte că ăsta putea fi efectul băuturii, dar nu se îmbătase niciodată, deci nu știa din proprie experiență dacă alcoolul avea asemenea urmări sau era doar un zvon neîntemeiat. Începu prin a-și spune că-l mai auzise și în alte împrejurări pe Taravik debitând asemenea inepții… ei, inepții era cam mult spus, mai degrabă platitudini… dar niciodată nu i se păruse, așa cum i se părea acum, că inepțiile alea (adică platitudinile) aveau totuși înțelepciunea lor. Da, Taravik se exprima simplist și grosolan, după cum era normal pentru un individ cu educația lui, dar avea un strop de dreptate. Poate chiar mai mult de un strop…

Oricum, îl mânca limba, din cauză că tăcuse toată ziua. Așa că nu mai pierdu vremea de pomană:

— Nimeni nu știe ce poate sau ce nu poate să ia omul cu el în lumea de apoi. Pentru că, dragă Taravik, există o mulțime de păreri despre lumea aceea. Unii spun că nici nu există o asemenea lume, că existența omului încetează odată cu moartea trupului, alții spun că, dimpotrivă, adevărata sa existență începe abia după ce scapă de învelișul muritor al trupului… dar că, indiferent ce ne așteaptă dincolo, nu există cale de întoarcere… Oricum, sunt multe opinii, unele demonstrate, unele rămase în faza de simple teorii, așa că părerea ta mi se pare cea mai sănătoasă: să ne bucurăm cât mai putem, pentru că s-ar putea să nu mai avem altă ocazie… Deci, dragă prietene, hai să bem!

Și Kostik își băgă din nou botul în strachină, decis să respecte propriul său îndemn, fără să mai verifice dacă Taravik îi ținea sau nu isonul.

Scoase botul din vas, sughiță, clipi de câteva ori, încercând să înlăture voalul ce părea că i se întinsese în fața ochilor, și-și continuă (ceva mai ostenit ca mai înainte) expunerea:

— Având în vedere că nimeni nu știe ce ne așteaptă… trebe… trebe… trebuie să ne așteptăm la orișe. Nu-i așa? Căci, adăugă el cu voce sumbră, ți se poate întâmpla orișe. Orișe! gemu el, îndurerat. Adică merji lișniștit pe ulișă și-și cade un ghiveci cu flori în cap. Și s-a ziș cu tine!

— Măi Kostik, spuse mustrător Taravik (care, evident, ținea mult mai bine la băutură, având în vedere că se antrena de ani

de zile), ești băiat deștept, cum poți să spui asemenea prostii? Ție poate să-ți cadă în cap nu numai un ghiveci cu flori, ci chiar o casă întreagă, că n-o să pățești nimic. Pielea ta nu poate fi găurită, adică nici ce-i sub ea nu poate fi vătămat. Adică, din câte știe toată lumea, un pegas e, practic, nemuritor. Moare doar de bătrânețe, numai că nimeni nu știe dacă asta se întâmplă atunci când împlinește o mie de ani sau când ajunge la vârsta de zece mii de ani…

— Așșșa credeam și eu, oftă pegasul și începu să plângă. Numai că cronco… corcodrilul ăla mi-a arătat că mă înjel… Adică pot să mor fără să-mi înfigă clonții în cale… în carne. Taravik, dragule, poci să mor orișcând, poa’ să mă ușidă un nenoroșit dee corcodril… o să mor…

— Păi toți o să murim, mai devreme sau mai târziu, încercă să-l consoleze prietenul său. Până atunci, hai să bem, că văd că nu ești dispus să te veselești.

Și Taravik umplu din nou recipientele, le ciocni și-și dădu ulcica peste cap. Kostik se grăbi să-și vâre botul în strachină, sorbi din greu, apoi începu din nou să lăcrimeze.

— Niciodată nu mi-a fost frică, mormăi el, devenind subit lucid. Știam că nu pot să pățesc nimic. Și descopăr pe neașteptate că trebuie să fiu foarte atent ce fac, să mă păzesc fără încetare…

— Ca oricare altă făptură, îl aduse Taravik cu picioarele pe pământ. Închipuie-ți că și eu sunt în aceeași situație. Iar eu nu beneficiez nici de o piele ce nu poate fi găurită, nici de memoria și de cunoștințele tale. Deci sunt mai neajutorat decât tine. Și, în ciuda acestui lucru, am supraviețuit până acum și am de gând să supraviețuiesc și în continuare.

— Da, mormăi Kostik, așa e. Însă până la urmă o să mori…

Taravik nu se grăbi să-l contrazică. Se mulțumi să-i umple strachina. Băură un timp în tăcere, iar pegasul devenea tot mai sentimental.

— Dargul meu Tar… tavik… te iubeje! Ești un scump! Te admir. Cum poți să trăiejdi știind că o să mori? Asta nu-i viață. Șigur, acuș înșeleg de ce bei de știnji: ca să uiși că poți să-ți dai duhul orișcând… De aia o să beau și eu. Ca să uit… Vino să te pup!

Și se pupară, și băură, dădură gata primul urcior, trecură la al doilea, iar spre seară reușiră să-l dea gata și pe acela…

Conversația se transformase de multă vreme într-un monolog incoerent al lui Kostik, pe care Taravik îl acompania, din când în când, cu un mormăit aprobator, menit să-i demonstreze pegasului că prietenul său îl asculta cu atenție. Rolul curierului era, îndeosebi, acela de a-i umple strachina lui Kostik cu băutură. Dacă pegasul ar fi putut să urmărească ce făcea prietenul său, ar fi observat că acesta băuse foarte puțin, în ciuda îndemnurilor sale neîncetate „hai să bem”.

Se părea că principala preocupare a lui Taravik fusese cea de a-și îmbăta partenerul. Însă pegasul nu bănuise nimic, pentru că așa ceva nu se mai întâmplase niciodată, în îndelungata lor colaborare.

În cele din urmă, Kostik căzu lat și începu să sforăie, de parcă ar fi tăiat lemne cu ferăstrăul. Taravik oftă ușurat, recunoscu în sinea sa că pegasul rezistase la băutură mult mai mult decât se așteptase, se uită la soarele care își începuse pogorârea către orizont și își făcu un culcuș sub un copac apropiat, apoi începu și el să horcăie.

Se mai trezi de câteva ori – o dată în timpul serii și de vreo două ori în timpul nopții –, trase cu urechea și, după ce auzi sforăitul obișnuit al pegasului, se culcă la loc.

Când razele dimineții îl gâdilară la nas, Kostik strănută, deschise ochii și încercă să se ridice în picioare. Se culcă imediat înapoi, gemând din rărunchi.

Taravik stătea rezemat de un copac și se îndopa cu lipii calde, brânză și ouă fierte. Mirosul de ouă îi produse o greață cumplită lui Kostik, care începu să vomite. Adică încercă să vomite, pentru că în stomac nu era mare lucru, având în vedere că nu mâncare prea mult în ziua precedentă, deși băuse zdravăn.

Prietenul lui lăsă mâncarea și veni să-l ajute. Adusese, nu se știe când și de unde, o căldare cu apă proaspătă și rece, și-l ajută pe pegas să-și clătească gura, ca să scape de gustul înfiorător al vomei. Acesta, după ce se spălă, sorbi îndelung din lichidul răcoritor.

— Mi-e rău, gemu Kostik. Mi-e rău, mă doare capul și am picioarele din bumbac, nu pot să mă ridic de pe iarbă. O să mor… Băutura aia a fost otrăvită, șopti el.

— Nici vorbă, îl asigură Taravik. Însă dă-mi voie să-ți destăinui un secret, pe care se pare că nu-l știi, cât ești tu de deștept: nu există nimic mai cumplit decât mahmureala de după o beție cu

bere. Știu că tu nu ești băutor de vin, dar te asigur că nu te-ai fi simțit atât de groaznic dacă te-ai fi îmbătat cu zeamă de struguri. Dacă am fi fost în altă țară – chiar în amărâta aia de Calmeea –, fii convins că aș fi avut grijă să nu bei bere. Dar aici n-am avut de ales…

— Mi-e tare rău, se văită pegasul. Mai dă-mi niște apă, că mă ard măruntaiele. Trebuie să dorm, dar cum închid ochii, mi se face iarăși greață…

Taravik rânji din nou:

— Se pare că astăzi e o zi aparte: ziua în care îți destăinui secrete pe care ai fi putut să le știi, dacă m-ai fi însoțit prin cârciumi. Iată un nou secret: ai auzit vreodată expresia „cui pe cui se scoate”?

— Mi se pare o aiureală, din punct de vedere logic și semantic, bombăni Kostik, ceea ce nu mă miră din partea ta. Ce vrea să însemne tâmpenia asta?

— Că tâmplarii folosesc uneori un cui, ca să scoată alt cui înfipt dintr-o scândură.

— Atunci de ce n-ai spus „un cui se scoate dintr-o scândură cu ajutorul altui cui”? Ar fi fost o exprimare corectă și aș fi priceput și eu ce vrei să spui. Bine, și ce-i cu cuiele astea? Ce legătură au ele cu mahmureala mea?

— Păi trebuie să bei niște bere, ca să te simți mai bine și să plecăm de aici…

— Nu! strigă îngrozit Kostik. Nici gând! Vrei să mă omori cu adevărat? N-o să mai beau bere toată viața mea! Nu mai îmi trebuie băutură! Iar tu, dacă vrei să-ți pui capăt zilelor, n-ai decât să bei de unul singur! Pe mine să mă lași în pace!

— Dragul meu, sigur că o să te las în pace. O să plec de îndată către Gormeh, că am pierdut deja o grămadă de timp și risc să nu-mi mai duc misiunea până la capăt. Sunt convins că aș fi avut mai mulți sorți de izbândă dacă mi-ai fi rămas alături… dar, dacă voia ta e să te las în pace, o să te las.

— Și o să-ți cari singur șaua și lucrurile? se strădui Kostik să fie ironic.

— De ce să le car singur? se miră Taravik. În sat sunt destui măgari. O să cumpăr unul ca să mi le poarte până în Gormeh sau, în cazul cel mai rău, o să închiriez unul și o să cumpăr acolo un catâr sau un dromader – depinde ce-i mai bun și mai ieftin.

— Și cu mine ce-o să faci? întrebă pegasul, care începuse să

se întrebe dacă Taravik vorbea serios și intenționa să-l părăsească acolo, să-l mănânce crocodilii…

— Cum ce-o să fac? O să te las în pace, că n-o să te silesc să bei o strachină cu bere, ca să-ți treacă mahmureala și să putem pleca să ne vedem de treburile noastre…

Pe Kostik îl durea capul, îl ardea stomacul, îl obosea teribil să gândească, nu avea niciun chef să se certe cu Taravik, își dorea doar să fie lăsat în pace și să-i treacă senzația aia înfiorătoare de slăbiciune, greață și neputință. Își propuse să fie mai concesiv – poate așa individul ăla pe care îl crezuse prieten nu avea să-l mai tortureze și avea să-i permită să se ghemuiască într-un colț și să doarmă, ca să uite de toate – și întrebă:

— Dacă o să beau berea aia, îmi făgăduiești că o să taci din gură, măcar câteva minute? Că mă doare capul când te aud și mă tem că, de mai scoți o singură vorbă, o să încep să urlu!

Spre uimirea lui, Taravik se mulțumi să zâmbească ciudat și tăcu. Turnă în tăcere berea în strachină și-i așeză vasul în față, apoi se dădu înapoi și se așeză lângă copacul unde stătuse atunci când se trezise Kostik din somn.

Pegasul simți mirosul de bere, îi veni să vomite și, în același timp, i se făcu poftă de băutură. Așa începe viciul, își spuse el, ești conștient că băutura îți face rău, dar îi simți lipsa, ai nevoie de ea, ești sclavul ei, degeaba știi o grămadă de lucruri înțelepte, căci acestea nu te ajută cu nimic…

Oftă și își băgă botul în strachină. Bău cu nesaț.

Spre surprinderea sa, băutura îi potoli arsura din stomac. Ba chiar, după câteva clipe, durerea din țeastă se diminuă, deveni oarecum suportabilă…

Taravik continua să-l privească, însă fără să scoată niciun cuvânt.

Fără să-l întrebe nimic, dar cu o siguranță în gesturi ce demonstra că știa ce face (și că era convins de justețea a ceea ce făcea) se ridică de la locul lui, luă din spatele copacului un coșuleț împletit din trestie, plin cu frunze proaspete de salată, și i-l puse în față.

Totul fără să spună nimic.

Kostik ar fi vrut să-i spună că îi făcuse pe plac suficient, gata, era de ajuns, îi spusese că nu-i arde de mâncare, să-și ia salatele și să și le pună în cap (sau să și le vâre oriunde, undeva unde îi plăcea lui)… dar nu spuse nimic.

În primul rând, pentru că mirosul de frunze proaspete, abia culese, care nu se veștejiseră niciun pic, amestecat cu o ușoară nuanță de iuțeală, care sugera că foile acelea verzi erau deosebit de gustoase, îl făcură să-și dea seama că, la greața lui, niște frunze picante ar fi prins tocmai bine.

În al doilea rând, pentru că îi era foame, și era normal să-i fie foame, nu mâncase nimic de o zi întreagă...

Și în al treilea rând... ei bine, Kostik uită care era acel al treilea rând, pentru că, fără să-și dea seama, prinsese în dinți o frunză mare și cărnoasă. O sfărâmă simțindu-i seva hrănitoare scurgându-i-se în gură... o mestecă, o înghiți și, până să se dumirească pe deplin ce făcea, hăpăi tot conținutul coșului.

Taravik rânji cu gura până la urechi, se duse din nou în spatele copacului și se întoarse cu un săculeț cu boabe de orz, pe care îl goli în coș. Pegasul hăpăi fericit și grăunțele, apoi oftă satisfăcut:

— Eh, acum parcă merită să trăiești...

Curierul rânji din nou și aduse lângă botul tovarășului său găleata din care îi dăduse să bea atunci când se trezise. Apa era încă rece și la fel de plăcută. Kostik bău pe săturate, după care se ridică în picioare.

Nu se miră deloc când descoperi că picioarele nu-i mai erau din bumbac, că îl țineau ca de obicei și, tot ca de obicei, erau gata să-l ducă unde voia. Mai mult, și durerea de cap îl părăsise, iar în schimbul ei reapăruse cheful de alergat prin pustietăți.

— Da, mormăi el. Cui pe cui se scoate... Hai să ne facem bagajele și să plecăm, că am zăbovit cam mult pe-aici...

Bineînțeles că nu plecară imediat, pentru că Taravik trebuia să înapoieze coșul și găleata și să-l anunțe pe proprietar că terenul său era din nou liber de intruși, dar asta dură prea puțin și întârzierea nu reuși să-i strice cheful de drumeție lui Kostik.

Ajunseră cât ai clipi la drumul mare – care era și de data asta pustiu, iar Kostik își spuse că nu era de mirare că nu mai mergea nimeni pe el, dacă soldații ăia nebuni trăseseră cu arcurile sau cu praștiile și după alți călători pașnici...

Și, dacă tot nu-i deranja nimeni, Kostik începu să povestească tot ce-i trecea prin cap, iar Taravik se mulțumea să-l asculte, încântat că prietenul său își revenise.

— Chestia asta cu „cui pe cui se scoate” n-am mai auzit-o până acum, îi mărturisi pegasul lui Taravik, dar am întâlnit mai

multe rețete împotriva mahmurelii. În general, acestea sunt alcătuite din ardei iute sau piper, tot felul de sucuri de plante (de obicei proaspăt stoarse, nu fermentate), ouă crude, boabe măcinate de muștar și alte chestii iuți și picante, menite să-ți jupoaie mucoasa stomacală și să te facă să ai de ales între mahmureală și o moarte cruntă și extrem de dureroasă.

— Da, îi replică Taravik, cu o indiferență care-l scoase din minți pe Kostik. Știu și eu o grămadă. Cele mai bune rețete de felul ăsta le afli prin cârciumi, pentru că orice client al acestora a experimentat câteva pe pielea lui, adică, spre deosebire de tine, vorbește din proprie experiență de viață.

— Ce vrei să spui? mârâi Kostik agresiv, de parcă ar fi fost un câine ce-și apăra osul.

— Că tu vorbești despre lucruri pe care le știi din auzite, nu trăite de tine. Ori, după cum mi-au spus chiar tu, în mai multe împrejurări…

— Ideea de rangul întâi, cea pură, este cea care a trecut cuiva prin minte. Cea de rangul doi e cea pe care ți-a spus-o cel care a avut-o (care o redă atât cât poate), iar cea de rangul trei e cea pe care ai auzit-o de la cineva care a auzit-o… Da, înțeleg ce vrei să spui. Bine, n-o să-i mai vorbesc despre rețetele de combatere a mahmurelii cuiva care a demonstrat practic că se pricepe atât de bine la asemenea rețete. Vreau însă să-ți povestesc despre teoria lui Ahenamajid despre mahmureală. Acesta clasifica mahmurelile după felul băuturii care a provocat-o…

— Orice bețiv știe că mahmureala provocată de bere se manifestă și se tratează altfel decât cea produsă de vin, îl întrerupse pe un ton superior Taravik.

— Știam că știi, că mi-ai mai spus chestia asta, îl puse la punct Kostik, fără pic de milă (și fără urmă de respect sau de recunoștință). Problema e că Ahenamajid a descoperit că mahmureala e influențată și de starea de spirit care a provocat beția.

— Ei, acum ai spus ceva foarte interesant! exclamă Taravik. Poți să fii ceva mai… cum să spun…

— Mai explicit, îl ajută pegasul. Cu deosebită plăcere. Să începem prin a stabili, în mare, bineînțeles, cauzele pentru care se îmbată oamenii.

— Și pegașii, îl completă, ironic, Taravik.

— Pentru asta, trebuie să discutăm mai întâi despre fericire…

— Nu o luăm cam prea pe ocolite? întrebă Taravik.

Vocea lui îi păru pegasului foarte ciudată: curierul părea mai interesat de spusele lui decât era de obicei și, în același timp, vag amuzat. Ca și cum discursul lui Kostik se desfășura conform unui plan previzibil… Ce face mahmureala din pegas! își spuse Kostik, decis să nu se lase mânat prin coclauri de asemenea gânduri nebunești. Ca urmare, ignoră spusele lui Taravik, în ciuda faptului că simțise nevoia să-i dea o replică memorabilă, și-și continuă ideea:

— Deși părerea multor filosofi este că omul a fost înzestrat de creatorul său cu un strop de divinitate, opinia unanimă este că sus-amintitul om are o componentă animalică foarte puternică. Acest lucru ar fi datorat, după spusele celor mai mari experți în domeniu, faptului că divinitatea – sau forța sau cum vrei să-i spui – care a creat omul a folosit pentru producerea acestuia un tipar care își dovedise funcționalitatea anterior…

— Măi Kostik, știi foarte bine că sunt convins că ești foarte deștept, adică nu-i nevoie să-mi demonstrezi lucrul ăsta fără încetare…

— Zi ce vrei, dragă Taravik, nu te mai lălăi atâta!

— Bravo! Adică tu ai voie să te lălăi și s-o iei de la crearea omului și să mă zăpăcești la creier cu tot felul de vorbe pe care nu le pricepi nici tu…

— Am înțeles. Adică creatorul a făcut omul modificând puțintel un model care îi reușise. Cu alte cuvinte, omul e doar un animal mai inteligent, în rest are cam aceleași nevoi ca alte animale…

— Și care ar fi modelul ăla? întrebă Taravik bănuitor. N-o să-mi spui că-i pegasul…

— Nici vorbă, râse Kostik, cu superioritate. Păi te compari tu cu mine? Eu sunt mult mai deștept, am o memorie mult mai bună – adică eu nu uit niciodată nimic, în timp ce tu uiți de la mână până la gură – sunt aproape indestructibil și speranța mea de viață e de vreo sută de ori mai mare decât a unui om obișnuit. În plus, pegașii normali (din nefericire, nu-i cazul meu) au două aripi, deci pot să zboare, în timp ce tu poți doar să visezi la așa ceva. Nu, dragă prietene, creatorul omului nu a avut pegasul drept model.

— Eram convins, îi replică Taravik. Pentru că niciun om nu-i

atât de insolent și de arogant pe cât e cel mai amărât dintre pegași.

Kostik simți că se îneacă de furie, simți iarăși nevoia să-i dea o replică demnă de trecut în cronici... apoi își spuse că, în situația respectivă, cel mai bun răspuns era adevărul.

— Cei mai mulți înțelepți consideră că modelul pentru om a fost cel al unui animal sociabil, omnivor, căruia îi place să se bălăcească în noroi și să mănânce rahat, adică, într-un cuvânt, porcul!

— Da, bărbații e niște porci, recunoscu Taravik. Iar unele femei e scroafe, dar nu toate, unele sunt cu adevărat doamne. Ce interesant! Abia acum mă gândesc câtă înțelepciune poate să fie într-o expresie care mi se părea o vorbă goală... Adică, dacă omul e, de fapt, un porc, „când o zbura porcul” înseamnă, de fapt, „când omul o să fie în stare să zboare”, ceea ce nu înseamnă „niciodată”, ci „într-un viitor în care omul va fi mai înțelept și mai creativ”... Da, interesante lucruri îmi spui, ca de obicei, însă mintea mea – care este doar mintea îmbunătățită un pic a unui porc – așteaptă cu încredere să-mi explici cum e cu mahmureala...

— Ah, da, spuse Kostik, să nu crezi că am uitat. Acum ajungem și la mahmureală. Deci, omul fiind, de fapt, un animal, fericirea sa se bizuie pe satisfacțiile animalului din el. Înțelepții din cele mai vechi timpuri au atras atenția că satisfacțiile intelectuale sau sociale contribuie la sentimentul de împlinire personală, fără a genera însă sentimentul de deplină gratitudine față de procesul ascendent al dorinței de realizare, sentiment obținut prin împlinirea unor cerințe fundamentale elementare...

— Adică? Mai pe înțelesul meu?

— Adică, oricâte lucruri mărețe ai realiza în viață – adică dacă ai cuceri imperii sau ai compune epopei nemuritoare sau ai descoperi legi fundamentale ale naturii și toată lumea te-ar lăuda și te-ar admira – n-o să fii niciodată atât de mulțumit și de fericit cum ești atunci când îți satisfaci poftele trupești elementare, animalice.

— Ce chestie! Adică vrei să spui că oamenii se îmbată pentru că trebuie să-și satisfacă o anumită poftă trupească elementară?

— N-ai fost atent la ce ți-am spus, se supără pegasul. Dacă omul e un porc îmbunătățit, atunci poftele sale animalice sunt

cele ale unui porc. Ai văzut tu vreodată un porc beat? Ai văzut porci ducându-se la cârciumă?

— N-am văzut, rânji Taravik. E adevărat că mulți dintre cei care plecau de la cârciumă arătau ca niște porci, dar… Și mai e ceva: se spune „beat ca un porc”. Deci beția e o stare naturală a unui porc, adică porcul simte nevoia să se îmbete pentru că așa îi cere natura sa de porc…

Kostik se supără, se opri din goană și se rățoi la călărețul lui:

— Dacă o să continui să bați câmpii, dau cu tine de pământ și te las singur, aici!

— Stai un pic, exclamă uluit Taravik. Nu înțeleg ce te-a apucat. Cu ce te-am supărat?

— Mă întrerupi tot timpul și nu mă lași să duc nicio idee până la capăt!

— Păi atunci spune direct ce vrei să spui, nu te mai învârti ca un cățel ce încearcă să-și prindă singur coada! Am priceput chestia cu poftele elementare, că nu-s chiar atât de greu de cap cum încerci tu să mă convingi că sunt, dar n-am înțeles de ce beția nu-i o poftă elementară. Pentru că, mărturisesc sincer, pe mine mă apucă uneori cheful de a mă simți, cum să-ți spun… altfel decât de obicei… și senzația asta se obține ușor, după câteva ulcele cu vin… Dar scuzele mele, prietene, se pare că iar te-am întrerupt. Făgăduiesc să nu mai zic nici „pâs”.

Kostik pufni disprețuitor – ca și cum ar fi zis „m-aș mira să taci, că făgăduiești chestia asta de șaptezeci de ori pe zi și nu-ți ții deloc făgăduiala” – și se puse în mișcare. Peste un minut galopa din răsputeri, vântul îi șuiera prin coamă, iar gâtul i se usca din cauza nefolosirii, adică erau îndeplinite toate condițiile pentru ca pegasul să-și reia discursul.

Și, bineînțeles, îl reluă.

— Așa… unde rămăsesem?

— La chestia cu poftele elementare, se grăbi Taravik, plin de bunăvoință, să-i vină în ajutor. Gata, am tăcut, se grăbi să spună curierul, văzând că pegasul începuse să reducă viteza. Am priceput, a fost o întrebare retorică. Te-am mai rugat și altă dată, când pui o întrebare retorică, anunță și tu: „Atenție, urmează o întrebare retorică, nu aștept răspuns”, ca să știu ce să fac.

Kostik începu din nou să frâneze, decis să lase baltă orice discurs, dar Taravik tăcuse și se părea că de data asta

intenționa să-și respecte făgăduiala.

— Poftele elementare sunt cele animalice, naturale, pe care o făptură le-a căpătat la naștere, adică nu le-a dobândit prin educație sau obișnuință…

Taravik mârâi, părând că vrea să spună ceva, dar reuși să se stăpânească.

Pegasul rânji în sinea sa și continuă:

— Aceste pofte sunt declanșate de necesitatea de a satisface cele două nevoi principale ale oricărui animal: nevoia de a supraviețui ca individ și nevoia de a supraviețui ca specie.

— Interesant… mormăi curierul, reușind să nu mai adauge altceva.

— Pentru ca un animal să fie îndemnat să-și satisfacă aceste nevoi, fără să-și dea seama că este silit să facă asta, creatorul l-a construit astfel încât să simtă o senzație extrem de plăcută atunci când le satisface. Hai să explicităm ceva mai mult: atunci când un animal mănâncă sau se împreunează cu perechea sa, simte o plăcere foarte mare. El nu mănâncă pentru că altfel ar muri de foame, ci pentru că-i place în mod deosebit să mănânce. Așa a fost construit. Supraviețuiește deoarece creatorul său l-a făcut să-i placă în mod deosebit să facă ceea ce trebuie să facă pentru a supraviețui… Ai priceput?

Taravik icni, dar nu scoase niciun cuvânt. Pegasul rămase o clipă fără să știe ce să creadă, apoi își dădu seama și adăugă iute:

— N-a fost o întrebare retorică.

— Sigur că am priceput, se grăbi să-l asigure Taravik. Adică oamenii, care sunt niște porci mai aparte, mănâncă pentru că așa au fost făcuți, să le placă să se îngrașe ca porcii. Numai că, vezi tu, se îngrașă degeaba, pentru că pe ei nu-i taie nimeni ca să-i facă pastramă… Hai, nu te enerva. Am înțeles. Fericirea e o stare falsă, constă în satisfacerea unor necesități animalice elementare și n-are nicio legătură cu idealurile, educația și alte vorbe frumoase.

— Ți-am spus că uneori mă uimești. Da, fericirea se obține în urma mâncatului și a actului sexual.

— He, he, râse Taravik, o fi ele instincte animalice, dar ce bine e când le satisfaci… Bine. Ai făcut ce-ai făcut și ai ocolit cât ai putut să mă lămurești ce-i cu băutura și cu mahmureala.

— Mai ai răbdare doar o clipă, că ajungem imediat și la

subiectul care ne interesează. Deci anumite acțiuni – mâncatul sau sexul – pot provoca o senzație de fericire. Însă nu întotdeauna poți să obții senzația aceea. Iar omul a descoperit – spre deosebire de animale – că, în anumite împrejurări, poate imita starea de fericire și poate provoca o stare de euforie, care nu-i o fericire adevărată, dar suficient de apropiată de ea ca să merite efortul. Alcoolul provoacă o asemenea stare. Și anumite plante, din țări mai îndepărtate, care îți provoacă vise frumoase și te fac să crezi că poți să înfăptuiești orice…

— Adică, simplificând lucrurile, oamenii beau ca să obțină senzația aceea plăcută pe care ar obține-o mâncând sau făcând sex…

— Exact. Și sunt sigur că te pregăteai să mă întrebi de ce simt oamenii nevoia să fie fericiți în modsuplimentar? De ce nu le ajunge fericirea provocată de satisfacerea nevoilor animalice și încearcă să obțină o stare de euforie, adică de imitație de fericire, prin mijloace care, uneori, le afectează sănătatea? Tu de ce bei?

— De obicei beau pentru că sunt un om vesel și-mi place să fiu înconjurat de oameni veseli…

— Adică pentru că, deși ești un om fericit, ți-ai dori să fii și mai fericit.

— Da. Alteori – ceva mai rar – beau la supărare. Atunci când am un necaz și vreau să uit de el.

— Deci când ești nefericit, pentru că ți-ai dori să uiți că ești nefericit și să crezi că totuși ești fericit.

— Da, cam astea sunt motivele pentru care beau oamenii: ca să se simtă fericiți și ca să uite că au motive de nefericire.

— Exact așa spunea și Ahenamajid.

— Mă bucur. Asta înseamnă că eu, cu mintea mea cea proastă, am ajuns la aceeași concluzie ca și un mare filosof. Ceea ce înseamnă sau că mintea mea nu-i chiar atât de proastă sau că filosoful tău nu-i chiar atât de deștept…

În mod surprinzător, Kostik nu găsi pentru moment nicio replică, iar Taravik profită de situație ca să întrebe, cu un ton atât de inocent încât se vedea de la mare distanță că se prefăcea:

— N-ai spus nimic despre motivele care îi fac pe pegași să se îmbete. Simt, cumva, și ființele acelea superioare omului nevoia de a fi fericite?

— Noi, pegașii, suntem mulțumiți de soarta pe care o avem și nu obișnuim să ne îmbătăm ca alte făpturi!

Tonul folosit de Kostik fusese de-o aroganță naturală, iar Taravik își spuse că prietenul său merita o mică lecție, așa că îi replică, la fel de nevinovat:

— Și ieri ce-ai făcut? Mi-ai băut berea doar ca să nu mă lași să beau de unul singur sau ca să fii sigur că n-o să simt pe deplin iluzia fericirii?

Pegasul se enervă:

— M-am îmbătat pentru că ai profitat de lipsa mea de experiență și mi-a tot turnat băutură! M-ai îmbătat în mod deliberat! Nu știu ce ai urmărit. Presupun că ai vrut să-ți bați joc de mine, să mă umilești, să te răzbuni pentru că ți-am arătat în nenumărate rânduri că sunt mai deștept decât tine!

— Dragă Kostik, știi prea bine că nu-i așa. Iar de băut ai băut pentru că ai trecut printr-o experiență... nu știu cum să-i spun, că nu știu cuvinte înțelepte, ca tine...

— O experiență traumatizantă, bombăni pegasul.

— Exact. Dacă n-ai fi vrut să te îmbeți, ai fi putut să te oprești oricând, dar tu ai continuat să bei... ai simțit nevoia să-ți descarci sufletul în fața mea – pentru că, în ciuda tuturor măgăriilor pe care mi le spui, de parcă n-ai fi pegas, ci un alt fel de animal de povară, știi foarte bine că sunt prietenul tău cel mai bun și că poți să ai încredere în mine –, iar limba ți s-a dezlegat. Îți mulțumesc pentru această dovadă de prietenie și o să încerc și în continuare să fiu demn de încrederea ta.

Curierul vorbise cu un glas grav și plin de seriozitate, într-un fel cum nu-i mai vorbise niciodată, iar pegasul simți că i se pune un nod în gât și simți nevoia să se oprească din goană. Taravik îl bătu ușor pe gât și-i spuse:

— Să nu crezi că descoperirea pe care ai făcut-o ieri e ceva unic. Orice făptură gânditoare află, la un moment dat, că e muritoare și că existența sa va înceta, mai devreme sau mai târziu. Să nu-ți închipui că eu, așa prost cum mă crezi, n-am fost cuprins de disperare atunci când mi-am dat seama că tot ce însemn eu o să dispară, că gândurile, speranțele, visurile și năzuințele mele vor fi spulberate, așa cum sunt norii spulberați de vânt. Atunci când înțelegi acest lucru, te întrebi ce rost mai are să te chinui – pentru că viața e o luptă continuă, iar dacă din strădania ta nu o să rămână nimic, atunci strădania aceea este

inutilă. Ca să te întorci la o existență normală, trebuie să uiți ceea ce tocmai ai aflat sau să accepți inevitabilul.

Pegasul se puse în mișcare, pășind rar și nesigur, ca și cum tocmai atunci, învăța să meargă, iar Taravik – acel Taravik care nu semăna nici la glas, nici ca mod de gândire cu acel Taravik pe care-l cunoștea pegasul – își continuă discursul ieșit din comun.

— E greu să uiți așa ceva, e și mai greu să-ți accepți soarta. Însă oamenii au o calitate deosebită, pe care le-au dăruit-o zeii numai lor: pot să uite. Anumite informații le dispar din memorie, ca și cum n-ar fi existat. Și asta fac oamenii mai simpli sau mai slabi: nu se mai gândesc la problemă, o ignoră, o uită. Cei înțelepți înțeleg care e cursul vieții și îl acceptă. Însă oamenii obișnuiți – care sunt majoritatea – nu-s suficient de înțelepți ca să accepte soarta omenească, dar nici atât de simpli la minte ca să nu se mai gândească la problemă. Aceasta rămâne în mintea lor și-i macină fără încetare, consumându-le puterile și încrederea în sine. Iar oamenii aceia obișnuiți luptă, străduindu-se să ascundă informația aceea cât mai adânc, iar băutura e unul dintre mijloacele de a nu te mai gândi la ceea ce nu poți să înțelegi, nici să accepți. Și, încetul cu încetul, se intră într-o anumită normalitate, dacă înțelegi ce vreau să spun… Adică activitățile cotidiene, grijile obișnuite, munca și micile bucurii nu te mai lasă să te gândești decât rareori la prostii…

Kostik nu spuse nimic, continuă să meargă, iar pasul îi deveni ceva mai iute și ceva mai sigur. Taravik îl mângâie din nou pe coamă și adăugă, după un moment de gândire:

— Pegașii sunt, în privința asta, mai ghinioniști. Ei nu pot să uite. Pot doar să înțeleagă care le este soarta și s-o accepte. Sau să-și găsească tot timpul ceva important de făcut, care să le demonstreze fără încetare că viața merită trăită. Și să se străduiască să nu mai fie mereu cei mai deștepți din lume, pentru că, uneori, prostia nu-i chiar atât de dăunătoare.

— Da, replică acid Kostik, regăsindu-și brusc glasul. Tu ești cel mai bun exemplu în privința asta!

Taravik izbucni în râs și exclamă, cu glasul său obișnuit:

— Măi Kostik, deștept mai ești! Se pare că totuși beția de ieri ți-a prins bine. O să am grijă să mai tragem câte un chiolhan împreună, dar nu prea des, pentru că bei mult, având în vedere ce burtă mare ai, așa că mi-ai toca toți banii dacă ai cădea în

patima beției…

— Zgârcit și meschin ca întotdeauna, bombăni pegasul, grăbind pasul.

În timp ce gonea pe șosea, Kostik se gândea la ciudata transformare de personalitate a prietenului său și se întreba dacă în acesta coezistau mai mult persoane diferite, cu inteligențe deosebite, sau dacă Taravik era întotdeauna același, cu suișuri și coborâșuri, dar îi fusese lui mai comod să-l considere un om simplu. Își făgădui să-l trateze cu mai multă considerație și să-i ceară sfatul ceva mai des, pentru că se părea că putea să învețe câte ceva de la el. Până una, alta, se gândi să-i povestească prietenului său ceva vesel, ca să alunge gândurile serioase în care fuseseră cufundați amândoi. Însă, înainte să apuce să-i propună ceva, descoperi că se apropiaseră de periferia unui oraș, iar din șosea se desprindea un drum ce ducea spre un templu zdravăn (unul modest, după dimensiunile hattiene).

Probabil că acela era templul lui Ramon, își spuse Kostik, însă nu apucă să-i spună și lui Taravik ce gândea, pentru că un bărbat între două vârste, îmbrăcat într-o robă galbenă de preot, ieși din umbra unei statui de pe marginea șoselei și întrebă politicos:

— Sunteți jupânii Taravik și Kostik?

Pegasul se opri, întoarse capul spre călărețul său și așteptă ca acesta să-i răspundă prelatului. Taravik se uită la individ, văzu că nu ține în mână nici arc, nici praștie, ci doar niște pânzeturi frumos împăturite, și-i răspunse cu amabilitate:

— Da, preasfinte, noi suntem numiții jupâni și ne bucurăm că numele noastre au ajuns atât de celebre, încât sunt cunoscute până și pe șoselele din țara Hatti…

Kostik pufni în râs (un râs cam nechezat, că așa râd pegașii), apoi se stăpâni, așteptând răspunsul străinului. Acesta nu întârzie:

— Dragă jupâne Taravik, coborâți repede din șa, Scoateți-vă coiful și salteaua și acoperiți-vă trupul cu mantaua asta.

Și-i întinse o mantie albastră, cu glugă, făcută dintr-o țesătură rezistentă din bumbac, în felul celor purtate de nomazii din pustiu ca să-i apere de frigul nopții și de vântul încărcat cu fire de nisip. Curierul se înfășură în ea și-și acoperi țeasta cu gluga. Arăta acum ca orice rătăcitor prin deșert, venit cu treburi în

oraș. Preotul aruncă peste șaua lui Kostik o mantie asemănătoare, astfel încât aceasta să acopere aripa pegasului – care arăta, acum, ca un cal. Un cal de rasă, dar cal. Trebuia să te uiți foarte atent la el ca să remarci micile diferențe ce deosebeau un pegas de o mârțoagă oarecare.

După ce verifică atent modul în care îi deghizase pe cei doi, prelatul mormăi satisfăcut, și le spuse:

— Urmați-mă fără să scoateți un cuvânt! O să vă explic totul când o să fiți în siguranță.

Cuvintele lui fură suficiente ca să-l facă pe Kostik să uite ironiile cu care se pregătea să-l săgeteze pe prietenul său (care arăta cu adevărat ciudat înfășurat în pânza aceea groasă și albastră). Și-l făcură pe Taravik – căruia îi țiuiau timpanele de fiecare dată când își amintea cum trăseseră soldații ăia nebuni cu praștiile în coiful lui de bronz – să grăbească pasul, dornic să ajungă cât mai iute la adăpost.

Preotul părăsi aleea largă, plină cu credincioși care se duceau spre templu cu brațele încărcate cu ofrande, și merse pe o cărăruie îngustă, pietruită, ce ocolea clădirea principală. Cei doi jupâni se luară după el, fără să scoată o vorbă, deși amândoi fierbeau de curiozitate (mai ales Kostik, că așa sunt pegașii, curioși din fire, dar nici Taravik nu s-ar fi dat în lături să pună și el câteva întrebări, mai mult sau mai puțin nevinovate...).

După ce merseră de li se urî, ajunseră în spatele templului, iar Kostik își spuse că templele alea fuseseră construite folosindu-se anumite tehnici de înșelare a văzului – pentru că, atunci când le priveai de la distanță, păreau mici și prăpădite, iar când te apucai să le ocolești descopereai că erau teribil de întinse.

Spre deosebire de celelalte temple ale lui Ramon pe care le vizitaseră, clădirea principală era dedicată doar slujbelor religioase și primirii credincioșilor. Locuințele preoților, magaziile, acareturile de toate felurile se aflau într-un grup de construcții amplasate la o oarecare distanță de templul propriu-zis, dincolo de un soi de curte pietruită, împodobită excesiv cu statui uriașe și bănci din piatră.

Gazda lor nu se opri nici în al doilea grup de clădiri, merse mai departe, pe o altă cărare pietruită, care se strecura printre niște magazii imense, și ajunse într-o a doua curte, la fel de mare ca și prima. Dincolo de aceasta se găsea un alt grup de construcții, dinspre care venea un miros vag de bălegar și de

fân uscat.

Adică, își spuse Taravik, cei care construiseră templul nu doriseră ca mirosul de la grajduri să-i supere nici pe cei veniți să aducă jertfe zeului, nici pe preoții veniți să se odihnească în chiliile lor. Foarte frumos. Dar așa obișnuiau prelații ăștia să-și găzduiască oaspeții, în grajd? Sigur, nu era nicio problemă, pentru Kostik era numai bine, iar el dormise noaptea trecută pe câmp, rezemat de un copac... adică dormitul în fân era chiar plăcut, numai că în ultimele zile fusese răsfățat de preoții lui Ramon și i se părea ciudat să fie trimis la grajd, alături de diferite animale...

Poate că, își spuse el, templele care îi găzduiseră la început, fiind construite la marginea țării, primeau rareori musafiri și preoții se străduiseră să-i facă să se simtă în largul lor pe străinii ajunși întâmplător pe meleagurile lor, în timp ce aici, unde năvala pelerinilor nu se mai sfârșea, ospitalitatea era ceva mai... să nu-i zicem zgârcită, ci chibzuită...

Preotul îi conduse într-un grajd, rămase în urma lor și privi atent în curte, să-și dea seama dacă îi văzuse cineva venind sau dacă îi urmărise cineva, apoi închise cu grijă ușa în urma lor și o zăvorî.

În afară de ei nu era nimeni în clădire. Da, își spuse Taravik, era un grajd – pentru cai, catâri sau măgari – cu iesle și grămezi de fân, lăzi cu grăunțe și stoguri de paie. Într-un colț fusese amenajat un locșor în care să se odihnească grăjdarii și să mănânce, atunci când erau siliți să rămână acolo peste noapte – probabil atunci când fătau iepele sau când vreunul dintre animale era bolnav și avea nevoie de îngrijire specială și continuă. În colțul ăla se găseau două paturi, o masă și câteva scaune.

Preotul îi conduse acolo și-i invită să se simtă în largul lor.

— Aveți mâncare și băutură din belșug, le spuse el arătându-le oalele, urcioarele și coșurile de pe masă. Eu trebuie să plec, să nu observe nimeni că lipsesc și să se întrebe pe unde umblu. O să revin atunci când veți putea părăsi templul fără să vă mai amenințe nicio primejdie.

Și, fără alte vorbe, le întoarse spatele și se îndreptă spre ușă.

— Stai un pic, preasfinte! răcni Taravik. Ce primejdie ne amenință? De ce trebuie să stăm ascunși în grajd? Că eu, dacă nu știu de ce trebuie să fac un lucru, simt așa, un soi de

mâncărime în tălpi și-mi vine să umblu fără încetare, de preferință prin spații cât mai întinse.

Preotul oftă, se întoarse și se așeză pe unul dintre scaunele de lângă masă.

— Ieri-dimineață, soldații latgani care au garnizoana în orașul nostru și care au ocupat templul lui Papih s-au întors dintr-o expediție împotriva altor soldați latgani, care au apărut acum câteva zile, în vecinătate. Nu prea pricepem noi de ce au străbătut latganii ăștia jumătate din lumea cunoscută ca să vină să se bată între ei tocmai lângă orașul nostru. Dar asta e voia zeilor, iar nouă nu ne rămâne decât să luăm lucrurile ca atare. Deci latganii s-au întors în cazarma lor și, spre seară, unii au ieșit la plimbare, ca soldații. S-au dus în cârciumi, s-au dus la femei – au făcut ce fac de obicei soldații. Bineînțeles că au pălăvrăgit între ei, au pălăvrăgit cu fetele și cu cârciumarii… suficient ca să afle tot orașul că, în timp ce se pregăteau de bătălie, prin fața oștilor au trecut un pegas și călărețul lui, un zdrahon înfășurat într-o saltea și cu un soi de găleată de bronz pe cap. Iar soldații, cu umorul lor tipic militar – pe care civilii n-o să-l aprecieze niciodată – s-au distrat de minune trăgând cu arcurile și cu praștiile în ei. Le-a plăcut atât de mult chestia asta, încât și-au făgăduit că o să repete distracția, dacă cei doi o să le pice din nou în mână. Erau însă convinși că indivizii au tras o spaimă groaznică și că s-au ascuns. Oricum, s-a răspândit zvonul că soldații au trimis patrule călare în toate părțile, să le dea de urmă. E clar că latganii ăștia nu-s în toate mințile, așa că eu zic că ar trebui să stați ascunși până se vor plictisi și vor înceta să vă caute, încheie preotul povestea. Acum pot să plec?

— Un strop de răbdare, preasfinte, îl temperă Kostik. Am înțeles ce pericol ne amenință. Dar de unde ați știut că cei doi călători eram noi? Că latganii nu aveau habar nici cum ne cheamă și nici încotro ne îndreptăm…

— Ah, spuse preotul. Asta vă îngrijora? Sigur că nu știam cine sunt cei doi indivizi căutați de soldați, nici că urmau să ceară găzduire în templul nostru. De fapt, nu eram convins că latganii îi urmăreau cu adevărat, viața m-a învățat că nu-i bine să crezi toate bârfele, dar aseară, pe când ultimii credincioși părăseau templul, a venit un călător – după aspect, un hattian din deltă – care a dorit să discute cu jupânii Taravik și Kostik. Căci, spunea el, cei doi plecaseră dis-de-dimineață din Marileh și urmau să

ajungă în templul nostru în cursul după-amiezii. Deci, dacă fuseseră găzduiți în templul nostru, voia să le vorbească, iar, dacă plecaseră mai departe, dorea să știe încotro se îndreptaseră. Întâmplător, eu răspund de primirea și găzduirea oaspeților, așa că fratele de la intrare m-a chemat să îi dau lămuriri străinului. I-am răspuns cu sufletul împăcat că nu cunosc pe nimeni care să aibă asemenea nume – nume evident străine, căci în țara Hatti lumea poartă nume omenești, nu asemenea ciudățenii…

— Mulțumim, mormăi Taravik, dar preotul era prea prins în mrejele propriei povești ca să-l audă.

— … dar, ca să fim amândoi liniștiți, l-am întrebat cum arată cei doi străini, că poate fuseseră în templu, printre alți pelerini, iar eu nu le reținusem numele, din cauza ciudățeniei lor… Omul, foarte binevoitor, i-a descris pe cei pe care îi căuta și am descoperit cu surprindere că semănau leit cu cei doi căutați de latgani!

— Asta da surpriză! exclamă Kostik, dornic să-i fie pe plac preotului (fără să știe prea bine de ce, mai mult instinctiv).

— Sincer vorbind, m-am ferit să-i spun și străinului ce descoperisem, pentru că mi-a trecut prin minte că individul putea fi un spion al latganilor sau al acelor conducători ai poliției locale care colaborau cu latganii, care venise să verifice dacă cei doi străini se ascunseseră în lăcașul nostru. M-am mulțumit să-l invit să viziteze templul, chiliile fraților și acareturile noastre, dacă nu mă crede că nu am găzduit pe nimeni care să semene cu cei doi pe care mi-i descrisese, dar străinul a părut convins de sinceritatea mea – pentru că nu mă prefăceam, chiar eram sincer –, mi-a mulțumit și a plecat. Înainte să plece, i-am făgăduit că o să-i anunț pe cei doi că i-a căutat, dacă o să apară, dar omul, în loc să-mi lase vreun mesaj sau să-mi spună cum îl cheamă, s-a făcut că nu mă aude. Așa că l-am urmărit până a părăsit zona templului, ca să fiu sigur că nu are cine știe ce intenții ascunse, și am văzut că pe șosea îl așteptau doi ciraci, care arătau și ei ca niște hattieni. Dar, spuse prelatul cu o satisfacție pe care nu se străduia s-o ascundă, mi-am dat seama că nu erau băștinași, pentru că aveau pielea obrazului mai albă decât a localnicilor și vorbeau între ei într-un dialect din Nord.

Taravik și Kostik se priviră, apoi îl priviră admirativ pe preot.

— Preasfinte, toată admirația noastră! se făcu Taravik

purtătorul lor de cuvânt.

— Nicio problemă, mă pricep la chestii din astea, rânji prelatul, am fost, pe vremuri, specialist în combaterea spionajului militar mixan, pe vremea războiului, adică în urmă cu mulți ani…

— Se pare că mulți militari hattieni au devenit preoți, după ce au fost siliți să renunțe la cariera militară, remarcă nevinovat Taravik.

— Păi nu-i mare diferență, îi explică plin de bunăvoință prelatul. În ambele situații trebuie să-ți asculți necondiționat superiorii, să faci o grămadă de operațiuni de rutină, în general plictisitoare și neplăcute… și, uneori, să fii gata să-ți riști viața pentru țară, rege și credință.

Rămaseră toți trei tăcuți un moment, apoi preotul își continuă povestea:

— După ce am aflat cele pe care vi le-am spus, m-am dus la marele preot să-l informez. Iar el a presupus că cei trei erau – după cum am presupus și eu – spioni ai latganilor, adică povestea cu urmărirea celor doi era adevărată, așa că a decis că urmează să apăreți, mai devreme sau mai târziu, deci trebuia să pună niște frați în diferite puncte strategice, să vă aștepte și să vă conducă undeva, la adăpost, fără să vă vadă nimeni. Ne dăm seama că ospitalitatea noastră nu-i cea la care vă așteptați, dar ne-am convins că latganii făcuseră cercetări în ceea ce vă privea, din moment ce vă știau numele și de unde veneați, adică e posibil să supravegheze în continuare templul, așa că nu strică să fim prudenți. Mai aveți vreo întrebare?

Văzând că oaspeții rămăseseră cu gura căscată, deci nu puteau să mai spună nimic, preotul se întoarse și plecă, după ce le ură poftă bună.

— Preotul ăsta chiar a fost specialist în contraspionaj la viața lui, spuse admirativ Taravik. Ai remarcat că nu ne-a spus niciun nume, nici al lui, nici al vreunui șef de-al său? Adică, dacă o să ne prindă dușmanii, n-o să putem să trădăm pe nimeni… Hai să mâncăm și să ne culcăm, că altceva nu avem de făcut…

— Așa crezi tu, că te gândești doar să te îndopi. Eu, în locul tău, m-aș întreba cine erau indivizii care știau cum ne cheamă, știau cum arătăm, știau de unde am plecat și știau și unde trebuia să ajungem. Pentru că, dragă Taravik, eu cred că tipii nu erau spioni ai latganilor. Și mai cred că n-au nicio legătură cu

latganii. Sunt convins – dar nu mă întreba deocamdată de ce – că pericolul ce ne amenință nu vine din partea soldaților. Pun pariu pe ce vrei că soldații ăia s-au amuzat trăgând în noi – nu te poți aștepta ca mintea lor să-și imagineze vreo distracție prea inteligentă – dar că nu le-a trecut prin mintea aia a lor proastă să ne urmărească și să ne captureze.

7

Caius Sempronius Machela stătea în cort, la umbră, ascuns privirilor, și se uita la forfota obișnuită din tabără printr-un spațiu liber minuscul, lăsat în mod deliberat lângă perdeaua ce acoperea intrarea.

Da, era un om bănuitor de felul lui. Și îi folosise că era bănuitor, altfel n-ar fi supraviețuit atâția ani în războaiele de toate felurile la care participase. Însă se întrebase, cu nu prea multă vreme în urmă, dacă mai avea rost să fie prudent, dacă mai era necesar să se păzească fără încetare. Căci se convinsese că nu putea păți nimic.

Însă ce garanție avea că invulnerabilitatea sa era totală și definitivă? N-avea nicio garanție. Știa că, deocamdată, nici lui, nici soldaților săi nu li se putea întâmpla nimic: rănile li se vindecau imediat și nu mai cunoșteau ce-i foamea, oboseala sau frica. Mai mult, chiar și cei care păreau morți – erau morți, să nu ne mai ascundem după cuvinte, cei cărora nu le mai bătea inima, cei care nu mai respirau – reveneau la viață iute, ca și cum n-ar fi pățit nimic.

Și mai știa ceva: că același miracol se întâmplase și cu Faber și legiunea sa.

Pe de o parte îl bucura că legiunea Galletta căpătase un soi de nemurire, pe de altă parte îl enerva și-l îngrijora că și soldații din legiunea Britta primiseră același cadou din partea zeilor.

Dacă ar fi dispus de asemenea puteri numai el… eventual și câțiva dintre oamenii lui de încredere, de preferat dintre cei mai puțin ambițioși și mai înceți la minte… atunci ar fi ajuns fără multă bătaie de cap stăpânul întregii lumi.

Dar așa, trebuia să-și urmărească oamenii, să descopere din timp ce intenții aveau și la ce se putea aștepta din partea lor.

Pentru că nemurirea putea să trezească ambiții în mintea celui mai lipsit de ambiții dintre oameni. Dar, în același timp, declanșa o mulțime de întrebări în aceeași minte. Deocamdată,

întrebările țineau ambițiile în frâu.

Pentru că nimeni nu îndrăznea să-și ia soarta în mâini atât timp cât nu era convins că mâinile acelea se bucurau cu adevărat de puteri supraomenești.

Vedea că oamenii săi erau mai gânditori decât de obicei. Îi vedea privindu-și tovarășii pe furiș, ca și cum i-am fi cântărit cu alte măsuri decât cele folosite până atunci. Își dădea seama că fiecare dintre ei se întreba pe cine poate să se bizuie de-acum înainte, care vor fi relațiile cu camarazii lor de arme și în ce măsură vechile prietenii și vechile loialități mai aveau vreo valoare.

Observase că unii se mulțumeau să gândească, dar că alții își verificau ideile în practică, le testau cumva, încercând să ajungă la concluzii cât mai certe.

Galerianus, medicul legiunii – care, de obicei, era năpădit de treburi, pentru că avea de îngrijit tot timpul răniți sau bolnavi, acum nu mai avea nimic de făcut și-și pierdea timpul extrăgând tot soiul de esențe din plante, măcinând minerale procurate cine știe de unde și amestecând pulberile colorate. La început, Machela crezuse că prepara leacuri, să le aibă la îndemână mai târziu, dacă va avea nevoie de ele. Tribunul îl supraveghease îndeaproape și descoperise că Galerianus presăra prafurile lui în mâncarea sau în băutura soldaților. Bineînțeles, pe furiș, fără să-l vadă nimeni (în afară de tribun). Apoi urmărea cu atenție comportarea celui care înghițise doza de substanțe.

Caius Sempronius Machela era nu numai bănuitor, ci și inteligent, așa că își dăduse iute seama ce făcea medicul: otrăvea soldați, folosind substanțe cunoscute pentru puterea lor ucigătoare. Evident, otrăvurile sale nu aveau niciun efect asupra legionarilor ce băuseră apa nemuririi. Atunci, de ce se mai ostenea? Dintr-un motiv evident: ca să verifice cât de eficientă era apa aceea și dacă nemurirea dăruită de ea era permanentă sau avea o durată limitată.

Deocamdată, rezultatele lui avuseseră rezultatul scontat. Dar cine știe ce avea să se întâmple într-o bună zi?

Pentru moment, situația era ciudată: atât armata sa, cât și cea a lui Faber erau invincibile – deci niciuna dintre ele nu putea câștiga. Asta însemna că o nouă înfruntare ar fi fost nu numai inutilă, ci și dăunătoare, pentru că ar fi trezit în mintea subordonaților îndoiala în priceperea comandanților. Și o

asemenea îndoială ar fi dus la o întrebare fundamentală: nu ar fi mai bun un alt conducător, mai priceput sau mai norocos? Pentru că, la urma urmei, un conducător norocos este unul iubit de zei, iar victoria, în realitate, îți este dăruită de zei, care se joacă după voia lor cu soarta oamenilor, ridicându-i pe cei slabi și aruncându-i în țărână pe cei puternici și trufași…

Însă, își spuse tribunul Machela, degeaba ar fi decis el că nu are niciun rost să-și conducă soldații la luptă împotriva legiunii Britta, dacă carieristul ăla intrigant ar fi crezut că-i mai folositor să-și ostenească subordonații în bătălii zadarnice, ca să nu le lase timp să se gândească la prostii…

Adică, oricum întorcea și răsucea lucrurile, nu exista decât o soluție: să-și calce mândria în picioare și să discute cu Faber. Da, Faber era un lingău, care știuse întotdeauna să fie de partea câștigătorului (mai mult, se pare că avea talentul deosebit de a-și da seama din timp cine avea să fie câștigător), dar, în același timp, era un tip inteligent, mai inteligent decât toți ceilalți lingușitori ai imperatorului. Iar Machela își spuse că tocmai la inteligența lui trebuie să apeleze, ca să stabilească împreună un plan de acțiune care să le folosească amândurora.

Dar cum să-l întâlnească pe Faber? Să trimită o solie, care să stabilească un loc și o dată pentru tratative? Asta ar fi însemnat să discute problema cu oamenii săi, să piardă timp străduindu-se să-i convingă… și, în timp ce ei discutau de zor, legiunea Britta putea să-i atace și să-i dea toate planurile peste cap…

Cea mai simplă soluție era să se ducă singur în tabăra lui Faber, fără să anunțe pe nimeni. Nu risca nimic. Ce puteau să-i facă soldații lui Faber? Să încerce să-l omoare? Ar fi fost inutil.

Da, așa era cel mai bine. Își imagina surprinderea santinelelor când aveau să descopere că de tabăra lor se apropia un călăreț care nu se supunea somațiilor… și care avea să se ducă drept în cortul comandantului…

Și totuși… Trebuia să vină cu o propunere concretă, care să justifice de ce legiunile lor nu aveau să se mai lupte, ceva care să fie convingător și să nu trezească nicio suspiciune în mintea bănuitoare a lui Faber.

În timp ce tribunul se tot gândea, santinela de la intrarea în cortul său anunță, răcnind din răsputeri, că sosise un mesager din port.

— Lasă-l să intre, bombăni Machela, suficient de tare ca să fi

auzit.

Pânza care acoperea intrarea fu trasă într-o parte, făcând loc unui bărbat smead la față, cu pieptul acoperit de o platoșă din piele. Un soldat din garda guvernatorului local, un ofițer.

Omul nu avea arme – probabil că le lăsase în grija santinelelor de la intrare – și ținea în mână un sul de papirus. Salută și rămase lângă intrare, așteptând în poziție de drepți.

Caius Sempronius Machela îi făcu semn să se apropie, iar ofițerul se opri la un pas de el și-i întinse papirusul. Tribunul îl invită să se așeze, se uită la sigiliu, îl recunoscu – era într-adevăr al guvernatorului –, îl rupse, apoi aruncă o privire pe scrisoare.

De fapt, se întrebase dacă merita să se uite pe text, pentru că Presupusese că fusese scris folosind scrierea hieroglifică a hattienilor, o aiureală potrivită pentru barbari, nu pentru un om civilizat.

Dar, spre surprinderea sa, scrisoarea era în limba latganilor. O citi și fu gata să scoată un chiot de bucurie.

Avea ce-i oferi lui Faber!

— Când a fost primită știrea? îl întrebă el pe ofițer.

Acesta vru să se ridice, dar tribunul îi făcu semn să rămână așezat.

— Acum o oră, mărite tribun, îi răspunse hattianul. Guvernatorul nostru s-a grăbit să vă informeze, după cum s-a obligat prin înțelegerea stabilită cu dumneavoastră.

Machela îi ceru omului să aștepte până când avea să redacteze un răspuns. Folosi pentru acesta una dintre tăblițele sale cerate, nedorind să apeleze la serviciile vreunui secretar. Informația trebuia să rămână, deocamdată, secretă.

Spre mirarea gărzilor, tribunul ținu să-și conducă oaspetele până la ieșirea din tabără. În realitate, Machela dorea să fie sigur că hattianul nu avea să discute cu niciunul dintre oamenii săi și nu avea să destăinuie conținutul scrisorii.

Peste vreo oră, după ce se întunecase destul de mult, iar soldații se duseseră la culcare, își chemă ordonanța și-i spuse pe un ton nepăsător:

— Cred că o să mă duc să mă plimb prin deșert. Pregătește-mi calul.

— De îndată, mărite tribun. Înșeuez calul și anunț escorta obișnuită.

— N-am nevoie de escortă, râse Machela. Ce-aș putea păți? Să mă atace niște bandiți și să mă omoare?

Soldatul râse și el, apoi se duse să pună șaua pe calul pe care-l călărea în mod obișnuit tribunul.

Peste încă o oră, un călăreț singuratic, înfășurat într-o mantie lungă, de culoare întunecată, galopa de zor pe șoseaua ce ducea prin pustiu către Gormeh. Și calul îi era negru, astfel încât călărețul părea mai degrabă o umbră a nopții decât o făptură vie. Doar răpăitul monoton al copitelor ce izbeau ritmic caldarâmul atenua un pic această impresie.

La un moment dat, călărețul nocturn avu impresia că bocănitul copitelor producea un ecou bizar și-și opri bidiviul, ca să-și dea seama despre ce era vorba. Rămase nemișcat, dar zgomotul de copite se auzea în continuare. Se sili să privească în beznă și observă o umbră ce alega grăbită în direcția sa.

Călărețul așteptă, țeapăn ca o statuie, până când cel de-al doilea călăreț, înfășurat într-o mantie asemănătoare și care călărea un cal murg (dar care, în întuneric, părea la fel de negru ca și al său), ajunse la câțiva pași de el, îl văzu și trase de hățuri.

Erau suficient de aproape ca să se vadă și să-și dea seama, în ciuda întunericului, că erau făpturi vii, nu fantasme ale nopții.

— Bun venit, tribunule, spuse calm Caius Sempronius Machela!

— Bun găsit, tribunule, răspunse la fel de calm Primus Concordius Faber!

— Intenționam să-ți fac o vizită, în tabăra ta.

— Iar eu voiam să te vizitez pe tine, în tabăra ta.

— Și cum procedăm în continuare? Ne ducem în cortul tău sau mergem într-al meu?

— Cred că e mai bine să discutăm aici, unde n-o să tragă nimeni cu urechea, propuse Faber.

Machela nu răspunse, se mulțumi să descalece și să-și întindă mantia pe pământ. Faber îl imită, iar cei doi rămaseră un timp tăcuți, așezați pe mantiile lor și privindu-se cu atenție, ca și cum ar fi încercat să-și ghicească unul altuia gândurile.

— Ei? întrebă în cele din urmă Machela. Ce voiai să-mi spui?

— De ce nu începi tu? îi răspunse Faber, printr-o altă întrebare.

Machela nu mai irosi timpul:

— Știm amândoi că e inutil să ne luptăm. Presupun că nici tu nu știi cât va dura efectul apei din deșert. Pentru că despre apa din deșert e vorba și despre efectul ei. Nu-i așa?

Faber se mulțumi să dea din cap.

— Nu știm dacă efectul e permanent sau dacă o să înceteze la un moment dat și când anume o să înceteze. Însă, deocamdată, avem puteri egale. Nu are rost să le irosim degeaba bătându-ne între noi. Așa că m-am gândit să-ți propun o înțelegere. Să ne folosim puterile magice cu care ne-au binecuvântat zeii învingând dușmani obișnuiți, să ne croim fiecare câte un mic imperiu și, dacă puterile pe care le-am căpătat vor fi veșnice, vom extinde acele mici imperii până când vor cuprinde întreg pământul. Iar dacă puterile noastre or să dispară la un moment dat, o să rămânem cu ce am cucerit până în momentul acela – și fiecare o să facă ceea ce crede că-i mai bine cu teritoriile sale. Presupun că tu o să le dăruiești lui Olimpus, că atât te duce mintea…

— Zeii mi-au arătat că moștenitorul lui Caesarus va fi stăpânul lumii, de aceea am ales să-l slujesc, îi replică demn tribunul Faber. Dacă mi-ar fi dat vreun semn că tu ești favoritul lor, atunci te-aș fi slujit pe tine. Im pare rău, dar zeii știu mai bine decât noi ce trebuie să facem.

Machela rânji neîncrezător și-l întrebă:

— Vorbești serios? Zeii ți-au dat ție personal informații?

Faber se holbă și el neîncrezător la bărbatul din fața sa:

— Adică vrei să spui că ție zeii nu ți-au vorbit niciodată?

Machela își spuse că nu are niciun rost să continue discuția aceea – care, oricum, nu era importantă din punctul lui de vedere – și se mulțumi să-și spună că oamenii vorbeau aiurea când spuneau despre el că e nebun; erau alții mult mai nebuni, chiar dacă toată lumea îi considera sănătoși.

Așa că întrebă, foarte liniștit, de parcă ar fi discutat cu un negustor de la care voia să cumpere niște grâne:

— Ce zici de propunerea mea?

Faber îl privi cu ochi plini de îndoieli, oftă și mărturisi:

— Nu mă gândisem la un plan cu bătaie atât de lungă… De fapt, voiam să-ți propun să încetăm să ne luptăm între noi – și tu ai spus că-i o treabă inutilă – și, pentru ca soldații să nu se întrebe de ce nu ne atacăm, să ne găsim niște obiective imediate, care să-i țină pe soldați ocupați și să nu-și mai pună

întrebări care nu ne convin. Sincer vorbind, planul tău mi se pare interesant… dar cred că trebuie să mă mai gândesc la el. Am impresia că vrei să mă înșeli, cumva, și nu-mi dau seama cum…

Machela rânji și spuse, încercând să pară cât mai sincer:

— Planul meu inițial fusese identic cu al tău. Însă nu mi-a venit să cred că un asemenea plan – simplu, fără niciun câștig evident și care-i, de fapt, doar o amânare a rezolvării problemei – ar putea să te intereseze. Și atunci am încercat să-l complic un pic, să arăt ce viitor ar putea să aibă un asemenea plan. Bine. Deocamdată, putem să spunem că nu am căzut încă de acord să împărțim lumea între noi, dar că nu excludem posibilitatea ca acest lucru să se întâmple într-un viitor apropiat. Varianta asta de înțelegere îți convine mai mult?

— Da, recunoscu tribunul Faber. Ca plan pentru viitor, e tocmai bun. Dar ce facem acum, în momentul ăsta? Trebuie să le dăm ceva de lucru oamenilor noștri, ceva care să le arate că știm ce avem de făcut și că-i cazul să-și vadă de treabă…

— De acord. Tu la ce te-ai gândit?

— Am primit în seara asta o știre care m-a făcut să doresc să vorbesc cu tine.

Și Primus Concordius Faber îi povesti fostului său dușman și (posibil) viitorul său partener pentru împărțirea lumii că primise o scrisoare de la comandantul garnizoanei pe care o lăsase în delta fluviului. Katarile, sora regelui Pittaros, cea care își părăsise moșiile din țara Hatti și ocupase insula Kiros – care aparținea, de fapt, tot regatului Hatti, chiar dacă locuitorii ei nu erau hattieni, ci constituiau, prin cultură, prin limba folosită, chiar și prin înfățișare, un popor complet diferit – profitase de bogățiile insulei și de flota puternică a acesteia și mobilizase o armată considerabilă, pe care o debarcase cu câteva zile în urmă într-un port oarecare din deltă. De acolo, trupele ei atacaseră alte porturi și orașe și le cuceriseră fără să li se opună ceva ce ar fi putut fi considerată o rezistență reală. Garnizoana latgană era înconjurată de dușmani și, dacă nu primea grabnic ajutor, avea să capituleze în curând.

— Și care e problema? se miră Machela. Dacă îți îmbarci legiunea pe niște corăbii, poți să cobori pe cursul fluviului și să ajungi în deltă în vreo două, trei zile. Adică o să ajungi la timp să-ți salvezi oamenii și să zdrobești armata reginei Katarile.

— Sunt convins că ai fi încântat să-ți las toată țara Hatti la dispoziție, mârâi Faber, ca să-ți instalezi oameni devotați în toate funcțiile și să profiți de bogățiile imense ale acestui ținut iubit de zei. Da, ar trebui să plec imediat spre deltă… dar nu știu dacă pot să am încredere în tine.

— Eram convins că așa o să gândești, oftă Machela. Și nu mă mir, pentru că am fost dușmani și, dacă mă gândesc bine, s-ar putea să mai fim. Însă pentru moment interesele noastre sunt identice. Și, ca să-ți arăt acest lucru, iată ce informație am primit, chiar în această seară: regele Abdicok al catareilor a năvălit în sudul țării Hatti cu o armată imensă. Se spune că are peste o sută de mii de pedestrași, douăzeci de mii de călăreți și o sută cincisprezece elefanți de luptă!

— Adică Pelinus revendică și el tronul? întrebă Faber.

— Asta nu se știe, îi răspunse Machela. Știrile primite nu pomenesc de Pelinus. E posibil ca toată aventura să fi fost pornită sub pretextul instalării lui pe tronul hattian, dar la fel de bine poate fi vorba despre ambiția regelui catareilor de a cuceri țara Hatti pentru sine și poporul său…

— Oricum, hattienii ar fi respins cu greu un asemenea atac chiar și în zilele lor bune. Acum, când țara nu are un conducător unic și respectat, când pe teritoriul ei sunt deja trupe străine și când se dau lupte între adepții regelui Pittaros și ai reginei Katarile, invazia soldaților cenușii ai lui Abdicok e cu atât mai îngrijorătoare…

— Tocmai de aceea am dat ordin autorităților locale să strângă corăbiile necesare ca să-mi ducă legiunea la granița de sud a țării. O să pornim de îndată ce navele vor fi gata de drum. Probabil că asta se va întâmpla curând, mai degrabă poimâine decât mâine. Ți-aș propune să aștepți câteva zile după ce o să plecăm, ca să fii convins că n-o să ne întoarcem, apoi să te îndrepți spre nord, către deltă. Astfel, încheie Machela, niciunul dintre noi nu va ocupa țara Hatti fără știrea și voia celuilalt. Ce părere ai de propunerea mea?

Primus Concordius Faber râse – un râs lipsit de veselie.

— Și cine o să te împiedice să te întorci după o săptămână? N-are rost să aștept. Aici e vorba de încredere. Încrederea o ai sau n-o ai. Trebuie să-mi duc oamenii cât mai departe de legiunea ta, ca să nu se întrebe de ce nu te atacăm. De parcă n-ar ști cu toții că-i inutil!

— Și, dacă știu cu toții că-i inutil, atunci de ce trebuie să-i ții departe?

— Pentru că ne străduim cu toții – inclusiv tu – să părem că știm ce avem de făcut. Și nu știm. Bine, o să plecăm de îndată în Nord. Am cerut deja guvernatorului local să-mi procure corăbiile necesare.

Machela se ridică, își luă mantia și o scutură de praf, apoi zise:

— O să ne întoarcem în taberele noastre. Dacă ai totuși un strop de încredere în mine… propun să păstrăm cumva legătura, să ne informăm reciproc și să ne punem de acord în unele privințe…

— Și cum o să facem asta? întrebă curios tribunul Faber.

— Păi… sunt convins că ai și tu informatorii tăi, printre localnici, așa că n-o să-ți fie greu să găsești pe cineva care să-mi aducă din când în când câte o scrisoare…

— O să vedem, mormăi Faber și încălecă pe cal. O să ne mai gândim.

Apoi călăreții dispărură ca niște umbre în beznă, plecând fără să se salute sau să-și ia măcar rămas-bun printr-un gest.

Stătuseră în grajd câteva zile – după un timp pierduseră socoteala trecerii orelor, pentru că ușile erau zăvorâte și nu existau ferestre, deci puteau să-și dea seama de scurgerea timpului doar după felul în care se modifica dunga subțire de lumină ce se vedea pe sub ușă. Se plictisiseră groaznic, pentru că pegasul nu avea chef de vorbă când stătea pe loc.

La început, se îndopaseră ca sparții, pentru că preotul care fusese specialist în contraspionaj le lăsase o cantitate înspăimântătoare de mâncare. Mâncaseră și dormiseră.

Kostik știa că prietenului său îi place să doarmă și că profita de orice moment în care nu era obligat să facă ceva ca să tragă un pui de somn, dar nu-și închipuise că Taravik putea să doarmă chiar atât de mult. Pe de altă parte, descoperise cu uimire că, după mahmureala aia cumplită, și el rămăsese cu o poftă ciudată de somn.

Așa că cei doi mâncaseră, dormiseră și așteptaseră.

Și, atunci când nu mâncaseră, nu așteptaseră privind în gol și nici nu dormiseră, se plictisiseră.

De fapt, se plictisise Kostik, pentru că Taravik își îndeplinise

visul de-o viață întreagă: să pălăvrăgească în liniște, fără să-l contrazică nimeni (sau să nu-l contrazică într-un mod eficient), adică să-l exaspereze pe Kostik și să-l aducă în pragul deznădejdii, pentru că singurul care ar fi putut să-l contrazică era Kostik. Încercările altora de a-l face cândva pe Taravik să tacă sau să susțină alte idei decât cele care-i trecuseră prin cap curierului fuseseră sortite de la bun început eșecului, pentru că Taravik nu discuta în contradictoriu decât în cârciumi, iar acolo putea să-și apere opiniile cu pumnii. Și, după cum bănuiți, avea pumnii grei, adică avea dreptate întotdeauna. În alte împrejurări, când preopinenții săi erau Kostik și – mai ales – Marieța, șansele lui tindeau spre zero, pentru că nu putea să-i bată pe niciunul dintre ei, iar în fața acestora debitul argumentelor sale era prea redus, semăna cu un pârâu vlăguit de arșița verii. Ca urmare, Taravik se obișnuise cu ideea că nu are rost s-o contrazică pe jupâneasa Mariela (a cărei meliță putea fi considerată o armă bună de folosit în război), însă tânjea din tot sufletul după o ocazie favorabilă în care Kostik să fie silit să tacă și să-l asculte fără să-i poată riposta.

Și ocazia aceea atât de mult dorită se ivise în cele din urmă.

Bineînțeles, Taravik, mai încet în reacții, nu înțelesese de la bun început că apăruse o situație favorabilă, ca urmare irosise o grămadă de timp prețios dormind și sforăind.

Dar, după ce se lămurise cum stăteau lucrurile, începuse să depene amintiri din copilărie, pentru că știa că acestea îi plăceau lui Kostik în mod deosebit.

— Măi Kostik, tu, care ești o făptură tare înțeleaptă și, mai ales, cu o memorie de invidiat, îți aduci aminte, cu siguranță, cât de supărat am fost atunci când Marieța m-a învinuit că n-am maniere. Îți aduci aminte? insistă el văzând că pegasul nu-i răspunde.

— Sigur că-mi amintesc, mormăi a lehamite Kostik, căruia îi venea să se urce pe pereți de plictiseală; apoi își spuse că, decât să se holbeze în gol, în semiîntunericul grajdului, și să se țicnească treptat, ar fi mai bine să stea la taclale cu Taravik, adică să facă un lucru care ar fi putut să fie amuzant sau care, dimpotrivă, ar fi putut să-l aducă în pragul nebuniei într-un timp record, așa că spuse, foarte amabil. Cum să nu-mi amintesc? Supărarea aceea a ta ne-a vârât în belele pe care eu, cu mintea mea ieșită din comun, n-aș fi putut să le imaginez. Iar faptul că

am scăpat cu viață din acele aventuri este datorat bunăvoinței nejustificate pe care ți-a arătat-o un anumit zeu, știm amândoi despre cine e vorba, ceea ce nu știm este motivul pentru care amintitul zeu te-a milistovit cu atenția sa...

— Văd că-ți amintești și mai văd că, așa cum faci întotdeauna, ai o imagine deformată a evenimentelor. Când o să ajungem iarăși acasă, o s-o rog pe Marieța să te țină vreo două, trei săptămâni la regim, să-ți dea să mănânci numai morcovi, că poate așa o să ți se repare vederea și o să vezi și tu ceea ce văd oamenii normali. Dar să lăsăm discuțiile în contradictoriu, se grăbi Taravik să schimbe cursul conversației, ca să nu-i lase pegasului timp să-i dea replica tăioasă pe care și-o pregătise. Voiam să-ți povestesc că atunci am fost atât de supărat pentru că Marieța – altfel o fată bună și care mă judecă de obicei corect – greșise rău de tot și, bănuiesc că fără să intenționeze, mă jignise foarte grav. Pentru că vreau să-ți fac o mărturisire, dragul meu prieten, mai ales pentru că tu, care îmi ești alături de atâta amar de vreme, știi mai bine decât oricine câtă dreptate am în ceea ce-ți voi mărturisi: în ciuda aspectului meu, care poate lăsa impresia că sunt un om grosolan, cam din topor și lipsit de educație, în realitate am un suflet sensibil și simțitor, care apreciază bucuriile vieții și tot ce e frumos!

Înduioșat el însuși de o asemenea declarație plină de profunzime, Taravik oftă și-și șterse discret coada ochiului stâng. Kostik fusese luat prin surprindere de o asemenea stare de spirit lacrimogenă a camaradului său și nu găsi o replică potrivită; ca urmare, își propuse să aștepte un pic, să vadă în ce direcție se va îndrepta conversația. Taravik interpretă, ca de obicei, această tăcere ca un semn favorabil lui. Convins că-l dăduse gata pe Kostik, se înveseli brusc și continuă:

— Evident că am suferit nespus din cauza acestei răutăți gratuite a femeii iubite și, din cauza acestei suferințe de nedescris, n-am reușit să găsesc pentru moment o replică prin care să-i arăt că se înșela și că eu sunt altfel decât credea ea, în acel moment de supărare. Adică de furie, pentru că, după cum știi prea bine, Marieța este o făptură care îndură multe, pentru că știe cum e viața, dar care, uneori, când simte că s-a umplut paharul, transformă o supărare obișnuită, din acelea pe care le întâlnești la tot pasul, în izbucniri de furie violentă, izbucniri contrare firii sale pașnice și liniștite. Deci, dacă nu m-aș fi

speriat – cât sunt eu de mare și de puternic – de monstrul în care se transformase iubita mea, i-aș fi povestit despre discuția pe care am avut-o, pe când eram copil, cu jupânul Sempergik. Și sunt convins că s-ar fi lămurit imediat că nu sunt, că n-am fost și că nu voi putea să fiu niciodată lipsit de maniere.

Kostik își spuse că era momentul să scoată și el o vorbă, două, ca să-i arate prietenului său că-l ascultase. Așa că întrebă, fără să se prefacă a fi curios, pentru că era într-adevăr curios:

— Cine-i acest jupân Sempergik? Nu-mi amintesc să-mi fi pomenit vreodată numele lui…

— Sigur că nu-ți amintești, pentru că nu ți-am povestit niciodată despre el. Pe vremea când eram copil, printre vecinii părinților mei se afla un bătrân tare bățos și cu nasul pe sus, care umbla întotdeauna cu un ilic din mătase albastră. Ilicul ăla era vechi și cârpit, dar arăta că stăpânul lui fusese cândva înstărit și cunoscut. Oricum, vecinii noștri – mai ales cei în vârstă – îl salutau cu mult respect și aveau grijă ca și noi, cei mici, să ne purtăm frumos cu bătrânul…

— Deci bătrânul ăla era jupânul Sempergik…

— De unde ți-a venit o asemenea idee? se miră Taravik, holbându-se nedumerit la pegas. Nici vorbă! Pe bătrân îl chema Gotazik și fusese cândva grefier al judecătorului Parelik, dar pe judecător nu l-am mai apucat, murise cu câțiva ani înainte să mă nasc eu. Am auzit o grămadă de povești despre felul în care împărțea el dreptatea, însă poveștile alea se cam contraziceau între ele, așa că nu știu nici în ziua de azi ce fel de om a fost în realitate judecătorul Parelik… Ai un pic de răbdare, nu te mai uita urât la mine, ajung imediat și la jupânul Sempergik. Voiam doar să-ți spun că grefierul Gotazik a dispărut într-o zi de acasă, fără să spună nimănui nimic. Fiind om bătrân, oamenii s-au gândit fie că l-a omorât cineva – dar de ce să-l omoare, pentru că în afară de ilicul vechi de mătase nu avea nimic de valoare, dacă un ilic vechi și ponosit putea să aibă vreo valoare –, fie că dăduse în mintea copiilor și plecase să se plimbe prin oraș, apoi uitase unde trebuia să se întoarcă și se rătăcise… Nu avea rude, în afară de o nepoată cam țicnită, pentru care era totuna dacă stătea singură în casă sau împreună cu unchiul ei, așa că nu l-a căutat nimeni… și, după vreo cinci, șase ani, ne-am pomenit cu moș Gotazik venind liniștit pe stradă, cu ilicul lui albastru de mătase, la fel de ros și de cârpit ca de obicei… „Unde ai fost,

prietene Gotazik?” s-au repezit să-l întrebe vecinii. Iar el s-a uitat mirat la ei și le-a răspuns: „Acolo unde mă duc în fiecare dimineață: am fost la piață, să cumpăr o bucată de brânză proaspătă și o legătură de busuioc”. Și, într-adevăr, în coșul pe care-l ținea în mână era o bucată frumoasă de brânză proaspătă și o legătură de busuioc abia cules din grădină. Și nimeni n-a aflat, nici până în ziua de azi, unde a fost grefierul în anii în care a lipsit de acasă.

— Bătrânul arăta schimbat? întrebă curios pegasul. Îmbătrânise sau arăta exact așa cum arătase înainte să dispară?

— Asta n-am de unde să știu, mărturisi Taravik. Eu nu-l văzusem înainte de dispariție, ca să pot să fac o comparație. Și se pare că nimeni din cartier nu s-a gândit la chestia asta, pentru că nimeni n-a spus nici că arăta neschimbat, nici că se schimbase în vreun fel. Dar nu contează, pentru că nu despre moșul Gotazik voiam să-ți povestesc, ci despre Sempergik.

— Păi atunci de ce i-ai amintit numele? se minună Kostik.

— Fiindcă lângă Gotazik locuia Jurimik, țesătorul de marame, care până la urmă s-a însurat cu nepoata cea nebună a grefierului – care se pare că nu era chiar atât de nebună, din moment ce a pus mâna pe un bărbat bun, cumsecade și cu venituri frumoase. Nimeni nu știe cum s-au cunoscut, dar băbuțele din cartier spuneau că fata aia era mult mai deșteaptă decât își închipuia lumea, pentru că, de s-ar fi măritat cu țesătorul înainte să reapară unchiul ei, autoritățile ar fi bănuit că ea și amorezul ei îi veniseră de hac, ca să-și facă mendrele liniștiți, și i-ar fi arestat, iar după ce gâzii municipali i-ar fi torturat un pic, ar fi mărturisit nu numai că-l omorâseră pe bietul Gotazik, ci și că uciseseră jumătate din populația orașului…

Sigur, nici așa nu scăpaseră de cleveteala babelor, care băgau mâna în foc că, de fapt, bătrânul grefier fusese închis de nepoata sa și de amorezul ei în pivnița casei. Adică într-o zi Goatzik îi prinsese asupra faptei, țesătorul de marame îi dăduse una în cap, bătrânul căzuse lat, dar nu murise, ci își pierduse memoria și nu mai ținea minte ce pățise, iar când își revenise cât de cât și știa cine e și cum îl cheamă, cei doi îl duseseră până în piață și-l lăsaseră acolo. Iar el își amintise că se dusese să cumpere brânză și busuioc, fără să-și dea seama că asta se întâmplase cu mulți ani în urmă. Și se întorsese acasă, fără să

știe ce pățise…

— Noroc cu babele, căci altfel am fi crezut că interveniseră zeii și-l răpiseră pe moșneag, bombăni Kostik.

— Nu-i așa? Deci lângă Gotazik locuia Jurimik. Dincolo de Jurimik locuia Kintezik. Nu mai țin minte cu ce se ocupa, era un tip morocănos care nu iubea copiii, tot timpul țipa la noi să nu-i mai furăm lingortele, că avea un pom plin cu fructe chiar lângă gard, și erau atât de frumoase și de gustoase, că nu puteai să treci pe lângă ele fără să ți se facă poftă. Bun… în spatele curții lui Kintezik – că avea o curte mare, mare, plină cu pomi – se întindeau alte gospodării bogate și interesante pentru noi, copiii… Una dintre ele era a lui Sempergik…

— În sfârșit, am ajuns și la Sempergik, oftă Kostik.

— Păi sigur că am ajuns. Toată lumea îl cunoștea pe Sempergik. Pentru că era fratele lui Motlik, luptătorul, care era de șapte ani campionul orașului. Câștigase o grămadă de bani și avusese grijă să cumpere proprietăți de valoare tuturor rudelor sale, așa că oamenii îi admirau nu numai talentul sportiv, ci și dărnicia. Iar Sempergik era cunoscut nu numai pentru că era fratele lui Motlik, ci, mai ales, pentru că era mic și prăpădit. Tu nu l-ai cunoscut pe Motlik, nu știi ce bărbat voinic și arătos era! Căci, dacă l-ai fi cunoscut, mi-ar fi fost ușor să te fac să înțelegi cum arăta fratele lui. Ți-aș fi spus doar că Sempergik era invers decât celebrul său frate: dacă acela era solid, acesta arăta gata să-l ia vântul; dacă acela era arătos, acesta arăta ca însăși urâțenia. Dar individul ăla mic și prăpădit avea cea mai minunată livadă de smochini din oraș. Pomii lui făceau niște fructe înmiresmate, zemoase și cărnoase… Când culegea primele roade, nu le vindea în piață, ci le dăruia mărimilor din oraș, și toți îi erau recunoscători pentru asemenea trufandale. Noi, copiii, tânjeam după asemenea bunătăți, dar părinții noștri nu aveau suficienți bani ca să ne cumpere atâtea smochine cât să mâncăm pe săturate… Chestia asta mi-a adus aminte de o întâmplare, cu Kintezik și cu fratele mai mic al lui Motlik – că ți-am spus că lui Kintezik nu-i plăceau copiii și nu-i păsa cine le erau părinții sau frații mai mari…

— Taravik, dragule, dacă mă iubești, gemu Kostik, te rog să termini povestea cu Sempergik și după aia n-ai decât să-mi spui tot ce vrei tu despre Kintezik și frații nu știu cui…

— Ce poveste cu Sempergik?

— Ai început prin a-mi spune că Marieța nu te-ar fi acuzat că ești lipsit de maniere dacă ar fi cunoscut discuția ta cu Sempergik! Vreau să aflu ce ai discutat cu individul ăla! Și după aia n-ai decât să-mi povestești ce vrei tu!

— Ah, da! Chiar că e o discuție interesantă, care merită cunoscută! Ai un pic de răbdare, să-mi pun ordine în gânduri, pentru că mi-am amintit niște chestii extraordinare! Ți-am povestit vreodată cum ne-am dus să furăm porumbei din palatul consiliului municipal? Și cum am scăpat de străjile de acolo cățărându-ne pe acoperișul templului zeiței Astare? He, he, ce chestii am văzut în noaptea aia…

— Sunt convins că ai văzut, sunt convins că știi o grămadă de povești extraordinare, dar hai să revenim la Sempergik!

— Bine, revenim, dar să știi că individul nu-i un personaj interesant. Dacă l-ai fi cunoscut în realitate, n-ai fi dorit să discuți despre el. Oricum, individul avea o livadă de smochini cu niște fructe… Stai un pic, să-mi înghit saliva, că mi s-a produs o inundație în gură când mi-am amintit gustul lor. Da. După cum bănuiesc că ți-am mai spus, eu am fost un copil sărman, iar părinții mei nu-și permiteau să cumpere fructele lui Sempergik decât spre sfârșitul recoltei, când erau mai ieftine, dar la fel de bune. Și, într-o zi, eu, care aveam atunci vreo zece, unsprezece ani, dar eram ditamai găliganul, mi-am luat inima în dinți și m-am dus la poarta livezii. Am bătut în ea, liniștit, și am așteptat. N-am așteptat mult și a apărut stăpânul. S-a uitat în sus, spre mine, și m-a întrebat: „Ce dorești, tinere?” Că eram cu un cap mai înalt decât el. Adică eu eram mai înalt și mai solid decât copiii de vârsta mea, iar el era mai scund și mai pricăjit decât bărbații de vârsta lui. Sper că ai priceput. Iar eu m-am uitat la el și m-am gândit: dacă îl apuc cu două degete, aș putea să-l strivesc ca pe o gânganie și aș putea să mă îndop cu smochine în voie; dar, dacă află tata, mă bate cu biciul. Că, nu știu dacă ți-am spus, tatăl meu era catârgiu la moara municipală, se ducea zilnic cu un convoi de catâri la depozitul de grâne, și, după ce muncitorii de acolo încărcau samarele cu grăunțe, mâna convoiul la moară, iar, după ce morarii descărcau încărcătura, conducea catârii înapoi la depozit, și tot așa, de dimineață până seară, și avea un bici lung și greu, cu care mă plesnea uneori, când nu eram cuminte. Așa că m-am uitat la piticania jalnică din fața mea și i-am spus: „Preabunule jupân, eu sunt Taravik,

băiatul lui Taravik, catârgiul, om cumsecade, pe care nu se poate să nu-l cunoști”. „Și ce vrea tatăl tău de la mine? Că l-am văzut de dimineață, în piață, și nu mi-a zis nimic.” „Nu vrea nimic, jupâne, că vorbesc în numele meu.” „Și ce dorești tu, Taravik, fiu al lui Taravik?” „Preabunule jupân, aș vrea să gust și eu o smochină din livada dumitale. Dar n-am bani, așa că o să muncesc pentru asta atât cât crezi dumneata de cuviință.” Omulețul s-a uitat la mine, s-a gândit un timp, apoi mi-a zis: „Așteaptă aici”. A plecat și s-a întors după câteva minute. Mi-a întins o frunză lată, pe care așezase cinci fructe. „Să le mănânci sănătos”, mi-a spus el. „Mi-a plăcut de tine, că ai fost politicos.” Și a plecat să-și vadă de treburile lui. Adică eu am fost manierat și politicos de mic copil, asta am vrut să-ți spun. Și am obținut întotdeauna cu vorbă bună tot ce-am dorit.

— Nu știu de ce, spuse gânditor Kostik, dar cred că Sempergik ăla ți-a dăruit smochinele pentru că i-a fost frică de tine.

— Păi să știi că și eu am avut impresia asta, mărturisi Taravik. Însă, în ciuda faptului că nu-s chiar atât de deștept ca tine, am descoperit cu ocazia aceea un lucru care mi-a fost de folos întreaga viață: că un individ solid și înspăimântător, care vorbește politicos, primește de îndată tot ce cere. Pentru că, dragul meu, există o vorbă veche, dar pe care nimeni nu s-a ostenit să o înțeleagă cu adevărat: „Cere și ți se va da”. Adică, dacă ești puternic și înspăimântător, ți se va da tot ce ceri. Totul este să știi să ceri, să explici exact ce vrei, că, dacă tu ești tolomac, cum să-ți dea bieții oameni ce dorești? De unde să știe ei la ce te gândești tu? N-am dreptate?

— Ba da, oftă Kostik. Mă conving pe zi ce trece că ești mai înțelept decât bănuiam…

— Bravo! Mă bucur pentru tine. Hai să-ți povestesc ce s-a întâmplat după ce am primit smochinele, că nu m-am îndurat să le mănânc singur pe toate, și am dus trei acasă, pentru mama, pentru tata și pentru fratele meu Tobilik… Ce-o mai fi făcând Tobilik, că nu l-am mai văzut de vreo nouă ani… Știi, fratele meu era foarte talentat, cânta minunat la drâmbă, nu știu dacă ți-am povestit vreodată despre talentul lui…

— Mi-ai povestit, oftă Kostik, dar nu apucă să spună mai mult, pentru că ușa grajdului se deschise, lăsând să pătrundă lumina puternică a soarelui dimineții. Și, odată cu ea, pătrunse în clădire și preotul care-i condusese în adăpostul în care se aflau.

— Vești bune, oaspeți dragi!
— Mai există și vești bune? bombăni Kostik.
— Incredibil, dar așa e, îi răspunse cu voioșie prelatul. În dimineața aceasta, toți latganii au părăsit orașul! S-au îmbarcat în zori pe corăbii și au plecat spre deltă. Așa că în acest moment nu vă mai caută nimeni și puteți să vă vedeți de drum. Eu zic să vă strângeți iute lucrurile și să plecați la drum, că nu se știe ce se va întâmpla în viitorul apropiat, vremurile sunt tulburi și schimbătoare, iar latganii sunt țicniți, nu poți să te bizui pe ei…
Cei doi se apucară să-și facă bagajele. Nu era nevoie să-i zorească prelatul, pentru că se săturaseră de stat în grajd și abia așteptau să gonească iarăși prin pustietăți. Însă fostul agent de contraspionaj rămase lângă ei, sfătuindu-i fără încetare.
— Strângeți toate proviziile, că n-are rost să le lăsați aici. Stați un pic, să vă aduc și coșul pe care l-am lăsat lângă ușă, să aveți ce să mâncați pe drum, că nu se știe ce vă așteaptă. Jupâne Taravik, eu aș zice că, pentru orice eventualitate, ar fi bine să ai altă înfățișare decât aceea pe care o cunosc dușmanii voștri – adică părerea mea, dacă vrei să ții seama de ea, e să îmbraci cămașa de zale, dar să lași de-o parte salteaua și coiful, că astea atrag atenția de la câteva leghe, de parcă ai purta un panou mare pe care scrie EU SUNT TARAVIK, CINE VREA SĂ MĂ OMOARE N-ARE DECÂT SA ÎNCERCE! Ți-am adus o mantie cu care să acoperi zalele, iar gluga ei o să-ți ascundă chipul, adică o să arăți ca un nomad din pustie și o să treci neobservat până o să ajungi în Kazaroh…
Și așa, preotul vorbea fără încetare, dând indicații mai mult sau mai puțin prețioase, dar, oricum, demne de luat în seamă. Taravik se străduia să-i pună vorbele în aplicare, iar Kostik fierbea în suc propriu, așteptând cu nerăbdare momentul în care avea să gonească pe șosea și putea să apuce să scoată și el o vorbă. De fapt, își spunea pegasul, nu-l împiedica nimeni să vorbească, mai mult, era convins că ar fi fost ascultat, dar cu oarecare nedumerire, cei doi potențial ascultători s-ar fi holbat la el întrebându-se ce avea de spus atât de important, de nu putea să mai aștepte, având în vedere că prelatul, cu o evidentă experiență de comandant, părea să fi stabilit deja tot ce urmau ei să facă (singur sau împreună cu niște șefi ai săi, la fel de experimentați în conducerea oamenilor) și acum se grăbea să le

transmită acele hotărâri ce urmau a fi executate de îndată, fără întârziere și fără comentarii. Deci nu avea rost să-și întrerupă gazda fără nume, cel mai bun lucru era să tacă și să plece cât mai grabnic de acolo… Probabil că și Taravik gândea la fel, pentru că urma indicațiile prelatului fără să mârâie nimic – ceea ce nu-i stătea în fire, adică era limpede că și el abia aștepta să părăsească grajdul ăla…

În cele din urmă, mâncarea fu așezată în coșuri, salteaua fu strânsă într-un sul tocmai bun de prins în spatele șeii, Taravik se înveșmântă în mantia albă cu dungi albastre…

…și, după ce-i mulțumiră preotului pentru găzduire, părăsiră curtea templului pe o portiță din spatele grajdurilor, care-i scoase pe un drumeag ce ducea în șoseaua largă ce străbătea marginea deșertului.

Kostik trase aer în piept, oftă ușurat, apoi o luă la goană, nerăbdător să-și dezmorțească mușchii.

— Așa… oftă Taravik. Acum, că ne-am liniștit, pot să-ți povestesc ce s-a întâmplat după ce am dus acasă smochinele primite de la Sempergik…

— Ce să-mi povestești? îl întrerupse Kostik. Îți spun eu ce s-a întâmplat: tatăl tău n-a vrut să creadă că Sempergik ți-a dăruit fructele – pentru că toată lumea știa cât de zgârcit era, așa că ți-a tras o bătaie zdravănă pentru că ai furat, apoi te-a mai bătut o dată pentru că l-ai mințit… și după aia te-a iertat, pentru că ai împărțit fructele cu ceilalți membri ai familiei, după care te-a mai bătut o dată, pentru că l-ai făcut complice al furtului tău. Și după aia te-a luat de-o mână și te-a dus la vecin, să-ți ceri iertare. Iar vecinul ți-a luat apărarea și a recunoscut că el ți-a dăruit smochinele, pentru că ai fost politicos, ba chiar l-a felicitat pe tatăl tău că și-a educat atât de bine băiatul.

Taravik rămase cu gura căscată. După un timp, când îi pătrunse o muscă în ea, scuipă de zor, iar când se plictisi și de scuipat, reuși să-l întrebe pe Kostik:

— Când ți-am povestit toate astea? Că nu-mi amintesc să fi discutat vreodată despre Sempergik și smochinele lui…

— Nici n-am discutat. Dar poveștile tale respectă un anumit tipic, așa că nu-i greu să-ți dai seama care-i firul lor narativ, nici de modul în care a fost gândită intriga.

— Ce intrigă? N-am fost niciodată intrigant. De unde ai scos o asemenea bazaconie?

Kostik oftă și se apucă să-i explice ce-i aceea o intrigă, cum se categorisesc intrigile și pe ce criterii... iar când ajunse la principiile școlii din Padoviana, Taravik cedă și spuse:

— Bine. Recunosc. Sunt un păcătos, merit să fiu pedepsit aspru, dar nu cred că păcatele mele sunt chiar atât de mari, așa că te implor, fie-ți milă de mine!

— Bine, spuse calm pegasul. Totuși, ne așteaptă drum lung. Nu putem să mergem în tăcere. Trebuie să discutăm despre ceva. Despre ceva instructiv, să rămâi și tu cu ceva în capul ăla mare și sec... Ce-ai zice dacă ți-aș explica diferența dintre dramatismul poemelor epice latgane și cel al epopeilor amoreice?

— N-am nimic împotrivă, spuse Taravik cu glas pierit, gândindu-se că, dacă are noroc, o să adoarmă înainte să-și piardă mințile.

Pegasul își drese glasul, încântat, apoi începu să vorbească, de zor. Preocupat de detaliile tehnice ale expunerii sale și de anumite subtilități pe care le descoperise el însuși – descoperire de care era foarte mândru – Kostik nu băgă de seamă de la bun început sforăitul călărețului său. Când își dădu seama cât de atent îi urmărea spusele Taravik, se apucă să salte în mijlocul drumului, de parcă l-ar fi lovit strechea.

Însă Taravik, obișnuit cu toanele prietenului său, se ținu bine în șa și se trezi doar pentru o clipă, ca să mormăie, cu glas ce părea plin de interes:

— Foarte inteligente chestii! Te rog să continui!

Apoi își reluă sforăitul din momentul în care îl întrerupsese.

Kostik, obișnuit cu modul în care reacționa partenerul lui la prelegerile sale, își continuă drumul acordând ceva mai multă atenție celor ce se întâmplau pe șosea.

Când plecaseră din grajdul templului lui Ramon, găsiseră șoseaua pustie. Era normal, își spuse pegasul, pentru că drumul ducea spre deșert, iar cei care călătoreau dimineața se duceau cu mărfuri la oraș, deci foloseau alte căi, mai apropiate de fluviu. Dar acum, după ce goniseră ore în șir, se apropiau de sălașul piramidelor, iar acesta, din câte știa pegasul, se găsea la oarecare distanță de cursul de apă, pe un platou stâncos, tocmai bun să constituie temelia construcțiilor uriașe din piatră. Piramidele erau loc de pelerinaj pentru credincioși și obiectiv turistic de prim rang pentru străinii care vizitau țara Hatti, așa

că, la un moment dat, drumurile ce dădeau în șosea, venind din porturile învecinate de pe fluviu, începură să fie pline de călători. Majoritatea localnicilor foloseau măgari sau catâri, mici și morocănoși, care cărau poveri imense, plus proprietarii acestora cocoțați în vârful sarsanalelor. Vizitatorii străini călătoreau cocoțați pe dromaderi, ca să vadă mai bine peisajul și ca să se simtă superiori băștinașilor, pe care puteau să-i privească liniștiți de sus.

După cum era normal, ici, colo circulația era întreruptă din cauza vreunul scarabeu care se găsise tocmai atunci să se ambiționeze să traverseze drumul sau a unui bou Trapis pe care-l apucase bălegatul în mijlocul șoselei, iar preoții săi însoțitori aveau grijă să nu-l deranjeze nimeni din necesitățile sale zeiești. Kostik rezolva problema fără ezitare: ocolea întreaga tevatură ieșind de pe șosea și alergând prin pustiu, să-și mai odihnească un pic copitele obosite de atâta goană pe pietrele caldarâmului.

Ocolurile pegasului nu-l deranjau pe Taravik, care continua să sforăie liniștit.

Apoi Kostik se opri brusc. Privi în zare, după care își zgâlțâi călărețul:

— Trezirea!

— Ce s-a întâmplat? mormăi buimac Taravik. Ne-au atacat latganii? Unde mi-e spada? mârâi el, încurcându-se în mantia cu dungi albastre.

Apoi își ridică privirea și exclamă:

— Pe trompa lui Kefir!

Pe câmpia din fața sa erau răspândite o mulțime de piramide. Suprafața lor, din piatră albă șlefuită, lucea în bătaia soarelui, iar construcțiile arătau ca niște nestemate imense.

Șoseaua își schimbase direcția și se îndrepta către cea mai mare dintre piramide, cea aflată în centrul platoului. Kostik se scutură din uimire și porni încetișor la drum. Își dăduse seama că, în ciuda faptului că piramidele păreau atât de aproape (din cauza dimensiunilor gigantice), mai avea destul de mers până la ele.

Mulțimea din jur – care rămăsese și ea mută de admirație – păru a se trezi dintr-un vis auzind răpăitul copitelor pegasului pe caldarâm, iar oamenii îl urmară pe Kostik, ca niște somnambuli.

Însă, după cum bănuise pegasul, drumul era lung, așa că

pelerinii și turiștii avură tot timpul să se trezească pe deplin până când șoseaua se sfârși într-un platou imens, acoperit cu plăci lustruite din granit. Când ajunseră acolo, se opriră cu toții, neștiind încotro să-și îndrepte pașii.

De această zăbovire a lor profitară o mulțime de indivizi, care năvăliră, guralivi și agresivi, spre nou-veniți.

— Pelerinii pentru templul lui Bazeh, cei veniți din Mataleh, să vină la mine! răcnea un preot ras în cap și îmbrăcat cu o robă verde.

Altul, cu o robă galbenă, cerea adepților lui Ramon să se strângă în jurul lui.

Kostik, asurzit de țipete, încercă să-și facă loc să iasă din mulțime. Voia să aștepte să înceteze larma, ca apoi să ceară lămuriri cuiva... însă își dădu seama că nu știa ce lămuriri să ceară.

— Ia descălecă un pic, că avem de discutat, se rățoi el la Taravik.

— Tocmai voiam să-ți spun același lucru, îi replică partenerul său.

— Păi eu nu-s călare pe tine, să descalec, îi replică sec pegasul.

— Nu mai face pe prostul, răcni Taravik. Știi prea bine ce am vrut să spun!

— De unde să știu eu, un biet pegas nătâng, ce-ți trece ție prin cap? Că gânduri... de unde?

— Voiam doar să discutăm, spuse dezarmant Taravik, apoi sări din șa. Pentru că se pare că ne-am ostenit zadarnic să venim până aici...

— Ce vrei să zici?

— Mai nimic. Adică doar atât: clientul nostru, cel cu cap de mierlă...

— De corb.

— Mă rog, de cioară, dacă vrei, ne-a spus, atunci când l-am întâlnit la punctul vamal de la Caerda, că trebuie să ajungem la Kazaroh, și că acolo o să-l găsim pe destinatarul scrisorii. În momentul acela, mie nu mi s-a părut nimic ciudat în spusele lui...

— Nici mie, recunoscu pegasul. Având în vedere că am alergat ca dementii prin pustiu nu știu câte zile, știind doar că urma să ne întâlnim cu mușteriul nostru în prima vamă care ne

va ieși în cale de îndată ce vom intra pe teritoriul Țării Hattii, și, în ciuda faptului că am schimbat traseul pe parcurs, clientul ăla chiar ne așteptase în prima vamă care ne ieșise în cale, am fost convins că același lucru se va întâmpla și la poalele piramidelor.

— Păi e posibil ca destinatarul scrisorii să ne aștepte, dar cum să-l recunoaștem în balamucul ăsta? Că acolo, la marginea Țării Hatii, a fost simplu, eram numai noi și el, nu aveam cum să nu dăm nas în nas...

— Adică nas în cioc.

— Că bine zici, măi Kostik! Și, dacă tot ești atât de deștept, ce crezi că ar trebui să facem?

— În primul rând, să încercăm să nu ieșim în evidență, să ne comportăm ca niște turiști obișnuiți și să ne fâțâim de colo-colo, holbându-ne la tot ce-i de văzut. Adică să profiți și tu de ocazia de a vizita piramidele, dacă tot ai venit până aici. Și, în al doilea rând, dacă adresantul scrisorii ne așteaptă, atunci o să ne recunoască și o să ne explice că lui trebuie să-i predăm mesajul.

— Da, măi Kostik, chiar ești deștept! exclamă Taravik, care simțea că i se luase o greutate de pe suflet. Da, așa trebuie să facem! Bine. Cu ce începem?

— Eu propun să ne alegem un ghid, să avem pe cineva care să ne îndrume prin tărăboiul ăsta, să ne arate ce trebuie vizitat...

— Păi, spuse Taravik, care nu se putea obișnui cu gândul că trebuie să cheltuie ceva bani, sunt convins că tu știi mai bine decât orice ghid ce merită văzut...

— Da, dragul meu, așa e. Dar, dacă o să ne vadă alți ghizi că suntem singuri, n-o să scăpăm de gura lor. Străinii angajează un ghid nu pentru ca să le spună ce au de văzut, ci ca să-i apere de ceilalți ghizi. Așa că nu te zgârci, că nu-i cazul.

Nici nu apucară să termine de discutat, că se pomeniră cu un tinerel slăbuț, cu mutră cam bleagă, care-i întrebă timid:

— Nu aveți nevoie de un ghid? Vă rog mult, am nevoie amarnică de niște bani...

Lui Kostik i se făcu milă de el și-l întrebă:

— Cât vrei pentru o zi?

— Patru bănuți vi se pare mult? îndrăzni slăbănogul. Dar trei? adăugă el văzând mutra pe care o făcuse Taravik.

— Șefule, eu zic să-i dai băiatului patru bani, că-i copil sărac, spuse sentimental pegasul, iar Taravik, căruia Kostik îi spunea

„șefule” doar rareori, când voia să-l măgulească de față cu alții, bombăni și scoase banii din pungă.

Tinerelul se lumină la față și începu:

— După cum știe toată lumea, prima piramidă a fost construită de regele Afir…

— Păi, dacă știe toată lumea, n-are rost să ne spui și nouă, îl puse la locul lui Taravik. Vrem să ne conduci la toate cele care merită văzute și să nu ne obosești cu multe comentarii, că mă dor urechile de atâta larmă.

Ghidul dădu din cap, fericit, izgoni cu ardoare alți ghizi care se apropiau de clienții lui și-i îndrumă pe o alee largă, pavată cu lespezi din bazalt verzui. Aleea era mărginită de statui mari cam cât un stat de om, care reprezentau niște animale bizare, cu trup de leu, cu aripi ca ale pegașilor și cu cap de om. Unele aveau trup de leoaică și cap de femeie, altele aveau trup de leu și capete bărboase de bărbați.

— Ăștia sunt sfincșii, le explică ghidul.

— Știu, îi răspunse Taravik și se opri să tragă un sfinx bărbat de mustăți. Am auzit de ei, dar n-am văzut niciodată vreunul, nici viu, nici statuie, mărturisi el.

Merseră pe alee până se plictisiră, iar Taravik oftă:

— Mulți mai sunt sfincșii ăștia! M-am săturat de ei. Hai să facem o pauză, să ne tragem și noi sufletul un pic, că până la piramidă mai e destul…

— Să comand o gustare caldă, ceva, se oferi ghidul lor. Și o băutură rece…

— N-ar fi rău, îi răspunse Kostik, apoi îl luă în primire pe Taravik. Dacă vrei să-ți anchilozeze picioarele, n-ai decât să te tolănești pe undeva, Toată ziua ai stat în șa, trebuie să te miști un pic. Hai să mergem până la piramidă și înapoi. Până atunci, prietenul nostru o să comande niște cârnăciori fierbinți și niște plăcinte și o să mănânci și o să te odihnești în voie…

Taravik, auzind de mâncare, se potoli și plecă alături de Kostik pe alee, către construcția din fața lor, în timp ce tinerelul fugea către tarabele aflate în spatele sfincșilor, să-i spună grataragiului să încingă jarul și să pună niște cârnați la fript.

În timp ce mergeau, Kostik se pregătea să-i explice prietenului său cum fuseseră construite piramidele, cu ce scop, ce cantități de materiale se folosiseră pentru fiecare dintre ele și câți muncitori… Dar, înainte să apuce să spună ceva, auzi un

zbârnâit ciudat și, cu un gest instinctiv, se împinse în spatele lui Taravik.

Tocmai la timp ca să fie lovit de o săgeată care ricoșă din pielea lui și se înfipse în nisipul de la marginea aleii.

— Urcă! răcni el, iar Taravik nu stătu pe gânduri și nu ceru explicații, ci se aruncă de îndată în șa.

Pegasul o luă la goană, încercând să se îndepărteze cât mai mult de arcaș. Când ajunse lângă zidul oblic al piramidei, auzi două zbârnâituri simultane și făcu un salt într-o parte. Își dădu seama că nimeriseră într-o capcană: nu era un singur arcaș, ci trei: unul în spatele lor, unul în dreapta și unul în stânga. Nu avea unde să mai fugă. Kostik se întoarse, îi văzu pe cei trei încordându-și din nou arcurile și-și dădu seama că șansele ca Taravik să scape cu viață erau foarte reduse. Instinctiv, fără nicio explicație, făcu un salt către piramidă, încercând să se lipească de suprafața acesteia și să evite, pentru încă o clipă, săgețile ucigașe.

Piatra șlefuită din fața lui pivotă ca o ușă, iar pegasul trecu prin spațiul liber astfel creat și ajunse într-un coridor larg și suficient de înalt pentru ca prin el să poată alerga liniștit un pegas, cu călăreț cu tot.

Apoi roca aceea care alunecase într-o parte, ca să le facă loc, acoperi din nou intrarea, iar cei doi rămaseră închiși în piramidă.

8

În prima clipă, Kostik înlemni. Nu i se făcuse frică – *încă* nu i se făcuse frică dar (după cum încerca el să-și explice lui însuși), nimerise într-un mediu neașteptat, complet străin și nu știa ce primejdie îl pândea (dacă îl pândea vreo primejdie). Deci era normal să nu acționeze decât după ce avea să se lămurească unde se afla. Ca atare, rămase locului, considerând că nemișcarea aceea era o stare temporară, până când va descoperi că poate să se deplaseze, în ce direcție și cu ce viteză (și să înceteze să-i tremure genunchii). Nu scoase niciun sunet, ci-și ținu fălcile strâns încleștate, temându-se că, de-ar încerca să spună ceva, dinții i-ar clănțăni atât de tare, că nici el n-ar pricepe ce zice. Și, dintr-un motiv pe care nu-l știa nici el, ținea și ochii închiși, ca un copil care e convins că, dacă nu vede nimic periculos, atunci nici nu există vreun pericol în jur.

Din fericire, se părea că Taravik nu se speriase – asta e, lipsa

de imaginație are avantajele ei, își spusepegasul –, pentru că sări din șa și începu să cerceteze împrejurimile.

— Pe trompa lui Kefir! Ce ciudățenie! mormăi el. Ai fi crezut că aici, în interiorul piramidei, trebuie să fie o beznă să-ți bagi degetele în ochi, dar, după cum se vede, pentru că se vede, adică pot să văd, nu-i lumină ca ziua, dar nici întuneric deplin nu-i!

Kostik deschise încetișor ochiul stâng, apoi îl deschise și pe cel drept.

Da, partenerul lui avea dreptate: coridorul era luminat cumva, nu se știe cum, pentru că nu se zărea nicio lampă, făclie, opaiț sau lumânare. Ca și cum pereții emiteau un soi de luminozitate egală, uniformă, care izvora chiar din ei înșiși, din piatra cu care fuseseră construiți aceștia. O luminozitate slabă, dar suficientă ca să vezi ce era în jur. O luminozitate care avea nuanța cenușie a pereților din piatră ai coridorului în care se găseau.

Taravik pipăia de zor peretele din spatele lor, perete care se întindea în locul prin care – probabil – intraseră ei. Pipăia piatra, o ciocănea cu încheietura degetelor, ba chiar, după un timp, scoase cuțitul lui lung de la brâu, cuțit de care nu se despărțea nici când dormea, și începu a lovi cu mânerul acestuia în perete, din loc în loc.

— Ce faci? întrebă Kostik, prea curios ca să-i mai clănțăne dinții.

— Păi... după cum vezi și tu, coridorul se termină în locul ăsta, e închis de un perete. Dacă e un zid adevărat, atunci cum am trecut prin el? Deci nu-i un zid, ci un soi de ușă glisantă, care a fost deschisă și închisă de cineva, care ne-a salvat de indivizii ăia care voiau să ne omoare. Dar unde a dispărut cel care ne-a salvat? Probabil că a plecat pe coridor, sperând că noi o să ne purtăm ca niște oameni normali și o să-l urmăm. Și, întrucât eu chiar sunt un om normal...

— Adică eu nu sunt normal? întrebă Kostik, simțindu-se un pic jignit.

— Ba da, ești foarte normal, dar nu ești om. Deci, noi doi, care suntem normali, o să ne ducem după el pe coridor. Dar, fiind curioși de felul nostru – mai ales tu, nu-i vina ta, dar ești pegas, n-am ce-ți face, nu te enerva, recunosc că nici eu nu-s mai breaz –, vrem să știm ce-i cu mecanismul de acționare al ușii, unde e și cum se manevrează, că s-ar putea să fim nevoiți s-o

tulim iute de aici, cu sau fără voia gazdei noastre, deci e bine să fim independenți în gândire și acțiune. Acum ai priceput ce fac?

— Da, da, sigur că am priceput. Și, după ce o să găsești mecanismul, ce-o să faci?

— N-o să fac nimic, pentru că sunt sigur că ăia trei patrulează prin fața piramidei, așteptând să ieșim la iveală, așa cum mâța așteaptă lângă vizuina unui șoricel. Dar, chiar dacă n-o să facem nimic, e bine să știm cât mai multe lucruri...

— Cunoașterea înseamnă putere, spuse sentențios Kostik.

— Dacă spui tu, rânji Taravik. După câte știi, ar trebui să fii măcar primar într-un oraș mare...

— Și nu-s decât un biet pegas, cu un partener ignorant, care mă bagă în tot felul de belele, recunoscu cu obidă Kostik.

— Tot ce se poate, spuse cu voioșie Taravik. Însă ar fi cinstit din partea ta să recunoști că nu eu te-am vârât în piramidă, ci tu m-ai vârât pe mine.

— Și rău am făcut! Ar fi trebuit să stau cuminte și să-i las pe găliganii ăia să te împăneze cu săgeți!

— Și ce te-ai fi făcut fără mine? se minună curierul. Că tu, bietul de tine, ești cam neajutorat. Nici să te îmbeți nu știi. Dar să lăsăm taclalele, pentru că recunosc că m-am înșelat, ești bun și tu la ceva: să pălăvrăgești în neștire și să mă ții de vorbă, mai ales atunci când avem treburi importante de făcut.

Și Taravik îi întoarse spatele și-și continuă bocănitul, examinând nu numai capătul coridorului, ci și pereții din jurul lor. După un timp, încetă să lovească în piatră cu mânerul cuțitului și încercă să strecoare lama acestuia în niște crăpături minuscule. Apoi renunță. Se răsuci către pegas – care se holbase tot timpul la el, încercând să-și dea seama dacă reușise să descopere ceva – și exclamă nedumerit:

— Pe trompa lui Kefir! Nu mai pricep nimic!

— Asta-i starea ta naturală, îl consolă Kostik. Totuși... dacă îmi spui ce te nedumerește, e posibil să-ți dau un sfat folositor...

— Dacă nedumerirea mea ar avea vreo legătură cu starea de spirit a interpreților de balade mihoiene în perioada sărbătorilor de primăvară, sunt convins că sfatul tău mi-ar fi cu adevărat folositor. Având însă în vedere că întrebările care îmi frământă mintea în acest moment n-au nicio legătură cu interpreți, balade și alte chestii la fel de folositoare unor făpturi normale care s-au trezit închise așa, nitam-nisam, într-o piramidă, nu mă aștept la

niciun sprijin din partea ta. Însă o să fac un efort și o să-ți spun ce mă frământă.

— Aștept cu mare nerăbdare…

— După cum știe toată lumea, inclusiv un curier fără școală, ca mine, piramidele astea au fost construite din blocuri de piatră așezate cu grijă unul peste altul…

— Deocamdată ai dreptate.

— Deci între blocuri ar trebui să existe niște crăpături, niște spații, unele mici, bineînțeles, pentru că meșterii au fost foarte pricepuți…

— Și în privința asta ai dreptate.

— În concluzie, ceea ce am descoperit eu contrazice ceea ce știe toată lumea, pentru că zidul pare săpat într-o singură bucată de piatră, ca și cum aici, în locul în care se află piramida, ar fi existat un munte, pe care meșterii l-au cioplit și în care au săpat o galerie. Însă, după toate probabilitățile, galeria se termină aici, în locul în care ne aflăm, iar peretele spre exterior n-a fost găurit.

— O teorie posibilă, dacă nu ar contrazice-o faptul că ne aflăm aici, în interiorul piramidei, adică am intrat pe undeva.

— Asta mă nedumerește, dragă Kostik. Zidurile din jurul nostru fiind făcute dintr-o singură bucată, înseamnă că nu există nicio ușă glisantă… dar noi am văzut-o deschizându-se și închizându-se în urma noastră…

— Ceea ce înseamnă că toată treaba asta nu-i omenească, deci n-are rost să ne mai batem capul cu ea, concluzionă pegasul.

— Deștept mai ești, măi Kostik! exclamă Taravik, luminându-se la față. Atunci nu mai are rost să zăbovim pe aici, adăugă el, își luă prietenul de dârlogi și porni la drum. Iar, dacă o fi nevoie să ieșim din tunelul ăsta… o să vedem la momentul potrivit cum o să ne descurcăm…

Merseră ce merseră, dar Kostik se plictisi curând să se târâie încetișor. Se convinsese repede că drumul nu ascundea niciun pericol, coridorul fiind larg și luminat destul de bine. Adică un pegas atent putea să gonească liniștit la trap – poate chiar și la galop – fără să pățească nimic. Așa că îi spuse partenerului său:

— Nu se știe cât o să colindăm prin tunelul ăsta, că nu i se vede capătul. Aș zice să încaleci și să grăbim pasul, că poate ajungem și noi undeva…

Taravik abia aștepta o asemenea invitație, pentru că se dezobișnuise să fie pedestraș. Sări iute în șa și se gândi ce să facă să nu adoarmă imediat. Să se gândească la ceva… asta nu era o soluție, gânditul îl obosea și-l adormea instantaneu. Să se holbeze pe pereți… pereții ăia erau goi, nu aveau nicio podoabă, niciun ornament, doar piatră cenușie, ce lucea ușor – o imagine atât de monotonă că ațipeai doar dacă aruncai o privire spre ea…

Kostik părea a se simți în largul său, grăbise pasul, trecuse de la un trap săltat la un galop ușurel. Bocănitul copitelor sale răsuna în lungul coridorului, fără a provoca ecou – ca și cum undeva, în depărtare, zgomotul era absorbit de piatră…

Dar, după un timp și spre mirarea lui Taravik, zgomotul ritmic provocat de pegas deveni muzical, începu să semene tot mai mult cu sunetul unor tobe. Kostik remarcă și el bocănitul acela, pentru că își încetini goana. Dar bubuitul tobelor nu încetă. Pegasul se opri și ascultă atent, imitat de Taravik. Da, undeva, în depărtare, spre capătul nevăzut al coridorului, cineva bătea într-o tobă. Și, dacă îți ciuleai urechile bine, auzeai și sunet dulce de flaut…

Cineva cânta în piramidă, la diferite instrumente. Adică acolo, în străfundurile construcției gigantice de piatră, se afla o orchestră care interpreta niște piese muzicale. O muzică plăcută, liniștitoare.

Kostik întoarse capul spre călărețul lui:

— Ce facem?

— Avem de ales? Mergem înainte, și ce va fi va fi, spuse nepăsător Taravik. Unde-i muzică, e, de obicei, și băutură, așa că s-ar putea să avem parte de distracție…

Merseră mai departe, dar mai încet și privind cu atenție în fața lor, să fie pregătiți, indiferent ce-i aștepta.

După un timp, lumina cenușie de pe coridor căpătă o nuanță rozalie, ca și cum sursa ce le luminase calea până atunci fusese înlocuită de o alta. Sau, mai degrabă, își spuse Kostik, ca și cum sursei inițiale, cea care producea licărirea cenușie, i se adăugase o alta, colorată în roz, iar cele două lumini se amestecau…

Apoi, într-un mod bizar, luminozitatea cenușie încetă complet, și coridorul din fața lor rămase neluminat.

Ca și cum s-ar fi sfârșit.

Însă coridorul nu se terminase, pentru că în apropierea locului în care tunelul din fața lor devenise întunecat apăruse o deschizătură în tunel, un soi de ușă laterală, înaltă până în tavan și suficient de largă ca să treacă prin ea un cal sau un pegas cu încărcătura lui. Prin ușa aceea se scurgea o lumină roz ca petalele de trandafir sălbatic din pustie, iar cu ajutorul ei se vedea că, deși întunecat, coridorul continua, se întindea departe, în beznă (sau numai câțiva pași, căci nimeni, nici măcar un pegas cunoscător al înțelepciunilor omenești, nu avea de unde să știe ce se afla în întunericimea aceea...). Tot pe ușa aceea venea și sunetul de instrumente muzicale, care crescuse în intensitate, ca și cum orchestra aceea ar fi fost doar la câțiva pași de ei.

Kostik se opri în pragul coridorului întunecat și, în același timp, în pragul ușii din care venea lumina rozalie (și muzica aceea plăcută). Rămase nehotărât o clipă. Pe de o parte, nu-i plăcea să se aventureze în necunoscut. Pe de altă parte, experiența îi spunea că o hotărâre luată de el, oricât de proastă s-ar fi dovedit a fi ea, era cu mult mai bună decât una luată de Taravik.

Ca niciodată, prietenul său, de obicei leneș și lent în mișcări, de data asta săltă din șa și își vârî capul pe ușă. Probabil că-i rămăsese gândul la vorbele pe care le spusese ceva mai devreme, că acolo unde-i muzică trebuie să fie și băutură. Iar, dacă voiai să-l atragi pe Taravik în cele mai mari belele, era suficient să-l amăgești că-i rost de băutură gratuită...

Așa că pegasul fu scutit de dificultatea unei decizii, pentru că Taravik exclamă uluit:

— Pe trompa lui Kefir! Ia uită-te ce-i aici!

Kostik aruncă o privire din prag, apoi oftă și-l urmă pe Taravik în interiorul încăperii.

Dincolo de ușă se întindea o sală largă, cu pereții împodobiți cu basoreliefuri și picturi colorate, ce înfățișau bărbați în veșminte bogate, cu bijuterii scumpe, care petreceau, vânau păsări de apă sau asistau la muncile câmpului.

În toate picturile și basoreliefurile exista un personaj comun: un bărbat ce purta pe cap coroana regelui-zeu.

În mijlocul încăperii se afla o masă întinsă, plină cu vase de aur, încărcate cu bunătăți – mâncăruri gătite, fripturi, fructe –, precum și pocale cu băuturi...

Deși muzica se auzea tot mai tare, ca și cum muzicanții s-ar fi aflat în imediata lor vecinătate, sala era pustie.

În ciuda aspectului apetisant, mâncărurile răspândeau un miros bizar. Nu, nu se stricaseră, nu puțeau a putreziciune, dimpotrivă, mireasma corespundea înfățișării lor… și totuși, aroma nu semăna cu cea a alimentelor obișnuite, adică nu-ți făceau poftă, nu te îmbiau să le guști. Taravik, mâncăcios și lacom din fire, nu pierdea niciodată ocazia de a se îndopa pe cheltuiala altuia, dar de data asta simțea un fel de repulsie, o silă inexplicabilă care-l făcea să stea departe de ele.

În colțurile sălii se găseau măsuțe și lăzi, pe care fuseseră grămădite haine scumpe, bijuterii prețioase, arme și tot felul de lucruri necesare unei existențe îmbelșugate. Toate arătau noi și neîntrebuințate.

În mod normal, Taravik ar fi scotocit prin lucruri – și, poate, dacă ispita ar fi fost prea mare, ar fi strecurat la brâu vreo bijuterie mai mică. Însă nu-i venea să se atingă de nimic, lucrurile alea îl speriau fără să-și dea seama din ce motiv.

Probabil că și Kostik simțea același lucru, pentru că își drese glasul și spuse în șoaptă, ca și cum s-ar fi temut să nu deranjeze pe cineva:

— Bine. Am văzut, ne-am lămurit, hai să ne vedem de drumul nostru…

Ușor de zis, greu de făcut. Pentru că, atunci când se întoarseră să plece, descoperiră că ușa dispăruse. În locul în care fusese aceasta se întindea acum un perete acoperit cu o pictură ce-l reprezenta pe regele-zeu la vânătoare de ibiși.

Taravik nu-și putu stăpâni nedumerirea:

— Dacă țin bine minte, mi-ai povestit că ibișii sunt păsări sfinte, sunt întruparea nu știu cărui zeu hattian…

— Da, ai ținut bine minte, felicitările mele, se grăbi să-i explice pegasul, dar regele e un zeu mai mare, așa că are dreptul să ucidă zei mai mici.

— Nu chiar orice zeu, chiar și printre cei minori există unii pe care nu am voie să-i omor, interveni o voce plăcută de bărbat.

Cei doi se întoarseră în direcția din care veniseră vorbele și descoperiră că în zid se deschisese o ușă, ce dădea într-o sală învecinată. Cel care le vorbise se găsea în sala aceea.

Taravik se uită întrebător la Kostik, acesta îi aruncă o privire ce spunea fără echivoc: „De când ții tu seama de părerea

mea?”, ca urmare curierul ridică din umeri și se îndreptă spre ușa din fața sa.

Kostik își dădu ochii peste cap, dar, convins de inutilitatea vreunei opoziții (și, în același timp, ros de curiozitate), se luă după el.

Încăperea vecină era la fel de mare și cu pereții la fel de împodobiți cu tablouri și inscripții. Și avea grămădite în colțuri cantități incredibile de vase de aur, de veșminte bogate și de obiecte de lux.

Însă în mijlocul camerei nu se afla o masă, ci un soi de ladă imensă, cioplită în bazalt. Capacul ei era tras într-o parte și se vedea că în interiorul ei se afla o ladă ceva mai mică, turnată în aur masiv. Ambele lăzi aveau o formă ce aducea vag cu un corp omenesc stilizat.

Pe marginea lăzii de bazalt stătea un bărbat între două vârste, cu figură inteligentă și cu o expresie care exprima un interes ieșit din comun.

— Deci, până la urmă, cineva a reușit să ajungă la mormântul meu, ca să-l jefuiască, spuse el gânditor. Am discutat îndelung, pe vremea când eram în viață, cu sfetnicii mei, despre modul în care poate fi apărat mormântul unui rege de jefuitorii de peste veacuri... și se pare că lăcomia oamenilor e mai mare decât teama de zei și de stăpânire... Totul e nimicnicie, dragii mei, bogăția, puterea și renumele nu te apără de hoții cei mai obișnuiți...

Și bărbatul clătină din cap, întristat brusc.

Kostik îl privi un timp, apoi își drese glasul și întrebă cu timiditate:

— Să înțeleg că sunteți însuși regele-zeu Afir, cel care a construit acest măreț monument?

— Oh, da, oftă bărbatul. Și-mi dau seama că am cheltuit zadarnic veniturile statului, că ne-am chinuit inutil, eu și sfetnicii mei, să construim un mormânt care să nu poată fi jefuit... iar acum îmi dau seama că puteam să folosesc timpul și banii în scopuri mai plăcute...

— Mărite rege, spuse Taravik cu glasul lui obișnuit, ce răsună cu putere în sala mortuară, cred că n-ați irosit timpul și banii, pentru că nici eu, nici prietenul meu n-am venit aici ca să vă deranjăm odihna veșnică. Adică n-am venit să vă jefuim mormântul.

— Da? exclamă neîncrezător Afir. Atunci de ce ați venit? Și cum ați ajuns aici? De fapt, sunt foarte curios să aflu cum ați trecut de capcanele întinse de preoții mei…

— N-am întâlnit niciun fel de capcane, spuse cu nevinovăție Taravik. Am mers pur și simplu pe coridor… și asta a fost tot. Ne-am trezit pur și simplu în pragul sălii pline cu bucate.

— Un coridor? Și cum ați ajuns la coridorul ăla? Nu-mi aduc aminte să fi construit vreun coridor… Și cum ai coborât cu pegasul pe treptele alea înguste?

— Care scări? se minunară, într-un singur glas, și Kostik, și Taravik. N-am coborât niciun fel de trepte.

— Nu se poate! îi contrazise Afir, cu glasul ferm al celui care știe despre ce-i vorba. Camera mortuară este amplasată – pot să vă dezvălui acest secret, din moment ce ați ajuns oricum în ea – în mijlocul suprafeței bazei piramidei, la adâncimea de zece stânjeni sub nivelul solului.

— Ce interesant! exclamă Kostik, fără să-i pese că îl întrerupea pe zeu. Baramin din Efaces a susținut că acesta e locul ideal pentru a ascunde mormântul regal, pentru că este locul în care se ajunge cel mai greu. Însă toți savanții au considerat că opinia sa este fantasmagorică și lipsită de vreo legătură cu tradiția și realitatea…

— … deci, continuă regele, prefăcându-se că n-a remarcat întreruperea pegasului, ca să ajungeți aici trebuia să coborâți cumva… cu excepția cazului în care tunelul prin care ați pătruns fusese săpat de la început la adâncimea de zece stânjeni – adică tot trebuie să fi coborât cumva când ați intrat în el…

— Mă scuzați, dar dumneavoastră n-ar trebui să fiți mumie? întrebă Kostik (respectuos, dar ros de curiozitate).

— De ce să fiu mumie? se burzului Afir. Mumie sunteți tu și mumă-ta, obraznicule!

Pegasul, neobișnuit cu asemenea reacții, rămase cu gura căscată, holbându-se nedumerit când la regele-zeu, când la prietenul său, ca și cum i-ar fi cerut ajutorul.

Lui Taravik i se făcu milă de el și încercă să-i ia apărarea:

— N-a vrut să vă jignească, mărite rege, dar în vremea noastră toată lumea știe – până și un curier ignorant ca mine – că regii erau mumificați, pentru ca sufletul lor să rămână cât mai mult timp în viață…

— Păi, dacă am murit, cum să-mi rămână sufletul în viață? se

minună Afir.

De data asta fu rândul lui Kostik să sară în ajutorul prietenului său:

— Partenerul meu vrea să spună că noi presupunem că hattienii aveau convingerea că sufletul omului exista cât timp rămânea ceva din trupul lui. De aceea trupurile regilor erau mumificate și ascunse în străfundurile pământului, ca să nu poată să le distrugă nimeni…

— Și oamenii din zilele voastre cred chestia asta? întrebă curios regele Afir.

— Bineînțeles! Dacă n-ar fi așa, de ce s-ar fi ostenit regii din vechime să înalțe monumente mărețe și nepieritoare?

— Ca să le rămână numele în amintirea urmașilor, le explică zâmbind Afir. Să le supraviețuiască astfel faptele. Iar supraviețuirea sufletului n-are nicio legătură cu mumificarea și cu mormintele bogate.

Regele rânji cu gura până la urechi și mărturisi, ca un ștrengar prins în timp ce făcea o năzbâtie cu care se mândrea și pe care n-o regreta:

— Eu am inventat toată povestea asta. Pentru că faptele mărețe se uită, dar lăcomia oamenilor e nemuritoare. Poate, mi-am zis eu, urmașii vor uita cine am fost și ce am făptuit în calitate de conducător al poporului meu, dar întotdeauna va exista cineva care va tânji după comoara fabuloasă care (zice-se) a fost îngropată odată cu mine și care așteaptă să fie descoperită, ca să-i îmbogățească pe cei care o vor scoate la lumină. Dar pentru ca s-o găsească trebuie să știe cât mai multe despre mormântul meu, despre lumea în care am trăit, deci, de fapt, despre mine și despre faptele mele.

— Da… interesant… mormăi Kostik. Recunosc că nu am auzit niciodată o teorie care să se apropie, cât de cât, de cele ce ne-ați spus acum.

Și pegasul rămase gânditor, șocat, probabil, să descopere că uneori, adevărul nu semăna cu ceea ce spuneau cărțile.

Taravik profită de liniște ca să întrebe și el ceva:

— Adică n-ați fost mumificat? Chestia cu mumificarea e doar o poveste pentru turiști?

— Sigur că am fost mumificat! se supără Afir. Nu înțeleg de ce mă tot întrebați chestia asta. Sau sunteți niște indivizi țicniți, dornici de senzații tari, care își doreau să fi fost fugăriți prin

cotloanele piramidei de o mumie furioasă că i-a fost întrerupt somnul veșnic?

— Nu, nici vorbă, nu ne dorim așa ceva, se grăbiră să-l asigure cei doi.

— Totuși, ne întrebam, îndrăzni Taravik, de ce arătați atât de… cum să spun… de normal… ca și cum ați fi în viață…

Regele mort oftă și le explică:

— Dacă v-ați fi gândit un pic, v-ați fi dat seama singuri că sunt doar imaginea regelui, nu regele însuși. Pot să mă plimb prin mormântul meu în voie, pot să mă bucur de lucrurile ce mi-au fost lăsate aici, pot să mănânc și să beau în voie… Da, nu vă uitați așa la mine, sigur că pot, pentru că și ele sunt imaginea spirituală ale celor așezate în mormânt odată cu mine – că doar nu vă închipuiați că alimentele alea au rămas proaspete după câteva mii de ani. Mai mult, pot să intru în mumia mea și să o pun în mișcare. Numai că nu pot să ies cu ea din sarcofag, pentru că lada aia de granit are capacul tare greu… Dacă m-ați ajuta să-l dau la o parte, aș putea să vă ofer spectacolul inedit al mumiei care pune pe fugă vizitatorii nepoftiți ce au venit să-i jefuiască mormântul.

— Noi n-am venit să vă jefuim mormântul! se răsti Taravik. Și n-am de gând să-mi rup șalele împingând la capacul ăla!

— Bine, bine, nu-i cazul să te superi, mormăi regele. Am încercat și eu… Tot o ții langa că n-ai venit să-mi furi lucrurile de valoare. Atunci ce cauți aici?

Taravik oftă, apoi se uită la Kostik, acesta făcu mutra ce spunea „Ce mai contează? Oricum nu mai avem ce pierde…”, așa că zise, destul de jenat:

— Trebuie să ducem o scrisoare… Însă nu știm nici cine e destinatarul, nici unde îl putem găsi…

Regele zâmbi încântat:

— O scrisoare? Cine să-mi scrie mie în zilele astea? Vreun admirator? Dați-mi misiva!

— N-o dăm decât destinatarului! îl refuză ferm Taravik. Demonstrați-mi că e pentru dumneavoastră și v-o dau imediat.

— Cum să-ți demonstrez? se minună regele Afir. Într-un fel, ai și tu dreptate, s-ar putea să nu fie pentru mine… ba chiar s-ar putea să fie periculoasă pentru cei care n-au dreptul să pună mâna pe ea… Știi ceva? Ia arată-mi-o, dar mai de la distanță, să fiu sigur că nu-mi poate face niciun rău.

— Ce rău să vă facă, că doar sunteți mort? întrebă Kostik dându-și ochii peste cap. Cred, mărite rege, că ați face o pereche potrivită cu partenerul meu!

— Ehehe, drăguțule, ai gură mare și minte puțină! îl puse la punct Afir. Nici nu știi câte poate păți cineva după moarte…

— Bine. Taravik, drag prieten, arată-i măritului rege scrisoarea. Dar de departe, să nu-i ardă ochii…

Taravik se hlizi, încântat că pegasul își găsise altă țintă pentru ironiile lui lipsite de sare și piper, apoi vârî mâna în punga de la brâu și scoase la iveală misiva pe care le-o încredințase Catalom.

Regele se ridică de pe marginea sarcofagului (pe care rămăsese în tot timpul conversației cu cei doi vizitatori ai săi) și se duse încetișor, ca din întâmplare, în spatele lăzii imense de piatră, de parcă s-ar fi pus la adăpostul acesteia.

— Scrisoarea îi e adresată lui Cambeh, stăpânul lumii subterane, spuse el, cu glas tremurând de groază. Ascunde-o imediat, nu-i menită ochilor obișnuiți.

— Ciudat… mormăi Kostik. Sigur, nu avem niciun motiv să ne îndoim de spusele măritului rege, dar ne întrebăm de ce autorul scrisorii nu ne-a explicat cui trebuie s-o înmânăm…

— Păi, mormăi Afir, după ce-și făcuse suficient curaj și mai aruncase o ocheadă spre papirusul din mâna lui Taravik, Catalom a fost doar un intermediar, v-a dat o scrisoare pe care n-o scrisese el și căreia nu îi știa adresantul. Deci nu avea cum să vă explice cui trebuie s-o înmânați, din moment ce nici el nu știa mai multe…

— Adică nu știa cine îi dăduse misiva? exclamă neîncrezător Kostik.

— Știa cine i-o dăduse, dar, mai mult ca sigur, nu știa cine o scrisese. Cel care i-a dat-o nu era autorul scrisorii – poate nici el n-o primise direct de la acesta, ci prin alt intermediar…

— Bine, mormăi bosumflat Taravik; spusele lui Afir îi arătaseră că acesta cunoștea lucruri pe care n-ar fi trebuit să le știe, dar pe care le știa – la urma urmei, era și el un zeu, unul mic și mort, dar tot zeu era –, deci trebuia să țină seama de vorbele lui. Bine. Nu prea pricep de ce a fost nevoie de toată secretomania asta, dar asta e… Și atunci ce trebuie să facem?

— Ceea ce trebuie să faceți, adică să duceți scrisoarea destinatarului ei, pentru că acum știți cine este acesta.

Pe Kostik îl apucară năbădăile:

— Și cum o să ajungem în fața lui Cambeh? se rățoi el. Să ne tăiem beregățile, ca să fim conduși de îndată în fața stăpânului lumii subterane?

— Oh, de-ar atât de simplu! oftă Afir. Ăsta-i necazul cu muritorii, își închipuie că după moarte totul e simplu. Ai închis ochii și gata, ai scăpat de toate belelele! Nu-i chiar așa, băiețică! Nu se ajunge atât de ușor în fața lui Cambeh! Văd că e nevoie să vă povestesc câte ceva despre lumea de dincolo…

— V-am fi foarte recunoscători, se grăbi să-l asigure Kostik, care chiar dorea să afle cât mai multe, dacă tot avea această ocazie. Însă, înainte de a începe, nu vreți să ne spuneți ce șanse credeți că avem să predăm scrisoarea lui Cambeh?

— Eu aș zice că aveți șanse foarte mari. Pentru că ați ajuns până aici, adică cineva v-a deschis o cale care în mod obișnuit nu-i accesibilă muritorilor… deci tot ce aveți de făcut e să mergeți mai departe pe calea aceea…

— Da, mormăi gânditor pegasul. Cu condiția să găsim din nou coridorul ăla…

Apoi Kostik își spuse să lase grijile pe altă dată și rosti cu o voce plină de curiozitate:

— Deci… cum e cu lumea de apoi?

Regele se uită la Taravik și-i făcu semn să ascundă scrisoarea. Curierul o vârî în pungă, iar Afir ieși din spatele sarcofagului și se cățără din nou pe marginea lăzii de granit.

— În primul rând, lumea de dincolo – căreia unii îi spun lumea subterană, deși nimeni nu poate demonstra că-i situată în subteranele altei lumi sau că-i așezată mai jos decât altele – nu are formă și hotare precise. Acestea se pot modifica în funcție de… de credințele oamenilor.

— Nu pricep nimic, recunoscu zăpăcit Taravik. N-ați putea să ne dați un exemplu, că eu pricep mai ușor exemplele, teoria mă omoară…

— De exemplu, eu sunt în acest moment aici, în camera mea mortuară, stând de vorbă cu voi și, simultan, sunt în regatul lui Cambeh și privesc sufletele plutind prin fața mea. Unele dintre ele se duc într-un vârtej de la marginea dintre lumi, unde pătrunde fumul jertfelor venit din lumea muritorilor, ca să se hrănească, pentru că sufletele se pot hrăni doar cu fum și cu imagini, ele înseles fiind fum și închipuire…

— Și celălalt Afir, cel din lumea subterană, stă și el de vorbă cu cineva în acest moment, are o existență independentă sau depinde de mintea celui de aici? se interesă Kostik. Sau invers, cel de aici depinde de mintea celui de acolo?

— Cred, dar nu sunt foarte sigur, că ambii există simultan, independent unul de celălalt și, în același timp, fiecare dintre ei știind ce face dublul său. Dar… s-ar putea ca, de fapt, cei doi să fie visul unei a treia entități, cea care este adevăratul Afir și care se găsește în mumia din sarcofag, visând pentru veșnicie…

— Atunci, își dădu cu părerea pegasul, înseamnă că, de fapt, chestia cu mumificarea nu-i o înșelătorie și că sufletul chiar rămâne în trupul îmbălsămat. Ceea ce ne face să credem că și restul teoriei, cea care spune că sufletul supraviețuiește atâta timp cât trupul rămâne întreg – mă rog, întreg, vorba vine, ați înțeles ce am vrut să spun –, rămâne valabilă.

— Nu știu cât de valabilă rămâne teoria aia, pentru că existența sufletului e condiționată nu de existența sau inexistența unei mumii pieritoare, ci de esența zeiască a regelui decedat, care a fost impregnată în zidurile încăperii mortuare și a piramidei, deci sufletul va rămâne funcțional cât timp va exista măcar o bucățică din piramidă. Cât despre procesul impregnării acelei esențe în piatră și despre modul în care se extrage ea din leșul regal, astea sunt secrete pe care n-o să le aflați de la mine, pentru că puterea pe care o veți căpăta va fi prea mare pentru niște amărâți ca voi și riscați să vă pierdeți mințile. Oricum nu veți putea să evadați din visul din vis, ca să treceți dincolo de hotarele mortalității, deci vă propun să vă mulțumiți cu ceea ce v-am destăinuit și poate vă voi mai destăinui în miile de ani pe care-i veți petrece alături de mine, în acest mormânt acoperit cu o cantitate uriașă de stânci. El va deveni și mormântul vostru. Dar nu aveți niciun motiv de îngrijorare: avem hrană și băutură, să ne ajungă o veșnicie, iar conversația cu mine vă va bucura spiritele.

Poate că pentru Kostik perspectiva unor discuții interminabile cu zeul rege mort putea să pară atractivă, el fiind, ca orice pegas, amator de conversații intelectuale, dar Taravik simți că-l ia durerea de cap într-un mod insuportabil și, cu toate că știa cu certitudine că nu suferea nici de claustrofobie, nici de vreo altă fobie, deveni brusc neliniștit și simți nu neapărat nevoia de aer proaspăt, ci dorința să părăsească mormântul ăla fără nicio

ieșire.

Între timp, regele Afir, care părea încântat că îl ascultă cineva după atâtea mii de ani de singurătate, își continua prelegerea:

— Cu toate că mumia și piramida, cu pietrele ei impregnate cu esența zeiască, reprezintă sediul de bază al sufletului entității Afir, trebuie să mărturisesc că existența unei a doua entități, identice din punct de vedere formal și intelectual cu prima, nu-i doar o închipuire a mea. După, cum știți, sau există o mare probabilitate să știți, printre lucrurile ajutătoare care au fost depuse alături de mine în mormânt se află o alinja…

— Da, exclamă încântat Kostik. Știu. O alinja este macheta corabiei cu ajutorul căreia sufletul regelui zeu străbate fluviul Tahhi – care este versiunea subpământeană a fluviului Hatti – ca să treacă din tărâmul nostru în tărâmul guvernat de Cambeh…

— Bravo, bravo! îl lăudă Atis. Deci am avut la îndemână o alinja. Vă rog s-o căutați și voi, pentru că știu sigur că a fost pusă alături de sarcofagul meu, iar acum nu mai e nicăieri.

— Ceea ce, concluzionă încântat Kostik, înseamnă că ați folosit-o și ați străbătut cu ea fluviul dintre lumi!

— Sau v-au apucat năbădăile și ați făcut-o praf și pulbere, mormăi Taravik. Adică vreți să ne spuneți că ați mers cu o corabie pe un fluviu și nu vă mai aduceți aminte de asta?

— Îmi amintesc doar niște scene disparate, sunt convins că am călătorit cu corabia aceea, sunt sigur că am fost judecat de Cambeh… Dar treaba asta s-a întâmplat cu mii de ani în urmă, spuse regele. Memoria mea nu mai e ce-a fost cândva. Am început să uit… Și, dacă e adevărat că duc o existență dublă, vă dați seama că entitatea din lumea lui Cambeh încearcă să preia controlul, iar cea de aici se mulțumește să supraviețuiască… adică nu să supraviețuiască, din moment ce nu viețuiește, ci să existe cum poate, fără prea mari pretenții, încercând să țină minte cine a fost și ce fapte mărețe a făcut. De aceea am nevoie de voi: ca să vă povestesc cine am fost, iar voi să-mi întăriți încrederea în mine și să mă faceți tot mai puternic.

— O sarcină nobilă și demnă doar de făpturile cele mai de încredere, recunoscu pegasul. Mă întreb însă…

— Ce te întrebi? se răsti regele zeu. Ți-am dat eu voie să te întrebi ceva?

Apoi Afir deveni brusc bănuitor și se uită cercetător la pegas:

— Ce ziceai că te întrebai?

— N-am vrut să vă supăr… se prefăcu pegasul cuprins de timiditate.

— Spune! Îți ordon!

— Mă întrebam dacă nu cumva stăpânul lumii subterane nu se va supăra că nu-i ducem scrisoarea pe care bănuiesc că o așteaptă…

Afir rămase tăcut, apoi spuse, cu o mutră preocupată:

— S-ar putea să ai dreptate… Cambeh e supărăcios din fire… da, ar trebui să-i duceți misiva… n-ar putea s-o ducă tovarășul tău? Și, până se întoarce el, noi o să stăm liniștiți la taclale…

— Mărite rege, drumul e lung, iar el se mișcă încet.

— Atunci, du-te tu, iar eu o să mă mulțumesc cu el, până o să vii înapoi, că n-are mare lucru de făcut, doar să stea liniștit și să mă asculte, eventual să dea din când în când din cap, ca să-mi arate că n-a adormit…

— Eu n-am mâini, nu pot să deschid uși și porți, mărturisi Kostik. Adică nu pot să trec de anumite obstacole. Eu nu știu decât să alerg din răsputeri și să discut cu oameni inteligenți.

— Mda… trebuie să mă mai gândesc. Dar, până o să mă gândesc…

— La ce să vă gândiți? întrebă Taravik, care pierduse de mult firul conversației și ațipise în stilul lui caracteristic, cu ochii deschiși.

— Dacă să vă las să plecați amândoi, numai pe unu și pe care anume sau să nu dau voie nimănui să părăsească piramida. Eu înclin spre ultima soluție, dar, după cum v-am mai spus, o să mă mai gândesc. Iar, când o să iau o hotărâre, o să v-o comunic și vouă. Până atunci, propun să mai discutăm un pic, doar un pic, să-mi pun cât de cât mintea în funcțiune.

Taravik se întrebă dacă un suflet putea fi strâns de gât. Era convins că nu se poate, dar dorința de a încerca devenise atât de puternică, încât nu-i mai păsa de rezultat. În timp ce-și încorda mușchii, pregătindu-se să-l înhațe pe Afir, Kostik îi dădu discret o copită, de-l aruncă tocmai în cealaltă parte a încăperii, apoi spuse cu glas liniștitor:

— Bună propunere! Tocmai îmi spuneam că au rămas unele lucruri nelămurite și că, dacă nu profit de această ocazie unică să le clarific, n-o să știu niciodată care e adevărul…

Regele se lumină la față, iar expresia îi deveni binevoitoare:

— Întreabă-mă tot ce vrei. Avem timp din belșug, că nu ne

zorește nimeni. Fii convins că o să-ți explic orice dorești, cu deosebită plăcere.

Pegasul nu se lăsă rugat. Își drese glasul și zise:

— Ați spus la un moment dat că regatul lui Cambeh nu are formă și hotare precise, că acestea se pot modifica după credința oamenilor. N-am înțeles ce înseamnă asta.

— Adică lumea subterană arată așa cum își închipuie fiecare individ că este. Oamenii nu pot să-i vadă înfățișarea reală – nici măcar zeii mai mici, cei ca mine – și văd o imagine care corespunde cu ceea ce au crezut în timpul vieții sau au fost învățați că este lumea de apoi.

— Păi eu am întâlnit, în peregrinările din tinerețea mea cea aventuroasă, indivizi care credeau că nu există o lume de apoi, spuse cu glas sfidător Taravik, care se ridicase din cotlonul în care îl aruncase copita lui Kostik și-și scutura roba murdară de praful ce se strânsese în decursul miilor de ani în cotlonul respectiv. Mărite rege, să spuneți slujitoarelor să șteargă praful mai bine, că s-a făcut o mizerie îngrozitoare. Dacă ar vedea Marieța mea așa ceva, v-ar cotonogi pe toți, începând cu slujnicele și terminând cu regina. Deci, după cum spuneam, unii nu cred că există o lume de apoi. Cum arată regatul lui Cambeh, în cazul lor?

— Cum să arate? se miră regele. Dacă n-au crezut că există o altă lume, atunci n-au parte de ea! Sufletul lor se dizolvă în eter în momentul morții, și cu asta, gata! Zeii sunt corecți. Dacă ți-ai construit existența pe baza unor principii, considerând că moartea este sfârșitul definitiv, atunci ei îți respectă aceste principii și nu te obligă la o existență ulterioară morții, din moment ce ai considerat-o inutilă.

— Foarte interesant! exclamă Kostik, de data asta sincer atras de subiect. Însă, pornind de la ideea onoratului meu coleg, apare un alt aspect al problemei pe care aș dori să-l lămurim.

— Spune, dragul meu, îl îndemnă regele, zâmbind înțelegător.

— Cunosc anumite credințe care susțin că lumea de după moarte poate fi, în anumite cazuri, o lume a ispășirii, în care cei păcătoși și vinovați vor plăti pentru fărădelegile lor prin chinuri veșnice…

— Și care-i problema? Sigur că în cazul lor va exista un regat subteran plin de lucruri înfricoșătoare, în care sufletele vor fi torturate fără încetare și vor trăi chinuri greu de îndurat, în

ciuda faptului că ele sunt entități imateriale, care n-au simțuri, deci n-au cum să simtă durerea. Adică, sper că vă dați seama și singuri, suferința lor este pur morală. Indivizii respectivi au fost convinși, în timpul vieții, că au încălcat anumite norme morale și sociale, pentru care fapte merită să fie pedepsiți. Vinovăția există doar în mintea lor, ca și suferința. Ei înșiși s-au judecat și s-au condamnat, ca atare vor suferi, pentru că asta și-au dorit. În lumea de apoi nu există judecători și călăi decât dacă tu însuți crezi în existența lor.

Taravik se scărpină în cap, nedumerit.

— Parcă nu-mi vine să cred că oamenii sunt chiar atât de proști… Ba da, concluzionă el, după un timp de gândire. Sunt. Uneori sunt chiar mai proști de atât.

Și Kostik rămăsese gânditor. Abia după ceva timp, timp în care regele cel mort bătuse darabana cu degetele, nervos, în capacul sarcofagului (un gest inutil și menit doar să-i găsească un mod de a-și descărca nervii, din moment ce, fiind un suflet imaterial, nu putea să lovească piatra sarcofagului cu degetele lui fără substanță), pegasul tuși, stânjenit, ca și cum nu s-ar fi simțit în largul lui făcând ceea ce urma să facă, dar ceva mai puternic decât el însuși îl obliga să facă totuși chestia aceea, și spuse:

— Din câte știu eu despre credințele hattiene, sufletele morților care reușesc să traverseze râul Tahhi – fiind supuse unor încercări menite să arate dacă merită să traverseze cursul de apă – ajung în fața lui Cambeh, iar faptele lor sunt puse pe un cântar. Și, în funcție de ce arată cântarul, adică dacă faptele decedatului sunt bune sau sunt rele, sufletul respectiv e pedepsit sau e răsplătit. Dumneavoastră, mărite rege, vă amintiți că ați fost judecat de stăpânul lumii subterane. A fost o judecată reală sau doar o închipuire datorată faptului că în timpul vieții ați crezut că asta vi se va întâmpla după moarte?

Regele rămase holbându-se la Kostik. Se vedea că întrebarea îl surprinsese, că nu se gândise niciodată că lucrurile puteau fi privite și din acest punct de vedere. Iar Kostik și Taravik se holbau la fel de atenți la el, ca și cum răspunsul lui ar fi fost de mare importanță pentru viitorul lor. Însă sentimentul că trebuia neapărat să spună ceva profund, înțelept și de necontrazis îl făcea pe rege să nu se poată concentra. În cele din urmă mormăi, încercând să pară cât mai convingător:

— Presupun că ceea ce e adevărat în cazul altora e valabil și în cazul meu.

— Adică totul e închipuire și amăgire, inclusiv viața de apoi? întrebă pegasul.

— Poate că da… sau poate că zeii, știind cât de limitată este puterea minții noastre, acoperă o realitate pe care n-o putem înțelege, deci n-o putem accepta, cu o iluzie ce se potrivește mai mult felului nostru de a fi.

— He, he, interveni Taravik, cu glasul lui ce răsuna puternic în sala funerară. Așa îi spuneam eu Marieței, când mă întreba dacă o iubesc cu adevărat: nu-i mai bine pentru amândoi dacă eu o să mă port ca și cum te-aș iubi din tot sufletul, iar tu te-ai comporta ca și cum m-ai crede? Cui folosește să-mi pui sentimentele la îndoială? Indiferent cât de mult te iubesc eu, tu o să crezi ceea ce crezi tu că gândesc eu, pentru că n-ai de unde să știi ce simt eu cu adevărat, nu poți să intri în mintea mea și să vezi ce-i acolo, ca urmare îmi vei atribui sentimente pe care nu le am, adică, de fapt, nici nu contează dacă te iubesc cu adevărat, ci dacă tu crezi că te iubesc…

— Tacă-ți fleanca, strigă regele, că mă doare țeasta!

— Nu te doare nicio țeastă, îl puse cu botul pe labe curierul caftangiu. Nu te doare, pentru că ești doar o entitate imaterială, lipsită de simțuri. Ești o iluzie.

O amăgire. Un nimic.

Regele rămase cu gura căscată, pentru că se sufoca de indignare.

Apoi, când reuși să respire, se botoși, se îmbufnă… apoi, spre jena lui Taravik, începu să plângă.

Plângea cu sughițuri, ca un copil, iar cei doi prieteni nu știau ce să-i facă pentru a-l potoli. În mod normal, într-o asemenea împrejurare – pentru că i se întâmpla deseori ca amicii lui de pahar să facă o criză de sentimentalism blegos – Taravik îl îmbrățișa pe împricinat, îl bătea tandru pe umeri și-i șoptea la ureche că totul o să fie bine, să mai bea o bărdacă și lumea o să devină și mai veselă… Dar cum să faci asta unui rege zeu mort? În primul rând era rege și zeu, adică nu-l puteai trata ca pe orice catârgiu; în al doilea rând, era o fantomă, o stafie sau un duh, adică, așa cum spusese chiar el, o entitate imaterială. Cum să iei o stafie în brațe și s-o bați protector pe umeri?

— Ce-am fost și ce-am ajuns! suspina regele Afir. Am cucerit

imperii, am construit temple și piramide, numele meu a rămas în istoria țării mele și a omenirii… și după mii de ani vine un oarecare, un terchea-berchea și-mi spune că-s un nimic…

— Mărite rege, încercă să dreagă busuiocul Taravik, n-am spus asta…

— Să nu minți! Te-am auzit cu urechile mele! se rățoi regele, pe care furia îl făcuse să uite de bocit.

Pe Taravik îl mânca pielea, pentru că, auzind replica regelui, nu găsi nimic mai bun de făcut decât să rânjească și să întrebe:

— Care urechi? Fantomele au urechi?

De data asta, Kostik simți că era cazul să intervină:

— Taravik! Nu ți-e rușine? Unde ți-e respectul pentru cei în vârstă?

Se părea că nici intervenția lui nu fusese pe placul lui Afir, pentru că acesta se bosumflă și mai mult:

— Bravo! Acum mă faceți și moș! Să știți că eram în floarea vârstei când am murit, nu eram deloc bătrân!

— Păi n-am vrut să spun că sunteți bătrân, ci că sunteți mai în vârstă decât noi, pentru că sunteți mai în vârstă cu vreo câteva mii de ani, nici măcar nu se știe cu câte, pentru că nu cunoaștem cu precizie cât timp a trecut de la trecerea dumneavoastră în neființă…

— V-ați pus în cap să mă scoateți din minți! răcni disperat regele zeu. Ce trecere în neființă? Nu vedeți că ființez încă?

Kostik își dădu seama că urma să înnebunească toți trei dacă aveau să continue discuția aceea, așadar încercă să găsească un mod de a îndrepta conversația pe altă cale:

— Ați făgăduit că ne povestiți câte ceva despre regatul lui Cambeh…

Afir se lumină la față și păru să uite subiectul care-l scosese din țâțâni, iar pegasul își spuse că ăsta era un semn clar că regele se țicnise stând atâtea mii de ani în mormânt. Cam același lucru îl gândi și Taravik, care își aduse aminte de un alt rege mort pe care îl vizitase în mormântul lui și care fusese și acela nebun de legat. Însă mintea lui Taravik obosea repede dacă se gândea prea mult timp la același subiect, iar gura lui lenevise destul și avea chef să fie folosită, ca urmare, se trezi vorbind:

— Mărite rege, ne-ați povestit că ați folosit alinja aia sau cum i-o fi spunând…

— Da, alinja, ai ținut bine minte, îl lăudă regele.
— … ca să călătoriți pe râul din tărâmul morților.
— Da, am călătorit, spuse liniștit regele.
— Și cum ați ajuns cu corabia la râu? îl întrebă Taravik, cu glas mieros, de anchetator care pune acuzatului o întrebare aparent nevinovată, dar care, de fapt, ascunde o capcană imposibil de ocolit.
Afir îl privi mirat, ca și cum ar fi spus: „Ce tâmpenii poate să întrebe individul ăsta!”, apoi îi explică încetișor, articulând cu grijă fiecare cuvânt, de parcă s-ar fi adresat unui copil tâmpit:
— Doar nu-ți închipui că am umblat cu corabia în spinare prin piramidă, căutând o cale către râu! Pentru cultura ta generală, trebuie să știi că, atunci când urmează să fie folosită, alinja se transformă dintr-o jucărioară care poate fi ținută într-o mână într-o corabie adevărată, lungă de zece stânjeni, cu un catarg de-o jumătate de stânjen și cu un echipaj alcătuit din douăsprezece persoane.
— O corabie de zece stânjeni nu încape în încăperea asta, îi replică Taravik, convins că-l prinsese pe rege cu minciuna.
— Ți-am spus eu că transformarea s-a petrecut în sala asta? se miră Afir. Amice, dacă vrei să înveți ceva, ascultă ce ți se spune, nu încerca să faci pe deșteptul! Camera mortuară s-a schimbat într-un spațiu întins, în afara timpului și spațiului, iar în spațiul acela au năvălit apele negre ca smoala ale fluviului din lumea întunecată. Valurile învolburate s-au oprit la picioarele mele, căci eu rămăsesem lângă sarcofagul meu, ca și cum ar fi așteptat decizia mea. M-am dus la măsuța de lângă sarcofag pe care fusese așezată alinja și am pus-o încetișor pe apă. De îndată ce a atins valurile negre, jucărioara a început să crească, mai iute decât coca în covata brutarului. Și s-a tot lungit până a devenit corabia care putea să mă poarte până în fața celui mai puternic dintre zei, regele tuturor, cel care-i judecă și-i osândește pe toți…
Regele tăcu un timp, apoi spuse, cu o sinceritate dezarmantă:
— Vedeți? Stând de vorbă cu voi, mi-am adus aminte o grămadă de lucruri pe care le uitasem. De aceea am nevoie de voi doi: ca să-mi amintesc cine sunt și ce mi s-a întâmplat. Poate că nu tot ce-mi amintesc eu este amintire adevărată a unor fapte ce mi s-au întâmplat, poate sunt numai închipuiri din mintea mea, căci după atâta timp petrecut în singurătate,

trebuie să separ grâul de neghină și amintirile false de cele adevărate. Și, după ce o să-mi revin cât de cât, o să vă las să duceți scrisoarea la destinație…

— O să se supere Cambeh dacă întârziem, mârâi Taravik, amenințător.

— N-o să se supere. E zeu, pentru el timpul n-are nicio însemnătate, poate să-l colinde în orice direcție vrea, adică pentru el nu există nici prea devreme, nici prea târziu.

Taravik îi făcu semn lui Kostik să-l urmeze într-un colț.

— Cred că ți-ai dat seama și tu că e nebun, îi șopti el. Nu-și dă seama că el e mort, iar noi suntem vii, adică nu putem să rămânem în viață și să-i ținem de urât sute sau mii de ani. Trebuie să plecăm de aici cât mai curând.

— De acord cu tine, trebuie să plecăm, dar cum? întrebă pegasul, îngrijorat. Nu văd nicio cale de ieșire din mormântul ăsta blestemat.

— Nici eu. Până una, alta, ce-ai zice să mâncăm ceva?

— Ce? Că bucatele de pe masa regelui nu-s decât iluzii amăgitoare.

— Da, dar merindele din coșul de la oblânc nu-s iluzie, că le-am pus chiar eu acolo, când am plecat din grajdul maestrului în contraspionaj.

Și, fără să-l bage în seamă pe regele care se zgâia curios la ei, Taravik scoase turte – încă proaspete –, o bucată de brânză, niște zarzavaturi zemoase și o ploscă plină cu bere înspumată.

Mâncară liniștiți și deveniră un pic mai optimiști, pentru că întotdeauna devii mai optimist când a burta plină.

— Ne mai lipsește un singur lucru, oftă Taravik, așa cum oftează un om îndestulat.

— Ce anume? întrebă pegasul, curios ca de obicei.

— O ușă prin care să ieșim de aici.

Și, ca și cum l-ar fi auzit cineva, o bucată de perete glisă într-o parte, lăsând să se vadă coridorul luminat ciudat prin care veniseră până acolo.

Fără să spună nimic, într-o deplină coordonare a mișcărilor, cei doi își înhățară lucrurile și țâșniră prin deschizătură.

— Hei! Unde plecați? Avem o mulțime de lucruri de discutat! răsună în urma lor glasul regelui Afir.

Nu se osteni nimeni să-i răspundă, cu atât mai mult cu cât peretele se închise la loc, ca și cum n-ar fi existat nicio

deschizătură.

9

Kostik era atât de dornic să ajungă cât mai iute cât mai departe, încât făcu ceva ce nu făcea de obicei: alergă cu limba scoasă, ca un câine ce murea de cald. Metoda era foarte eficientă din punctul de vedere al respirației, dar nu-i permitea să vorbească, iar un pegas care nu vorbește în timp ce aleargă e o contradicție în termeni, își zicea Kostik, spunându-și că, de fapt, nu-l împiedica nimeni să vorbească ținând limba scoasă. E adevărat că, în această situație, Taravik n-ar fi înțeles nimic din discursul său, dar același lucru se întâmpla și atunci când rostea cuvintele clar și răspicat. Partenerul său ori nu-i înțelegea spusele, ori nu le aprecia înțelepciunea, nu se ostenea să le asculte, sforăind pur și simplu. De ce? se întreba cu oarecare disperare Kostik. Nu pentru că nu l-ar fi dus mintea, îi demonstrase în nenumărate rânduri că avea o judecată sănătoasă, chiar dacă se cam abătea de la norme. Nu pentru că mintea lui nu era în stare să suporte un timp mai îndelungat efortul gândirii, pentru că discutaseră uneori ore în șir. Nu, singura explicație plauzibilă era că Taravik manifesta oarecare dispreț – pe care, totuși, se străduia să-l ascundă – față de înțelepciunea cărturărească a prietenului său, el fiind un adept al vieții practice și al experienței de viață.

Această descoperire tardivă îl umplu pe Kostik de tristețe și-l făcu să-și spună că nu puteai să ai încredere în nimeni, din moment ce cel mai bun prieten al tău te disprețuia în secret…

În timp ce galopa de zor prin coridorul acela bizar din piramidă – coridor de-o monotonie și de-o uniformitate exasperantă –, pegasul începu să nutrească gânduri de răzbunare, imaginând tot soiul de povești care se sfârșeau, întotdeauna, cu o scenă standard: Taravik, în genunchi, implorându-i mila, iertarea și intervenția salvatoare, iar el, cu o superioritate spirituală desăvârșită, îl lăsa să-i sărute copitele, apoi îi oferea soluția care să-l scoată – încă o dată – din necazuri…

Nu știa la ce se gândea Taravik, pentru că și acesta era tăcut, în ciuda faptului că nu umbla cu limba scoasă (sau cel puțin așa bănuia, pentru că nu avea cum să-i vadă mutra în timp ce gonea din răsputeri).

Așa că se mulțumi să-și bage limba în gură (pentru că ajunsese la concluzia că se îndepărtaseră suficient de mult de camera mortuară ca să reducă un pic viteza) și întrebă:

— Ce faci, dragă Taravik? La ce te gândești?

— Mă întrebam dacă n-ar fi trebuit să fi ieșit din piramidă…

— Dacă ținem seama de viteza cu care am alergat și de durata (ce-i drept, aproximativă) a fugit mele, rezultă, după calculele mele, că suntem pe terenul pustiu de lângă Kazaroh. Și cu întrebarea asta ți-ai ocupat tu mintea de când am fugit din camera mortuară a regelui Afir?

— M-am gândit, în principal, la faptul că n-ai spus nimic de când am scăpat de regele cel nebun. Și mă întrebam din ce motiv. Pentru că tu găsești întotdeauna un subiect interesant și instructiv, tocmai bun pentru drumurile lungi și plictisitoare. Deci nu lipsa unui subiect te-a silit să taci. Poate că n-ai reușit să găsești ceva care să fie plăcut și interesant și pentru mine. Asta înseamnă că ești prea obosit ca să te prefaci și să-ți ascunzi părerea cea adevărată pe care o ai despre inteligența mea. N-am nicio vină, dragă Kostik, că părinții mei au fost oameni sărmani și nu mi-au asigurat o educație care să mă facă un interlocutor pe potriva ta. Știi doar că am recunoscut mereu că ești mai deștept ca mine, iar asta nu ne-a îngreunat în niciun fel tovărășia. Cel puțin până acum…

— Stai un pic! exclamă Kostik și se opri din goană.

Taravik se clătină în șa, dar reuși să se țină în echilibru.

Similitudinea dintre gândurile sale și cele exprimate de Taravik i se păru prea ciudată ca să fie întâmplătoare. Se uită în jur, căutând vreun semn care să-i arate ce primejdie îi pândea.

Coridorul arăta așa cum arătase atunci când îl părăsiseră pe Afir: mărginit de ziduri din piatră cenușie, ușor luminiscentă. Un coridor cu secțiune dreptunghiulară. Luminozitatea scăzuse un pic în urma lor, ca și cum cineva ar fi avut grijă să nu irosească zadarnic puterea de iluminare a pietrelor. Cea din fața lor rămânea constantă, nu devenise mai puternică, ca și cum i-ar fi invitat să vină în direcția aceea. În concluzie, coridorul părea neschimbat, arăta așa cum arătase atunci când îl văzuseră prima dată.

Și, cu toate acestea, atmosfera devenise cumva mai apăsătoare… Kostik își dădu seama că îl durea ușor capul, ca și cum vremea – care vreme, că erau într-o piramidă? — se

schimbase brusc, anunțând iminența unei furtuni.

În afară de zgomotul pe care-l scoseseră copitele lui, nu se auzise nimic… iar acum, când stăteau pe loc și, ca și cum s-ar fi înțeles între ei, abia mai respirau, liniștea devenise deplină. Nu se auzea niciun sunet, niciun foșnet, niciun trosnet…

Apoi, în liniștea cea mai deplină, peisajul se schimbă dramatic.

Coridorul din fața lor dispăru fără nicio urmă și fu înlocuit de o întindere stearpă și nesfârșită, ca și cum fostul coridor își mutase pereții undeva, la capetele lumii, iar podeaua lui se preschimbase într-un soi de prundiș mărunt, fumuriu (care-și pierduse complet luminozitatea). Coridorul din spatele lor se strânse brusc, se îngustă ca și cum piatra ar fi căpătat viață și, ca o carne vie, s-ar fi străduit să umple gaura existentă într-însa. În urma lor se ridica acum un perete neted de piatră, înalt până la cer. Dacă puteai considera că undeva, deasupra, în afara razei lor vizuale se afla cerul.

Taravik, care privise în gol și așteptase un răspuns de la Kostik, se holbă în jur și scoase un icnet, surprins. Descălecă și-și scoase spada grea din teaca atârnată de șa. Rămase apoi lângă pegas, pregătit să facă față oricărui atac.

După câteva secunde, întinse mâna și pipăi stânca înălțată așa, din senin, acolo unde fusese un coridor prin care goniseră din răsputeri.

— Ce crezi, stafia regelui zeu poate să treacă prin roca asta, sau am scăpat măcar de o grijă?

— De unde să știu eu? îi răspunse cu o sinceritate dezarmantă Kostik. Dacă Afir avea dreptate, adică totul e doar o iluzie, atunci e posibil ca piatra asta să nu fie piatră sau cel puțin să nu fie piatră adevărată, obișnuită și să existe șansa să ne pomenim din nou cu individul ăla enervant…

În ciuda faptului că nu exista cer, nici astre, peisajul acela bizar era luminat destul de bine, ca la început de crepuscul.

— Încotro s-o luăm? întrebă Taravik, în timp ce privea bănuitor în jur și stătea cu arma pregătită.

— N-am nici cea mai mică idee, mărturisi pegasul. Aș propune să mai așteptăm un pic, poate că transformarea peisajului nu s-a încheiat și cine știe ce surprize ne mai așteaptă…

Taravik se pregătea să folosească expresia sa favorită în relațiile cu partenerul său – Că bine zici, măi Kostik! —, când se

pomeni că vorbele îi rămân în gât. Tuși, ca să le scoată de acolo, apoi spuse calm, ca și cum și-ar fi exprimat părerea despre ploile de primăvară din pustiul Atrantizilor:

— Nu te-ai întrebat de ce pegașii n-au și o pereche de mâini, dacă tot au o pereche de aripi, adică, dacă tot au șase membre, de ce n-ar avea opt?

Kostik, care presupuse că era vorba despre o ghicitoare și, după cum se știe, pegașii sunt mari amatori de ghicitori –, rânji bucuros și întrebă:

— De ce?

— Pentru că atunci ar trebui să se bată tot timpul peste gură, deoarece îmi vine să-ți zic, de fiecare dată când spui că există posibilitatea să se întâmple ceva nasol, să te bați peste gură. Dacă nu știi ce înseamnă asta, atunci o să-ți explic eu imediat…

— Nu-i nevoie, spuse Kostik, care auzise și el sunetul bizar ce venea de undeva din fața lui. Am priceput ce vrei să spui. Da, regret că nu pot să mă bat peste gură! Ești mulțumit?

— Aș putea să-ți dau eu un pumn în bot, se oferi Taravik, dar fără prea multă tragere de inimă, pentru că se holba la ceea ce se întâmpla în fața lor.

Și avea la ce să se zgâiască. Șesul acela nesfârșit, acoperit cu prundiș, începuse să se vălurească grăbit, ca și cum s-ar fi transformat subit într-o cocă frământată fără încetare de mâinile unor brutari gigantici și invizibili. Mișcarea aceea a solului era însoțită de un zgomot surd, un soi de huruit slab, ce venea din străfundurile pământului. Sunetul acela îi atrăsese atenția lui Taravik, sunet care fusese auzit și de pegas.

Apoi, în timp ce pietrișul se vânzolea de zor, peste el năvăli – ca și cum ar fi încercat să-l răcorească și să-l potolească – un torent puternic care-și croi albie în prundișul ce nu-și găsise încă liniștea. Șuvoiul de apă întunecată ciocnea bucățile de piatră, le freca între ele, le făcea să zăngăne și să zdrăngăne, ca și cum mii și mii de săteni care-și păzeau recolta se porniseră să învârtă simultan o mulțime incredibilă de zornăitori menite să izgonească stolurile de păsări.

Cei doi prieteni se lipiseră de stânca din spatele lor, căutând adăpost, fără să le mai pese că din aceasta ar fi putut să iasă brațele vreunei fantome.

Apoi, la fel de brusc cum începuse, vânzoleala se potoli. După ce imaginea se mai văluri un pic, ca și cum cineva s-ar fi îngrijit

să verifice ultimele detalii, deveni stabilă.

Aveau în față un râu cu apa neagră precum păcura și la fel de vâscoasă (sau de mâloasă) ca aceasta, o apă lată ca și fluviul din lumea de la lumina zilei.

Malul din partea lor era sterp. Nu creștea pe el niciun fir de iarbă, niciun fir de papură, nicio salcie. Un mal pustiu, acoperit cu pietre negre ca miezul de noapte. Neprimitor, neroditor. Cu înfățișare dușmănoasă, își spuse Kostik. Un râu care trezea în sufletele celor ce ajungeau pe țărmul lui regrete, invidii, dureri și ură nejustificată. Probabil că și el, și prietenul lui simțiseră apropierea acestei entități pline de răutate, de aceea reacționaseră într-un mod atât de străin firii lor.

Bineînțeles, un râu fără ierburi, fără nuferi – ce efect ar fi avut niște nuferi albi pe apa aceea neagră! își spuse Kostik – nu putea să găzduiască alte forme de viață. Cu siguranță că nu exista niciun pește în undele sale, iar dacă nu existau pești, nici plante acvatice, atunci alte viețuitoare, adică păsări, crocodili sau hipopotami, chiar nu aveau ce căuta acolo!

O apă pustie, într-un peisaj dezolant… așa ceva nu putea să existe decât într-o piramidă, râse în sinea sa pegasul. Toată lumea știe că o piramidă este o figură geometrică în care este închis un fluviu ce curge printr-un ținut al deznădejdii. Nu un ținut pustiu, că ținuturi pustii există destule pe pământ, iar prin unele chiar trec cursuri de apă. Mă rog, cursurile alea nu erau lipsite în totalitate de viață, dar unul care curge printr-o piramidă așa trebuie să fie, pentru că nu scrie nicăieri că în piramidă trebuie să existe viețuitoare, adică făpturi vii. În schimb, mumii cât poftești!

Și, încântat că găsise o nouă definiție a piramidei, Kostik rânji cu gura până la urechi și se strădui să-și dea seama – în ciuda ceții negricioase ce plutea deasupra apei – dacă malul din partea cealaltă era la fel de pustiu și de sterp. După toate aparențele, era.

Întoarse capul spre Taravik, care se zgâia și el la apa aceea ciudată, și-l întrebă:

— În ce parte s-o luăm? Spre dreapta sau spre stânga?

Curierul se mai uită o dată spre apa cea neagră, după care mormăi:

— Nu mi se pare că drumul nostru duce în vreo parte…

— Adică, după părerea ta, ar trebui să mergem tot înainte?

Crezi că e bine să intrăm în apa asta?

— De ce nu? Sunt convins că în ea nu-i niciun crocodil.

— Și eu. Însă ăsta nu-i un argument care să mă convingă să intru în… lichidul ăla, că apă nu pot să-i spun… Taravik, dragule, probabil că nu mă mai țin nervii, dar râul ăsta îmi provoacă un sentiment bizar. N-o să-ți vină să crezi, dar mi se face frică numai când îl privesc. Fără niciun motiv!

— Ba te cred, că și mie mi se face pielea de găină când mă uit la el. Și îmi bântuie prin cap un gând ciudat…

— Probabil pentru că e tare singurel în spațiul ăl imens! se hlizi Kostik.

— … și anume, continuă Taravik ca și cum nu l-ar fi auzit (și poate nici nu-l auzise, pentru că părea foarte preocupat de gândul lui), că râul mi-e cunoscut de undeva, nu pentru că l-aș fi văzut vreodată, ci pentru că am mai auzit de el, dar nu-mi amintesc unde și când. Ai avut și tu vreodată senzația aceea bizară că știi despre ce-i vorba, dar nu găsești vorba potrivită care să numească lucrul la care te gândești? Într-o asemenea situație sunt eu acum: știu că am auzit de apa asta și am senzația că am auzit de ea de curând…

— Dar nu-ți amintești când și de la cine. Sunt convins că te pot ajuta să lămurești lucrurile: ai aflat de râul cu apă neagră de la prietenul nostru, regele zeu Afir. Aș zice că acest lucru s-a întâmplat cu puțin timp în urmă, dar, după cum te-ai convins și tu, se pare că aici, în piramidă, termenul „timp” are alt înțeles decât cel pe care îl știam noi…

— Da! exclamă Taravik încântat. Știam eu că auzisem de râul ăsta, îmi stătea pe limbă…

— Bine, bine, nu cred că râul îți stătea pe limbă, dar am priceput ce vrei să spui, îl temperă Kostik.

Însă efortul lui fusese inutil, Taravik se potolise de la sine și devenise brusc gânditor.

— Ce-i cu tine? îl întrebă Kostik. De la un timp te porți cam ciudat… O fi din cauza efectului de piramidă…

Taravik îi zise, preocupat de ale lui:

— Știu că abia aștepți să-mi explici ce înseamnă „efectul de piramidă”, dar acum am treabă… Sunt convins că auzisem de râul ăla înainte să-l întâlnesc pe Afir… Lasă-mă puțin în pace, că trebuie să verific ceva…

Pegasul, care nu mai fusese tratat niciodată în acest fel de

tovarășul său, rămase efectiv cu gura căscată. Nu găsi nicio replică pe măsura grosolăniei lui Taravik și se mulțumi să se uite mustrător la acesta.

Numai că Taravik nu băgă în seamă nici privirea lui, nici expresia sa de făptură profund jignită. Se apucă să desprindă din bagajele atârnate de șaua pegasului coșul de papură în care se găsea mâncarea rămasă, apoi începu să scotocească în el.

— Te pomenești că ți s-a făcut foame! se minună Kostik, zgomotos. Morala: nu mai încerca să gândești, că-i o chestie tare obositoare! adăugă el rânjind cu toți dinții.

Taravik nu-l băgă în seamă, ca și cum nu l-ar fi auzit. Poate nici nu-l auzise, fiind prea preocupat de gândurile lui. În cele din urmă găsi ceea ce căuta: o frunză de salată, rătăcită printre merinde. Și câteva boabe dulci de baramină. Le luă în palmă și se duse pe malul apei. Pegasul îl privea, curios ca orice pegas.

Taravik luă frunza de salată și o așeză încet pe suprafața apei.

Lichidul cel negru începu să sfârâie, ca și cum ar fi început subit să clocotească, iar foaia cea verde se încreți, se mototoli, se înnegri ca și cum ar fi fost arsă de o flacără invizibilă, apoi se transformă în cenușă ce se împrăștie în apa râului.

Kostik rămase din nou cu gura căscată și își spuse că era cazul să-și controleze cât de cât mușchii fălcilor, pentru că gestul ăla risca să se transforme în obicei. Însă Taravik nu părea prea surprins, ca și cum s-ar fi așteptat la ceva asemănător. Apoi începu să arunce boabele de baramină în râu, una câte una.

De îndată ce atingeau undele, acestea începeau să sfârâie, ca și în cazul salatei. Apoi bobițele roșii explodau, aruncându-și miezul în toate părțile, ca și cum ar fi fost supuse unei temperaturi uriașe ce le fierbea conținutul într-o fracțiune de secundă. Sau, își spuse pegasul, care avea cunoștințe vaste din diferite domenii, ca și cum ar fi fost supuse unor transformări chimice intense și intensive, ce le schimba starea și conținutul materiei…

— Deci… ne-am lămurit, spuse Taravik, întorcându-se spre prietenul său. Nu putem intra în apă sau ce-o fi lichidul ăsta, pentru că o să ne ardă cât ai zice pește…

— Mă bucur că ai avut ideea de a încerca în felul ăsta apa, spuse emoționat Kostik, conștient că Taravik îi salvase viața.

Dar, de fapt, de unde și până unde ți-a venit o asemenea idee? Că tu nu ești prudent de felul tău…

— Când îți povestesc despre tinerețea mea aventuroasă, te apucă hlizeala, îi spuse mustrător Taravik. Numai că, hoinărind prin locuri despre care n-ai auzit niciodată și discutând cu oameni care fac parte din popoare despre care învățații pe care-i admiri atât de mult n-au scris niciun rând, pentru că nu le cunosc existența, afli lucruri pe care nu le poți citi din cărți sau ascultând prelegerile savanților…

— Taravik, dragule, acum chiar ai luat-o razna! înțeleg că porți, cumva, ranchiună celor care au avut parte de o situație materială care le-a permis educație și școli înalte, dar ai văzut vreodată un pegas citind cărți? Întorcând foile unei cărți cu copita? Da, putem să citim inscripțiile de pe monumente și de pe plăcile memoriale, dar nu putem merge la școală, iar savanții care ne primesc la prelegerile lor sunt puțini. Cultura noastră se bazează pe ceea ce am auzit, pentru că avem memorie foarte bună. Așa că lasă-mă cu lozincile astea! mai bine spune-mi de unde ai auzit de râul ăsta, de ai avut ideea să-i încerci apa!

— Iartă-mă. Ți-am spus că mă încearcă o stare ciudată… Probabil că am răcit din cauza curentului de pe coridor…

Pegasul fu gata să-i replice că nu era niciun pic de curent, dar, cu un efort considerabil, reuși să-și țină gura.

— … poate din cauza asta sunt atât de nervos și de supărăcios, poate de aceea am avut nevoie de ceva timp să-mi aduc aminte de o poveste auzită în Bangladeea – asta-i o țară îndepărtată, în care trăiesc un soi de lei cu dungi și o grămadă de șerpi. Am auzit-o în Bangladeea, dar de la un călător venit de undeva, de dincolo de munții cei mari, care se născuse pe malurile unei mări interioare… mă rog, chestie complicată… Oricum, individul mi-a povestit că există un popor care crede că lumea de apoi este înconjurată de patru râuri. Unul, cel care e la granița cu lumea celor vii, este Râul Morții. Tot ce are legătură cu viața moare de-i atinge undele. Celelalte două laturi sunt mărginite de Râul Uitării – cine bea din apa lui uită cine a fost și tot ce ține de existența sa anterioară; morții care doresc uitarea și liniștea se duc să bea din el; și Râul Renașterii, cei care vor să înceapă o nouă existență, s-o ia de la capăt, ca și cum n-ar mai fi trăit niciodată, se aruncă în apele lui, trupul li se dizolvă în valuri, iar sufletul lor renaște într-un prunc ce se naște chiar

atunci și care nu știe că a mai trăit odată. Aceste două râuri despart lumea morților de abisurile neființei. În fine, cea de-a patra latură a lumii morților e alcătuită de Râul Vieții, cel care desparte tărâmul celălalt de lumea zeilor. După cum îți închipui, cine bea sau se spală cu această apă învie dacă e mort, iar dacă e viu se vindecă de răni și boli și devine, practic, nemuritor. Cei care traversează acest râu ajung în lumea zeilor, fiind zei pe deplin.

— Asta înseamnă, râse Kostik, că toți morții, cu excepția unora care sunt tâmpiți în viață și vor fi tâmpiți și după moarte – se vor grămădi să intre în râul acela și să-l traverseze, ca să devină zei și să se bucure de-o viață veșnică, plină de plăceri la fel de veșnice.

— Da, așa ar fi, dacă ar putea să ajungă oricine la râul acela, rânji Taravik, încântat că putuse să-l contrazică pe prietenul său. Din câte spunea individul – mărturisesc că partea asta n-am auzit-o prea bine, că eram destul de beți amândoi – la granița aceea nu se ajungea oricum, existau mii de piedici și de capcane. Însă nu despre asta voiam să-ți povestesc, că nu-mi închipui că o să ajungem noi până acolo, ci să-ți spun că mi-am amintit, cam greu, ce-i drept, răceala asta e groaznică, îmi dă niște dureri de cap insuportabile, dar mi-am amintit că între lumea noastră și cea a morților este un râu care distruge tot ce-i substanță vie. Știind însă că era doar o legendă auzită de la un popor care nu-i pomenit în cărțile învățaților, adică nu-i demn de încredere, m-am gândit că merită să verific. Ce aveam de pierdut? În cazul cel mai rău, aveai să-ți bați joc de mine iar. În cazul cel mai bun, aveai să spui și tu, măcar o dată în viață, „Bravo, măi Taravik! Tare deștept mai ești!”

— Bravo, măi Taravik, tare deștept mai ești! Și te cred și în legătură cu durerea de cap, că și pe mine mă doare țeasta, deși nu-s convins că-i vorba de o răceală, ci, mai degrabă, de miasma răspândită de râul ăsta blestemat! Acum, dacă tot ești atât de deștept, poate ai vreo idee despre care putem să traversăm râul – că ne-am lămurit că înot, nici vorbă.

Taravik se scărpină în cap, zicându-și: „Ți-a trebuit să fii deștept? Nu puteai să stai în banca ta?”. Avea doar două soluții: să facă o propunere, una cât mai aiurită, ca să demonstreze că avea idei, sau să recunoască cinstit că nu avea habar și că aștepta, ca de obicei, o soluție din partea lui Kostik.

Însă, tocmai când să capituleze necondiționat, auzi ceva care-l făcu să-și schimbe părerea. Își ciuli urechile, apoi îi făcu semn lui Kostik să asculte și el.

Cineva venea pe râu, fredonând nepăsător cu o voce dogită, de bețiv bătrân:

Morții e reci,
Da' gagica mea e fierbinte
Țineți minte
Și cuțitele în teci.
Zumbai – zumbai, bum!
Hai să bem, să bem acum
Că morții are bani
Are gologani...

Prin ceață, cei doi văzură o siluetă ce se apropia de ei: un barcagiu ce împingea o luntre cu o prăjină. Da, își spuse Taravik, asta era soluția, o luntre, pentru că barca și prăjina erau făcute din lemn mort, apa cea neagră nu avea ce să le mai facă...

Pegasul pricepuse și el, pentru că mormăi în șoaptă:

— Și de unde facem rost de lemn pentru o luntre sau pentru o plută?

Taravik îi făcu semn să aibă răbdare și se duse pe țărm. Începu să răcnească din răsputeri:

— Barcagiule! Hei, barcagiule!

Individul încetă să cânte și împinse luntrea către mal.

— Ce vrei, mortule? Ce faci atâta scandal? Ai poftă de câteva bețe pe spinare?

Taravik i-ar fi răspuns așa cum se cuvine, dar se temu că individul avea să-și împingă luntrea în larg, unde nu putea să-l ajungă. Se mulțumi să răspundă politicos:

— Am dori să trecem pe malul celălalt. Bineînțeles, suntem dispuși să plătim pentru osteneală.

— Păi sigur că o să plătiți, râse zgomotos barcagiul. Doar nu credeți că muncesc gratis! Cunoașteți tariful, că-l știe toată lumea: câte un ban pe fiecare ochi! Văd că nu-i niciunul dintre voi chior, adică asta înseamnă câte doi bani de fiecare, deci de două ori câte doi bani, asta face...

Barcagiul rămase cufundat în gânduri, apoi se apucă să numere pe degete, dar se pare că nu-i ieșea socoteala, pentru

că o tot lua de la capăt. Avea degetele mari și butucănoase și se tot încurca în ele… În cele din urmă, enervat la culme, individul izbucni:

— Nu-s obișnuit să am mai mulți clienți odată! La mine, socoteala era limpede: ai un ochi, dai un ban; ai doi ochi, dai doi bani, și cu asta basta! V-ați trezit voi să veniți mai mulți odată, să-mi încurcați socotelile!

Kostik abia își stăpânea râsul și-și mușca buzele ca să rămână serios, astfel încât părea că rumegă, un gest normal pentru vaci și alte rumegătoare, nu și pentru pegași. Însă Taravik știa cum să se descurce cu tipi din categoria aceea, căci întâlnise o grămadă în viața lui.

— Atunci să rezolvăm problema așa cum ești obișnuit, prietene, zise el calm. Iată doi bani pentru prietenul meu, care nu-i chior, și încă doi bani pentru mine, căci nici eu nu-s chior. E bine?

Barcagiul rânji încântat și trase barca la mal.

— Hai, urcați! îi îndemnă el. Grăbiți-vă, că mă așteaptă și alți mușterii!

Kostik se pregătea să-l întrebe unde îl aștepta mulțimea aia de clienți, că el nu vedea niciunul, dar Taravik îi trase un ghiont de-i trecu cheful de întrebări. Așa că urcă în barcă și se strădui să-și păstreze echilibrul în ambarcațiunea aceea îngustă și ușoară. Taravik nu pierdu vremea, nu așteptă nicio invitație și urcă la bord.

— Ia stați un pic! exclamă barcagiul. Voi nu sunteți morți! Ce căutați în barca mea? Vreți s-o scufundați? Sunteți nebuni? Nu știți ce face apa asta celor vii? Dați-vă imediat jos din luntre, până nu mă apuc să vă îndrept cocoașa!

— În locul tău, n-aș face atâta scandal, piticanie! se rățoi Kostik la individ. Nu mai pierde vremea și du-ne de îndată pe țărmul celălalt! Nu vezi cât de solid e prietenul meu? Te pui cu el?

— Da, văd că e solid și văd că are o sabie mare și grea, se hlizi barcagiul, ca și cum ar fi auzit o glumă bună. Te pomenești că, de nu-ți dau ascultare, o să mă omoare! Să-ți dau o veste bună, gloabă obraznică ce ești! Eu sunt nemuritor și nu puteți să-mi faceți nimic!

— Ba putem, îi răspunse Taravik, care rămăsese calm. Nu pot să te omor, dar pot să-ți dau un pumn în nas. O să te umplu de

sânge. Sânge cald, proaspăt, al cărui miros îl vor simți toți morții din regatul lui Cambeh… și se vor strânge în jurul tău, crezând că ești o jertfă adusă celor care au părăsit lumea viilor… vor veni să se hrănească și, deoarece ești nemuritor, nu te vor ucide, ci te vor stoarce de sânge și de puteri până la sfârșitul lumi sau până când un zeu se va îndura de tine și le va oferi o jertfă adevărată. Așa că, bunul meu prieten, alege, dar alege iute, că nu avem timp de pierdut: sau ne duci pe malul celălalt, sau îți trag un pumn în nas! Și-ți iau și banii înapoi!

Nu se știe care dintre amenințări avu efect, dar barcagiul oftă a lehamite și începu să împingă cu prăjina în fundul apei. Cei doi călători nu îndrăzneau să se miște, pentru că bărcuța acea fragilă părea gata să se răstoarne în orice clipă. Și n-ar fi fost de mirare să se răstoarne, își spunea Kostik, care se jurase încă de la precedenta călătorie cu corabia că n-o să mai părăsească niciodată uscatul, pentru că luntrea aia fusese construită să transporte doar entități imateriale, cum le numise regele Afir…

Trecuseră de jumătatea râului, iar Kostik începuse să spere că avea să scape cu viață și de data asta, când barca începu să se clatine amenințător, ca și cum ar fi împins-o ceva într-o parte. Sau cineva.

Pegasul îndrăzni să arunce o privire în jos, iar ceea ce văzu îl făcu să i se încrețească pielea pe el: din apa cea neagră ieșise o mână, o mână omenească, ce se prinsese de marginea luntrii!

— Plecați de-aici, jegurilor! mormăi cu ură luntrașul și izbi din răsputeri mâna aceea, cu prăjina cu care împingea barca.

În jurul ambarcațiunii, apa părea că dă în clocot: mai multe trupuri omenești ieșeau din valuri și încercau să se prindă de aceasta, ca să se cațăre la bordul ei. Barcagiul le împingea înapoi în apă, cu o îndemânare care dovedea că făcuse deseori treaba aceea.

Și, ca să fie sigur că făpturile izgonite nu aveau să revină, le mai pocnea cu prăjina în cap, având grijă să se ducă la fundul apei.

— Ăștia-s morți care au înnebunit, le explică el pasagerilor săi. Nu mai știu unde se află și vor să scape de aici cu orice chip, fără să-și dea seama că n-au nicio șansă.

— Apa asta… n-ar trebui să-i omoare pe cei care se cufundă în ea? întrebă Kostik, care nu mai înțelegea nimic.

— Păi, dacă sunt deja morți, cum să-i mai omoare? se minună

luntrașul.

— Adică morții pot să traverseze înot hotarul cu lumea celor vii? întrebă neîncrezător Taravik.

— Cum să poată? exclamă barcagiul dându-și ochii peste cap, exasperat de prostia pasagerilor lui. Pot să pătrundă în apă și, în cazul în care mai judecă măcar un pic, pot să iasă din ea pe malul de pe care au plecat. Dar apa nu-i lasă să treacă de mijlocul râului și-i împinge mereu înapoi, oricât de mult s-ar strădui ei să ajungă pe malul celor vii. De fapt, râse barcagiul, malul de pe care îmi iau eu pasagerii e considerat ca făcând parte din lumea celor vii, dar în afară de voi doi n-am văzut pe malul ăla decât morți. Pentru că numai morții ajung acolo, în ținutul disperării, morții care trebuie să ajungă în regatul lui Cambeh... Dar ei sunt doar în trecere pe malul acela, nu pot să zăbovească acolo prea mult timp, pentru că totuși ținutul face parte din lumea celor în viață.

În timp ce vorbea, luntrașul împingea de zor cu prăjina, iar barca ajunse cât ai clipi la țărm.

— Gata! Dați-vă jos, că m-am săturat de voi. Sunteți grei, m-am spetit împingând luntrea. Și pălăvrăgiți fără încetare. Nu vă comparați cu morții mei speriați și tăcuți. Să mă mai vizitați doar după ce-o să muriți. Și asta numai dacă o să vă băgați mințile în cap. Ați înțeles?

10

Pasajul din lumea morților părea ciudat de familiar.

Se aflau la marginea unui platou întins, pietruit. În fața lor se întindea o alee largă, mărginită de statui. Iar undeva, la capătul îndepărtat al aleii, se zărea o piramidă.

Într-un fel bizar, totul semăna cu ceea ce văzuseră la Kazaroh.

Semăna, dar nu era identic.

Piramida nu era la fel de mare – nici vorbă! Totuși, Kostik nu se grăbea cu concluziile, pentru că nu știa dacă ceea ce vedea oglindea realitatea sau era doar o iluzie, o amăgire a simțurilor... Oricum, piramida din fața lor nu numai că era mai mică decât cea a regelui zeu Amir, era și colorată în albastru siniliu. Efectul era impresionant, își spuse pegasul, cel care gândise treaba aia avea nu numai minte, ci și gust.

Totuși, ceva nu era în regulă, mormăi el în sinea sa. Credința generală era că lumea morților trebuie să fie mohorâtă,

descurajantă, menită să te facă să regreți că nu mai trăiești.

În același timp, din mulțimea de informații din mintea sa ieșiră la iveală unele care îl contraziceau, care spuneau că, după unele credințe, cei virtuoși sau cei plăcuți zeilor aveau parte de o veșnicie plăcută, menită să le răsplătească faptele.

Da, exista și posibilitatea ce lumea de dincolo să fie împărțită în zone ale fericirii și zone ale disperării… Cu toate acestea, ceva i se părea artificial, teatral, nenatural în ceea ce vedea…

Apoi brusc își dădu seama ce nu era în regulă. În peisajul acela, în care se vedeau alei, statui și piramide, nu exista niciun om, niciun animal, nicio plantă, nu se mișca nimic, nu se clintea nicio frunză, din moment ce nu existau frunze. Peste tot erau doar lucruri moarte: clădiri, statui. Nimic viu.

Și mai lipsea ceva: cerul. Lumea aceea nu avea cer, nu avea soare, dar era luminată într-un fel ciudat, de o lumină care nu venea de sus, ca în lumea oamenilor, ci din toate părțile, simultan. Kostik își dăduse seama de acest lucru, pentru că descoperise că nu avea o umbră, ci o sumedenie de umbre, ce se întindeau pe sol în jurul lui, unele fiind mai intense, iar altele mai șterse, fără niciun fel de regulă – pentru că intensitatea lor era variabilă, se tot modifica, cu toate că pegasul nu sesiza o modificare corespunzătoare a luminii.

Se uită la Taravik. Prietenul său privea peisajul fără să-și ascundă admirația, ca un copil.

— Ce vrei să facem? șopti Kostik, ca și cum n-ar fi vrut să-i spulbere încântarea.

Taravik se trezi, zâmbetul copilăresc i se șterse de pe figură, iar curierul își aminti că veniseră acolo cu treburi. Oftă și mormăi:

— Trebuie să-l căutăm pe destinatarul scrisorii…

Kostik rânji fără pic de veselie și spuse:

— Ne-am lămurit că în țara Hatti și în tot ce ține de ea singurele lucruri importante sunt piramidele. Hai să mergem până la piramida ce se vede în zare. Sunt convins că acolo o să găsim pe cineva care să dorească să discute cu noi. Încalecă și hai să pornim la drum.

— Dragule, îi răspunse Taravik, binedispus, aș vrea să merg un pic pe jos, să văd și eu mai de aproape statuile care mărginesc aleea…

— Ești tare încăpățânat, râse pegasul. Vrei cu tot dinadinsul

să te zgâiești la țâțe de hattiene!

— Ești măgar, îi replică Taravik, râzând și el. Noroc că nu are cine să te audă, că s-ar fi putut să te creadă cineva…

Și, glumind în continuare, cei doi prieteni porniră la drum. Lipa, lipa, fără să se grăbească, ajunseră totuși curând printre statuile în mărime naturală care se înșirau pe fiecare latură a drumului. Spre deosebire de statuile din lumea celor vii, acestea erau vopsite în culori ce imitau foarte bine realitatea. Aveai impresia că pe socluri stăteau făpturi adevărate, nu cioplite în piatră.

Numai că existau puține șanse ca asemenea făpturi să fie adevărate. Nici Taravik, în ciuda peregrinărilor lui prin părți mai puțin cunoscute ale lumii, nici Kostik, în ciuda culturii sale vaste, nu auziseră să le fi văzut cineva în carne și oase.

Pentru că pe soclurile ce mărgineau aleea ce ducea spre piramida sinilie stăteau sfincși.

Unii dintre ei erau asemănători celor pe care-i văzuseră la Kazaroh, alții se deosebeau de aceia. Adică unii aveau trup de leu și cap omenesc, ca și cei din fața piramidei lui Amir, dar aici erau și sfincși cu trup de taur și cap de bărbat bărbos sau trup de țap, cu un cap de om, dar care avea coarne lungi… Și tot felul de alte combinații, care rămâneau sfincși doar prin faptul că aveau trup de animal și cap de om, adică invers decât zeii hattieni, remarcă pegasul. Asta însemna că sfincșii erau niște zei întorși pe dos, niște antizei? Oricum, aveau cu toții patru picioare și două aripi, ca și pegașii. Având și cap omenesc, mai mult ca sigur că erau inteligenți și că puteau să vorbească… Adică erau niște pegași mai urâți, își spuse Kostik, compătimind făpturile acelea ca și cum ar fi fost vii.

Statuile stăteau țepene, într-o poziție încordată, privind în gol. Era clar că fuseseră sculptate de cineva care urmărise să inspire teamă trecătorilor, dar care nu se pricepea la anatomie, pentru că niște viețuitoare n-ar fi putut să rămână într-o asemenea poziție nici dacă ar fi fost amenințate cu moartea…

Însă sculptorul se pricepuse să redea cu veridicitate toate detaliile, iar cel care pictase statuile era un adevărat maestru.

Se părea că și Taravik avea o părere asemănătoare, pentru că se oprea destul de des ca să privească mai atent vreo statuie – mai ales dintre cele cu cap de femeie.

La un moment dat, Taravik întinse mâna și mângâie obrazul

unei statui – o leoaică tânără, cu cap de fetișcană zglobie.

În aceeași clipă, statuia prinse viață și-l pocni peste mână cu aripa. În același timp, capul de fecioară se rățoi la el cu un glas strident, de zarzavagioaică plină de experiența vieții:

— Așa te-a învățat coana mă-ta să te porți cu o femeie, jupâne Taravik? Lasă că am eu grijă să afle jupâneasa Mariela cum se poartă soțul ei în străinătățuri!

Taravik, surprins peste măsură, căzu efectiv în fund și rămase zăpăcit așa, în timp ce sfinxul continua să-l boscorodească de zor, iar Kostik, pe care îl apucau asemenea curiozități tocmai în momentele cele mai nepotrvite, se întreba dacă scandalagioaica era un sfinx sau o sfinxă sau cum i-o fi zicând unui sfinx cu cap de femeie dacă sfinx era cel cu cap de bărbat, dar, din câte știuse el până atunci, sfinxul avea cap de femeie, deci făptura cu cap de bărbat trebuia să aibă alt nume, chiar dacă era tot sfinx, pentru că numele „sfinx” părea a fi de genul feminin, și atunci care putea să fie numele masculin? Te pomenești că sfinxă…

Bietul Kostik nu apucă să rezolve această enigmă, pentru că toate celelalte statui prinseră viață și începură să vocifereze de zor. Unele îi luau apărarea lui Taravik, susținând că nu făcuse nimic indecent și că gestul lui dovedea admirație și duioșie. Altele, dimpotrivă, îl condamnau cu ardoare, considerând că fapta sa reprezenta o manifestare de masculinitate agresivă și lipsită de respect.

Kostik, împiedicat să-și urmărească ideea, se uita uluit la sfincșii gălăgioși, descoperind că opiniile nu aveau legătură cu sexul. Adică sfincși cu cap feminin îi luau apărarea lui Taravik, iar alții, de același gen, îl criticau cu înverșunare.

Treptat, vociferările – care fuseseră inițial niște exprimări impersonale, niște păreri generale – se transformară în invective adresate celor care susțineau o altă părere. Se transformară în certuri între grupuri reduse sau între doi sfincși.

Iar de la ceartă la bătaie nu-i decât un pas sau doi, în funcție de distanța dintre socluri. Curând, aleea ce ducea la piramida albastră deveni un câmp de bătălie, în care erau folosite gheare și aripi, insulte și răcnete…

Soclurile se dovediră prea înguste pentru încăierări, iar sfincșii își luară zborul și se luptară în înălțimi ca niște șoimi furioși. Începură să se urmărească pe cer, iar cei mai slabi fugiră să se

ascundă în locuri știute doar de ei, iar dușmanii lor Continuară să-i fugărească.

Pe alee rămaseră doar soclurile goale și o alee pustie, pe care stătea un pegas uluit și un curier rămas așa cum căzuse, adică stând în fund pe lespezile aleii.

— Bravo, măi Taravik, râse Kostik după ce-și veni în fire, de acum o să-ți spun „spaima sfincșilor”. Cred că ai bătut orice record mondial. Sunt convins că nimeni n-a reușit să pună pe fugă un număr mai mare de sfincși decât ai reușit tu acum!

— Ție îți arde de râs, se răsti Taravik, dar lighioana aia m-a amenințat că mă pârăște Marieței!

— Fii cuminte, dragule, de unde s-o cunoască sfinxul pe Marieța!

— Sau n-ai fost atent, sau te-a bătut soarele în cap, numai că pe-aici nu se vede fir de soare, așa că presupun că te-ai tâmpit doar ca să-mi faci mie în necaz! Tu n-ai auzit-o pe pațachină că mi-a spus pe nume? Și știa și de jupâneasa Mariela!

— Ai dreptate, recunoscu pegasul, îngrijorat subit. De unde știa chestiile astea?

Însă lui Taravik îi trecuse deja grija, se înveselise brusc și rânjea cu gura până la urechi:

— Am ajuns celebru, mă știe toată lumea! Și pe mine, și pe Marieța mea! Numai pe tine, dragă Kostik, nu te știe nimeni. Bietul de tine!

Kostik se întrebă dacă o lovitură de copită ar fi fost suficient ca să-și potolească nervii sau dacă ar fi fost nevoie de două. Decise, după o scurtă deliberare cu el însuși, că două ar fi fost mai potrivite.

Însă de la gând la faptă se află, uneori, o distanță prea mare. Tocmai când Kostik se întorsese cu spatele spre partenerul său și-și încorda mușchii coapselor, auzi un sunet care-l făcu să înlemnească. Un hohotit dement, prelung, ce venea din înălțimi, un soi de râs isteric foarte puternic, de parcă ar fi fost manifestarea unei arme menite să vâre spaima în dușmani.

Se părea că sunetul avusese același efect și asupra lui Taravik, pentru că și acesta înlemnise.

— Salut! le spuse o voce veselă și subțirică. Ce ați rămas așa, de parcă ați fost trași în frigare?

Vocea venea de deasupra lor, iar Kostik își ridică privirea și văzu un sfinx mai mic care plana în cerc, apoi sfinxul își alese un

piedestal pustiu din apropierea lor și se așeză pe acesta, oftând mulțumit de sine.

— Ce s-a întâmplat aici, de-au fugit toți, în toate părțile? întrebă el curios. Se pare că am pierdut un spectacol deosebit. Iar prin locurile astea e întotdeauna o plictiseală incredibilă, dragii mei, nici nu vă închipuiți, dar nu-i nevoie să vă închipuiți, pentru că o să vedeți cu ochii voștri. Însă e posibil să mă înșel, pentru că eu mă înșel foarte des, s-ar putea ca vouă să vă placă să vă plictisiți, pentru că văd că stați și vă holbați la mine cu mutre serioase, de parcă abia ați fi venit de la înmormântare, ceea ce nu-i de mirare, din moment ce, fiind morți, abia ați venit de la propria voastră înmormântare!

Și sfinxul cel mititel începu să râdă, încântat de gluma pe care o făcuse.

Kostik apucă să-și spună că individul fie era de-o mitocănie incredibilă, pentru că nu se cade să glumești pe socoteala tristeții unor oameni abia decedați, fie avea un simț al umorului foarte special și pe care numai el părea a fi în stare să-l aprecieze.

Ar fi avut mai multe de comentat, ba chiar se gândea că unele dintre observațiile sale meritau să fie rostite cu voce tare, dar nu mai apucă, pentru că mulțimea aceea de gânduri îi trecuseră prin minte *înainte* ca sfinxul cel mărunt să înceapă să hohotească, adică în intervalul dintre momentul în care figura sfinxului se strâmbase a râs și momentul în care hohotul de râs îi ieșise din gâtlej. Pentru că, după ce-l lovi torentul vijelios și atoatedistrugător al hohotitului nebunesc, Kostik simți că înțepenește, dându-și seama că râsul sfinxului fusese cauza zgomotului care îl împiedicase să-l fericească pe Taravik cu niște izbituri de copită. Acesta fu încă un argument pentru ca sfinxul să-i fie antipatic.

Deci, când sfinxul începu să râdă, cei din jur (adică numai Kostik și Taravik, pentru că nu mai era altcineva) auziră un hohot plin de-o veselie nebunească, dar nu răutăcioasă, ci doar exagerată, isterică, scăpată de sub control.

— Hi, hi, hi, hi, hi, hiii, hiii, hiii, hiii, hiiii, hiiii, hi, hi, hi!

De fapt, își spuse pegasul, râsul acela șoca prin stridență, sunetul făcea timpanul urechii să vibreze într-un fel periculos, altfel decât fusese construit să vibreze, ca atare urechea începea să te doară și durerea aceea transmitea creierului și

întregului organism semnalul că era în pericol.

Râsul sfinxului era cu adevărat o armă ucigătoare. Însă pericolul cel mai mare consta în faptul că autorul acestei arme nu era conștient de efectul ei. Kostik consideră că-i de datoria sa să-i atragă atenția, așa că îi zise:

— Dragă prietene, las-o mai încet cu hohotitul, pentru că râsul tău e ucigător, distruge urechile și creierul celor care te aud!

— Râsul meu ucide? Ce idee caraghioasă! Hi, hi, hi, hiii, hiii, hiiihihi!

Și sfinxul izbucni din nou în râs. Taravik își astupă urechile cu mâinile, dar Kostik nu putea să-și vâre copitele în urechi, așa că nu găsi decât o singură soluție: își folosi copitele ca să-i tragă o lovitură zdravănă sfinxului, de-l aruncă în văzduh, sperând ca acestuia să-i treacă pofta de râs. Nici vorbă! Individul consideră că pegasul făcuse o glumă bună și hohoti și mai dihai ca până atunci, în timp ce zbura pe deasupra capetelor lor!

În cele din urmă, sfinxul obosi să râdă și să dea din aripi în același timp și se lăsă să cadă la sol, unde se tăvăli în voie pe dalele de piatră, hohotind încetișor. De data asta, râsul lui era mai suportabil, iar Kostik avu timp să-l privească în liniște.

Sfinxul era mai mic decât cei pe care îi văzuse până atunci. Trupul său nu era de leu, nici de taur, ci mai degrabă unul de pisică, dar o pisică mai mare decât cele obișnuite. Avea cap de băiat, de adolescent obraznic, însă urechile îi erau ascuțite și cu niște smocuri de păr în vârf. Pegasul știa cum se numea animalul cu astfel de urechi, dar aflase de el din auzite, nu văzuse niciodată vreunul, așa că nu era convins că are dreptate. Fiind însă curios din fire și dornic să afle cât mai multe, își călcă mândria în picioare și-l întrebă pe Taravik cu ce lighioană semăna sfinxul care se tăvălea la picioarele lor, amuzându-se de zor.

— Nu seamănă, chiar este un linx, zis și râsul pădurii, îi răspunse calm curierul. Am întâlnit o grămadă de lincși prin munții Trebizondei…

— Știu, în tinerețea ta aventuroasă, oftă Kostik. Mulțumesc pentru informație. Nu mai e nevoie să-mi explici de ce i se spune râs, mi-am dat seama și singur, după cum mi-am dat seama că-i un animal de pradă periculos, care poate ucide animale mai mari și mai puternice decât el.

— Și face asta râzând, îl completă admirativ Taravik.

Între timp, sfinxul cel mic și cu trup de linx sfârșise hohotitul lui isteric și, tăcând pentru câteva clipe, auzise ce spuneau cei doi și-și dăduse seama că el era obiectul discuției. Așa că se băgă și el în vorbă:

— Nu v-am spus cine sunt și cu ce mă ocup, spuse el zâmbind plin de veselie. Eu sunt Blinx, micul sflinx al lui Cambeh, regele ținutului umbrelor, sluga dumneavoastră.

— Te cam bâlbâi, prietene, îi spuse cu superioritate Kostik.

— De unde și până unde? se minună Blinx, continuând să zâmbească, dar zâmbetul lui devenise mai puțin vesel și ceva mai amenințător.

— Păi ai spus că ești un sflinx, prietene. Presupun că ai vrut să spui că ești un sfinx, ceea ce pricepeam și noi, fără să ne explice cineva…

Când îi auzi explicația, Blinx începu din nou să râdă isteric, ca și cum ar fi auzit cea mai bună glumă din istoria lumii. Taravik, care învățase deja lecția, își astupă de îndată urechile, iar Kostik îi aplică hohotitorului o lovitură de copită care-l aruncă în aer, la o înălțime de câțiva stânjeni.

Abia după ce reuși să se potolească, adică să-și transforme râsul nebunesc care-ți încrețea pielea pe tine într-un chicotit enervant, dar nu chiar atât de enervant ca și râsul râsului, Blinx se apucă să le explice că nu fusese nicio greșeală și nicio bâlbâială, că așa se numea specia sa – una foarte rară și deosebit de apreciată – care era alcătuită din sfincși cu trup de lincși.

— Ați priceput sau vreți să vă mai explic o dată? întrebă el printre chicoteli.

— Eu pricep cam greu, recunoscu Taravik, așa că mi-ar prinde bine dacă mi-ai mai explica o dată.

Chestia asta dezlănțui un nou acces de râs isteric al sflinxului, la care cei doi prieteni reacționară imediat, conform lecției abia învățate.

După ce sflinxul asoliză iarăși și după ce termină să se tăvălească pe lespezi, chicotind ca un nebun pus pe crime, Blinx se potoli și se urcă pe un soclu, ca să-i poată privi în ochi pe interlocutorii săi.

— Am descoperit cu plăcere că sunteți niște indivizi tare glumeți și puși pe șotii, le spuse el, străduindu-se să rămână serios. În ciuda acestui lucru, vă rog din suflet să nu mă mai

faceți să râd, măcar câteva minute, până apuc să vă spun ce misiune am în legătură cu voi.

Taravik și Kostik se priviră și, înțelegându-se dintr-o privire, se mulțumiră să-i răspundă dând ușor din cap, în ciuda faptului că fiecare dintre ei avea multe de spus. Dar își făgăduiră, în gând, să aștepte momentul potrivit.

— După cum v-am mai spus, eu sunt sfinxul lui Cambeh și îndeplinesc funcția de curier și mesager.

Stăpânul meu a aflat că doi străini au pătruns în regatul său. Informațiile primite sunt contradictorii și de necrezut. Adică se zice că străinii sunt vii. Iar alte surse spun că ar avea o scrisoare pentru regele acestui ținut. Însă, având în vedere că sursele respective nu-s tocmai vrednice de încredere și că e posibil să fi deformat adevărul pentru a atrage atenția regelui, în vederea unor avantaje pe care măritul Cambeh nu le întrevede, deci nu-și dă seama ce interese sunt în joc, a decis să vin să verific la fața locului cum stau lucrurile. Iar, în cazul în care zvonurile sunt adevărate, să-i conduc pe străini în fața sa, pentru a afla de la ei cu ce gânduri au pătruns în regatul său. Ce aveți să-mi spuneți? Dar, vă rog încă o dată, încercați să fiți serioși, pentru că nu avem timp de pierdut.

Cei doi prieteni se priviră încă o dată, se înțeleseră și de data asta din priviri, iar Taravik grăi în numele amândurora:

— Da, suntem vii și avem o scrisoare pentru Cambeh, rege al lumii subterane.

Spuse cuvintele cu un ton sobru, chiar morocănos. Cu toate acestea, Blinx reuși cu greu să-și păstreze calmul, după ce scoase câteva chicoteli stridente. Din fericire, nu fu nevoie ca pegasul să-și folosească din nou copitele.

— Păi atunci să mergem, căci regele vă așteaptă, spuse el.

Ca și cum cuvintele lui ar fi declanșat un mecanism ascuns, soclurile pe care stătuseră sfincșii cât timp jucaseră rolul de statui se volatilizară: mai întâi, contururile lor deveniră cețoase, apoi materia soclurilor deveni transparentă, se vedea prin ea, ca și cum și-ar fi pierdut consistența, iar după aceea transparența soclurilor deveni totală, pe sol rămaseră doar umbrele, împrăștiate în cerc precum petalele unei flori; treptat, umbrele păliră până se șterseră cu desăvârșire…

În același timp, piramida cea sinilie deveni tot mai strălucitoare, până când păru cuprinsă de flăcări albastre,

flăcările crescură în intensitate, se transformară într-o pălălaie azurie... care se stinse subit, iar în locul unde fusese piramida rămase doar un spațiu gol, acoperit cu dale.

De fapt, tot spațiul în care fuseseră statui, alee și piramidă era acum un teren neted și gol.

— Gata, acum trebuie să plecăm, nu mai avem ce face aici, îi grăbi Blinx.

Kostik îi aruncă o privire lui Taravik, acesta încălecă zorit, iar pegasul se puse în mișcare, încercând să se țină după sflinx, care își luase zborul și plana în fața lor.

Peisajul se schimbă din nou. De data asta arăta ca un deșert din lumea oamenilor, un deșert cu pietre, nisip și dune, sterp și fără viețuitoare. Prin pustietate se strecura o cărăruie, iar pegasul alerga zorit de-a lungul ei, în timp ce Blinx plana deasupra lor.

Având în vedere că galopa, Kostik simțea nevoia să converseze. În același timp, nu-și dorea să audă din nou râsul isteric și exasperant al sflinxului. Ca urmare, se gândi să-l atragă pe acesta într-o discuție care să n-aibă nimic amuzant.

— Prietene Blinx, începu el, tatonând terenul, ne-am lămurit că tu ești mesagerul regelui tău. Ceilalți sfincși – pentru că am văzut că există o mulțime – sunt tot mesageri?

— Oh, nu, se grăbi sflinxul să-i explice, nici vorbă! Eu sunt unicul mesager. Și e normal să fie așa, pentru că în regat lucrurile merg strună, iar regele nu are multe mesaje de transmis. Ceilalți sfincși sunt păzitori.

— Păzitori? se miră Taravik. Și ce păzesc?

— Intrările în lumea subterană, îl lămuri cu amabilitate Blinx.

Kostik, care nu numai că murea de curiozitate, dar era și convins că găsise un subiect suficient de serios, se grăbi să preia conducerea ostilităților:

— Intrări? Ce intrări? Noi n-am văzut niciun paznic...

— Știm, îi răspunse sflinxul. Nu ați pătruns prin niciuna dintre intrările regatului, care sunt toate păzite cu grijă. Acesta este unul dintre motivele pentru care vrea regele să vă vadă: să afle pe unde ați intrat și cum. Dar să revin la răspunsul pe care îl doreai. Există un număr de intrări în regat, care sunt, în general, cunoscute. Însă cei care încearcă să treacă prin ele sunt opriți de paznici. Paznicii sunt sfincși. Sunt puternici și nemuritori, deci forța nu le folosește la nimic celor care vor să intre fără să aibă

dreptul. Pentru că există și persoane care au dreptul.

— Și cine are dreptul să treacă?

— Aceia care știu parola, îi răspunse calm Blinx. Bineînțeles, parola au aflat-o de la cei care i-au trimis, pentru că, de obicei, persoanele străine care au voie să treacă sunt mesagerii altor zei. Iar parola este răspunsul la o ghicitoare. Adică sfinxul spune o ghicitoare, iar, dacă intrusul știe răspunsul, înseamnă că-i un trimis în misiune oficială și poate să treacă. Cei care nu știu sunt omorâți pe loc și mâncați.

— Chiar așa? întrebă speriat Taravik.

— De obicei sunt cotonogiți bine, să se învețe minte, și sunt trimiși înapoi, îi răspunse liniștit sflinxul, dar din motive de prestigiu profesional preferăm să răspândim zvonul că sfincșii se hrănesc cu carne de om.

— Și nu s-a întâmplat niciodată să ghicească cineva răspunsul? Adică să fi rezolvat ghicitoarea pentru că se pricepea la ghicitori sau pentru că a avut noroc?

— N-am auzit să se fi întâmplat vreodată, replică Blinx. Oricum, parola nu are nicio legătură cu ghicitoarea, tot circul cu ghicitoarea e un ritual. Adică într-o zi, pe când nu eram încă mesagerul regelui și îmi făceam meseria de paznic, a venit un individ oarecare, urât din cale-afară, iar eu l-am întrebat: „Ce urcă pe cer fără scară, luminează toată ziua fără lumânare și seara se duce la culcare, deși nu-i e somn?” Iar el mi-a răspuns „crocodilul” și aia era parola corectă, așa că l-am lăsat să treacă.

— Ce interesant! exclamă Kostik.

Nu se știe dacă exclamația sa se referea la răspunsul lui Blinx sau la modul în care se modifica peisajul din fața lor.

Solul uscat și sterp din jurul lor, care părea identic celui din oricare pustiu din lumea oamenilor, căpătă subit viață. Semințe ascunse în nisip sau printre pietre încolțiră fără veste, lujeri verzi și plini de energie se ridicară deasupra solului, căutând lumină. Din crăpăturile stâncilor țâșni apă, hrănind vegetația care se răspândea cu o viteză uluitoare. Curând, șuvoaiele de apă se transformară în pârâie liniștite, ce se strecurau printre copaci plini cu frunze și cu fructe coapte. Deșertul fu înlocuit de pajiști și crânguri de-o verdeață exuberantă.

— Un loc cu verdeață, mormăi Kostik, iar Taravik îl privi întrebător, ca urmare pegasul se grăbi să-i explice. Multe

popoare din zona deșertică a lumii consideră că oamenii virtuoși și plăcuți zeilor vor avea parte, pe lumea cealaltă, de un loc în care să fie fericiți. Și descriu acel loc ca fiind unul „cu verdeață”, pentru că pentru locuitorii pustiei așa trebuie să arate lăcașul fericirii veșnice…

— Da, spuse sflinxul, nepăsător, noi avem aici de toate, și locuri cu verdeață, și arșițe cumplite, și tainițe unde se petrec lucruri înfiorătoare, și lăcașuri ale liniștii. De toate pentru toți, iar fiecare primește ceea ce merită și ce crede regele nostru că i se cuvine.

Cărăruia pe care o urmaseră până atunci continua să șerpuiască, de data asta printre copaci și tufișuri. Taravik ar fi vrut să zăbovească un pic la umbra răcoroasă, dar Blinx îi zori:

— Nu mai pierdeți vremea, stăpânul vă așteaptă! E bine să știți că-i nervos de felul său și nu-i sănătos să-l supărați. Hai, grăbiți pasul!

Lui Kostik îi plăcea să alerge și ar fi alergat de bunăvoie, dar îndemnurile sflinxului îl enervau. În plus, nu ai foarte des ocazia să vizitezi lumea cealaltă, așa că ar fi dorit să profite de situație și să vadă cât mai mult din regatul lui Cambeh. Grăbi pasul, dar, dacă tot galopa și avea nevoie să vorbească, îl întrebă pe mesagerul regal:

— Unde-s morții? Mi se pare ciudat să mă aflu în lumea cealaltă și să văd doar sfincși, pustietăți și copaci. Lumea de dincolo de moarte pare o lume părăsită, nu o lume a duhurilor celor decedați…

Spre uimirea lor, sflinxul nu începu să hohotească, așa cum făcuse de atâtea ori până atunci, ci răspunse tăios:

— Nu suntem un bâlci, în care prezentăm ciudățenii vizitatorilor! Aici e un regat serios, în care lumea are treabă! Din câte am înțeles, și voi ați venit tot cu treburi, așa că datoria mea nu e să vă arăt ce fac morții în tărâmul nostru, ci să vă conduc pe drumul cel mai scurt în fața regelui, ca să-i spuneți cu ce vă poate ajuta. Dacă stăpânul nostru o să considere că trebuie să vedeți ce se întâmplă pe domeniile sale, atunci o să vă arate el însuși ceea ce aveți de văzut! Până atunci, mergeți pe drumul pe care vă conduc eu și țineți-vă gura!

Schimbarea de atitudine a sflinxului fusese atât de brutală și de subită, încât nici Kostik, nici Taravik nu găsiră vreo replică potrivită. Se mulțumiră să-și urmeze ghidul fără niciun

comentariu. Însă după câteva minute descoperiră cauza bățoșeniei lui Blinx: cărarea pe care mergeau se lărgi brusc, deveni o alee lată, pietruită cu lespezi cioplite în piatră roz, sclipitoare, o alee ce ducea spre un palat straniu și impozant.

Palatul părea imens și era clădit din piatră sinilie, lucitoare. Corpul principal avea o intrare monumentală, flancată de coloane din rocă de-un alb pur. Acoperișul era plat, ca la clădirile din zone secetoase, iar marginea sa era împodobită cu basoreliefuri ce înfățișau lupte între făpturi mitologice, ființe bizare cu capete de animale și, uneori, cu trup de om, dar în majoritatea cazurilor având trunchiuri alcătuite din combinarea unor părți disparate ale unor animale cât mai diferite. Din acoperișul acela se înălțau turnuri, turnulețe și tot soiul de obeliscuri dintr-un metal alb, ce sclipea intermitent – din câte își dădea seama Kostik, rolul acestora părea pur ornamental. Oricum, palatul și turnurile lui nu semănau cu nimic din ceea ce văzuse până atunci.

Pereții care se întindeau dincolo de coloanele cele albe fuseseră clădiți din cărămizi smălțuite, colorate strident în albastru, roșu, galben și verde, care fuseseră așezate astfel încât alcătuiau modele florale stilizate, simetrice.

Nu se zărea cât de mare era palatul, nici ce se afla dincolo de fațada plină de culori, pentru că în imediata apropiere a zidurilor începea o pădure deasă, alcătuită din copaci stufoși, înghesuiți unul în altul astfel încât crengile lor se întrețeseau, alcătuind pereți de vegetație impenetrabili.

În curtea din fața palatului stătea aliniată o gardă înarmată cu lănci enorme, cu trei vârfuri, și scuturi dreptunghiulare. Soldații aveau la brâu săbii lungi, încovoiate. Drept îmbrăcăminte aveau niște fuste din piele neagră, lungi până la genunchi, și coliere grele și late, din aur, ce le atârnau până la mijlocul pieptului. Nu purtau coifuri, pentru că ar fi fost greu pentru vreun meșter să făurească niște căști care să se potrivească pe capetele lor, având în vedere că erau capete de câini.

În momentul în care cărarea se lărgise, sflinxul coborâse din văzduh, asolizase pe lespezile roz și începuse să gonească spre clădire, părând sincer îngrijorat.

Cei doi prieteni se țineau după el, iar Kostik avea grijă să nu-l întreacă, pentru că goana sflinxului nu se compara cu galopul unui pegas. Începuse și el să fie îngrijorat, deși nu pricepea ce

motiv de îngrijorare avea.

Când Blinx ajunse în apropierea gărzii, soldații cu capete de câini se dădură la o parte, nu ca să-i permită lui să treacă, ci pentru a face loc cuiva care ieșise din palat.

Când îl văzu pe cel apărut din spatele soldaților, Blinx se prăbuși în genunchi, cu fruntea lipită de lespezi.

Kostik se opri din goană și rămase la câțiva pași în urma sflinxului, zgâindu-se – cu curiozitatea specifică pegașilor – la cel în fața căruia îngenunchiase Blinx. Bineînțeles că și Taravik făcea același lucru. Din fericire, își spuse Kostik, Taravik era încă prea mirat de cele pe care le vedea ca să facă vreun comentariu. Probabil că distracția avea să înceapă ceva mai târziu – dacă n-o să reușească să-l facă să-și țină gura, măcar până se lămureau cu cine aveau de-a face.

Bărbatul care ieșise în întâmpinarea sflinxului era înalt, mai înalt decât toți soldații din gardă, avea pielea oacheșă, ca toți cei din Terimeea, Calmeea, Hatti și celelalte țări din zonă. Purta, ca toți bărbații hattieni, un șorț până la genunchi, dar al său era croit dintr-o stofă scumpă, cu fir de aur și cu sclipiri ciudate, verzi și roșii. Lanțul de aur roșu ce-i înconjura grumazul era împodobit cu pietre mari, de diferite culori, ce sclipeau ca niște stele. Iar de lanțul acela principal atârnau plăci sculptate în aurul cel mai fin și bătute cu pietre prețioase, astfel încât purtătorul acelor bijuterii sclipea și strălucea ca un astru. Brățări de aur roșu străluceau pe brațele și antebrațele lui, iar în mâna dreaptă ținea o vergea de metal violet, ce avea la capăt un soi de floare, din același metal violet – bagheta aceea semăna cu un sceptru, își spuse pegasul. Deasupra tuturor acelor bogății impresionante se afla un cap de șacal, ce-l privea cu asprime pe bietul sflinx ce încerca să se facă una cu pământul.

— Nu ți-am spus să te întorci cât mai iute cu străinii? De ce ai întârziat atât de mult?

— Mărite stăpân, i-am grăbit cât s-a putut! N-au fost în stare să alerge mai iute.

— De ce au trebuit să alerge? se minună bărbatul cu cap de șacal. De ce nu i-ai luat pe sus, să-i aduci imediat în fața mea?

Blinx păru și mai speriat, și mai stânjenit ca înainte:

— Știți… îmi pare rău că trebuie să vă spun… dar ați zis că încă nu e cazul…

— Aha! se răsti stăpânul sflinxului. Adică eu sunt de vină!

— Iertare! gemu Blinx. N-am vrut să spun așa ceva! Iertare!

— Vino încoace! se răsti individul cu cap de șacal, iar Blinx se târî în genunchi până în apropierea lui.

Individul ridică sceptrul și-l lăsă vijelios în jos. Sflinxul închise ochii și se crispă, așteptând cu teamă resemnată lovitura, care nu veni, pentru că vergeaua de metal violet îl atinse ușor, cu blândețe chiar.

— Gata, s-a rezolvat și asta! îi spuse morocănos stăpânul lui. Sunt curios ce scuză o să găsești data viitoare când o să mai faci vreo boacănă!

Blinx scoase un soi de mieunat plin de recunoștință și încercă să-i sărute picioarele individului cu cap de șacal, dar acesta sări cu ușurință peste el, evitându-i pupăturile, și se opri în fața celor doi prieteni.

— Voi sunteți străinii care mă căutați? Sigur că voi trebuie să fiți. Gata, m-ați găsit. Eu sunt Cambeh, regele și stăpânul acestei lumi. Poftiți în bârlogul meu sărman și amărât, ca să-mi spuneți pe îndelete cine sunteți și ce căutați pe tărâmul meu.

1 1

Kostik merse cu pas măsurat spre intrarea în palat, iar gărzile rămaseră de-o parte, lăsându-l să treacă, împreună cu călărețul său. Când pătrunse în clădire, descoperi că dincolo de intrare se întindea o sală imensă, fără ferestre, o sală întunecată, pentru că era luminată doar de intrarea aceea largă și de focul care ardea într-un cămin gigantic, undeva, în fundul încăperii. Kostik cunoștea un asemenea obiect doar din vorbe, nu văzuse niciodată vreunul, pentru că trăise întotdeauna numai în țări calde, unde se gătea la foc mic, aprins în bucătării amenajate în șoproane bine ventilate, pentru ca dogoarea focului să se împrăștie cât mai ușor.

Pegasul simți sub copite covoare moi și groase, ca urmare păși cu grijă pe ele și se îndreptă spre licărirea focului, pentru că nu-l îndruma nimeni. Nici măcar Taravik nu-și dădea cu părerea, ca de obicei. Amuțise, fie din cauză că era copleșit de toate cele pe care le văzuse în ultimele momente, fie pentru că încerca să-și facă planul ce să-i spună lui Cambeh, cum să-i explice într-un mod demn de crezare ce misiune avea.

În sala aceea imensă și întunecoasă domnea o liniște apăsătoare, se auzea doar sunetul ușor și slab al copitelor ce se

cufundau în lâna moale a covorului, un covor ce părea a fi la fel de imens ca și sala palatului. Existența covorului îl zăpăcea pe Kostik, pentru că nu-i găsea rostul – covoarele nu-și aveau locul în țara Hatti, un ținut cu climă caldă și umedă, în care locuitorii preferau să aștearnă în locuințele lor rogojini din papură sau papirus, moi și măiestrit împletite, adevărate opere de artă, care nu păstrau jilăveala și care permiteau aerisirea podelei. Apoi, în timp ce mergea către lumina focului, care părea a fi, de fapt, mult mai departe decât crezuse inițial, simți că aerul devenea din ce în ce mai rece: ca și cum s-ar fi aflat în mijlocul deșertului, după miezul nopții.

Când, în cele din urmă, ajunse lângă cămin, descoperi că acesta era gigantic, pe măsura sălii în care se afla, și că în el ardeau trunchiuri de copaci uriași. Căldura răspândită de foc făcea mai suportabilă atmosfera extrem de rece din jur.

În fața focului se afla un jilț masiv, din aur alb, împodobit cu mii de nestemate colorate precum coada unui păun. Pe tronul acela se așezase Cambeh, cu sceptrul în mâna dreaptă. Cu mâna stângă ținea mâna unei femei, așezată alături de el pe tronul strălucitor.

Pegasul văzu că femeia era îmbrăcată într-o rochie lungă, croită dintr-o stofă aurie – poate că era chiar din aur –, și avea la gât, pe brațe și pe picioare o mulțime de bijuterii, brățări, coliere și alte podoabe extrem de bogate și de aspectuoase. În mâna liberă, adică mâna stângă, cu cea dreaptă îl ținea pe rege de mână, avea un sceptru asemănător celui purtat de rege, numai că al ei era roz. Însă lucrul cel mai interesant era că femeia acea, care avea un trup minunat de femeie, avea cap de pisică. De pisică cenușie, cu mustăți și cu urechi ascuțite, cu ochi mari și vioi. Regina-pisică zâmbea, părând încântată să-i vadă.

După un timp, Taravik oftă, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un vis, sări din șa și îngenunche în fața tronului, cu capul plecat. Kostik se gândi o clipă, apoi își îndoi și el picioarele din față.

Rămaseră așa câteva secunde, apoi își ridicară capetele și-l văzură pe rege zâmbind și făcându-le semn să se ridice. Mai târziu, mult mai târziu, într-un moment de mare sinceritate pe care îl regretase după aceea, pegasul mărturisise că nu fusese niciodată mai îngrozit decât atunci când văzuse capul de șacal zâmbindu-i. Nu, spunea el, nu-l deranjase cu nimic atunci când îi

zâmbise regina cu cap de pisică, simțise că-i o făptură bună și înțelegătoare, dar zâmbetul șacalului îi înfipsese un cuțit înghețat în șira spinării, de simțise că încetase să-i mai circule sângele prin vene.

— După cum v-am spus, eu sunt regele Cambeh. Iar aceasta este soața mea, Bazeh.

Sigur, își spuse Kostik, cine putea să fie soția regelui lumii subterane, dacă nu chiar zeița iubirii?

— Noi suntem… începu Taravik, dar regele îl întrerupse cu un gest al mâinii în care ținea sceptrul.

— Știu cine sunteți. Nu-ți închipui, dragul meu, că știu mai puține decât sfincșii mei. Știu cine ești, jupâne Taravik, și știu și cum îl cheamă pe pegasul tău, pentru că, mai devreme sau mai târziu, veți ajunge amândoi în regatul meu, așa că avem pregătit pentru fiecare locșorul potrivit. Nu știu însă ce căutați aici, pentru că n-a venit sorocul vostru, iar noi suntem adepții ordinii, ne place ca totul să funcționeze după cum a fost plănuit din timp și nu agreăm haosul, nesupunerea și inițiativele particulare.

— Mărite rege, își regăsi glasul Taravik, și nouă ne place ordinea și ne place ca fiecare să-și vadă de treaba lui și s-o ducă la bun sfârșit. De aceea, noi, care suntem curieri, ne-am străduit să ducem la destinație o scrisoare, care ne-a fost înmânată de clientul nostru…

— Lasă pălăvrăgeala, spuse plin de lehamite regele. Sunt sătul de argumentele morților, care nu pricep că judecata mea nu poate fi pusă în discuție. Cu atât mai puțin am chef de pălăvrăgeala unor vii care au pătruns în mod fraudulos pe tărâmul meu. E greu de crezut că v-ați aventurat în lumea morților ca să-mi aduceți o scrisoare. Ar trebui să fiți cel puțin tâmpiți ca să faceți o asemenea ispravă. Fără supărare, dar nu vă cred, așa că Spuneți-mi adevărul până nu apuc să mă supăr cu adevărat – pentru că, după câte vedeți, deocamdată sunt încă o gazdă destul de primitoare…

— Scoate scrisoarea, prostule! îi șuieră Kostik printre dinți lui Taravik. Până nu ni se întâmplă cine știe ce grozăvenie.

Cu mâinile tremurând, Taravik scotoci în pungă și scoase pachetul sigilat.

— Iată dovada să suntem sinceri, mărite rege!

Blinx, apărut ca prin minune lângă cei doi, înhăță scrisoarea

cu una dintre labele lui din față și se grăbi s-o ducă stăpânului său.

Regele se uită la sigiliu și exclamă uimit:

— Chiar ați adus o scrisoare! O scrisoare de la fratele meu Ramon! Știți, mormăi el, întristat subit, soarta cea crudă face ca noi să ne vedem foarte rar… doar în vreme de eclipsă, dacă nu suntem cumva certați… ori noi suntem aproape tot timpul certați… cu toate acestea, mi-e dor de el, căci mi-e frate bun… Ce chestie, s-a gândit să-mi scrie… poate și lui îi e dor de mine… Bine, hai să vedem ce vrea…

Rupse sigiliul, desfăcu pachetul și descoperi înfășurat în pânza acestuia o bucată de papirus. O citi și sări în sus de furie.

— Fratele ăsta al meu e un derbedeu și un scandalagiu! Nu știe decât să caute motive de ceartă!

— Iubitul meu soț, încercă să-l potolească Bazeh, nu știu despre ce-i vorba, dar nu cred că fratele nostru Ramon vrea neapărat să se certe cu noi. Poate că are dreptate…

Vocea ei era blândă și mângâietoare, ca torsul de pisică.

— Nu mă mai contrazice, iubito, se rățoi Cambeh. Citește și tu mesajul și o să vezi că am dreptate.

Mustățile pisicii se zburliră, urechile i se ridicară pe cap, iar Kostik era gata să jure că văzuse cum unghiile de la mâinile lui Bazeh se lungiseră brusc, ca niște gheare scoase din teacă. Glasul ei păru mai degrabă un sâsâit amenințător decât un tors molcom:

— Iubite soț al meu, fii atent cum vorbești, altfel oaspeții noștri o să creadă că nu cunoști bunele maniere!

Bravo, își spuse Taravik, se pare că treaba cu manierele e folosită și de zeițe, nu numai de nevestele curierilor! Însă preferă să-ți țină observația numai pentru sine și să fie atent la cele ce aveau să se petreacă în continuare.

Șacalul își ridică buza superioară, scoțându-și la iveală colții, apoi rânji rușinat și ochii îi deveniră blânzi, ca ai unui câine credincios.

— Ai dreptate, doamna mea. Am fost cam nervos în ultimul timp, cu atâtea probleme pe cap, dar n-am nicio scuză. Te rog să mă ierți.

Pisica se pisici un pic, apoi redeveni și ea serioasă. Oftă și spuse:

— Da, treburile regatului. Hai să revenim la ele. Să citim

mesajul de la fratele nostru Ramon și să vedem, cu calm și fără prejudecăți, ce vrea, de fapt, de la noi.

Regescului meu frate, bucurii cât mai multe! citi Bazeh, cu glas limpede. *Nu sunt cârcotaș de felul meu, dar instalațiile tale sunt vechi, de la începuturile lumii, și ar trebui controlate și reparate din când în când. Iarăși mi-ai inundat tărâmul, ca atare, cu toate că aș fi îndreptățit să cer daune, prefer totuși repararea de urgență a defecțiunilor, înainte ca pagubele să devină prea mari.*

— Ce ți-am spus eu? se enervă din nou Cambeh. Fratele ăsta al meu e un reclamagiu și un scandalagiu, o caută cu lumânarea! Nu-și dă seama ce s-ar putea întâmpla dacă m-ar obliga să ies din tărâmul meu!

— Ai un pic de răbdare, iubite soț al meu, îl potoli zeița cu cap de pisică. Mai urmează un paragraf, care pare a fi mai interesant decât restul scrisorii…

— Bine, oftă regele. Citește și paragraful ăla!

Din fericire, cele două locuri în care apa a trecut din regatul tău în cel al meu se află într-o zonă pustie și nelocuită, așa că nu s-au petrecut nici nenorociri, nici pagube, așa că, după cum ți-am mai spus și mai înainte, nu solicit daune și compensații. Totuși, Bacineh, zeul sorții, n-a avut de lucru și a făcut ca prin locurile în care au avut loc infiltrațiile să treacă niște muritori care au băut din apa provenită din lumea subterană. Cred că e datoria ta să repari de urgență spărtura dintre lumi, înainte să se strângă prea multă apă de-a ta în lumea muritorilor și, în același timp, să intervii cu puterile tale și să remediezi efectele lichidului respectiv asupra vieții unor oameni obișnuiți. Poate în această ultimă privință te va ajuta și Bacineh, pentru că el e răspunzător de modificările sorții unor nevinovați.

— Mie mi se par niște pretenții justificate, spuse regina, cu glas blând. Pentru că, rege și soț al meu, hai să fim de acord că niște muritori care au băut din apa vieții – pentru că aceasta este singura care poate să treacă dincolo, în cazul unor conducte sparte – ne-ar afecta puternic regatul. Ce fel de rege al celor morți ai fi, dacă oamenii vor deveni nemuritori? N-ai mai

avea niciun supus, iubite soț al meu!

Regele rânji neîncrezător:

— Sunt doar vorbe goale, fără nicio legătură cu situația reală!

— Și ce te costă dacă pui pe cineva să verifice dacă există vreo scurgere de apă?

— Nu mă costă nimic, mormăi Cambeh. Blinx! răcni el.

— Poruncă, stăpâne!

— Adu-l imediat pe Rosebut!

Sfinxul îndeplini porunca într-o fracțiune de secundă – „cât ai clipi” era o definire perfectă a timpului de care avusese nevoie Blinx.

Rosebut era un individ mărunt și slab ca un băț, îmbrăcat într-un șorț făcut din ceva ce semăna a piele de pește. De altfel, tipul chiar mirosea a pește nu prea proaspăt și avea cap de pelican. În mâna dreaptă ținea un coș de nuiele, în care se aflau un ciocan, o daltă, niște ulcele și alte scule. Era tare ciudat ca un individ atât de uscățiv să aibă o gușă atât de mare, dar regele nu părea mirat de înfățișarea lui. Probabil că îl folosea destul de des și se obișnuise cu mutra sa.

— Auzi, meștere, se răsti regele la el, Ramon se plânge din nou că l-am inundat.

— Păi de când îl știu se tot plânge, îi răspunse nepăsător Rosebut. Ce mare lucru! E doar niște apă, se usucă și gata!

— Zice-se că de data asta au băut din apa aia niște oameni…

Meșterul deveni brusc îngrijorat:

— E posibil… dacă infiltrația a avut loc în pânza freatică și de aici a ajuns într-o fântână… Nasoală chestie… Stăpâne, știi prea bine că nu-i vina mea. Instalația e veche, ți-am spus de o mie de ori că trebuie s-o înlocuim sau măcar s-o cârpim pe ici, pe colo, pe unde e mai șubredă…

— N-avem timp de palavre. Meștere, deocamdată am primit o reclamație. Vreau să verifici de urgență și cu multă seriozitate, că, dacă îți scapă ceva, te jupoi de viu!

— Am înțeles, stăpâne, pricep și eu când e ceva grav…

Și, fără să mai comenteze, Rosebut dispăru sau plecă atât de iute, încât Kostik și Taravik nu îl văzură plecând. Înainte ca prietenii să apuce să se minuneze cumva, meșterul apăru din nou. Kostik începu să clipească, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Însă Rosebut era acolo, în fața lor, în carne și oase (în măsura în care supușii lui Cambeh erau alcătuiți din carne și oase).

Individul gâfâia din greu, ca și cum ar fi alergat din răsputeri, și părea foarte, foarte îngrijorat.

— Stăpâne atotputernic, gemu el, e adevărat, avem o spărtură în instalație. Apa s-a scurs pe acolo și a pătruns în pânza freatică din zona Aleh – Baldi – Omega 3. Din fericire – dacă poate exista fericire într-o nefericire – pânza aceea freatică e foarte redusă, am scurs-o în totalitate în tărâmul nostru, adică am recuperat tot lichidul care a trecut în lumea lui Ramon, și am astupat spărtura. Cel puțin pentru un timp, n-o să mai avem probleme. Însă, dacă o să mai avem vreo spărtură, să nu zici că nu ți-am spus: instalația trebuie schimbată sau măcar băgată în revizie generală.

— Bine, Rosebut. Ești sigur că n-ai scăpat nimic din vedere?

— Păi, stăpâne, nu-s tâmpit, nu risc eu să fiu jupuit de viu! Fii sigur că am găsit defecțiunea și că alta nu există.

— Bine, drăgălașule, du-te și prinde pește sau ce faci tu în timpul liber.

După ce plecă instalatorul, Cambeh zise:

— Bine... Chestia cu inundația am rezolvat-o, Rosebut a astupat spărtura, a mai rămas doar problema cu oamenii care au băut din apa vieții. Asta-i o treabă mai migăloasă. Iubita mea, hai să stăm undeva mai comod și să le oferim și oaspeților noștri un scaun, ceva, că o să dureze ceva până lămurim lucrurile...

Și, până să se dumirească oaspeții ce se întâmpla, se pomeniră într-o încăpere de dimensiuni medii, cu ferestre largi, prin care pătrundea lumină și căldură și prin care se zărea un peisaj muntos, împădurit, plin de cascade; în același timp, în apropierea ferestrelor se aflau copaci încărcați cu flori și fructe coapte, ce răspândeau miresme îmbătătoare. Într-un fel, peisajul acela părea prea frumos ca să fie adevărat, dar, în ciuda acestei impresii, transmitea un sentiment de liniște și împăcare.

Podeaua camerei era acoperită de un covor gros, cu motive geometrice complicate. Nici Kostik, nici Taravik nu recunoscură modelul – nu semăna cu nimic din ceea ce văzuseră până atunci și era prea frumos și prea complicat ca să fi fost făcut de mână omenească. Lângă Taravik se găsea un jilț larg, comod, tapițat cu o stofă groasă și moale. Regele și regina stăteau pe niște jilțuri asemănătoare, lângă o masă pe care se găseau diferite

obiecte complicate, din metal, sticlă și lemn, al căror rost nu era cunoscut celor doi vizitatori. Cambeh le făcu semn să se așeze, iar ei se supuseră, ca și cum ar fi fost în transă și nu și-ar fi condus singuri gesturile: Taravik se așeză pe jilț, Kostik se tolăni pe covorul cel moale, fiind convins că-i va fi tare greu să țină ochii deschiși.

Bezeh ținea în poală un animal mic și pufos, ce stătea tolănit și sforăia melodios. O pisică, își spuse Kostik, iar spectacolul zeiței cu cap de pisică ținând în brațe animalul ei sacru era înduioșător…

De undeva, de sub masă, ieșiră la iveală vreo șase pisoi, de diferite culori, care se fugăreau prin încăpere. Asta, până când îi observară pe oaspeți și atunci își îndreptară atenția asupra lor. Doi se cățărară în poala lui Taravik, trudind din greu ca să ajungă acolo. Apoi, obosiți de atât efort, se tolăniră și începură să toarcă liniștiți, în timp ce Taravik îi mângâia, dovedind, spre uimirea pegasului, că poate să-și miște cu delicatețe lăboaiele imense.

— Văd, jupâne Taravik, că ești obișnuit cu animalele mele, spuse zeița, cu glasul ei ca un tors de mâți.

— E mult spus că sunt obișnuit, râse curierul. La noi, în Terimeea, există puține pisici. Numai cei bogați dețin asemenea animale. Dar eu, în tinerețea mea cea aventuroasă… („Iar începe”, gemu în sinea sa Kostik) am călătorit în țări în care pisicile erau sacre și puteau să umble pe unde voiau, iar oamenii le iubeau, pentru că îi scăpau de șoareci…

În acest timp, ceilalți pisoi își îndreptaseră atenția spre Kostik. Se cățăraseră – numai ei știau cum și cu ce eforturi – pe pegas și-și găsiseră culcuș pe capul și pe gâtul lui. Se tolăniseră acolo și adormiseră liniștiți, în timp ce Kostik – care descoperise, surprins, că-i plăcea senzația de moliciune caldă produsă de trupurile acelea mititele – nu îndrăznea să respire, ca să nu le tulbure odihna.

Regina privea zâmbind felul în care oaspeții reacționaseră la invazia animalelor ei favorite, dar regele își vedea de treabă, mânuind instrumentele bizare de pe masă, măsurând și verificând de zor.

În cele din urmă, își drese glasul și mormăi:

— Da, au fost infectate două fântâni și până la urmă au băut din ele… incredibil! Vreo patru, cinci mii de oameni! Atât de

multă apă s-a scurs din tărâmul nostru și n-a băgat nimeni de seamă! Mda… să nu exagerăm, nu tot ce au băut indivizii ăia era apă vie, ci un amestec din apa nemuririi cu apă obișnuită, un amestec foarte diluat, dar suficient ca să le dea indivizilor puteri supraomenești. Știi, draga mea, cred că o să rezolvăm problema. Mă întreb ce am fi făcut dacă miile alea de muritori ar fi băut apa vieții în stare pură! Atunci n-aș fi putut face mare lucru… și presupun că nici toți zeii hattieni la un loc.

— Vrei să spui că sfârșitul lumii noastre putea fi provocat de o spărtură în instalația de apă? întrebă neîncrezătoare Bazeh.

— Catastrofele mari au cauze mărunte, oftă Cambeh. Gândește-te, ce-am fi putut face dacă am fi fost atacați de o armată alcătuită din zei, zei înzestrați cu puteri ca ale noastre, dar mulți și ambițioși? Din fericire, deocamdată sunt doar niște zei minori. Pot face astfel încât puterea lichidului pe care l-au băut să scadă treptat și să dispară complet în câteva luni sau, cel mult, un an… Mă scuzați, se adresă el reginei și oaspeților săi, am puțină treabă…

Și regele se apucă să amestece tot felul de prafuri colorate, să toarne peste ele lichide și mai colorate, rostind în acest timp incantații și descântece în limbi necunoscute vizitatorilor săi.

Kostik, stând nemișcat să nu trezească pisoii adormiți, adormi și el, Taravik îi mângâie ce-i mângâie pe cei cocoțați în poala lui, apoi îl luă și pe el somnul… numai Bazeh urmărea cu atenție ce făcea soțul ei, fără să spună niciun cuvânt, ca să nu-l încurce în vreun fel.

În cele din urmă, regele oftă mulțumit:

— Gata, cred că am rezolvat întreaga problemă. Spărtura a fost astupată, puterea apei băute de muritori o să scadă treptat până o să dispară cu desăvârșire… în cel mult un an, totul va reintra în normal.

— Iubite soț al meu, îi potoli entuziasmul regina, sunt convinsă că ai făcut totul așa cum se cuvine. Poți totuși să fii sigur că lucrurile vor decurge așa cum le-ai gândit și că nu va interveni nimic neprevăzut?

Regele rânji nesigur, iar rânjetul acela păru bizar pe chipul său de șacal.

— Cine poate să prevadă neprevăzutul? oftă el. Nici măcar noi, zeii, nu putem ignora soarta și nu putem înfrunta întâmplarea. Însă ai dreptate, iubită soață a mea. Până acum

am verificat trecutul și am corectat prezentul. Ar fi bine să urmăresc viitorul până în clipa în care puterea apei vii ajunse în lumea lui Ramon o să dispară complet, iar universul o să revină pe făgașul său obișnuit.

Fără să mai piardă timpul, regele se apucă atunci să scotocească printre instrumentele sale bizare.

— Aha! Ăsta e! exclamă el mulțumit, scoțând la iveală o sferă transparentă din sticlă. Va fi folosită foarte mult în viitor, când oamenii au să-i descopere puterea, adăugă el privind spre regină. O să scotocesc prin viitorul apropiat, să aflu ce se va întâmpla cu indivizii care au băut din apa mea.

Regele rosti o incantație scurtă, iar sfera de sticlă își pierdu transparența. În interiorul ei se formară imagini, care se modificau cu o viteză impresionantă. Cambeh privea imaginile acelea atent, mormăind:

— Da, după cum am bănuit, indivizii s-au separat în două grupuri sau alcătuiau de la început două grupuri distincte. Din cine știe care motive, cele două cete au pornit în direcții diferite. Aha! Am găsit ceva interesant. Șeful unei grupări îi va trimite o scrisoare conducătorului celeilalte grupări. Stai să văd... asta se va întâmpla peste o lună. În momentul acela, efectul apei vii va începe deja să scadă, dar ei nu-și vor da seama, diferențele vor fi prea mici ca să le sesizeze.

— Poți să citești conținutul scrisorii? întrebă blând și mângâietor glasul reginei.

— Ai răbdare o clipă... Gata.

De la Primus Concordius Faber către Caius Sempronius Machela, sănătate!

Am aflat că zeii ți-au dăruit biruința în luptele cu soldații regelui Abdicok și vreau să-ți spun că au fost la fel de generoși și cu mine.

Când am ajuns în deltă, soldații reginei Katarile ocupaseră toate porturile și toate orașele importante. Mulți dintre guvernatorii locali, ba chiar și preoții unor temple i se alăturaseră. Dar majoritatea preoților lui Ramon și ai lui Tamil au rămas credincioși regelui Pittaros și au alcătuit o armată care lupta împotriva soldaților veniți din insula Kiros. Tribunule Machela, nu cred că ai avut de-a face cu preoții ăștia și presupun că nu ai habar ce soldați pricepuți sunt. E adevărat că

majoritatea nu mai sunt tineri, dar, cu toate acestea, se descurcă binișor. Așa că, atunci când am sosit noi, balamucul era în toi, toată lumea se bătea cu toată lumea, dar kirienii erau mai mulți, mai bine organizați ți mai bine înarmați. Însă calitățile lor erau valabile cât timp luptau cu hattieni sau alte popoare mai mult sau mai puțin înapoiate. N-ar fi putut să facă față unei legiuni latgane, ți cu atât mai mult unei legiuni latgane care se bucura de anumite daruri zeești, pe care le știi și tu. Ca urmare, am trecut prin ei ca prin lapte acru. Singurii care ne-au opus rezistență au fost niște unități alcătuite din pirați marogreni – niște ticăloși care meritau să fie trași pe roată și care știau ce soartă îi așteaptă dacă aveau să fie înfrânți. Poate că, de-am fi fost oameni obișnuiți, ne-ar fi dat bătaie de cap. Însă, fie numele zeilor lăudate, am avut parte de victorie ți am adus ordine ți pace în deltă. Sigur, am făcut acest lucru în numele lui Pittaros, însă nu cred că mai există cineva în întreaga Țară Hatti care să-ți închipuie că Pittaros e adevăratul conducător. Mai ales că locuitorii șoptesc, fără a îndrăzni a recunoaște acest lucru în gura mare, că zeii luptă alături de noi, căci niște oameni obișnuiți n-ar putea înfăptui atâtea minuni de vitejie.

Și, ca întotdeauna când moare un stat sau un mare conducător, se strâng toți vulturii ți toate hienele din jur, în speranța că se vor înfrupta din stârvul țării. Deocamdată, regele polnilor a trimis o expediție – o mică armată de cavalerie – să ne încerce puterile. Am lăsat câțiva supraviețuitori, ca să aibă cine să-i povestească ce s-a întâmplat. Toți conducătorii din jur s-au îngrozit ți au trimis solii de supunere. Cu toate acestea, spioni de încredere ne-au informat că tarabeii îți mobilizează vasalii ți angajează mercenari din țările îndepărtate, de dincolo de deșertul cel negru.

Vom vedea cât de curând ce viitor ne doresc zeii.

Până atunci, Jo ți fulgerele sale fie alături de tine!

— Deci, peste o lună, efectul apei vii era – va fi – neschimbat, spuse regina, cu glasul ei fermecător.

— Da, am ales scrisoarea pentru că autorul ei amintea că efectul apei e neschimbat. Mă rog, efectul „darului zeilor”, cum îi spune el. Însă e interesant altceva, mormăi regele urmărind încordat succesiunea de imagini, atât de rapidă încât numai el putea distinge ceva. După aceea nu mai au loc lupte în spațiul

pe care pot să-l controlez, adică în părțile lumii în care noi, zeii hattieni, avem temple și credincioși. Urmează o perioadă de liniște – ceea ce poate să însemne că există un stat, o putere, care inspiră teamă și respect, una pe care nu îndrăznește nimeni s-o atace. Oare această putere este omenească, se bizuie pe priceperea și îndemânarea conducătorilor și armatelor sale sau pe nemurirea dăruită de apa scursă din tărâmul nostru? Nedumerirea mea, iubită soață a mea, e provocată de faptul că nicăieri nu găsesc vreo referire la soldați nemuritori sau cu puteri supraomenești... Oh! exclamă regele. La asta nu mă așteptam!

— Ce s-a întâmplat, rege și soț al meu? întrebă îngrijorată regina.

— Am găsit o scrisoare... dar într-un loc neașteptat: tocmai în Civis, capitala statului latgan!

— N-ai spus, cu câteva clipe în urmă, că spațiul pe care poți să-l verifici e cel în care oamenii cred în noi?

— Ba da, și asta e surpriza cea mare – peste câțiva ani, când regatul hattian va fi încorporat în imperiul latganilor, aceștia vor permite adorarea noastră în întregul lor imperiu! Vom avea temple chiar în Civis! Și, din acel moment, voi putea verifica și ceea ce se întâmplă în lumea latgană. Ca urmare, am găsit o scrisoare ce a fost scrisă – adică va fi scrisă – peste exact zece ani. E o scrisoare lungă și mi s-a părut interesantă. Dacă îmi permiți, te voi plictisi cu ea.

— Nu mă plictisești niciodată, toarse melodios zeița iubirii, cea cu cap de pisică. Abia aștept să te ascult!

Caius Sempronius Machela lui Primus Concordius Faber, sănătate!

Dacă zeii vor dori să primești scrisoarea mea, atunci află că aceasta va fi ultima mea misivă trimisă în lumea zisă civilizată. Lumea pe care o construiesc nu-i cu nimic mai rea decât cea veche și, zic eu, în multe îi va fi superioară.

Dar, având în vedere că nu am păstrat legătura atâția ani, presupun că ți-ai închipuit că eu și întreaga legiune Galletta am pierit în pădurile sălbatice din care izvorăște fluviul Hatti – îți spun, cu această ocazie, că fluviul e mult mai lung decât cred învățații din lumea care acum e doar a ta, nu și a mea. Și poate că mi-a plăcut să se creadă că am pierit, de aceea te rog ca pe

un inamic sincer și onest, să păstrezi secretul supraviețuirii mele doar pentru tine. Nu ți-aș fi scris dacă n-aș fi aflat, întâmplător, de la unul dintre puținii neguțători prin intermediul cărora ne procurăm anumite produse de lux, că ai o poziție importantă la curtea Caesarului, ceea ce mă bucură și nu mă miră niciun pic, având în vedere calitățile pe care ți le-am recunoscut întotdeauna. Dar omul, fiind binecuvântat de zei cu o mulțime de calități, dar blestemat de aceiași zei să aibă și o mulțime de defecte, e invidios și cârtitor prin firea sa, astfel încât, pe lângă bucuria provocată de știrea succesului tău, cunoscut și admirat până în pădurile sălbatice ale lumii, s-a ivit și durerea că despre victoriile mele – cu nimic mai prejos decât ale tale – nu știe nimeni. Și atunci mi-am dorit ca măcar tu, singurul dușman pe care mi l-aș fi dorit prieten, să afli că n-am dat greș în truda mea.

Dar să lăsăm vorbăria potrivită altor vremuri și altei lumi și să povestesc cele pe care doream să le afli.

Atunci când ne-am despărțit, înțelegându-ne să ne conducem legiunile în direcții diferite, pentru a evita înfruntări inutile, nu bănuiam că nu aveam să ne mai întâlnim niciodată. Mi-am îmbarcat oștenii, trupele auxiliare și echipamentul pe corăbii cu pânze, potrivite să navigheze în susul fluviului. Am ajuns după două săptămâni la granița Țării Hatti și am întâlnit oștile regelui Abdicock. Erau oști puternice, cu o sumedenie de arcași călare pe dromaderi, pedestrași cu armuri de bronz și cu lănci foarte lungi, și elefanți de luptă bine dresați. Bănuiesc că ai aflat, la momentul potrivit, de luptele sângeroase care au avut loc și de victoria impresionantă de care am avut parte. Și mai bănuiesc că tot atunci ai aflat că armata dușmană s-a retras în ordine în țara ei, în ciuda pierderilor importante suferite în bătălii, iar legiunea Galletta a urmărit-o, pentru a distruge cu desăvârșire puterea catareilor și a împiedica acest regat să mai reprezinte vreodată un pericol pentru țara Hatti.

Și mai bănuiesc că ai aflat măcar zvonuri vagi despre victoriile noastre, despre faptul că regele Abdicok a fost ucis în luptă, iar regatul său transformat în cenușă împrăștiată de vânt.

Am fi putut să ne oprim acolo, să întemeiem un nou regat al catareilor, al cărui conducător să fiu chiar eu, dar am aflat că dincolo de pădurile din sudul țării lui Abdicok se află un ținut despre care nu se știa nimic în lumea civilizată, un ținut despre

care se spunea că-i bogat și binecuvântat de zei.

Atunci am hotărât, împreună cu ostașii mei, să pornim mai departe, să folosim darul cu care fuseserăm înzestrați pentru a cuceri teritorii de care nu auzise nimeni și să lărgim cât mai mult hotarele lumii cunoscute. Am instalat la conducerea catareilor niște oameni pașnici și îngroziți de puterile noastre, pe care i-am amenințat că putem să ne întoarcem oricând se așteaptă mai puțin și că va fi vai de ei de nu vom găsi totul în regulă, apoi am pornit în necunoscut, lăsându-ne în voia zeilor și sperând că aceștia vor fi la fel de binevoitori cu noi ca și până atunci.

La început, călătoria noastră a fost destul de ușoară, în ciuda faptului că nu existau drumuri și că doar rareori găseam câte o cărăruie demnă de urmat. Aveam câteva călăuze, recrutate dintre catarei, dar care ne-au condus doar până în locurile locuite de popoare ale pădurii care avuseseră de-a face cu neguțători din neamul lor. Apoi am ajuns în ținuturi prin care nu călcase picior de catareu, ținuturi sălbatice și pustii, în care nu existau decât codri haini, plini de fiare îngrozitoare, agresive și dușmănoase față de oameni. Ținuturile acelea erau aproape nelocuite, pentru că le bântuiau boli cumplite, cu care te molipseai nu numai bând apa de acolo, ci și prin simplul fapt că le respirai aerul încărcat cu mirosul de vegetație putredă. Proviziile s-au stricat, din cauza căldurii umede, care făcea grânele să încolțească și pastrama să se împută. Din fericire, noi puteam rezista vreme îndelungată fără mâncare, însă am avut grijă să vânăm ca să-i hrănim pe însoțitorii recrutați dintre catarei. De-am fi fost oameni obișnuiți, acolo ne-ar fi rămas oasele. Însă, cu ajutorul zeilor, am trecut de ținutul acela al spaimei, pierzând doar o parte dintre hamali și auxiliari, și am ajuns la poalele unor munți ce se înălțau în fața noastră ca niște ziduri construite de ciclopi sau de titani.

Am trimis de îndată cercetași în toate părțile, ca să caute o trecătoare, dar truda lor a fost zadarnică. Ne-am lămurit ulterior, după ce am ajuns să cunoaștem foarte bine munții aceia, care au devenit granița noastră cu lumea cea veche, că pierduserăm timpul inutil, pentru că nu exista nicio trecătoare. Dar atunci nu știam acest lucru și, după ce am căutat din răsputeri, ne-am hotărât să escaladăm munții, într-un loc în care aceștia ni s-au părut a fi ceva mai accesibili. Pentru că, de n-am

fi făcut asta, nu ne rămânea decât să ne întoarcem, cu coada între picioare.

Nu te voi plictisi, tribunale Faber (sau poate ar trebui să mă adresez ție cu titlul de senator sau vreun alt titlu, inventat special pentru tine de Caesarul ce-ți datorează tronul), cu amănunte despre ascensiune. Nu-ți voi povesti cât a durat până când unul dintre noi a ajuns pe culme, nici câți au căzut de pe stânci și s-au zdrobit la poalele muntelui. Dacă cei prăbușiți n-ar fi înviat și nu ar fi încercat din nou, n-am fi ajuns niciodată în lumea care, acum, e patria noastră. Oricum, după câteva luni de efort, unul dintre noi a ajuns sus și a tras, cu funiile pe care le luase cu el, un alt camarad, iar ei doi i-au ajutat să urce pe alți câțiva, care au construit scripeți și mecanisme cu ajutorul cărora am transportat toată legiunea pe culme.

Am fost printre primii ajunși sus.

Pentru că, înainte să începem efortul titanic de a ridica în vârf de munte toată armata noastră, trebuia să cercetăm împrejurimile, ca să descoperim dacă merită să trudim în continuare. Așa că i-am lăsat pe camarazii mei să se odihnească și să se pregătească pentru ceea ce aveau de făcut, iar eu am plecat singur – la urma urmei, ce puteam să pățesc? Eram nemuritor – să văd unde nimeriserăm.

Iar ceea ce am văzut m-a convins că efortul făcut și cel pe care urma să-l facem erau meritate. Dincolo de culmile ce-l înconjurau ca un zid (cel puțin cât vedeam cu ochii) se întindea un platou roditor, străbătut de cursuri de apă. Un platou întins cât o țară, pe care puteai să cultivi orice, de la cereale la pomi fructiferi și legume. Mai târziu am descoperit că munții ce mărgineau ținutul erau bogați în tot felul de metale, ușor de exploatat, și în piatră bună de construcții. Pădurile din apropierea munților erau bogate în lemn de bună calitate, vânat era din belșug, iar animalele de pradă erau puține. Clima era blândă; poate pentru că platoul era în creierul munților, căldura nu era la fel de puternică, așa cum era în pădurile de la poalele munților.

După ce am urcat o parte din armată, am lăsat niște soldați să ajute la aducerea pe platou a restului camarazilor, iar din ceilalți am alcătuit un detașament de cercetare, pe care l-am condus departe, în interiorul ținutului, pentru a afla ce e în părțile sale mai îndepărtate.

Și am descoperit că platoul era locuit.

Capătul celălalt al platoului era mărginit de munți mai puțin înalți, dar dincolo de ei se întindeau păduri de nestrăbătut, mlaștini și nisipuri mișcătoare. Adică șansele să vină cineva, o armată sau un trib năvălitor, erau foarte reduse. Totuși, niște oameni străbătuseră cândva ținuturile acelea dușmănoase și urcaseră pe platou (poate făcuseră asta în vremuri în care existase vreo trecătoare, astupată apoi de prăbușiri de teren). Se stabiliseră în ținutul acela binecuvântat de zei și trăiau acolo, la adăpost de necazuri.

Spre mirarea mea, oamenii aceia, frumoși și pașnici, care își spuneau coteri, adică „cei plăcuți zeilor " ne-au primit cu bucurie. Am aflat curând care era motivul: rasa lor era amenințată de pieire, pentru că femeile lor nășteau aproape numai fete, bărbații erau puțini, iar urmașii acelor bărbați erau înrudiți între ei, rasa lor fiind plină de calități, dar lipsită de putere. Îți imaginezi, tribunule Faber (sau care îți va fi fiind acum titlul), ce-a însemnat ca într-un ținut locuit aproape numai de femei să apară o armată întreagă de bărbați! Am stabilit de îndată un mod pașnic de conviețuire, iar soldații mei s-au căsătorit de îndată cu femeile care le-au plăcut și care i-au plăcut – pentru că n-am vrut să repetăm povestea de la începutul statului latgan, cea despre răpirea sabrinelor.

Și am început de îndată, plini de energie, să ne organizăm așa cum știam noi: am întemeiat orașe și sate în toate locurile prielnice, am desțelenit pământuri, am construit drumuri și poduri, am săpat mine și am clădit cuptoare pentru topit minereuri, adică am folosit bogăția locului și cunoștințele noastre pentru a crea un stat al bunăstării.

Și, mai mult decât orice, am făcut copii.

Spre bucuria tuturor, soțiile noastre s-au dovedit a fi foarte rodnice, iar numărul băieților și fetelor pe care le-au născut era aproape egal, ca la orice popor normal.

După cum se obișnuiește în poporul nostru, i-am tratat ca pe egalii noștri pe toți coterii, fără să ne lăudăm prea mult cu puterile noastre. Oricum, atunci când le-au descoperit, n-au părut prea uimiți. Am aflat că legendele lor spuneau că zeii mai coborâseră cândva printre ei și se împreunaseră cu femeile din neamul lor, așa că li se părea normal ca zeii să revină printre urmașii lor.

Apoi, după ce am cercetat cu atenție ținutul și am văzut ce aveam și ce ne lipsea, am descoperit că localnicii nu aveau cai, nici vite, nici multe dintre animalele și păsările domestice pe care noi le cunoșteam încă din copilărie. Cultivau plante ce dădeau recolte bogate, plante cu care ne-am obișnuit repede, dar nu văzuseră niciodată multe dintre cerealele și legumele latgane. Așa că am hotărât să aducem ceea ce lipsea.

Am strâns vreo sută de oșteni și am coborât la poalele munților, cu ajutorul scripeților și funiilor pe care le folosiserăm ca să ajungem pe platou. Am descoperit, fără să ne mirăm prea mult, că drumul făcut de trecerea armatei noastre nu fusese încă năpădit de pădure – era și greu, trecerea a mii de oameni nu-i chiar ceva ce rămâne fără urmări. Astfel, am ajuns mai iute înapoi, pe un drum cunoscut și utilizabil, decât atunci când ne aventuraserăm în pădurea necunoscută și în care nu călcase picior de om. Am cumpărat sau am luat cu forța, după cum a fost cazul, o herghelie de cai și turme de vite, oi, porci și o mulțime de păsări de casă, precum și o grămadă de saci cu semințe și am obligat o mulțime de catarei să mâne toate animalele acelea către munții în care ne găsiserăm o nouă patrie. Multe animale și mulți dintre oameni au pierit, din cauza căldurii, a insectelor veninoase și a molimelor, dar am ajuns la capătul drumului cu suficiente vietăți cu care să ne facem viața mai ușoară. După ce le-am urcat pe platou, ne-am gândit să folosim drumul acela de câte ori mai aveam nevoie de diferite lucruri, unelte sau răsaduri, și am stabilit ca periodic negustori catarei să vină până la poalele munților să ne ofere produse ale lor, iar noi să le comandăm ce aveam nevoie, ca să ne aducă la expediția următoare. Întrucât descoperiserăm aur din belșug, aveam cu ce să le plătim osteneala, așa că n-am dus niciodată lipsă de neguțători dornici să ne aprovizioneze cu bunuri și cu informații. Totuși, expedițiile prin pădurile acelea erau groaznice pentru oamenii obișnuiți, așa că numai cei foarte curajoși și dornici de aventură îndrăzneau să le străbată. Noi, cunoscând istoria lumii, am fost prevăzători, în ciuda dificultăților cu care se ajungea la granița noastră: n-am invitat niciodată străini pe platou, toate târguielile având loc în afara țării noastre, la poalele munților.

Iar sus, pe culme, am instalat un fort cu o garnizoană permanentă, care păzea cu grijă granițele.

Pentru că am fost cu toții încântați de rezultatul acestei expediții în lumea cea veche, ne-am gândit să vedem ce se află și dincolo de pădurile și mlaștinile din sud. Așa că, întovărășit de câteva sute dintre camarazii mei, am coborât munții în partea aceea și ne-am croit drum prin pustietățile pe care nu le străbătuserăm până atunci.

Iar ceea ce am descoperit a meritat osteneala.

Dincolo de păduri și mlaștini se întindeau câmpii acoperite de pășuni cu vegetație rară, pline de animale sălbatice, mai ales de turme de elefanți. Printre fiarele acelea locuiau popoare de păstori nomazi, oameni săraci cu piele neagră, care se mirau Văzându-ne pielea albă. Aveau sulițe și săgeți cu vârf de piatră sau os și nu se pricepeau la negoț. De altfel, nici nu aveam ce să luăm de la ei, nici ce să le oferim, pentru că armele și uneltele noastre li se păreau inutile.

Dincolo de câmpiile acelea ce ni s-au părut neospitaliere am descoperit câmpuri cultivate și dumbrăvi plăcute, cu arbori cu lemn prețios. Oamenii de acolo aveau pielea neagră, mult mai neagră decât a păstorilor nomazi, atât de neagră încât părea albastră. Locuiau în sate mari, înconjurate de fortificații din mărăcinișuri. Îi conduceau un soi de regi, care erau și preoți. Aveau arme și unelte de aramă, care nu se comparau cu cele de oțel sau de bronz. Cunoșteau aurul, dar nu-l prețuiau prea mult.

La început, ne-au tratat cu dușmănie și au încercat să ne jefuiască, pentru că luaseră drept slăbiciune încercările noastre de a ne comporta pașnic. Însă, după ce le-am ucis vreo doi regi și le-am incendiat câteva sate, nu mai știau cum să ne intre în voie.

Am rămas printre ei o lună, timp în care am încercat să aflăm cât mai multe despre ei.

Ținutul lor era mărginit într-o parte de câmpia prin care veniserăm noi, iar în cealaltă parte de o mare întinsă. Oamenii aceia cu piele albastră nu cunoșteau mare lucru despre navigație, aveau doar niște bărcuțe făcute din scoarța unor copaci, cu ajutorul cărora pescuiau în apropierea țărmului.

Nu păruseră mirați când ne văzuseră pielea deschisă la culoare, așa cum făcuseră păstorii nomazi. După ce le-am învățat limba și am reușit să ne înțelegem cu ei, am aflat că erau obișnuiți cu oameni de diferite culori, ce veneau cu corăbii mari, cu pânze. Unii erau negri și, din câte am înțeles, veneau

dintr-un regat mare și puternic aflat mult în sud. Alții aveau piele gălbuie, iar alții de-un roșu aprins – aceștia veneau de undeva din niște țări aflate la mare distanță, dincolo de mare, deși cei care ne povesteau toate acestea se îndoiau că există pământuri dincolo de mare și credeau că indivizii erau, mai degrabă, niște făpturi marine, răuvoitoare, care luau înfățișare omenească pentru a obține ce-și doreau. Căci, spuneau ei, străinii aceia nu erau amatori de piei sau fildeși de elefanți, ci de oameni, îndeosebi de fete și băieți tineri, abia ieșiți din copilărie. Probabil că se hrăneau cu carne de om și îi voiau pe cei mai fragezi...

Ne-am lămurit că nu aveam ce schimburi să facem cu ei, dar ni se păruse interesantă ideea că dincolo de apele cele sărate trăiau popoare despre care nu auziserăm niciodată, și ne-am făgăduit să revenim din când în când, pentru a încerca să stabilim legătura cu acele popoare ce păreau civilizate – poate mai civilizate decât latganii.

Căci, tribunule Faber, îmi devenise clar că lumea era mult mai întinsă și mai complicată decât credeam noi, în mândria noastră.

Ne-am întors și am construit un fort și în partea de sud a platoului, ca să păzim latura aceea de vreo invazie. După care ne-am văzut de treburi, de făcut copii, iar asta era o activitate la care ne pricepeam bine. Din motive practice, pentru că rămăseseră încă multe femei necăsătorite, am acceptat toți ca bărbații să poată să aibă mai multe soții – aceasta fiind o soluție de moment, iar obligația fidelității conjugale să rămână valabilă.

Ca urmare, după un an, populația crescuse considerabil, iar condițiile de trai se îmbunătățiseră și ele.

Tribunule Faber, nu căutase niciunul dintre noi bogății și lux. După cum știi prea bine, am fost întotdeauna adeptul vieții simple a strămoșilor noștri, care erau, în același timp, fermieri și soldați. Fiecare familie avea asigurat nu numai strictul necesar, ci și o existență îmbelșugată. Nu aveam sclavi, nici servitori, toți eram egali, așa cum fuseseră cei ce întemeiaseră Civisul. Acum, după ce aduseserăm cai și vite, munca pe câmp devenise mai ușoară. Aveam unelte de cea mai bună calitate, arme și, mai ales, cunoștințe care făceau să fim mai puternici decât toate popoarele din jur. În plus, fortificația naturală a munților ne asigura siguranța.

Nu aveam motive să ne fie frică de cineva. Și nici nu ne era.

Trecuse ceva mai mult de un an de când eram în noua noastră țară – pe care o numiserăm, de acord cu vechii locuitori, Civis Coteria. Eu aveam deja doi copii, un băiat și o fată, pentru că mă mulțumisem cu două soții. Într-o zi, ciopleam niște lemne, voiam să fac un gard în jurul cotețului pentru porci.

Din neatenție, m-am tăiat la un deget. N-am luat în seamă un asemenea nimic. De obicei, o rană ca aceea se vindeca în câteva minute. Mi-am văzut liniștit de treabă și m-am speriat un pic descoperind, peste vreun sfert de oră, că rana sângera în continuare. Nu era ceva grav, am spălat tăietura și am bandajat-o. Avusesem de-a face cu alte răni, mult mai grave. După câteva zile, rana – mai degrabă o julitură decât o rană – s-a vindecat Am păstrat bandajul mai mult din obișnuință. Și, din întâmplare, am descoperit că și alți camarazi ai mei aveau o mână sau un picior pansat. Am discutat cu ei și am aflat ceea ce nu-mi dorisem să aflu niciodată: efectul apei băute în deșertul din țara Hatti încetase. Redeveniserăm oameni obișnuiți. Știam mai multe, aveam o țară nouă, îmbelșugată... dar ne obișnuiserăm să fim nepăsători, să nu ne sinchisim de nimic, știind că suntem invulnerabili. Trebuia să redevenim oameni, să ne păzim de pericole și, în același timp, să fim gata să ne apărăm căminul minunat pe care îl clădiserăm.

Nu insist asupra acestui subiect. Bănuiesc, tribunule Faber, că știi prea bine despre ce-i vorba și că ați trecut și tu, și oamenii tăi prin aceeași situație. Oricum, am reușit să ne adaptăm destul de iute la starea cea nouă și atât de veche, cea de muritor obișnuit. A trebuit să ne adaptăm, pentru că aveam cu toții familii, copii pe care trebuia să-i creștem și alți copii, pe care urma să-i facem...

Suntem bine, suntem sănătoși, pentru că ținutul nostru – chiar de-i înconjurat de teritorii ale groazei – este propice vieții, iar noi avem grijă să-l menținem așa.

Nu vreau să-ți închipui că m-am ostenit să-ți scriu, nici că am căutat un mesager care mi-a făgăduit solemn că se va strădui din răsputeri să ajungă la tine, doar ca să mă laud că și eu am reușit în viață și că sunt, cumva, un conducător al poporului meu. Fii sigur, tribune Faber, că nu mi-am dorit o carieră la curtea imperială și nici nu te invidiez pentru că tu ai făcut una.

Mi-am permis să-ți rețin atenția pentru că sunt convins că, în

felul tău – fel ce mie mi se pare greșit, dar nu sunt eu cel îndreptățit să te judec – ții la valorile latgane, așa cum țin și eu. De aceea vreau să-ți transmit o informație pe care sunt convins că vei ști s-o folosești cât mai bine în folosul neamului din care ne tragem amândoi. Îmi cer iertare că sunt atât de prolix și că am avut nevoie de atât de multe cuvinte pentru ceea ce aș fi putut să-ți spun doar în câteva fraze. Cred că mi-ai înțeles motivele.

Iată informația pe care vreau să ți-o transmit: au trecut aproape nouă ani de când am descoperit că eu și camarazii mei am redevenit muritori. Am acceptat hotărârea zeilor, pentru că ei sunt mai înțelepți și știu ce fac, chiar dacă noi nu le pricepem întotdeauna judecata. Ne-am văzut liniștiți de viața noastră, bucurându-ne de familii și de mulțimea copiilor cu care ne-a binecuvântat soarta. Însă, treptat, urmărind ca orice părinte evoluția copiilor mei, am descoperit anumite lucruri care m-au făcut să fiu atent și la copiii altora.

Am descoperit că acei copii care au fost concepuți în perioada în care tații lor beneficiau de darul nemuririi sunt mai puternici, mai deștepți și mai talentați decât copiii obișnuiți.

Adică, tribunule Faber, fiind rezultatul împerecherii dintre un bărbat nemuritor și o femeie muritoare, copiii aceia sunt ceea ce mitologia noastră numește semizei. *Poți să fii sigur de corectitudinea afirmației mele, pentru că am studiat câteva mii de copii concepuți în primul an de la sosirea noastră în Civis Coteria. I-am comparat cu frații și surorile lor născuți din aceiași părinți și am văzut limpede deosebirile.*

M-am convins că acești copii, care, ca orice semizei, presupun că sunt muritori, în ciuda talentelor și puterilor lor, reprezintă cea mai importantă asigurare că poporul meu va supraviețui și va prospera.

Însă mi-am dorit, ca un soi de datorie față de poporul în care m-am născut și care mi-a transmis credința în anumite valori, să fac cunoscute cunoștințele mele cuiva care știe cum să le folosească pentru binele public.

Tribunule Faber, soldații tăi nu s-au apucat să facă o mulțime de copii în anul în care au fost nemuritori, așa cum, din motivele pe care ți le-am arătat, au făcut oștenii mei. Dar, după cum știi prea bine, unii dintre ei și-au cărat după ei, în țara Hatti sau în alte locuri ale lumii în care a fost trimisă legiunea Britta,

nevestele sau țiitoarele. Cred că unii dintre ei – nu prea mulți – au zămislit copii în anul despre care vorbim.

Sfatul meu, tribunule Faber, este să-ți folosești resursele de care dispui și să dai de urma acelor copii, pe care să-i educi cum se cuvine și să-i folosești în slujba statului latgan și a ta. Nu numai că sunt puternici fizic, inteligenți și talentați, dar sunt onești și loiali.

Nu o să găsești mulți ca ei în cloaca în care s-a transformat Civisul.

Eu mi-am făcut astfel datoria față de patrie. De aici încolo, urmează să ți-o faci și tu. Căci n-am uitat niciodată că mi-ai spus că nu mă vei sluji niciodată, pentru că zeii nu ți-au vorbit de mine. Sunt convins că ai avut dreptate. Atunci, slujește-l cum se cuvine pe cel despre care ți-au vorbit.

Sănătate, tribunule Faber! Nu vei mai auzi nicicând de mine.

— Foarte interesantă poveste! spuse cu glasul ei mângâietor regina cu cap de pisică. Putem concluziona că apa scursă prin spărtură n-a avut efecte nedorite sau e nevoie de încă o intervenție specială a ta, iubite soț și stăpân?

— Ce să spun, mormăi Cambeh. Zeii latgani se culcă tot timpul cu pământence, adică existența semizeilor e ceva obișnuit în lumea lor… adică lumea n-o să se dea peste cap pentru că undeva, în inima pădurilor sălbatice, se vor strânge o mulțime de plozi de zei minori… Ha să-i lăsăm să-și vadă de arat și de semănat, de crescut găini și purcei… Cât despre cei care o să ajungă la curtea imperială… să fie sănătoși. Să-și bată capul cu semizeii ăștia zeii lumii de deasupra, eu mi-am terminat treaba, din punctul meu de vedere, totul e în ordine. Ce atâta tărăboi pentru o țeavă spartă! Ți-am zis eu, Ramon e un reclamagiu și un scandalagiu ordinar!

Regina râse blând, ca un tors de mâță:

— Nu fi supărat, soț iubit al meu! Am avut parte de ceva distracție, iar asta se întâmplă rar în regatul tău.

Cambeh râse și el, cam fără chef.

— Ai dreptate, draga mea soață. Trezește-i pe oaspeții noștri, căci nu mai avem nevoie de ei. Putem să-i trimitem înapoi, în lumea lor. Ai avut grijă să nu audă nimic din ce-am discutat?

Bazeh se uită bosumflată la el:

— Am greșit vreodată? Nu am răspuns întotdeauna încrederii

tale?

Regele se ridică de pe jilț, se apropie de soția sa, iar limba capului de șacal linse obrazul de pisică:

— Iertare, iubită soață. Uneori vorbește gura fără mine… Noroc că tu ești înțeleaptă, ca întotdeauna.

Regina zâmbi, măgulită, și pocni din degete. Pisoii se treziră și-și părăsiră culcușurile, fugind iute spre stăpâna lor. Pisica cea mare se tolăni pe o pernă, la picioarele reginei, iar pisoii se grămădiră lângă ea și începură să sugă, împingându-se între ei, în timp ce mămica lor îi lingea pe rând și-i potolea.

Kostik tresări, se trezi brusc, apoi își aduse aminte unde se găsea și se ridică în picioare.

Taravik se trezi și el, icnind ca și cum se luptase cu cineva în vis și încercase să-și continue lupta și după ce visul încetase. Sări în picioare, se împiedică de jilț și căzu pe covor, spre amuzamentul reginei, care râse încântată. Regele se mulțumi să rânjească înspăimântător, ca de obicei.

— Dragi oaspeți, le spuse el, vă mulțumim pentru scrisoarea pe care ne-ați adus-o și pentru eforturile făcute ca să ajungeți aici. Vom avea grijă să fiți răsplătiți. Dar, ca să nu credeți că ați nimerit la curtea unui rege lipsit de maniere, vreau să vă reamintesc că lumea mea e doar amăgire și închipuire. Ca urmare, nu v-am putut oferi nimic de băut sau de mâncat, pentru că nu v-ar fi folosit la nimic, fiind lipsite de substanță…

— Am înțeles, mărite rege, oftă Taravik. Nu dorim decât să ne întoarcem acasă, nimic altceva…

— Blinx! Condu-i pe oaspeții noștri!

Micul sflinx apăru de nicăieri, dând din codița lui scurtă.

— Urmați-mă, dragi prieteni!

Cei doi făcură iute o plecăciune spre rege și regină, apoi o tuliră după Blinx, ca și cum s-ar fi temut că regele putea să se răzgândească. Făcură doar câțiva pași și se treziră în curtea pietruită din fața palatului.

Sflinxul le zâmbi prietenește și le spuse:

— Priviți în dreapta mea. Recunoașteți ceva?

Cei doi se uitară și descoperiră, surprinși, că în zidul alcătuit de copaci se deschisese un coridor căptușit cu piatră cenușie, ușor luminiscentă…

— Aia e ieșirea? îndrăzni să întrebe Kostik.

— Voi ce credeți? rânji Blinx. Grăbiți-vă, până nu se închide.

Taravik nu mai stătu pe gânduri. Săltă în șa, iar pegasul se repezi în tunel, galopând de zor.

În urma lor, coridorul se închise, iar copacii își reluară locul în peisaj.

Sfinxul se grăbi să se ducă în fața regelui.

— Gata, spuse el. I-am expediat.

Regina se uită spre soțul ei:

— Din câte am înțeles, prietenii noștri trebuie să treacă prin deltă, dar acolo a început deja războiul…

— Blinx, ocupă-te, te rog, și de chestia asta, spuse nepăsător Cambeh.

— Și indivizii care au încercat să-i omoare?

— În privința asta, nu-i pot ajuta cu nimic, spuse Cambeh, plin de regret. Indivizii nu-s din zona noastră de acțiune. Au venit din țări străine, deci n-au legătură cu misiunea pe care au îndeplinit-o amicii noștri. Nu pot să-mi dau seama cine sunt, nici ce vor. Taravik va trebui să se descurce singur, că-i băiat mare.

— Să sperăm că o să fie în stare, oftă regina. Voi, băieții mari, nu prea vă descurcați singuri. Asta e…

1 2

Kostik galopa cu disperare. Își scosese limba din gură, ca un câine pe arșiță, și nu rostea un cuvânt. Taravik, care se plictisea dacă nu-l ținea cineva de vorbă – chiar dacă nu asculta ce i se spunea – încercase să-l atragă într-o discuție. Pegasul își vârâse limba în gură și mormăise, fără niciun chef:

— Discutăm mai târziu. Acum sunt ocupat.

— Cu ce ești ocupat, dragă Kostik? îl întrebase mieros curierul.

— Ești chior? Nu vezi și singur? îl repezise Kostik. Sunt ocupat să mă îndepărtez cât mai mult de… locul în care am fost.

Și-și scosese iarăși limba din gură, ca să poată galopa cât mai iute.

Taravik se gândise un pic, ajunsese la concluzia că pegasul avea dreptate, ca de obicei, și că trebuiau, în primul rând, să se îndepărteze cât mai iute de regatul lui Cambeh. Efortul de a gândi îl obosise destul de mult, ca urmare, în timp ce pegasul gonea, Taravik picotea, adică nu dormea ca lumea, pentru că era suficient de îngrijorat ca să nu se poată odihni așa cum se cuvine.

Goniră cât goniră, iar coridorul din piatră cenușie părea că se întinde către infinit. Kostik începu să obosească și-i veni mintea la cap: își dădu seama că fugea degeaba, dacă zeul lumii subpământene voia să-l înhațe, nu puteai scăpa de el doar fugind. Ca urmare, trecu la un trap săltat, care-l legăna plăcut pe călărețul lui.

Coridorul, simțind probabil că pegasul se potolise, se hotărî să nu-l mai chinuie și se lumină brusc. Kostik, bănuind că-i așteaptă cine știe ce capcană, se opri brusc, iar zguduitura provocată de această oprire îl trezi complet pe Taravik.

— Ce-i? întrebă acesta buimac. Am ajuns?

— Așa se pare, îi răspunse pegasul, neîncrezător, pășind încet către zona luminată.

Pe măsură ce se apropia de ea, vedea tot mai limpede că era vorba despre lumina zilei, care pătrundea printr-o ușă largă, ivită la capătul coridorului.

— Fie ce-o fi, spuse, fatalist, Kostik, și se năpusti cu toată viteza către ieșire, pregătit, în sinea sa, să se ciocnească de cine știe ce obstacol invizibil, menit să-l împiedice să ajungă în lumea celor vii.

Însă în calea sa nu se ivi nicio barieră, vizibilă sau invizibilă, iar saltul său îl făcu să ajungă pe aleea acoperită cu lespezi, din jurul piramidei. Ca vorbiți, și Kostik, și Taravik întoarseră capul, să vadă coridorul din piramidă, dar mișcarea lor nu fusese suficient de iute: ușa prin care ieșiseră fusese deja astupată, iar înfața lor se ridica piramida compactă, fără nicio intrare, fără niciun tunel care s-o străbată…

Se uitară în jur. Dincolo de alee se întindea pustiul, acoperit cu stânci și nisip. Nimeriseră în partea din spate a piramidei.

— Se pare, mormăi înciudat Kostik, că am străbătut piramida dintr-o parte în alta…

Și, fără să mai aștepte comentariile lui Taravik, porni la pas pe alee. Nu avu nevoie decât de câteva minute ca să ajungă la capătul construcției gigantice de piatră. Da, fuseseră în spatele piramidei, din partea laterală se vedea o bucată din aleea largă, mărginită de statui de sfincși, pe care veniseră și ei, și ceilalți vizitatori. Merse mai departe și ajunse, cât ai clipi, în apropierea locului în care își începuseră periplul bizar din interiorul monumentului regelui zeu Afir. Pegasul se opri și privi atent construcția masivă din piatră, încercând să-și dea seama care

dintre blocurile de stâncă alunecase într-o parte, ca să-i lase să pătrundă în interiorul piramidei. Și, în timp ce privea, auzi o voce îngrijorată:

— Unde ați fost? Că s-au fript cârnații, iar grataragiul zice să nu mai zăboviți, că se usucă prea tare!

Cine putea să fie, dacă nu ghidul lor cel sfrijit?

— He, he, exclamă Taravik, înveselit brusc, că bine zici! Mi s-a făcut o foame… Dragă Kostik, nu vii și tu, să îmbuci ceva?

— Eu nu mănânc stârvuri de animale! îi răspunse sec pegasul.

— Păi nici nu mă gândeam să stric bunătate de cârnați pe tine, dar îmi închipuiam că n-ai refuza niște lipii proaspete…

Kostik înghiți în sec, dându-și brusc seama că atâta fugăreală prin lumea morților îl lăsase cu burta goală, și-l întrebă scurt pe tinerelul cel slăbănog:

— Încotro?

Ghidul nu pierdu vremea explicându-i, îi făcu semn să-l urmeze și se grăbi către una dintre tarabele din spatele statuilor. Câteva, care erau înzestrate și cu grătare, scoteau fum și răspândeau miros de carne friptă, atrăgând mulțimea de turiști înfometați. Pelerinii nu se amestecau în zona asta scumpă, ei beneficiau de masă mai conformă cu preceptele ascetice ale templelor în lăcașurile construite special pentru credincioși.

Ghidul – că de-aia era ghid – îi ghidă prin mulțime, făcându-le loc și înjurându-se cu alți ghizi care, la rândul lor, își protejau clienții. Își găsiră un loc comod. Taravik scoase câteva monede și le dădu tarabagiului, iar acesta le aduse o strachină cu cârnați fierbinți, un coș de trestie plin cu lipii aburinde și un urcior cu bere. Curierul nu stătu pe gânduri, înhăță tot ce cărase omul și se apucă să se îndoape. Apoi, după ce își potoli cât de cât foamea, observă că ceilalți doi se uitau la el și înghițeau în sec. Rânji stânjenit și-și împărți hrana cu ceilalți. După ce terminară, Kostik îi zise:

— Dă-i prietenului nostru doi bani, pentru că a fost un ghid bun, și trimite-l acasă, că eu nu mai am chef să vizitez nimic. Bănuiesc că nici tu…

Taravik se crispă puțin, așa cum făcea de fiecare dată când trebuia să se despartă de iubiții săi bănuți (cu excepția cazurilor când îi cheltuia pe mâncare și pe băutură, când era mână spartă), dar îi dădu tinerelului banii și-i mulțumi pentru serviciile

sale.

După ce ghidul plecă, încântat, curierul se întoarse către Kostik și întrebă:

— Ei, atoateștiutorule, acum ce facem?

Kostik ridică din umeri – da, nu vă mirați, pegașii știu să ridice din umeri, să facă cu ochiul și multe alte chestii, pe care, zice-se, oamenii le-au învățat de la ei –, iar Taravik se pregătea să facă niște glume pe seama pegașilor care dau sfaturi numai atunci când n-ai nevoie de ele, când o voce subțirică le spuse:

— Duceți-vă lângă ultima statuie de lângă piramidă, pe șirul din partea în care sunteți, și țineți-vă bine de statuia aia, indiferent ce s-ar întâmpla!

Taravik se uită în jur, dornic să-i umple capul cu gânduri și cucuie glumețului, dar nu era nimeni în apropiere, doar ceva mai departe se găsea un grup de turiști paragini, prea ocupați să golească niște urcioare cu bere ca să se țină de șotii.

— Hai să mergem până la statuia aia, propuse Kostik. Nu avem ce pierde…

Taravik se uită urât la el, gata să-i explice că aveau ce pierde, dar renunță, din cine știe ce motiv, dădu din mână a lehamite și se îndreptă spre piramidă.

Când ajunseră la capătul șirului de sfincși, se opriră și descoperiră, surprinși, că statuia aceea era mai mică decât celelalte, iar figura sculptată în piatră era mutra șăgalnică a lui Blinx!

— Mi se păruse mie că am recunoscut vocea, râse Taravik, dar credeam că am scăpat definitiv de șmecherul ăla mic!

— Țineți-vă de mine și lăsați pălăvrăgeala! le șopti statuia.

— Și cum vrei să mă țin de tine? îl întrebă calm, chiar binevoitor, Kostik. Poate cu dinții, căci, dacă te uiți ceva mai atent, eu n-am nici mâini, nici labe…

— Of! Chițibușar mai ești! Taravik să se țină zdravăn cu o mână de piciorul meu, iar cu cealaltă să te țină pe tine!

— Pentru ce? dori să știe pegasul.

— Ca să nu mori, prostule! îi răspunse tăios statuia, apoi rămase împietrită, ca orice statuie.

Poate că pegasul ar mai fi avut multe de comentat, dar deodată se auzi un șuierat puternic și se porni vântul. Toți tarabagiii începură să-și strângă mărfurile, blestemând și înjurând, ghizii își zoreau clienții să se refugieze prin temple, la

adăpost, și chiar era nevoie să se adăpostească, pentru că vântul devenea din ce în ce mai puternic, se transformă, înainte să-ți dai seama ce se petrecea, într-o furtună de nisip, care dărâma oameni, tarabe, corturi, izbea totul cu șuvoaie de grăunțe de piatră…

Taravik îl trase pe Kostik lângă sine și se înghesuiră amândoi în soclul masiv al statuii sflinxului, la adăpost. Cerul se întunecase, vântul șuiera, izbiturile boabelor de nisip deveniseră chinuitoare…

…apoi Taravik își dădu seama că erau la adăpost. Sflinxul cel mititel devenise uriaș și-și întinsese aripile protectoare peste ei, apărându-i așa cum își apără o cloșcă puișorii. După care Blinx îi culese pe amândoi într-una din labele sale – ajunsă acum imensă – și-și luă zborul, fără să se sinchisească de furtună și de vânt.

Kostik și Taravik fuseseră prea uluiți de ceea ce li se întâmpla ca să aibă timp să se sperie. Așteptau, cu o resemnare ce li se părea și lor ciudată, să vadă ce o să se întâmple în continuare. Nu îndrăzneau să privească în jos și stăteau cuminți, cu ochii închiși, cuibăriți în laba imensă a sflinxului.

— Gata, dragi prieteni, am ajuns la capătul călătoriei noastre, îi anunță vocea plină de amabilitate a lui Blinx.

Cei doi deschiseră ochii. Fuseseră așezați pe nisip, undeva, în deșert, iar în fața lor stătea sflinxul cel mititel, care își reluase dimensiunile normale.

— Ați cam făcut pe voi de frică, se hlizi Blinx. Aveți niște mutre! Dacă v-ați vedea, v-ați topi de râs! exclamă el și chicoti fericit, apoi chicotitul i se transformă în obișnuitul său râs isteric, de asasin dement.

În timp ce sflinxul hohotea, Taravik își astupă urechile și închise ochii, cu un gest devenit deja reflex, iar Kostik, exasperat, se pregătea să-i ardă o pereche de copite, când își aminti de bizara transformare a micului sflinx într-o făptură gigantică și se opri. Strânse din dinți și se pregăti să îndure chinul… când se auzi un glas poruncitor:

— Încetează! Ți-am mai explicat că nu-mi place zgomotul ăsta înfiorător pe care tu îl consideri râs! Mi se zburlesc penele pe cap când îl aud!

Lui Blinx îi trecu imediat cheful de râs și se grăbi să se scuze:

— Iertare, preamărite! N-am observat că ați sosit! Iertare, de

o mie de ori iertare! Gata, mi-am îndeplinit misiunea, am plecat! Sănătate, prieteni, mi-a făcut plăcere să vă cunosc!

Și sflinxul își luă de îndată zborul, părând, de la distanță, doar o pasăre ceva mai mare care se grăbea spre ținuturile pline de hrană ale deltei…

Kostik îl înghionti discret pe Taravik, care, având urechile astupate, nu auzise nimic din schimbul de replici și rămăsese cu ochii închiși, așteptând să termine sflinxul de râs.

— Ce vrei? mormăi el, deschizând ochii. Ha! făcu el, îngrozit, pentru că atunci când deschisese ochii, văzuse figura – mai exact capul de corb – lui Catalom.

Apoi reuși să se stăpânească, rânji tâmp, așa cum făcea el când voia să fraierească pe cineva, și exclamă:

— Oh, ce fericire! Angajatorul nostru pe care nu l-am mai văzut de-atâta vreme! Cu ce ocazie? Vreți să ne mai trimiteți încă o dată pe lumea cealaltă, de data asta definitiv?

Catalom zâmbi (iar Kostik reuși să se întrebe, în ciuda șocului suferit, cum de știa că zeul zâmbise, pentru că noțiunile de „zâmbet” și „corb” i se păreau nu neapărat contradictorii, ci măcar incompatibile) și răspunse:

— Deocamdată nu mai am nicio misiune pentru voi. Vreau să vă spun că sunt foarte mulțumit de modul în care v-ați îndeplinit sarcinile. După cum v-a explicat și fratele nostru, Cambeh, nu v-ați primit încă răsplata, pentru că în lumea iluziilor și a amăgirilor, și răsplata aceea ar fi fost doar o amăgire. Așa că abia acum a venit momentul plății și răsplății. Banii au fost depuși deja la prietenul nostru comun, bancherul Morbik – mai mulți decât ne înțeleseserăm inițial. Dar, în afară de plata propriu-zisă, regina Bazeh vrea să-i ofere jupânului Taravik niște daruri mărunte, pe care să le împartă servitorilor și prietenilor, ca amintiri din țara Hatti; iar pentru jupâneasa Marieța, acest coș, în care nu trebuie să umblați cu niciun chip, doar jupâneasa are voie să ridice pânza care îl acoperă.

— Bună idee, spuse Taravik, pentru că în nebunia evenimentelor, n-am apucat să-i cumpăr niciun cadou Marieței, cu atât mai puțin să mă gândesc la vecini și la prieteni. Deși, dacă mă gândesc bine, poate o pungă cu bani, pe care s-o cheltui mâine, în târg, ar fi fost mai potrivită…

Catalom croncăni a râs:

— Nu-i niciun târg în jur, prietene Taravik. Sflinxul v-a lăsat la

granița Țării Hatti, acolo unde ne-am întâlnit rândul trecut. Asta, spre binele vostru, pentru că războiul e în toi și cine știe prin câte pericole ați fi trecut în drum spre hotar… Totuși, având în vedere că ați răbdat de foame în ultimul timp, v-am adus niște merinde pentru drum și niște bani, să aveți de cheltuială până acasă…

Și zeul cu cap de corb dispăru, lăsând în urma sa un coș mare și două mai mici, precum și o pungă dolofană.

— Păi, nu mai avem de ce să zăbovim pe-aici, mormăi Kostik, uitându-se la pustietatea din jur. Hai să mergem spre casă.

— Perfect de acord, spuse vesel Taravik. Mi-e dor de Marieța mea și mi-e dor de o ulcică de vin, că m-am săturat de bere până peste cap. Nu zic că berea hattiană nu-i bună – e cea mai bună –, dar omul mai simte din când în când și nevoia de un vinișor de soi… Pe unde zici s-o luăm?

— Păi în Calmeea nu s-au terminat sărbătorile, deci pe acolo se va călători la fel de greu… hai s-o luăm prin deșert, ca niște curieri cumsecade! Prinde-mi coșurile alea de șa, încalecă și tu și hai să plecăm, că-i mai bine acasă!

Curierului îi stă bine cu drumul, după cum spune o vorbă veche. Kostik galopă de zor prin deșertul atât de drag lui, pălăvrăgind îndeosebi despre regulile morale în stabilirea ritmului tragediilor istorice din perioada Regatului Timpuriu din Galaloa – un subiect foarte plăcut sufletului lui Taravik, pentru că era cel mai potrivit în timpul drumului pentru un somn sănătos și pentru o digestie și mai sănătoasă.

Și, dacă tot veni vorba de digestie, coșul cu merinde al lui Catalom pare să fi fost vrăjit, pentru că în el încăpuse o cantitate incredibilă de alimente, băuturi și furaje. Nu numai atât: furajele erau proaspete, mâncărurile gătite fierbinți, de parcă atunci fuseseră luate de pe foc, iar berea rece, ca și cum abia fusese adusă din beci.

Însă, în ciuda bunătăților cu care fuseseră răsfățați, cei doi abia așteptau să ajungă acasă. Nu zăboviră pe drum decât atât cât era nevoie și, după două zile de goană, ajunseră, plini de sudoare și de praf, în pragul casei.

Era pe la mijlocul după-amiezii, iar Marieța fu gata să leșine de bucurie când îi văzu.

Puse imediat în mișcare fetele și moșnegii care o ajutau în grădină, se apucară cu toții să taie o găină și un ied, să

plămădească aluat pentru pâine proaspătă și plăcinte de tot felul, scoase din pivniță urcioare cu vin de fructe și de struguri – căci Taravik o anunțase că un timp nu se va atinge de bere – și pregătiră o masă de sărbătoare, în timp ce Taravik și Kostik se îmbăiau de zor, să scoată jegul din piele.

Abia după ce se potoliră un pic cu toții, iar Taravik îmbrăcă veșminte curate, călătorii abia întorși scoaseră la iveală cele două coșuri primite de la regina Bazeh.

Începură, după cum era de așteptat, cu cel mai mare. Era plin cu țesături fine, aproape străvezii, unele cu fir de aur, altele în culori nemaivăzute; mai erau acolo coliere din pietre lucitoare, inele și cercei din argint și tot felul de nimicuri fermecătoare, menite să vrăjească inimile femeilor; mai erau amulete aducătoare de noroc și unele care te fereau de deochi și de blesteme; cuțite cu mânere frumos lucrate, curele din piele de crocodil și tot felul de zorzoane, unele pentru bărbați, altele numai pentru femei; diferite mărunțișuri, pe care erau desenate sau sculptate piramide sau sfincși, menite să amintească privitorilor de frumusețile Țării Hatti și multe, multe alte lucruri, de te minunai cum de încăpuseră toate acelea într-un singur coș. Marieța își puse deoparte obiectele ce-i merseseră la suflet, iar pe celelalte le împărți cu dărnicie vecinilor, prietenilor și colegilor din breasla florarilor, care veniseră să-i firitisească pe călătorii întorși din străinătățuri.

Abia după ce termină cu darurile – care îi umpluseră de admirație pe toți – Marieța luă coșul cel micuț și trase încet pânza care îl acoperea. Se auzi mai întâi un foșnet ușor, ca și cum în coș s-ar fi mișcat ceva, și tresăriră cu toții, speriați că în coș se ascunsese vreun șarpe veninos. Apoi se auzi un mieunat subțirel, și izbucniră cu toții în râs, eliberați de orice grijă. După aceea, peste marginea coșului se cățărară, plini de curiozitate și de energie, trei pisoi mici și pufoși. Unul era negru, cu bot, burtă și lăbuțe albe; altul era cu dungi cenușii, iar al treilea era cu dungi portocalii. Și erau care de care mai frumos. Pisoii se uitară în jur, judecară într-o clipită cum stau lucrurile și se grămădiră, toți trei, în poala Marieței, apoi începură să toarcă. Toți se înghesuiră să-i vadă și să-i mângâie un pic, apoi stăpâna lor îi trimise pe toți la masă, iar ea puse una dintre fete să mulgă o capră. Laptele proaspăt, cald încă, îi făcu fericiți pe pisoiași, care se îndopară până se făcură rotunzi, ca niște dovleci, după

care adormiră și o lăsară pe Marieța să aibă grijă și de musafiri – nu că ar fi avut nevoie de vreo grijă specială, pentru că musafirii se îndopau și goleau bărdacele fără să-i îndemne nimeni.

Petrecerea se termină abia spre seară. Kostik, care simțea că plesnește, atât de mult mâncase, se duse în șopronul lui să doarmă, iar Marieța puse pisoii în coșul în care îi fuseseră aduși – un coș căptușit cu o pătură caldă și moale – și așeză coșul lângă pat.

Spre dimineață, când se liniștiră și ei și se pregăteau să se culce, Marieța întrebă, curioasă ca orice femeia:

— Ia spune, dragul meu, cum a fost călătoria? Ce s-a întâmplat?

Taravik se gândi o clipă și răspunse:

— Ca de obicei, draga mea. Ne-am dus și ne-am întors. Am dus un colet, l-am predat în bune condiții, clientul a fost mulțumit și ne-a răsplătit. Altfel, nimic deosebit. A, să nu mint: am galopat de zor prin piramidă. Asta a fost tot.

— Și ați alergat mult prin piramida aia?

— Păi mie mi s-a părut că a durat destul de mult, dar de fapt toată chestia a durat cât timp e necesar ca să frigi un cârnat. Adică, draga mea, n-a fost mare brânză. Hai să dormim, că tare mi-era dor să dorm în patul meu…

Undeva, în jurul unui foc din pustiu, trei bărbați bărboși explicau unui grup de indivizi ce arătau, după veșmintele lor, a fi nomazi crescători de vite:

— Am avut ghinion. N-am reușit, însă mai avem timp. Vă asigurăm că rândul viitor nu vom da greș.

— Așa să fie, frații noștri! răspunseră ceilalți, într-un glas.

SFÂRȘIT